Karnataka State Archives,
(Departmental Library)
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಆರ್ಕೈವ್ಸ್
(ಇಲಾಖಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ)
(B)
4865
ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No.....
ದಿನಾಂಕ Date.....

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಐದನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

FIFTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

ಸೋಮವಾರ, ಮಾರ್ಚಿ ೩೧ರ [ಚೈತ್ರ ೧೦, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

MONDAY, 31ST MARCH 1969 [CHAITRA 10, 1891 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೧೯—ಕ್ರಮಾಂಕ ೧

Vol. XIX—No. 1

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

Karnataka State Archives,
(Departmental Library)
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸತ್ಕಾರಗಾರ
(ಇಲಾಖಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ)
4886
ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No.....
ದಿನಾಂಕ Date.....

ಬೆಲೆ : ೨೫ ಪೈಸೆ

Price : 25 Paise

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಐದನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

FIFTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

೧ನೇ ಮಂಗಳವಾರ, ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೬೯ [ಚೈತ್ರ ೧೧, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

TUESDAY, 1ST APRIL 1969 [CHAITRA 11, 1891 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೧೯—ಕ್ರಮಾಂಕ ೨

Vol. XIX—No. 2

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲೆ: ೨೫ ಪೈಸೆ

Price : 25 Paise

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಐದನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

FIFTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

೨ನೇ ಬುಧವಾರ, ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೬೯ [ಚೈತ್ರ ೧೨, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

WEDNESDAY, 2ND APRIL 1969 [CHAITRA 12, 1891 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೧೯—ಕ್ರಮಾಂಕ ೩

Vol. XIX—No. 3

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲೆ: ೨೫ ಪೈಸೆ

Price: 25 Paise

CONTENTS

		PAGES
1	(i) Starred Questions and Answers ...	1—25
	(ii) Short Notice Question and Answer ...	25—27
	(iii) Questions for Answers on the day (but not taken up)	27—32
	(iv) Speaker to call again pased over Question ...	32—34
2	Notice of adjournment motion *re*: Death of persons due to Monkey Disease in Sorab Taluk—(Consent withheld)	34—37
3	Calling Attention to matters of urgent Public Importance—	
	(i) *re*: Looting of tamarind Crop near Devanahalli ...	37—38
	(ii) *re*: The closure of D. Banumaiah's Collage at Mysore ...	38—41
4	Request for declaring Public holiday on 2nd April for celebrating Kempe Gowda Day ...	41—42
5	(i) Hyderabad Jagirs (Commutation) Regulation (Mysore Amendment) Bill, 1967—(Introduced) ...	42
	(ii) Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1968—(Introduced) ...	42
	(iii) Mysore Sales Tax and Entertainment Tax (Amendment) Bill, 1969—(Introduced) ...	42
	(iv) Mysore Land Revenue (Second Amendment) Bill, 1969—(Introduced) ...	43
6	Mysore Courts of Civil Judges (Validation of Proceedings) Bill, 1967—(Passed) ...	43—74
7	Mysore Court Fees and Suits Valuation (Amendment) Bill, 1968—(Passed) ...	74—84
8	Business of the House ...	84

Karnataka State Archives
(Departmental
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ
(ಇಲಾಖಾ
ಪುಸ್ತಕ ಸಂಖ್ಯೆ Accession No. 1
ದಿನಾಂಕ Date

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, 31st March 1969

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

MR. SPEAKER (Sri S. D. KOTHAVALE) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Post-Graduate Courses in Bowring and Lady Curzon Hospital, Bangalore

614. Sri V. N. PATIL (Humnabad).—

Will the Minister for Health be pleased to state :—

(*a*) whether any post-graduate study course is being conducted in Bowring and Lady Curzon Hospital, Bangalore ; if so, the number of students on the roll ;

(*b*) whether the Indian Medical Council has given approval to the above post-graduate course ;

(*c*) whether any research facilities are provided ;

(*d*) the number of staff members on the roll ;

(*e*) whether the Bangalore University has given approval to conduct the study course ;

(*f*) if so, the amount spent each year to run the course and the total financial commitment involved in this matter ;

(*g*) whether there are any specialised courses like Radiology, Pathology, Anaesthesia or any other specialised course prescribed for study and, if so, what are those courses the Institute is conducting ;

(SRI V. N. PATIL)

(*h*) the number of students on the roll in defferent specialised courses ;

(*i*) if there are no specialised courses the reasons for having duplicate post-graduate courses when they are already run in Victoria Hospital at Bangalore ?

Sri Y. RAMAKRISHNA (Minister for Health).—

(*a*) Yes. Three students.

(*b*) It was not considered necessary to get the approval of the Indian Medical Council.

(*c*) Yes.

(*d*) Statement 'A' appended.

(*e*) Not yet.

(*f*) Statment 'B' appended.

(*g*) None.

(*h*) One in M. D. (General Medicine). Two in M. S. (General Surgery).

(*i*) To develop the Bowring and Lady Curzon Hospital into a Post-graduate and Research Institute.

STATEMENT—A

Sl. No.	Staff existing before upgrading	No.	Sl. No.	Staff after upgrading as stood on date	No.
1	2	3	4	5	6
1	Superintendent ...	1	1	Director ...	1
2	Surgeons ...	6	2	Surgeons ...	2
3	Assistant Surgeons (Gazetted) ...	19	3	Assistant Surgeons (Gazetted) ...	12
4	Assistant Surgeons (Non-Gazetted) ...	12	4	Assistant Surgeons (Non-Gazetted) ...	3
5	Housemen ...	6	5	Housemen ...	10
6	Assistant Housemen ...	11	6	Assistant Housemen ...	...
			7	Professor in Post-Graduate Studies in Medicine ...	1
			8	Assistant Professor in Medicine ...	1
			9	Lecturer-*cum*-Rigistrar in Medicine ...	1
			10	Professor in Post Graduate Studies in Surgery ...	1
			11	Assistant Professor in Surgery ...	1
			12	Lecturer-*cum*-Registrar in Surgery ...	1
			13	Associate Professor in General Surgeon Surgery (Plastic) ...	1
			14	Assistant Associate Professor in General Surgery (Plastic) ...	1
			15	Lecturer in Plastic Surgery ...	1
			16	Professor in Post-Graduate Studies in Pathology	1
			17	Assistant Professor in Pathology ...	1

1	2		3	4	5		6
				18	Professor in Bio-chemistry	...	1
				19	Professor in Microbiology	...	1
				20	Assistant Professor in Microbiology	...	1
				21	Lecturer in Microbiology	...	1
				22	Professor of Radiology	...	1
				23	Lecturer in Radiology	...	1
				24	Assistant Associate Professor in Paediatrics		1
				25	Assistant Associate Professor in E. N. T.	...	1
				26	Assistant Associate Professor in Ortho-paedics	...	1
				27	Assistant Associate Professor in V. D. and Skin	...	1
7	Lab. Technicians	...	4	28	Labour Technicians	...	11
8	Lab. Attenders	...	1	29	Labour Attender	...	1
9	X-Ray Technician	...	1	30	X-Ray Technician	...	4
10	X-Ray Attender	...	4	31	X-Ray Attender	...	4
11	Nursing Superintendent, Gr. I	...	1	32	Nursing Superintendent, Gr. I.	...	2
12	Nursing Superintendent, Gr. II	...	13	33	Nursing Superintendent, Gr. II.	...	13
13	Nursing Tutors	...	5	34	Nursing Tutors	...	5
14	Staff Nurses	...	59	35	Staff Nurses	...	59
15	Assistant House Keeper	...	2	36	Assistant House Keeper	...	2
16	Sister of Charity	...	9	37	Sister of Charity	...	9
17	Electric Mechanic	...	1	38	Electric Mechanic	...	1
18	Electric Attender	...	1	39	Electric Attender	...	1
19	Physiotherapist	...	1	40	Physiotherapist	...	1
20	Radiographer	...	1	41	Radiographer	...	1
21	Compounder	...	7	42	Compounder	...	7
22	Midwife	...	6	43	Midwife	...	6

23	Barber	...	1
24	O. T. Attender	...	2
25	Eye Attender	...	1
26	Dhobi	...	20
27	Ward Boys	...	23
28	Ayahs	...	29
29	Male Sweeper	...	28
30	Female Sweeper	...	30
31	Cooks	....	22
32	Maiti	...	8
33	Kitchen boy	...	1
34	Stretcher bearer	...	3
35	Con. Overseer	...	2
36	Secretary and Treasurer (Gazetted)	...	1
37	Special Division Clerk	...	1
38	I Division Clerk	...	1
39	II Division Clerk	...	9
40	Steno-Typist (Jr.)	...	1
41	Driver	...	2
42	Sergant	...	1
43	Carpenter	....	1
44	Daffedar	...	1
45	Mutchi	...	1
46	Literate Attenders	...	6
47	Peons	...	11
48	Watchmen	...	4
49	Gardener	...	12

44	Barber	...	1
45	O.T. Attenders	...	2
46	Eye Attender	...	1
47	Dhobi	...	20
48	Ward Boys	...	23
49	Ayahs	...	29
50	Male Sweeper	...	38
51	Female Sweeper	...	30
52	Cooks	...	22
53	Maiti	...	8
54	Kitchen Boy	...	1
55	Stretcher bearer	...	3
56	Con. Overseer	...	2
57	Secretary and Treasurer (Gazetted)	...	1
58	Manager	...	1
59	Special Division Clerk	...	...
60	I Division Clerk	...	3
61	II Division Clerk	...	10
62	Steno-Typist (Jr.)	....	3
63	Steno-Typist (Sr.)	...	1
64	Artist-*cum*-Photographer	...	1
65	Assistant Librarian	...	1
66	Driver	...	2
67	Sergeant	...	1
68	Carpenter	...	1
69	Daffedar	...	1
70	Mutchi	...	1
71	Literate Attenders	...	10
72	Peons	...	13
73	Watchmen	...	4
74	Gardner	...	12

(Sri Y. Ramakrishna)

STATEMENT—B

Sl. No.	Head	1965–66		1966–67		1967–68		1968-69 (up to end of February 1969)	
		Total Expenditure	Of the total expenditure, expenditure on teaching staff.	Total Expenditure	Of the total expenditure, expenditure on teaching staff.	Total Expenditure	Of the total expenditure, expenditure on teaching staff.	Total Expenditure	Of the total expenditure, expenditure on teaching staff.
		Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1	Pay of Officers	1,45,000	...	1,46,097	59,917	2,03,292	80,089	1,88,378	83,912
2	Pay of Establishment	4,23,900	...	4,53,374	6,872	4,58,328	6,956	4,13,380	8,156
3	Travelling Allowance	4,000	...	3,776	...	3,373	...	1,981	...
4	Dearness Allowances	1,20,700	...	2,39,768	29,530	2,97,264	39,091	4,37,064	38,640
5	Other Allowances	94,400	...	88,847	9,959	1,17,631	18,916	1,04,423	16,923
6	Medical Charges	...	...	302	...	983	...	85	...
7	Contingencies	24,000	...	83,295	...	77,538	...	43,707	...
8	Diet. to patients	2,10,000	...	1,47,754	...	1,60,338	...	1,91,950	...
9	Hospital Necessaries	2,40,000	...	2,80,932	...	2,44,969	...	2,40,010	...
10	Electric Charges	55,000	...	75,804	...	87,146	...	63,422	...
	Total ...	13,17,000	...	15,19,949	1,06,278	16,51,862	1,45,052	16,84,400	1,47,631

Special Equipment purchased under Plan Scheme :—								
Pathology Department	...	...	88,132	...	80,000	...	56,121	...
X-Ray Department	...	...	1,27,000	...	18,200	...	...	...
Biochemistry Department.	...	...	...	...	...	...	28,972	...
Capital Expenditure on Buildings.	...	...	...	...	46,300	...	9,900	...

Sri V. N. PATIL.—In reply to (*g*) the answer is 'none'. There are only 3 students, one in M. D. and two in M. S. If that is the case, where was the necessity for having Post-graduate course in Bowring Hospital when it is already there in the Victoria Hospital ?

† Sri Y. RAMAKRISHNA.—In the first stage, it is contemplated to open post-graduate courses in Medicine and Surgery, and in the second stage we are going to take candidates for Radiology, Pathology, Biochemistry, etc.

Sri V. N. PATIL.—Instead of wasting so much amount for the sake of only 3 students, why not develop the Victoria Hospital where such facilities already exist ?

Sri Y. RAMAKRISHNA.—It is not true. According to the report of Dr. Lakshmanaswamy Mudaliar and Bhatia Committee, we had to open post-graduate courses in an institution which is not attached to any Medical College. Therefore, Bowring Hospital was selected long back, and as per the Government Order, we have sanctioned 2 students for Surgery and 2 for Medecine, out of whom 3 have reported and one has not come.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಈಗ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಸಿಗುವುದೇ ?

Sri Y. RAMAKRISHNA.—Not yet, Sir.

Sri B. B. SAYANAK.—May I know the amount the Government is spending over these courses ?

Sri Y. RAMAKRISHNA.—It is given in the statement.

Sri D. M. SIDDAIAH.—It is not a fact that there is a proposal to start two post-graduate courses in the Bowring Hospital for the last 2 to 3 years, and also is it not a fact that because the courses were not started in time, we have lost nearly Rs. 80 lakhs which we would have got from the Central Government ?

Sri Y. RAMAKRISHNA.—It is true that these courses ought to have been started a little earlier. But due to China and Pakistan aggression and devaluation of the rupee, we could not get the equipment in time. Therefore, there is some delay. So far as the money from the Central Government is concerned, we have not lost anything.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಇಂಡಿಯನ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ರೆಕಾಗ್ನಿಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಜ್ರೈನಿಂಗು ಪಡೆದ ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್ಸಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರ ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಬೇಕು. ಡೆವಲಪ್ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಇದಕ್ಕೆ ರೆಕಾಗ್ನಿಷನ್ ಪಡೆಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೂಲಕ ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮುಖಾಂತರವೇ ಕೇಳಬೇಕು. We have already requested the University Inspection Team to come and inspect. I think,

†indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

the first Inspection Committee made observations that some of the Departments must be upgraded and Professors have to be appointed. Accordingly, some departments have been upgraded and professors have been appointed. Within 3 to 4 months the Inspection Committee may come and again inspect.

Sri D. B. KALMANKAR.—May I know the actual work turned out in all these years ?

Sri Y. RAMAKRISHNA.—Collection of equipment, building up of the Library and they are also conducting researches in Aneamia and Appendices.

Sri V. N. PATIL.—During four years, you have attracted only three students. Probably, the students are not turning up because there are no specialised courses and these courses are not recognised by the Indian Medical Council and other institutions. Is it not a fact that because of this discouragement that the students are not coming, and the course is started just to satisfy some professors and other interested people ?

Sri Y. RAMAKRISHNA.—I emphatically deny the suggestion of the Hon. Member. I have made it clear that according to the Government Order we have sanctioned only 4 students, and out of whom, 3 have reported and one has not come. The number of applications received is 340.

Direction to the A. P. M. C. Society, Chickmagalur Taluk to follow the Bye-Laws

697. Sri C. M. S. SASTRY (Chickmagalur).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(*a*) whether there are uniform model bye-laws in regard to Taluk Agricultural Marketing Co-operative Societies regarding the number of directors to serve on the Board of Directors, from among the Member-Societies and from among individual members ;

(*b*) if so, the number of Directors so prescribed respectively ;

(*c*) whether it has come to the notice of Government that the said bye-law is not being followed in Chickmagalur Taluk Agricultural Produce Co-operative Marketing Society ;

(*d*) whether the Department has taken steps to enforce the bye-law and directed the said institution to follow the model bye-law ?

Sri B. L. GOWDA (Deputy Minister for Co-operation).—

(*a*) Yes. Model bye-laws for marketing societies were formulated in 1957-58.

(SRI B. L. GOWDA)

(*b*) Six "A" Class members.
Two "B" Class members.
One nominee of the Central Financing Agency.
Two representatives of the State Government.

(*c*) Yes.

(*d*) The society is addressed by the Department to make necessary amendments. There is no provision in the Act for enforcement of amendment of such bye-laws.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಬೈರಾ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗು ಸೊಸೈಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಆದದ್ದು ಯಾವಾಗ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ರಿಜಿಸ್ಟರು ಆಗಿರುವುದು 1958-59ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ 'ಎ' ಕ್ಲಾಸ್, ಮೆಂಬರುಗಳು ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು "ಬಿ" ಕ್ಲಾಸ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—"ಎ" ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಮತ್ತು "ಬಿ" ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ 6 ಜನರು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಬೈರಾ ಪ್ರಕಾರ 'ಎ' ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ 6 ಜನ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು "ಬಿ" ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ "ಎ" ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಆರು ಜನರು ಮತ್ತು "ಬಿ" ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನರು ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇವರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿನಂತೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಫರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಇವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದವು? ಆ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಏಕೆ ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸರಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಇನ್ನೆಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜಾಲಿಸಟ್ಟಿ.—ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಮಿನೇಟೆಡ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಎಂದು ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸೊಸೈಟಿಯ ನಿಯಮದಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ನಾಮಿನೇಟೆಡ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಒಬ್ಬರೇ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ದುಡ್ಡು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಹೋದರೂ ಸರಕಾರ ಇಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಸರಿಯಾದ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಇಲ್ಲೇನೂ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಕೊಟ್ಟ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಜನರರ್ ಆಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇದು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri M. MALLAPPA.—You have just now said that there is only one representative on behalf of the State Government. But in your answer to clause (b) it is stated that there should be two representatives of the State Government. Why this inconsistency in this case, Sir ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಇಬ್ಬರು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಫಿನಾನ್ಸಿಯರ್ ಏಜನ್ಸಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜಾಲಿನಟ್ಟಿ.—ನಾಮಿನೇಡೆಡ್ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಏನಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಹಾಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಅದೇ ರೀತಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಯುನಿಫಾರಂ ಬೈಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಯೂನಿಫಾರಂ ಬೈಲಾಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದಂತಹ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿನಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇವೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಸೊಸೈಟಿಯ ಹಾಗೆ ಬೈಲಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಅವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗದಂತೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ತಪ್ಪಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ.

Restoration of Arsikere Tank near Lingadahalli

719. Sri M. MALLAPPA (Birur).—

Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state.—

(*a*) whether it has come to the notice of Government that the Public of Lingadahalli Hobli in Tarikere are urging for the restoration of Arsikere tank near Lingadahalli, Tarikere Taluk;

(*b*) the cost of plan and estimate if any, prepared by the Public Works Department;

(*c*) the action the Government intends to take to prepare the plan and estimate to provide water for Irrigation ?

Sri D. PARAMESWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation and Electricity) [On behalf of Sri A. J. DODDAMETI (Minister of State for Minor Irrigation)].—

(*a*) Yes.

(*b*) The estimated cost of the project is about Rs. 8,27,000.

(*c*) The estimate is under scrutiny in the Department.

Sri M. MALLAPPA.—In answer to (*b*) you have stated that the estimated cost of the project is about Rs. 8,27,000. What will be the cost per acre according to the estimate prepared in this case, Sir ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—The cost per acre is Rs. 591.

Sri M. MALLAPPA.—Is it not the most economical and feasible project and if so, why you are delaying to take up the project, Sir ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—When the cost per acre is Rs. 591, generally the project is considered to be very remunerative and it has got to be considered from all aspects and it is only a matter of time.

Sri M. MALLAPPA.—What time you may take to execute this project at least in the interest of developing irrigation in this area, Sir ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—The estimate is under scrutiny in the Chief Engineer's office. Immediately after the scrutiny is over, due consideration will be given.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ಹಾಲಪ್ಪ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದಾನರಹಳ್ಳಿ ಹತ್ತಿರ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಆದ ಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ?

Sri D. PARAMESHWARAPPA.—That information is not available with me.

Conversion of Robertsonpet Town Municipality into City Municipality

724. Sri S. R. SHANMUGAM (K.G.F.).—

Will the Minister of State for Municipal Administration be pleased to state :—

(*a*) whether there is a proposal before the Government to convert Robertsonpet Town Municipality into a City Municipality ;

(*b*) whether there is also a proposal before the Government to merge the K.G.F. Sanitary Board with the Town Municipality ?

Sri B. M. PATIL (Minister of State for Municipal Administration).—

(*a*) Yes.
(*b*) No.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಷಣ್ಮುಗಂ.—ರಾಬರ್ಟ್ಸನ್‌ಪೇಟೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಇದೆಯೇ ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್ ಪೇಟೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಷಣ್ಮುಗಂ.—ಒಂದೇ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಬೋರ್ಡು ಇರುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಒಂದೇ ಸಭೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಬೋರ್ಡನ್ನೂ ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್ ಪೇಟೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಮರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್ ಪೇಟೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಪ್ರಿಡಾಮಿನೆಂಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯಾ ಇದೆ ಮತ್ತು ಮೈನಿಂಗ್ ಏರಿಯಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಗೋಲ್ಡ್ ಮೈನಿಂಗ್ ಅಂಡರ್ ಜೇಕಿಂಗ್ಸ್ ಏನು ಇದೆ, ಅವರು ಸ್ಯಾನಿಟೇಶನ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಏರಿಯಾವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಅಬ್ಲಿಗೇಶನ್ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯಾ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಬೋರ್ಡು ಅಥವಾ ನೋಟಿಫೈಡ್ ಏರಿಯಾ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದು.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆ ಎರಡೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಪುರಸಭೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ವರಮಾನದ ಬಾಬುಗಳು ತಪ್ಪಿಹೋಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಯನ್ನು [ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಬೋರ್ಡ್ ಏರಿಯಾ ಅಥವಾ ನೋಟಿಫೈಡ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Sri D. B. KALMANKAR.—It was just now stated by the Hon. Minister that the policy of the Government is to have a separate Municipality and also a Sanitary Board because there are different problems in the K. G. F. and all that. May I know whether this policy is followed in the case of Shahabad and other places also ?

Sri B. M. PATIL.—I have already made it very clear that it is the general policy of the Government. But if specific instances are brought to the notice of the Government, we will certainly look into it.

Construction of Feeder Channel from Boodanur Tank to Haradanahalli Tank (K. R. Nagar)

744. **Sri M. BASAVARAJU** (K. R. Nagar).—

Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state :—

(*a*) whether the Government has received any representation to construct a feeder channel from Boodanur (Arkalgud Taluk) Tank Waste Weir to Haradanahalli Tank (K. R. Nagar) ;

(*b*) whether the Government has prepared estimates ;

(*c*) if so, the extent of amount estimated ;

(*d*) when the Government would complete this feeder channel ?

Sri D. PARAMESWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation and Electricity) [On behalf of SRI A. J. DODDAMETI (Minister of State for Minor Irrigation)].—

(*a*) Yes.

(Sri D. PARAMESWARAPPA)

(*b*) and (*c*) Under investigation.

(*d*) Will be considered after the estimate is prepared depending on its feasibility and availabilty of funds.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬುಸ್ಸವರಾಜು.—ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಮುಗಿದಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—We have already given instructions to expedite the investigation and other things.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು.—ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಿತಿ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ರೈತರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—When the feasibility of the project is determined the Government will evince every interest to take up the project.

Payment of Compensation in respect of Submerged Areas of Imadapur Tank

758. Sri M. M. J. SADYOJATHA (Kudligi).—

Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state :—

(*a*) whether the Imadapur tank in Kudligi taluk has been completed and whether the water is being used for Irrigation :

(*b*) whether the compensation has been paid to the submerged areas ;

(*c*) if not, the reason for not having paid the compensation ?

Sri D. PARAMESWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation and Electricity) [On behalf of SRI A. J. DODDAMETI (Minister of State for Minor Irrigation.)]—

(*a*) Yes.

(*b*) No.

(*c*) Land acquisition proceedings are under progress.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜೆ. ಸದ್ಯೋಜಾತ.—ಕೆರೆ ಮುಗಿದು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—On 1st March 1968 the work was completed.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜೆ. ಸದ್ಯೋಜಾತ.—ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—The land acquisition proceedings that were initiated were not finalised and hence the delay.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜೆ. ನಡ್ಯೋಜಾತ.—ಮಳುಗಡೆಯಾಗಿರುವ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—I have no information. So far as I know, land revenue is not collected.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜಾಲಿನಹಳ್ಳಿ.—ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಯಿಜಿಷನ್ ಕ್ರಮ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ಎಸ್ಟಿಮೇಟೆಡ್ ಕಾಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri D. PARAMESHWARAPPA.—It is a very good suggestion. It has got to be considered.

construction of channel to divert water from Talamaradakatta

773. Sri P. ANJANAPPA (Pavagada).—

Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state:—

action taken for the construction of channel to divert water from Waste Weir of Talamaradakatta in Pavagada Taluk as also for construction of channels leading from the Tank to the fields ?

Sri D. PARAMESWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation and Electricity) [On behalf of SRI A. J. DODDAMETI (Minister of State for Minor Irrigation)].—

(i) The work is proposed to be taken up after acquisition of land.

(ii) The work relating to the construction of field channels will have to be attended by the beneficiaries themselves.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಈ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ 10 ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಕೋಡಿ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿದೆ, ತೂಬು ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿದೆ. ನೀರೆಲ್ಲ ರೈತರ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಟ್ಟೆ ಅಪಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 20 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜಾಗಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಕ್ಷಣ ಕೋಡಿ ಮತ್ತು ತೂಬು ಎರಡನ್ನೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 20 ಸಾವಿರವಲ್ಲ, 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿದೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಯಿಜಿಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇನಾದರೂ ಅನಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಯಿಜಿಷನ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲರುವ ಅಪಚಣೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹುಶಃ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಇದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರು ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಧಾರ್ಜು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರ ಇರಾಖೆ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗುವುದು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವವರೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಮೂಲಕವೇ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ವಗೈರೆ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—The tank irrigates only 20 acres. Therefore, the beneficiaries should pay.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಹತ್ತು ವರ್ಷವಾದರೂ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೇ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವೆ ? ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿ ಜಾಗ್ರತೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲಾಗುವುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ, ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುವುದರಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Chief Minister has requested me to hold over question No. 807 and therefore it is held over.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Sir, I will answer this question, Sir.

Mr. SPEAKER.—Then it is all right, the member may put the question.

The Security Guards employed in Sharavathy Valley Project

807. Sri K. H. SRINIVAS (Sagar).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of Security Guards employed in the Sharavathy Valley Project ;

(*b*) the purpose for which they are maintained ;

(*c*) their pay scales, duties and other facilities such as quarters, etc. ;

(*d*) the total expenditure on them per annum ;

(*e*) whether such security guards are maintained in similar other projects ?

Sri D. PARAMESWARAPPA (Deputy Minister for Major irrigation and Electricity) [On behalf of SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister)].—

(*a*) 81.

(*b*) To guard the safety of vital installations by preventing the entry of unauthorised persons

(c) *1. Pay Scales* :—

Rs. 50-1-60 *plus* D.A. and Project Allowance at 20 per cent of the pay.

2. Duties :—

Vide reply to clause (b) of the question.

3. Rent-free quarters subject to availability and free to and fro conveyance.

(d) Rs. 1,13,000 for the current year.

(e) Yes.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ರಕ್ಷಣಾ ದಳದವರೇನು 81 ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಕೊಡರಾಗಿದೆಯೇ ? ಕೇವಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ ಕೆಲಸವೋ ? ಅವರಿಗಿರುವುದು ಅಥವಾ ಡ್ಯಾಮನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರೋ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸ್ಪೆಷರ್ ಆಫೀಸರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವುದು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ. ಅವರು ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಡ್ಯಾಂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಅವರಿಗೆ ಆಯುಧವನ್ನೇನಾದರೂ ಕೊಡರಾಗಿದೆಯೇ ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—These security men are not the persons to be harmed by anybody and therefore they have not been armed.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಅವರಿಗೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಆಗಾರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಡ್ಯಾಮಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Apart from these people there are other Police staff also. If these people are informed, they will take immediate action.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈಗಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಗಾರ್ಡ್ ಮಾಡಲು ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಇರಾಖೆ ಜನರನ್ನು ಟರ್ನಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ವೀಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ 27 ಜನರನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ರಿಟ್ರೆಂಚ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಅಬ್‌ಸಾರ್ಬ್ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ವಾಚಮನ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜಾಲಿಕಟ್ಟಿ.—ಈಗ ತಾವು ಹಣದ ತುರ್ತಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ರಕ್ಷಣಾ ದಳದವರು ಕೆಲವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು – ಹೆಚ್ಚು ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಲ್‌ಸೇಷಿಯನ್ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಅದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—It is nowhere stated that the staff is in excess. It is just sufficient.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀರ್.—ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಯಾರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅವರು ಬಿವರ್ ರಿಜ್ಯೂರ್ಡ್ ಎಸ್. ಪಿ. ಆಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ಅನೇಕ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಾಕೀಸ್ತಾನದ ಸ್ಪೈ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ನೋಟೀಸಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಇಂತಹವರನ್ನು ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ ಆಫೀಸರಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಅವರ ಹೆಸರು ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ಅಂತ.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—At present I have no information about the name of the person. After knowing the name of the person correctly, I will intimate in due course.

Sri D. B. KALMANKAR.—You said there is Police staff also. When the police staff is there, will it not be useless to have these 81 persons who are not armed and adequately trained ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—That is not the point. The main object with which they are posted is just to protect the vital installations and to prevent unauthorised entry into the premises.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.— ಈ ರಕ್ಷಣಾದಳದವರು ಯಾವ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರ್ತಾರೆ ? ಪೋಲೀಸೋ ಅಥವಾ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—The Electricity Board has placed these watchmen at the disposal of the Security Officer. They come under the control of the Security Officer.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಈ ಜನರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಾರೆಯೇ, ಒಳ್ಳೆಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.— ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಫೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ ಇದ್ದರೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಂತಹವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಂಸ್ಕ್ರಿ.—ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—I have no figures in detail. I have got only the total figures.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಈಗ ಜನರೇಟಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಗೇಟ್ ಇದೆ, ಚೆಕ್ ಇದೆ, ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇ ಯಾರಿಗೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅನ್‌ಆಥರೈಸ್ಡ್ ಎಂಟ್ರಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸ್ಥಳಾಂದಿಗನಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇವರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಸಫಲವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಯಾವ ಸ್ವರೂಪದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು, ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—If it is reported that security measures now adopted are not sufficient, we will have to reconsider and make arrangements.

Nomination of lady candidate to the Chalgera Village Panchayat

848. Sri B. D. KALMANKAR (Aland).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(*a*) whether the nomination paper of a lady candidate of Chalgera to the Panchayat election in 1968 was rejected and whether the Deputy Commissioner, Gulbarga made a nomination of lady of Madgunki instead of a lady by name Smt. Gurshantawwa, wife of Shri Shantappa of Chalgera whose name was sent to him ;

(*b*) whether the representation is made to the Deputy Commissioner, Gulbarga by the villagers of Chalgera in this respect;

(*c*) if so, what steps are taken to set right the wrong ;

(*d*) whether the office records of the Panchayat are kept at Chalgera, the headquarter of the panchayat office or with the Sarpanch himself at Madgunki ?

Sri B. L. GOWDA (Deputy Minister for Co-operation).—

(*a*) No. The Tahsildar-*cum*-Election Authority, Aland, had not proposed the name of Smt. Gurushantawwa. He proposed the the name of Smt. Gurubai, resident of Mudugunki and she was nominated by the Deputy Commissioner under Section 5 (5) of the Mysore Village Panchayats and Local Boards Act, 1959.

(*b*) Yes.

(*c*) The Deputy Commissioner acted in excercise of the powers vested in him under Section 5 (5) of the Mysore Village Panchayats and Local Boards Act. There has been no wrong to be set right.

(*d*) The Chairman and Secretary are keeping the Panchayat Office records in a Government Chawadi at Madgunki as there is no Panchayat Office or Government building at Chalgera.

1-30 P. M.

Sri D. B. KALMANKAR.—May I know in these groups of village panchayats of Madgunki and Chalgera, how many seats are elected from Madgunki and how many from Chalgera ?

† B. L. GOWDA.—Three from Madgunki and 3 from Chalgera.

Sri D. B. KALMANKAR.—Is it not a fact that all the three seat from Madgunki were elected ?

Sri B. L. GOWDA.—Yes.

Sri D. B. KALMANKAR.—In that case, in respect of the other seats from Chalgera in true and democratic spirit, was it necessary in the case of that lady candidate's nomination being rejected, the lady whose name was given from that village should have been accepted ?

Sri B. L. GOWDA.—The law provides for nomination of a person who has got the necessary qualification for contesting the seat. Under the existing circumstances, the Deputy Commissioner has nominated only such a person who fulfilled the conditions under section 5 of the Village Panchayat Act.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಲ್ಲ (ಬ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೌದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರು ಆ ತಾಶೀರ್ದಾರಿನಿಗೆ ಈ ಮನವಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಬರೆದಿದ್ದರು ? ಮತ್ತು, ಹಾಗೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿಂದ ಮನವಿಯೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲ ಅವರಿಗೆರ್ಾ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಆದರ ಪ್ರಕಾರ ಜಿರ್ಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನಾಮಕರಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಖಾಯಿದೆ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದೇ ಸಭೆಗೆ ಈಗಾತಾನೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಿಂಥ ಅರ್ಹತೆಗಳಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಜಿರ್ಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನಾರ್ಯಾರು ಹೆಸರು ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ ! ಹಾಗೆ ನಾರ್ಯಾರು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಏಕೆ ಅವರು ಒಂದೇ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಶಿಫಾರ್ಸುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ !

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ನಾವು ತಾಶೀರ್ದಾರ್ ಅಥವಾ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಸಲ್ಯೂಷನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಂಗಮ್ಮಬಾಯಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಶಿಫಾರ್ಸುಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಾಖಲೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ.

Sri D. B. KALMANKAR.—In view of the fact that the Thasildar had a quarrel with some persons of Chalgera he has acted prejudicially to the interests of Chalgera village and in view of their representation to the Deputy Commissioner and in true democratic spirit, whether the Government will order the nomination of that lady who had already filed her nomination instead of a lady from Madgunki ?

Sri B. L. GOWDA.—I have already made it clear that no nomination paper of any person was rejected in that particular case. The nomination that is presently done by the Deputy Commissioner is perfectly legal and valid.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಒಂದು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅರ್ಹತೆಗಳೇನಿರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಗಂಡ ಬಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಹಿಳಾ ನಮಾಜದವರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯನ್ನು ನಂಬುತ್ತೀರೋ !

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Number of Schools and Colleges in Shimoga District

865. Sri A. R. BADRINARAYAN (Shimoga).—

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(*a*) the number of Primary, Semi-Primary, High Schools, Colleges including Professional and Technical in the Shimoga District (both Government and Private) ;

(*b*) the total number of students in each of them ;

(*c*) the total number of students passing out of each of them in the current year ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI (Deputy Minister for Education).-

(*a*)—	*Government*	*Private (Aided)*
Lower Primary ...	1,315	8
Higher Primary ...	503	13
High Schools ...	9	76
Technical School ...	1	...
Colleges ...	1	8
Technical Colleges ...	...	...
Polytechnics ...	...	1
	1,829	106

(*b*) Junior Primary Schools ...	82,019
Higher Primary Schools ...	85,322
High Schools ...	23,806
S.J.Polytechnic ...	305
Junior Technical Schools ...	126
Colleges ...	3,688

(*c*) The annual examinations are yet to be held.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—Sir, I had asked for districtwise figures for the whole State in my question. The question has been modified so as to confine it to Shimoga District only. I wanted figures for the whole State.

Mr. SPEAKER.—That was done probably to enable the hon. Member to get the answer quickly. Otherwise the answer would have been delayed. The hon. member may follow up the present question.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—The very purpose of putting that question is defeated, Sir.

Mr. SPEAKER.—That cannot be helped.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—Can the Hon. Minister now at least be pleased to give information about the number of students passing out of the various schools and Colleges in the State including technical colleges ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—Statewise figures are not available with me now, Sir.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—My idea in putting the question was to know what has been done by the Government in the matter of providing employment to all the students who pass out of these colleges including technical colleges and whether from that point of view, the Government will considar the reorientation of the studies prescribed in educational institutions ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—It is the obligatory duty of the Government to provide education to all children, but not to provide employment to all those who get degrees and go out of the Colleges. Anyway Government is doing all that is possible to provide employment opportunities to all qualified candidates.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—My point is whether it is not the obligation of the Government to provide such education as would be useful to the Students in their future life ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—Sir, it is my humble opinion that it would not be possible for any Government to provide employment to all the graduates who come out of the colleges every year. Anyway, Government, as I said earlier, is doing all that is possible to create employment opportunities to as many of the technical graduates as possible.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—Is it the attitude of the Government not to create a situation by which unemployment will stare in the face of the young people passing out of the schools and colleges ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—Sir, the Government is aware of the acute problem of unemployment in the State. Anyway, Government is also doing all it can to provide opportunities of employment; and even in private institutions, graduates are being absorbed and they are getting employment. It may not be practicable nor will it be possible to provide employment to all graduates who come out of colleges every year. Thousands of graduates come out every year but Government can provide employment only to a limited number.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಹ್ಯಾಲನಯ್ಯ,—ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ 10-15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕೋರ್ಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವ ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ 10-15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ನೌಕರಿ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೇ ಆಗಲೀ ಇಂತಹ ಕೋರ್ಸ್ ಓದಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೆಡಿಕಲ್‌ಗೆ ಆಗಲೀ. ಇಂಜನಿಯರಿಂಗಿಗೇ ಆಗಲೀ ಹೋಗಬಹುದು. ಅದು ಅವನ ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನೌಕರಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೌಕರಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ತರಹ ಜಾಬ್ ಆಪರ್ಚ್ಯುನಿಟೀಸ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದವೀಧರರಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ನೌಕರಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ನೌಕರಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—Is the Government satisfied that the type of Education that is imparted to our students is the one which will be useful for them ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇವೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶ್ರೀ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ಕೊಠಾರಿ ಆಯೋಗದವರು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರುವ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರು ಹಾಗೂ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಹೋಲ್ಡರುಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜನಗಳನ್ನು ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಆದಂತೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಖಾಸಗೀ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಆ ರೀತಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದಾದ್ದು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ತರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿಯವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಟರ್‌ವ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಅರ್ಹರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೌಕರಿ ಕೊಡುವಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಡಾಕ್ಟರ್, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಗಡೆ ಬಂದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಅಥವಾ ಅಬ್ಲಿಗೇಟರಿ ಡ್ಯೂಟಿ ಅಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

Construction of Pick up on Harihole Halla in Shimoga Taluk

873. Sri A. R. BADRINARAYAN (Shimoga).—

Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state.....

(*a*) whether an estimate for constructing a pick up on the Harihole Halla (Kanchalla) in Shimoga Taluk is prepared ;

(*b*) the total number of acres coming under the project ;

(*c*) the stage at which the matter stands ?

Sri D. PARAMESWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation and Electricity) [on behalf of SRI A. J. DODDAMETI (Minister of State for Minor Irrigation)].—

(*a*) No.

(*b*) and (*c*) Does not arise in view of reply to (*a*) above.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—There appears to be some mistake. It is not Harihole Halla but it must be Hihole halla and not Kanchalla but Kanehalla. In view of the wrong name, the answer given might be different.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—I correct myself and take it as Hiholehalla project. As contemplated by the hon. member there is no proposal for construction of a pick up. But there is a proposal for construction of a reservoir which is capable of irrigating 2,890 acres at an estimated cost of Rs. 12,80,000.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—What is the state at which the matter stands ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—I personally feel it is likely to be sanctioned.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—Thank you.

Sanction of Fire Brigades to Shimoga District

714. Sri S. BANGARAPPA (Sorab). —

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to the notice of the Government that there have been several fire accidents in Shimoga District ;

(*b*) whether there is any proposal for sanction of two Fire Brigades to Shimoga District to avoid much loss to the life and property ?

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs) [On behalf of Sri H. V. Koujalgi (Minister for Revenue)].—

(*a*) Yes.

(*b*) Orders for the establishment of a Fire Brigade Station at Shimoga during the current financial year have been issued.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಎರಡು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri K. PUTTASWAMY.—The fire brigades are very necessary. But under the scheme of sanctioning the fire brigades, the local body concerned will have to come forward. If the Sagar Municipality comes forward, then the matter may be considered by the Government.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—Does it need anybody taking the initiative ? Cannot the Government take it on its own initiative to establish a fire brigade ? In view of the mortality and loss due to fire accidents, will the Government consider to take initiative ?

Sri K. PUTTASWAMY.—That is a suggestion for consideration.

Sri K. M. THAMMIAH.—Sir in view of the importance of the question, I request the Chair to put question 929.

Mr. SPEAKER.—I cannot do it. Now Short Notice Question.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀರ್.—28ನೇ ತಾರೀಖು ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು 31ನೇ ತಾರೀಖು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾಳೆಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ನಾನು ಬರದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

Mr. SPEAKER.—That cannot be helped. I am following the constitutional provisions. I shall put the question on a date convenient to both. I have called upon the Short notice question.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

Murder of a person in Shahapur during March 1969

86. Sri B. B. SAYANAK (Belgaum.)—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that one Sri Parasharam Shattuppa Kangralkar was murdered on 10-3-1969 at 5 P.M at Shahapur in Belgaum Municipal area ;

(*b*) whether it is a fact that the place where the murder took place is one furlong away from Shahapur Police Station ;

(SRI B. B. SAYANAK)

(*c*) whether it is a fact that one Sri S. B. Kanabargi had taken the dead body to the Hospital in Khasabag ;

(*d*) whether it is a fact that the murder took place due to some conflict during the last Municipal Election ;

(*e*) the number of persons arrested in the matter ?

Sri MANIK RAO PATIL (Deputy Minister for Home) [On behalf of SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister)].—

(*a*) Yes.

(*b*) The place of offence is at a distance of two furlongs to the east of Shahapur Police Station.

(*c*) Yes.

(*d*) The matter is under investigation.

(*e*) Three.

Sri B. B. SAYANAK.—May I know whether the murder took place on a thoroughfare and in day time ?

Sri MANIK RAO PATIL.—The answer is printed in the printed list itself. The offience took place at a distance of two furlongs to the east of Shahapur Police Station between 5-15 P.M. and 5-30 P.M.

Sri B. B. SAYANAK.—I want to know whether it took place on a thoroughfare, on a road.

Sri MANIK RAO PATIL.—Yes Sir. It is quite clear from the printed answer. Since it is in the jurisdiction of the Municipality, naturally the place of offence is on the thoroughfare.

Sri B. B. SAYANAK,—May I know whether all the three persons were arrested on the same day or three or four days after the offence ?

Sri MANIK RAO PATIL.—The murder took place on 10th March 1969. All the three accused persons have been arrested on 13th March 1969.

Sri J. P. SARWESH.—Is it not a fact that Sri S. B. Kanabargi had contested in the General Elections in 1962 against Sri B. R. Sunthankar who was then a sitting MLA, and is it not a fact that because the deceased Sri Parasharam Shattuppa Kangralker was a staunch and humble follower and supporter of Sri B. R. Sunthankar, Sri S. B. Kanabargi had jealousy and hatred against the deceased ?

Sri MANIK RAO PATIL.—No Sir. The person referred to by my friend has nothing to do with this muder case. This muder is the outcome of some petty quarrel between the deceased and the accused persons.

Sri M. S. KRISHNAN.—I invite the reference of the Deputy Minister to answer (*c*), where it is stated that Sri Kanabargi took the dead body to the Hospital. That is according to the Police investigation. Why did he not report to the nearest Police Station ? Why did he take the body to a private hospital ? He could have taken the dead body to the Government Hospital.

Sri MANIK RAO PATIL.—It is not Sri Kanabargi who took the body. But it is a passer-by who saw the deceased person in a state of unconsciousness and who just stopped his car. Sri Kanabargi requested him to take the deceased person to the Hospital. On being requested by Sri Kanabargi, the passer-by was obliged to take the deceased to the nearest hospital where, after an examination of the deceased, the Doctor opined that the person has expired.

Sri D. B. KALMANKAR.—May I know the names of the accused persons.

Sri MANIK RAO PATIL.—They are : (1) Shanthinath Shanthi, (2) Arjun Yellappa and (3) Ramesh Bhojanwal.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ಹಾಲಪ್ಪ.— ಪೋಲಿಸಿನವರು ಮೂರು ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೋ ! ಇಲ್ಲವೇ ಇನ್ನಾರಾದರೂ ಇದ್ದರು ಎಂದು ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ !

Sri MANIK RAO PATIL.—Only three persons have been included in the F.I.R. and all the three have been arrested.

Mr. SPEAKER.—Short Notice Question is over.

QUESTIONS FOR ANSWER AN THE DAY

(but not taken up)

Restoration of tanks under Minor Irrigation Schme in Nanjangud Taluk

635. Sri L. SRIKANTAIAH (Nanjangud).—

Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state :—

(*a*) the number of old tanks in Nanjangud Taluk, Mysore District that have been surveyd to be brought under Minor Irrigation Scheme (the name of the tanks together with the Survey Report if any; may be placed on the Table of the House) ;

(*b*) of them the number of tanks taken up for restoration (the names of the fully restored and those that are still under execution may be given) ;

(c) whether there is any proposal to give priority to the restoration of the following tanks, *viz.* :

1. Ambala Tank,
2. Hura tank,

(SRI L. SIBKANTAIAH)

3. Haginivalu tank,
4. Kalale tank,
5. Hosaveedu tank,
6. Kuguloor tank,
7. Sooratti tank.

as these tanks alone constitute the sole irrigation facility available in the area concerned ?

SRI A. J. DODDAMETI (Minister of State for Minor Irrigation).–

(*a*) Four Tanks—*Vide* Statement 'A' appended.

(*b*) Three works—*Vide* statement 'B' appended.

(*c*) There is no proposal at present.

STATEMENT 'A'

Statement showing the old tank projects that were surveyed and the estimates got up.

Sl. No.	Name of work	Amount of estimate	Acreage benefited	Cost per acre	Percentage return on Govt. share	Remarks
		Rs.		Rs.		
1	Increasing the Capacity of Dodda Homma tank.	85,000	118	720	4.5%	Estimate has been sanctioned.
2	Restoration of Konanur tank.	43,000	52	827	3.16%	do
3	Hallikerehundi tank.	17,100	17	1,000	2.74%	do
4	Increasing the capacity and restoration of Devanur Arasinkere.	90,000	64	1,306	0.71%	The project has been dropped as per C. E. (GI) directions *vide* No. IPH/S-807/ IGN (E)/ 65-66, dated 27-12-67.

STATEMENT 'B'

Statement showing the tanks taken up for restoration and their stages.

Sl. No.	Name of work	Amount of sanctioned estimate	Atchkat	Stage of work
1	Increasing the capacity of Doddahomma tank.	85,000	118	Work to be started.
2	Restoration of Konanur tank	43,000	52	Physically completed.
3	Hallikere hundi tank	17,100	17	Work almost completed.

Agricultural Labourers and their maintenance

929. **Sri B. L. NARAYANASWAMY** (Srinivasapur).—

Will the Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs be pleased to state :—

(*a*) the number of agricultural labourers in the State (Districtwise);

(*b*) the rate of their daily wages individually for adult males and females, as is prevailing in each district, both in urban and rural areas;

(*c*) whether labour is available to them at all times;

(*d*) whether the Government has taken any steps to improve their lot, at least to lead a minimum standard of life;

(*e*) if so, what are the steps taken ?

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—

(*a*) The number of Agricultural Labourers Districtwise as per 1961 Census is furnished in the Statement–I appended.

(*b*) The rates of wages for adult males and females in agriculture in various districts is furnisehd in the Statement–II appended.

(*c*) No.

(*d*) Yes.

(*e*) Government have fixed minimum rates of wages for employment in agriculture, which were last revised in May 1968. Wages at such rates will enable workers to lead a minimum standard of life.

(SRI K. PUTTASWAMY)

The general programme of the Community Development aims at improving the standard of life of rural population, which includes agricultural labour.

The State Government have also taken up in a few Taluks Rural Man Power Programmes which provide employment in rural areas with a concentration of landless labour.

During recent years more importance has been given in the Plan Schemes to Irrigation Projects and Lift Irrigation. These Schemes will maintain agricultural operations for longer periods in the year, thus enlarging employment opportunities.

STATEMENT I

Statement showing the total population of agricultural labour in Mysore State, Districtwise.

Sl. No.	Name of District		Total number of Agricultural Labour
1	Bangalore	...	63,230
2	Belgaum	...	1,43,770
3	Bellary	...	94,727
4	Bidar	...	1,04,980
5	Bijapur	...	2,23,047
6	Chitradurga	...	28,697
7	Chickmagalur	...	79,707
8	Coorg	...	19,115
9	Dharwar	...	2,30,285
10	Gulbarga	...	1,75,065
11	Hassan	...	23,575
12	Kolar	...	51,946
13	Mandya	...	46,219
14	Mysore	...	94,828
15	North Kanara	...	32,763
16	Raichur	...	1,05,088
17	Shimoga	...	51,979
18	South Kanara	...	1,30,607
19	Tumkur	...	61,482
		Total ...	17,61,110

NOTE :—The figures furnished above are only approximate in view of the nature of employment in agriculture.

STATEMENT II

The rates of daily wages of Agricultural labourers for Adult Males and Females as is prevailing in each District.

Sl. No.	Name of the District		Adult male	Adult female
			Rs.P.	Rs.P.
1	Bangalore	...	1-96	1-43
2	Belgaum	...	2-50	1-57
3	Bellary	...	1-54	1-08
4	Bidar	...	2-50	1-70
5	Bijapur	...	1-90	1-17
6	Chickmagalur	...	4-20	3-70
7	Chitradurga	...	2-50	1-50
8	Coorg	...	2-68	1-94
9	Dharwar	...	2-20	1-43
10	Gulbarga	...	3-23	2-15
11	Hassan	...	3-00	2-00
12	Kolar	...	1-38	0-94
13	Mandya	...	2-75	1-38
14	Mysore	...	2-10	1-44
15	North Kanara	...	3-00	2-50
16	Raichur	...	2-50	2-00
17	Shimoga	...	2-08	1-54
18	South Kanara	...	4-35	3-40
19	Tumkur	...	2-06	1-28

NOTE :—The information is based on the latest reports available from the Bureau of Economics and Statistics, Bangalore.

Acquisition of Land for Harijan Colony in Boradal Village

915. SRI S. S. ARAKERI (Ballolli).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) whether there is any proposal to acquire land for putting Harijan Colony in Boradal village, in Indi Taluk of Bijapur District ;

(*b*) if so, when acquisition will be completed ;

(*c*) whether Government is aware that the Harijan families of Boradal village in Indi Taluk of Bijapur District are residing by the side of a Halla since many years for want of sites ;

(*d*) if so, the steps proposed to be taken to complete the acquisition of lands early ?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise in view of reply to clause (*a*).

(*c*) The Harijans are residing in the area near the Nalla for nearly hundred years. With the growth of population now, the existing area is found inadequate for them.

(*d*) The question of acquiring suitable area for the purpose is under consideration.

Request to Hon. Speaker to call again passed over Questions.

Sri S. S. ARAKERI.—May I put my question ?

Mr. SPEAKER.—No. When I called the question for the second time, even then the hon. member was not in the House. He did not come in time. Now he may please resume his seat.

Sri M. S. KRISHNAN.—I have a point of order. When we asked for a particular question, namely that of Sri B. L. Narayanaswamy regarding agricultural labourers and their maintenance, which we considered as very important, you were pleased to state that it is not possible to put the question from the Chair. I would invite your reference to Rule 42 (3) where it has been stated :

> " After all the questions have been called, the Speaker may if time permits, call again any question which has not been asked by reason of the absence of a member in whose name it stands. "

Of course, the discretion is left to you. I am saying that the discretion is left to you. In view of the fact that there is still time left, discretion should have been exercised in our favour. If the time allotted for the Question Hour was over, then discretion should be exercised in such a manner that the time of the House is not wasted. While time in the Question Hour is left, it becomes necessary for the Speaker to use his discretion in favour of the Members of this House. Sri Narayanaswamy's question is a very important question since it pertains to agricultural workers. I humbly once again draw your attention to Rule 42 (3) and request that Question No. 929 may be put by the Chair since there is still time.

Mr. SPEAKER.—I feel that the Hon. Member is challenging the Ruling of the Chair for not agreeing to put the question.

Sri J. P. SARWESH.—You cannot violate the rules.

Mr. SPEAKER.—The discretion is mine. The Rule only says that 'the Speaker " may " call again any question which has not been asked by reason of the absence of the member in whose name it stands.'

So the rule applies to a question which has not been asked by a member by reason of his absence. When the question was called for the second time, hon. Member Srl Narayanaswamy was absent. I have called again his question and done my duty. I have given my ruling which should not be challenged.

Sri M. S. KRISHNAN.—By such interpretation, the Chair is curtailing the rights of the Members.

Mr. SPEAKER.—If the hon. Member respects the Chair, he will have to obey the ruling. So, he may please resume his seat.

Sri M. S. KRISHNAN.—That does not mean, that the Chair could curtail our rights. Here is an important question. There is still time. When we ask you to put it, where is the meaning of saying 'no, no?' It is unjustifiable. It is opposed to the rules of procedure.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member must understand that everybody is public-spirited and he has not the monopoly of it. I have interpreted the rules according to my light.

Sri V. N. PATIL.—No motives should be attributed. They must be withdrawn. Otherwise it is derogatory to the respect of the Members.

Sri M. S. KRISHNAN —We are treated like childern. We protest against this. * * *

Mr. SPEAKER.—When I have declared that the question hour is over, I do not want to go back on it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅವಕೇರಿ.—ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕರೆವಾಗ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಜರಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕ್ವೆಶ್ಚನ್ ಅವರ್ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

2-00 P.M.

Sri V. N. PATIL —When the hon. Member Sri Krishnan put a question, it was up to the Chair to allow it or not. But by saying "he has not the monopoly of it," the Chair has attributed motive to him and I therefore request the Chair to withdraw that word.

Mr. SPEAKER.—I request the hon. Member to resume his seat.

Sri V. N. PATIL.—I again request the Chair to withdraw that word. It was not a ruling; there is a marked difference between a ruling of the Chair and comment of the Chair.

Mr. SPEAKER.—I am not going to withdraw that word. I did not attribute any motive. What I meant was that all the members are equally interested in that question. It is perfectly in order.

---

* * * Matter not recorded as ordered by the Chair.

Sri V. N. PATIL.—It is an unfair comment and as a protest I walk out.

[Sri V. N. Patil withdrew]

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಿ. ಎನ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು. ಅದನ್ನು ಈಪೊತ್ತು ಇಲ್ಲವೆ ಇದ್ದರೆ ನಾಳೆಯಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿದ್ದರೆ ಈಪೊತ್ತೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

Sri S. S. ARAKERI.—I have come in time and put the question in time. ಟೈಂ ಇದ್ದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಲ್ಲ ಮುಗಿದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಕಾಲ ಮುಗಿಯುದೆ ಇದ್ದುರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಕ್ವೆಶ್ಚನ್ ಅವರ್ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—In a similar case previously the Chair was prepared to admit half-an-hour discussion. In this case I request the Chair to allow half-an-hour discussion.

Mr. SPEAKER.—Let the hon. Member give notice and I shall consider.

Notice of adjournment motion

re : Death of persons due to Monkey Disease in Sorab Taluk.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು 50 ನೆಯ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ದಿನ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಗರ, ಸೊರಬ, ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇದ್ದ ಮಂಗನ ಕಾಯಿಲೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕೆ. ಎಫ್. ಡಿ. ರೋಗವೆಂದೂ, ಪ್ಯೆರಸ್ ಡಿಸೀಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾಯಿಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ರವರು ಕಾರ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಡ್ಸ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ನಾನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡುಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಡ್ಸ್ ಕಡಮೆ ಇವೆ, ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 11 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 21 ಜನ ಈ ರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೊನ್ನೆ ಶಿವಾರದವರೆಗೆ ಇಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಸೊರಬಾದಿಂದ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟೆಲಗ್ರಾಂ ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಆದರಲ್ಲಿ 15 ಜನರು ಸತ್ತಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದೂ ಸಾಯಂಕಾಲ ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ 21 ಜನ ಸತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿಲೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿವೆ, ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಜನರು ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಗರ, ಸೊರಬ ಮತ್ತು ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಲೆ ಹೆಚ್ಚಿ ನಾಮಾರು ನೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಹರಡಿದೆ. ಸುಮಾರು 25 ಸಾವಿರ ಜನರು ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಸಹ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಬಡವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು 300 –400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಸರಿಯಾದ ಔಷಧಿ ಮೊರೆಯುವ ಸಾವಿಗೆ ಅವರು ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೆ

ಸುಮಾರು 21 ಜನರು ಸತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ಜನರು, ಷಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 5 ಜನರು ಸತ್ತರು ಎಂದು ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ನಾರ್ಮ್ಯಿದು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದೆ, ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಸರಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ಔಷಧೋಪಚಾರವೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಕಾಯಿಲೆಯು ದಿನೇದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಜನರು ಸಾಯುವುದೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು 50 ಜನರು ಸತ್ತರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಗೆ ಹೋದರೆ ಮಾತನಾಡಿಸುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಬಡವರಿಗೆ ದೂರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಹಣವಿಲ್ಲ, ಕಾಯಿಲೆ ಇರುವ ವರನ್ನು ನೋಡುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಅನ್‌ಅಕ್ಸೌಂಟೆಡ್ ಡೆತ್ಸ್ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು 60-65 ಜನರು ಇರಬಹುದು ಎಂಬ ಸಮಾಚಾರವಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಸದನ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿಲುವಳಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಈ ಸಾವುಗಳನ್ನು ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ದಯವಿಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri A. R. BADRINARAYAN (Shimoga).—I have got something to add. In view of the very serious nature of the disease and the calamity mounting up day by day, may I request the Minister to immediately proceed with the experts to the spot and see what relief could be given at once?

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಹೆಲ್ತ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಈಗಲೇ, ಇವತ್ತೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಮತ್ತು ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ 3-4 ಆಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್, ಔಷಧಿಗಳು, ಅಗತ್ಯ ಕಂಡಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಅಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಕೂಡ ತಡಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ತಾವು ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಬರಲು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕಳೆದ 15 ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿವರವಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ್ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿಲೆ ತಗಲಿದೆ ಅಂತ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಊಳಿದ ಕಡೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಔಷಧೋಪಚಾರ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಔಷಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೂರೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇತರ ಖರ್ಚಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಎಂಟೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಖಾಯಿಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ (ಸಿಸಿಗ).—ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಖಾಯಿಲೆ ಹರಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ನೀವು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ನೀವು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವೇ ? ಅಥವಾ ನಾವು ರೆಪ್ರಸೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಿಜಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು, ನೋಡಿ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಸಿರಸಿ ಮತ್ತು ಸಿದ್ದಾಪುರದಿಂದ ನನಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂದಿದೆ, ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಅವರಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

Sri Y. RAMAKRISHNA.—I will take prompt and immediate action.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ನನ್ನ 945ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಮತ್ತು ಏತಹೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ವೇಳೆ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕಾಲದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ? I protest against the Chair and walk out * * *

(Sri S. S. Arakere withdrew)

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಲ್ಲ 60 ಜನರಿಗೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಗಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಇಮ್ಮೀಡಿಯೆಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗಿನ್ನೇನು ಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ನನ್ನನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ನೇರವಾದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನುಮ್ಮನೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಾಹನ ಮತ್ತು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಈ ದಿನವೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅದು ಎಷ್ಟು ನರಿಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಬರೀ ರಿಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದರೆ ಜನಗಳಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರು ಎಂಬ ಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಯವರಿಗೆ ಏನೇನು ಔಷಧಿ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬದರೀನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋಗಿ ಔಷಧಿ ಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. It is a peculiar disease. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ನಲಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಏನೇನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದು ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದರೆ, ನಾನೇ 4 ವಾಹನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

---

* * * Expunged as ordered by the Chair.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, there must be an end to this discussion. It is an important matter, no doubt. But it is not on the Agenda. The hon. Member wanted to request you for consent to move it as an adjournment motion, and it has developed into a discussion. The Hon. Minister for Health has given an assurance. Now, the hon. Member says that he is prepared to give vehicles. What is all this ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಬೇಕು, ಉಪಚಾರ ಬೇಕು, ಔಷಧಿ ಬೇಕು. ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವ ಸ್ಪೇಜಿಗೆ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನನಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ? ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಔಷಧೋಪಚಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಟಾಫ್ ಕೊಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಷಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಮೂರು ವಾಹನಗಳಾದರೂ ಬೇಕು. ಸಾಗರಕ್ಕೆ 5-6 ವಾಹನಗಳಾದರೂ ಬೇಕು. ಸೊರಬಕ್ಕೆ 6 ವಾಹನಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ನಾನು ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಈಗ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ವಾಹನಗಳು ಎಷ್ಟು ಬೇಕು, ಔಷಧಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ನನಗೆ ಬಿಡಿ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಅರೇಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—In view of the statement made by the Hon. Minister for Health, I am unable to give my consent to this notice of adjournment motion.

Calling Attention to matters of Public Importance

(i) Looting tamarind Crop near Devanahalli

Sri D. B. KALMANKAR.—Sir, I call the attention of the Chief Minister to the looting of tamarind crop belonging to the Chairman of the Bidigere group panchayath near Devanahalli on 3-3-1969.

†Sri MANIK RAO PATIL (Deputy Minister for Home).—Sir, it is reported that on 3-3-69 at about 9. 30 A.M. one Sri S. Basappa of Budigere gave a complaint at Devanahalli Police Station to the effect that in the absence of his uncle Sri Muddappa, the Ex-Vice Chairman of of Budigere Village Panchayath Sri K. Nanjappa along with 30 to 40 others armed with deadly weapons had gone to the land belonging to Sri Muddappa to collect tamarind fruits and that there was likelihood of breach of the peace, etc. The Police Sub Inspector deputed one H.C. and five Police Constables to the spot. The Police Party reached the spot at about 11.30 hours and found Sri K. Nanjappa, Ex-Vice-Chairman of Budigere Village and others assembled in the land and some of them removing tamarind fruits. The Head Constable questioned Sri Nanjappa, Ex-Vice Chairman as to why he was creating trouble but

(SRI MANIK RAO PATIL)

the latter is alleged to have questioned the authority of the H.C. and also hit the Head Constable with a long lathi on his head. It is further alleged that one Rama and seven others joined Sri Nanjappa and they too assaulted the H.C. and three of the P.C.s with lathies and inflicted minor injuries, When the Head Constable took out the rifle, the accused persons ran away. In this connection, a case in Crm. No.31/69 under sections 143, 147, 148, 149 and 332 IPC was registered against Sri Nanjappa and 8 others.

The Superintendent of Police, Bangalore District, visited the scene of occurrence and supervised the investigation of the case by the Inspector. So far, four of the accused have been arrested.

On the complaint of Sri Muddappa regarding theft of tamarind fruits from his land, a case in Crm. No. 32/69 under section 379 IPC has also been registered against Nanjappa and 24 others. In this connection 15 persons have been arrested so far.

Both cases are under investigation. Efforts continue to apprehend the remaining accused who are absconding.

Sri D. B. KALMANKAR.—May I know the reason for such an occurrence, the ex-Chairman along with 30 to 40 others going there and cutting tamarind fruits?

Sri MANIK RAO PATIL.—It is clear from the statement itself that they have gone there to collect tamarind fruits and naturally some dispute developed and this incident took place.

Sri D. B. KALMANKAR.—Was there any previous enmity?

Sri MANIK RAO PATIL.—Investigation does not disclose any such thing.

(ii) *Re*: The closure of D. Banumaiah's College at Mysore

†Sri H. N. NANJE GOWDA (Arkalgud).—Sir, the evening College is closed because the teaching staff are not carrying on well with Sri B. V. Banumaiah. Examination is fast approaching. There is no guarantee that the examination will be conducted. Hence, a tense situation is created, and I call the attention of the Minister for Education to the closure of D. Banumaiah's evening College at Mysore.

†Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI (Deputy Minister for Education).—Sir, in response to the Call Attention Notice, I would like to make the following statement:—

The Students of D. Banumaiah's Evening College, Mysore, submitted a Memorandum to the Vice Chancellor on 15th March 1969 requesting him to issue a Stay Order to the proposed shifting of the Evening College attached to D. Banumaiah's College of Commerce and Arts. The College was proposed to be shifted to a High School building. The

Teachers of Banumaiah's Evening College of Commerce and Arts have also sent a memorandum to the Vice Chancellor making certain allegations against the Management. The Principal was requested by the Rigistrar of the Mysore University to furnish a detailed report on the circumstances under which the Evening College had been shifted without prior approval of the University. The Dean of the Students Welfare of the University, also inspected the College. Meanwhile, the students had gone on strike from 15th March 1969. The Management has closed the College indefinitely. The University proposed to take action on receipt of the report from the Principal.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬನುಮಯ್ಯ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಕೆಲವು ನಿರರ್ಥಕವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಾಲೇಜಿನ ಹಿತಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಲೀ ಅನುಮತಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನರ್ವಾದಿಕಾರಿಯಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲವೇ? ಆದಕಾರಣ ಅವರುಮೇರೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳೇ ಆಗಲಿ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಕಾಯಮ್ಮಾದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

2-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ನೋಗಿ.—ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಯಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಸ್ವಾಯತ್ತವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ದುರ್ಘಟನೆಗಳು ಏನಾದರೂ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬನುಮಯ್ಯನವರ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಅಗಲೀ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಲೀ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯದೆ ಒಂದು ಕಾಲೇಜನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಕಾಲೇಜು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಸಹ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ವಿವರಗಳು ಬಂದಮೇರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈಗ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಹುಡುಗರ ಗತಿ ಏನು? ಅವರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಗ್ರೇಸ್ ನಂಬರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುತ್ತೀರಾ ಇಲ್ಲವೇ ಅವರಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನೇ ನಡೆಸದೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ನೋಗಿ.—ಇದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ, ಆದರೂ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SIVAPPA.—I want to have a clarification. Has Mr. Banumaiah written to the Government seeking permission to shift the evening college from the day college building to the High School Building?

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—Sir, I think the Hon. Leader of Opposition who has attended the meeting yesterday himself might be knowing much about the matter It is surprising to see that he is asking for information which he himself knows better.

Sri S. SIVAPPA.—Yesterday Sri Banumaiah stated that he has obtained permission from the Government. Therefore, I want to know whether the Government has given such permission ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಕೇಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಮಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬನುಮಯ್ಯನವರು ನಂಜೇಗೌ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಬನುಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಅದು ನಿಜವೆ, ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಈವಿನಿಂಗು ಕಾಲೇಜನ್ನು ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ಪರ್‌ಮಿಷನ್ ನರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ.

Sri D. B. KALMANKAR.—In view of the fact that we have brought this matter to the notice of the Government will the Government take steps in this matter so that the students do not suffer and also see that immediate steps are taken by the University according to rules ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—I have already made it clear that we have written to the University calling for a detailed report. The Government is as much interested as our hon. Members. I am sure, Government will take all necessary steps to see that the students are not made to suffer.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾದರೂ ನರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಶಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—The Government has not permitted them to run Evening College. It has permitted them to run evening classes.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ನವುಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ರೀತಿ ಅನುಮಾನ ಬರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನರಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ನಾನಾಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ. ಇದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದುದರಿಂದ ನರಕಾರ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅವರಿಂದ ವಿವರಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಖಂಡಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಬಿ. ಹ್ಯಾಲನಯ್ಯ(ಹಾಸನ).—ಸರಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರಕಾರ ಇವನ್ನು ನಿರಿಪಡಿಸುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗತಿಯೇನು?

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ನೋಗಿ.—ನಾನಾಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಕ್ಲಾಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವದೇ ಬೇರೆ, ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಬಿಡಾರಾಯಿಸಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ನಡೆಸುವ ವಿಚಾರವೇ ಬೇರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗದಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ನರಕಾರದವರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ನಾನು ಒಂದು ನೋಟೀನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಂದು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

Request for declaring Public holiday on 2nd April for celebrating Kempe Gowda Day

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬೆಂಗಳೂರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆಂಪೇಗೌಡರ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಾಳೆ ಬರುವ ಎರಡನೇ ತಾರೀಖು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವಕ್ಕಾಗಿ ನರಕಾರದವರು ಅಂದು ರಜಾ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ನೋಟೀನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದನ್ನು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಇದು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದು ರಜಾ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಇಲ್ಲಿರುವ ನರಕಾರ ಹಾಗೂ ಈ ಹೌಸ್ ನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು. ಬಿಸಿನಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಇಲ್ಲನ ಕೆಲಸಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ. ಅದರಲ್ಲಿ ರಜಾದ ವಿಚಾರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರಜಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಇಲ್ಲ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಆ ನೂಚನೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ತುರ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರವರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ರಜಾ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನರ್ಕಾರ ರಜಾ ಘೋಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಂಪೇಗೌಡರ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ. ಆದರೂ ನರ್ಕಾರ ಕೆಂಪೇಗೌಡರ ದಿನದಪ್ರಯುಕ್ತ ರಜಾ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಎಂತೆಂಥ ದಿವಸಗಳಲ್ಲೋ ನಮಗೆ ರಜಾ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇದು ಪವಿತ್ರ ದಿನ, ಇದಕ್ಕೆ ರಜಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದರೆ, ಕೆಂಪೇಗೌಡರು. ಅಂಥವರ ದಿನಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಕರಗ, ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು, ದಸರಾ ಆಚರಿಸಿದ ಹಾಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಜಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಜಾ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಗಾದರೂ ರಜಾ ಕೊಡುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಂತೋಷ. ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ರಜಾ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರ್ಕಾರ ರಜಾ ಕೊಡುವುದನ್ನು, ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ನಡೆಯಬೇಕೇ, ಬೇಡವೇ ! ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ಇವತ್ತು ಕೂರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಏನು ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಮ್ಯಾಚಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿಮಾನ ಕೆಂಪೇಗೌಡರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಇರುವುದು ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ. ತಾವು ಇರುವುದು ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರ ಮನೆ ಇರುವುದು ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ದಿನ ರಜೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ್ಯಾವುದಕ್ಕೋ ರಜೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಂಪೇಗೌಡರ ದಿನಾಚರಣೆಗೂ ರಜೆ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಜನರು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಜಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜರು ಪದೇ ಪದೇ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್‌ಗೆ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಮ್ಯಾಚನ್ನು 4-5 ಗಂಟೆಗೆ ಆಡುತ್ತಾರೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂರು ಗಂಟೆಯಿಂದ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕರಗ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾತ್ರ 12 ಗಂಟೆಯು ಮೀರಲಾಗುತ್ತದೆ; ವರ್ಕಿಂಗ್ ಅವರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೋಡಬೇಕೆಂದಿರುವವರು, ನೋಡಬಹುದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ನಾಯಕರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Hyderabad Jagirs (Commutation) Regulation (Mysore Amendment) Bill, 1967

(Introduction)

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—On behalf of the Minister for Revenue, I beg to introduce the Hyderabad Jagirs (Commutation) Regulation (Mysore Amendment) Bill, 1967.

Mr. SPEAKER.—The Hyderabad Jagirs (Commutation) Regulation (Mysore Amendment) Bill, 1967, is introduced.

Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1968

(Introduction)

Sri K. PUTTASWAMY.—On behalf of the Minister for Revenue, I beg to introduce the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1968.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1968, is introduced.

Mysore Sales Tax and Entertainment Tax (Amendment) Bill, 1969

(Introduction)

Sri K. PUTTASWAMY.—On behalf of the Minister for Finance, I beg to introduce the Mysore Sales Tax and Entertainment Tax (Amendment) Bill, 1969.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Sales Tax and Entertainment Tax (Amendment) Bill, 1969 is introduced.

Mysore Land Revenue (Second Amendment) Bill, 1969

(Introduction)

Sri K. PUTTASWAMY.—On behalf of the Minister for Revenue, I beg to introduce the Mysore Land Revenue (Second Amendment) Bill, 1969.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Land Revenue (Second Amendment) Bill, 1969, is introduced.

Mysore Courts of Civil Judges (Validation of Proceedings) Bill, 1967

Motion to Consider.

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

Sri K. PUTTASWAMY.—I beg to move :

"That the Mysore Courts of Civil Judges (Validation of Proceedings) Bill, 1967 be taken into consideration."

Sri M. NAGAPPA (Raichur).—I raise objection for this Bill under Rule 71 of the Rules of Procedure. The Rule 71 reads as follows :

"If a motion for leave to introduce a Bill is opposed, the Speaker, after permitting, if he thinks fit, a brief explanatory statement from the member who moves and from the member who opposes the motion may without further debate, put the question :

Provided that where a motion is opposed on the ground that the Bill initiates legislation outside the legislative competence of the Assembly, the Speaker may permit a full discussion thereon."

I have got objection for taking this up particularly because it is not within the legislative competency of this House. To be more brief I will submit some of the relative points for this. In the statement of objects and reasons of this Bill, it is stated that after the amendment of the Land Acquisition Act, 1961, the word 'Court' has been defined. The word 'Court' means a Civil Court of original jurisdiction and includes any other Court empowered by the State Government that is the Civil Judge's Court. Therefore even after the amendment, from 1961-69 the Government was not pleased to empower the Civil Judges as per the provisions of the Act. Somehow rightly or wrongly in some of the orders of the Mysore State, some of the cases have been referred to the Civil Judges Court and they have been tried and disposed of according to the provisions of the law. On 15th February 1966 the present Government opened its eyes when about 80 cases had been disposed of and made up its mind to empower the Civil Judges with the powers

(SRI M. NAGAPPA)

vested in the District Judges to try these cases. But the question before this House is whether the cases tried by the Civil Judges were right and were to be upheld. This Bill is brought forward to validate the invalid action of the Court which has no jurisdiction to try these cases. This House has no power to introduce and validate the action which have been taken by the respective judges. This is the point for conisderation. Then Sir, I submit article 245 of the Constitution. According to our democratic set up, we have got three wings of Government–(1) Legislature, (2) Judiciary (3) executive Government. According to the present Act, the Legislature has done its duty by providing the proviso under the Act itself if the Government wants to empower civil judges. The Government has a solution in the matter. It has not taken any proper action within the short period, and not only that, but such cases are being disposed of and decided in the interval. Now there is nothing to be added in that Act itself by this particular Bill, the Mysore Courts and Civil Judges validation of Proceedings Bill, 1967. At the most, if there was any lacuna in that particular Act, we could have amended that particular Act to overcome the difficulty that the Government is facing. That is not the case here. Whatever cases that have been decided illegally, without jurisdiction, the Government wants that such actions are to be validated by this House by conferring rights under this Bill. This power is not within the competence of this House. That is my objection.

We have to distinguish between the legislative functions and judicial functions. If any illegal decision has been given by the courts that have no jurisdiction, they become *ab initio* void. These judgments cannot be enforced or executed. Unless they are challenged before the High Court, whatever illegality has been committed by passing these orders, they will continue to operate, unless they are revised by the superior courts. The superior court has got a right to say that these orders are illegal. If the Government usurp the power of the High Court, it is against the provisions of the Constitution and it is beyond the competence of this House also.

For this simple reason, I will quote one or two judgments which throw light on the distinction between the legislative functions and judicial function under the various laws. I am quoting (1957—Madhya Pradesh—P. 167)—This judgement starts from page 165 :

> "* * * from these two cases, it is abundantly clear that where a legislature on finding that there has been a lacuna in creating jurisdiction, supply it, it acts within the legislative field".

If there is any lacuna in the Act itself, then we can provide amendment to that Act to overcome the lacuna in the Act. That is a legislative function.

"Where a legislature goes further than this and compels the determination of the case at the hands of the court, it is completely out of the right of the court to make decisions in the matter, it is one of judicial and not legislative power. To give one example, if the legislature wants to say that all cases which have been filed before a particular date 1-4-57 shall stand dismissed or decreed, it would be exercising the judicial power and not legislative power."

Now what we are trying to do is, whatever the court has decided till February 1956, we are validating all the judgments and actions of the civil judges. That is not a legislative function. Even if you want to amend the law, you must have to amend the law in such a manner that you could have conferred the jurisdiction by bringing an amendment to that particular law. If such an amendment is brought before this House, we can consider it. In this validating action, the rights of the litigants are affected, because we are saying that whatever is done illegally, shall be legal and valid. It will be taking away the rights of all the other litigants, by giving sanction to these judgments. That would affect the rights of litigants under article 31 and article 14 of the Constitution. The effect of this Bill will be, there will be no right for the litigants to challenge these judgements given under the existing Act.

Further their Lordships in one judgment have stated: (1955 Hyderabad—p. 257)

"**** It may be open to the objection that judicial functions are being usurped by the Legislature. Where every legislature enacts a law applicable to certain facts, which are to be ascertained by Court, it would be essential to exercise..."

Here we are only adjudicating and saying that whatever cases have been decided between the dates of 24th August 1961 and 24th April 1966 are valid without giving any room to the litigant public to agitate. If at all it is a new right we are going to confer without giving an opportunity to the litigants to agitate for their rights. Therefore, it is not within the competency of this Legislature to validate all actions and all judgments of courts which have been given without any jurisdiction because of the negligence of the Government. So, we are not here to usurp the powers of the judiciary. We have made it very clear in the previous Act by saying that Government can authorise any Civil Judge in the State. The Government has not exercised that power promptly and immediately. Therefore, we are not going to sit here to sanction whatever illegality is committed by the Government, to make all illegal acts and irregularities as valid.

With these observations, I submit that the present Bill will not come within the competency of this House. Therefore, if the Government wants to remove any irregularity, they can remove that by saying 'Government empower the civil judges'. If it is an amendment of the

(SRI M. NAGAPPA)

existing Act to empower civil judges then it would be within the competency of the House. It entirely validates the entire proceedings and decisions.

The samething has been discussed in these decisions I have submitted and I trust the Hon. Minister will consider this point and withdraw the Bill.

†SRI V. N. PATIL (Humnabad).—Before the hon. Minister replies, I have got some constitutional points to be dealt with. As stated by the hon. Member Sri M. Nagappa, there are two distinct features. One is the legislative power and the other is the judicial power. Now the Government is trying to bring in the Mysore Courts of Civil Judges (Validation of Proceedings) Bill. What he is trying is to usurp the powers and functions of the Judiciary. Once the lower courts are seized of the matter, it is beyond the competence of the legislature and once it is declared as *ultra vires*, it is left to the appellate courts to decide whether it is so or not.

MR. DEPUTY SPEAKER.—This Bill relates to cases which were decided.

SRI V. N. PATIL.—Once it is seized of the matter, it is not within the competence of the legislature.

SRI M. NAGAPPA.—In this particular case, the case was not decided and is still under preliminary stage. Therefore, we empower the judge with certain powers which were not originally there. They have stated that there is distinction between cases decided and cases pending. They have made a very clear distinction in this.

SRI V. N. PATIL.—Without having jurisdiction some matters have been decided by the lower courts and they are now pending somewhere in the appellate court. So, when the matter is seized by the court, it is beyond the competence of this House to decide about legality or anything of it. The only remedy left is to withdraw the Bill and bring in a new Bill giving retrospective effect for the Civil Judges to function under that particular Act. Without doing this, if this Bill is passed, it will result in several litigants challenging the provisions of this Bill. This House should not be made a laughing stock before the courts. Therefore it is necessary that all seriousness must be attached while bringing in this Bill.

There are two more points to be considered. One is, when once a vested right is created in a party, that right, *viz.*, the date of institution of the suit will continue and not the date from which this Bill is passed. Whatever the law in existence as on the date of the institution of the suit will be applicable till the finality of the matter before the Supreme Court. Till then, the right of appeal, the right of revision, is vested in the party cannot be taken away. If this is not withdrawn,

it will only create fresh hurdles to the present litigations. The party aggrieved will not only challenge this but he will say that the legislature did not have ample powers to take away the rights vested in him. At the time of the institution of suit, this Act was not in force and therefore if this Bill is hustled through, it will create more problems. The rights vested in those parties who have gone on appeal, will have to continue irrespective of this Bill. Therefore, instead of allowing further litigations to come up and instead of making it a paradise for those who are litigate-minded, it is better to see that this Bill is withdrawn and a fresh Bill is introduced giving it restrospective effect as if it was there when the original Act was passed.

One more submission I wish to make is, this remark does not apply only to this Bill. There are other 8 Bills pending before us. It is not a correct method to introduce all the Bills and ask us to pass them. This practice should not be allowed to continue. The rules in regard to this are very clear. It requires that a clear notice of 7 days is required, for the members to have copies and give their considered thought. Simply treating these as a scrap of paper and supplying them to the legislators is not correct.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This Bill is not introduced today.

Sri V. N. PATIL.—I am not speaking of this Bill alone. There are several Bills put down for today and just at 1 O'clock we were supplied copies and now we are asked to pass them. This practice should not be adopted and I request the Chair to give a ruling that at least one week must be given to us to understand them and give our considered opinion.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This Bill was introduced long back.

Sri V. N. PATIL.—There are Mysore Inams Abolition Laws Amendment Bill, The Hyderabad Jagirs (Commutation) Regulation (Mysore Amendment Bill). It is not a correct procedure and practice to adopt. I request the Chair to use its discretion and force all the Ministers that whenever a Bill is introduced in the House, the original sections and rules also must be supplied to us. If that is done we can have proper discussion and give our opinion.

Sri N. G. HALAPPA (Channagiri).—Sir, a peculiar amendment is placed before us today. It is rather curious how the Civil Judge who had no jurisdiction to try land acquisition cases, entertained them. Now the Minister wants this House to validate his action. This is a mockery of rule of law. I want to know how did the Civil Judge who had no specific power entertained the case and gave his decision?

Sri D. B. KALMANKAR.—Sir, so far there has been defective legislation from this Houss and it is challenged no sooner it is disposed of. So, it is better we take sufficient time to discuss the pros and cons of it, instead of rushing through it.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This Bill is for consideration. There will be debate on this Bill when remarks can be offered.

Sri D. B. KALMANKAR.—As the hon. Member Sri Nagappa pointed out, we are trying to encroach upon judicial functions. About 80 per cent cases have been decided between 24th August 1961 and 14th February 1966. The whole purpose of this legislation is only to validate these particular cases decided by the Civil Judges who had no jurisdiction to deal with those cases. Instead of bringing an amendment to the Act and empowering those Judges to deal with the cases, Government want to only validate the particular cases on which judgement has been passed by the Civil Judges. There is every possibility for one of the parties to challenge the order in a court of law by way of writ or revision or appeal. Stakes are very heavy when certain rights have accrued or lost due to the inadvertance of the Civil Judges who were not empowered to decide those particular cases. Sri Nagappa has suggested that an amendment to the Act proposing retrospective effect to certain proceedings could have been brought. Instead of that, to say that all orders passed by the Civil Judges in Bombay area in certain cases will have validity is beyond the legislative competence of this House. If this precedent is set up, ultimately for some political reasons, new things may happen. I am of the firm view that this Bill may be taken back and some time may be given to think over the matter. In the meantime, no heavens would fall.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I am thankful to the hon. Members for trying to enlight n me on this point. But I am sorry they have not been able to carry conviction to me. Hon'ble Members tried to make out that we are trying to exercise the judicial functions. Far from it; we are only trying to remedy the mistak which had crept in, in the matter of jurisdiction of the Court. Perhaps hon'ble Members spoke with a feeling that it is this Government which has committed the mistake. Hon. Member Sri Kalmankar stated that Government have referred cases to the Civil Judges Court not knowing that the Civil Judges do not have such jurisdiction. In the Statement of Objects and Reasons, the reasons for bringing this Bill have been clearly set out. In the Land Acquisition (Mysore Extension and Amendment) Act, 1961, original jurisdiction has been defined as: "All cases pertaining to the land acquisition are referred to the principal Court of original jurisdiction, namely, the District Judge." It is the District Judge who transfers the cases to Civil Courts.

As I stated, in the Statement of Objects and Reasons, it has been made very clear that "By sub-section (1) of Section 2 of the Land Acquisition (Bombay Amendment) Act, 1963 (Bombay Act XXXV of 1953), clause (d) of section 3 of the Land Acquisition Act, 1894 (Central Act I of 1894) was amended to include the Court of Civil Judge (Senior Division) (now, Civil Judge) to which the principal Civil Court may transfer land acquisition proceedings." They were doing so prior to 1961. The District Judges were transferring the cases to the Civil Court, a Court analogous to the Court of Civil Judge (Senior Division) till the Act of 1961 when the Mysore Extension and Amendment Act, came into existence. Thereafter, they should have stopped or they should have

requested the Government to exercise their power under the Act and asked jurisdiction of Courts of Civil Judges also. They did not see this want of jurisdiction to transfer cases to the Civil Judges till 5th February 1966 on which date the Government have conferred such jurisdiction. But in between these two dates, that is, the date of coming into existence of the Mysore Act 17 of 1961 and the date of conferring jurisdiction on the Civil Judges, namely, 15th February 1966, cases have been disposed of in some Districts by the Civil Judges on cases being transferred by the District Judges. These are not cases in which two parties have contested. They are cases in which the Government was also interested—the Revenue Department and the parties whose lands were acquired. Now all these cases have been disposed of and the persons entitled to receive enhanced compeneation, if any, have received compensation. Their lands have been taken by the Government and utilised for the purpose for which they were acquired. Under these circumstances, what is to be done? According to the present position all those eighty cases which have been disposed of in three districts of Mysore State by the Civil Judges have been disposed of by them without having any jurisdiction. Supposing we now try to give those courts the jurisdiction to dispose of those cases, is it an exercise of judicial function or legislative function? The matter is very clear. It is a question of exercising legislative function and not judicial function.

The Hon'ble Member Sri Nagappa brought to the notice of this House two decisions also. Without referring to them at length, I would like to point out that the beside the point. They refer to the exercise of judicial functions by the legislative bodies and not to the exercise of legislative functions by legislative bodies. What is that we have sought to do? Is this Bill going to interfere with that judgment? Far from doing that, this Bill only seeks to validate their actions. If the courts had been empowered to perform the functions of the court of original civil jurisdiction, there would not have been any difficulty. What we are now doing is that notwithstanding the fact that those courts had not been empowered to perform the functions of the court of original civil jurisdiction, the proceedings that have taken place in such courts are being sought to be declared as valid. This is the scope of the Validating Act.

The hon'ble Members who participated in this discussion did not point out how it is going to be *ultra vires* of this legislature.

I would like to point out one other thing for the kind consideration of this House, and that is, when exactly should the Presiding Officer exercise his powers and prevent discussion of any Bill brought forward? Supposing the Government brings forward a Bill for the introduction of which the sanction of the President is necessary, then that is a matter on which the Presiding Officer can refuse to permit further discussion. But in other cases it would not be the function of the Presiding Officer to decide in such a manner as to come in the way of the passage

(SRI K. PUTTASWAMY)

of the Bill; it is for the courts to decide whether this Validating Act is *intra vires* of the State Legislature or *ultra vires* of the State Legislature. In the 'Parliamentary Procedure in India' by Mukherjea, on page 253 it is stated:

> "But if the competence of the legislature depends upon the construction of the Constitution or any question of law upon which different views may be held, the Presiding Officer would not take upon himself the responsibility of deciding such a question and prevent the Bill from being introduced or passed. The question of which such a Bill is *ultra vires* would have to be decided, if occasion arises, in a court of law. In short, if the admissibility of a Bill depends upon some question of procedure, the Speaker will decide the point and give his ruling either for or against the Bill but if it depends upon some substantive question of law; the Speaker would not decide the question so as to prevent the Bill being introduced or passed."

I therefore submit, Sir, when it is a question of point of law, the Speaker would not be the competent authority to decide but he would allow the matter to be decided elsewhere.

The objection the hon. Member Sri Nagappa has taken under Rule 71 is rather belated; he should have taken it at an earlier opportunity, namely, when the Bill was introduced.

SRI M. NAGAPPA.—Under Rule 64 no sooner a Bill is published, it will be taken that it is introduced. So long as the House has not given permission for the consideration of the Bill, it is at the stage of introduction. Therefore, the objection taken by me under rule 71 is proper.

SRI K. PUTTASWAMY.—Now, with regard to the point of legislative competence of the House raised by hon. Members Sri Nagappa, Sri V. N. Patil and Sri D. B. Kalmankar, the Speaker does not give any ruling on a point of order which raises the question whether a Bill is constitutionally within the legislative competence of the House; it is for the House to decide.

SRI M. NAGAPPA.—I have raised my point of order under rule 71.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If there is a challenge to the legislative competence of the House, the court has to decide and not the Speaker.

3-30 P.M.

SRI K. PUTTASWAMY.—Sir, it so happened that the occasion of replying to the objection raised by the hon. member Sri Nagappa was made use of to some extent to explain the scope of the Bill also. All the same, I would like to add only a few words.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು
(ಗ್ರಂಥಾಲಯ ವಿಭಾಗ)
ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No 4864

By Mysore Act No. 17 of 1961 the Mysore Extension and Amendment Act to the Land Acquisition Act of 1894, the Bombay Act was repealed. This Validating Bill refers to the cases which have been disposed of by civil courts in the erstwhile Bombay area. By sub-section (1) of section 2 of the Land Acquisition (Bombay Amendment) Act, 1953, clause (b) of section 3 of the Land Acquisition Act of 1964 was amended to include the Court of Civil Judges (Senior Division) as they were then called and which are now called as Civil Judges Courts. To those Courts the Principal Civil Judge was transferring the acquisition proceedings even after the Mysore Act of 1961 came into force. By a mistake the District Courts have gone on transferring the Land Acquisition cases to the Civil Judges' Courts. In all about 81 cases have been referred to the Civil Judges Courts and they have been disposed of. The Civil Judges Courts disposed of those land acquisition proceedings even though they did not have the jurisdiction. There is power in the 1961 Act for Government to give power to the Civil Courts, but it came to the notice of the Government only in the year 1966. Government in the month of February 1966 conferred jurisdiction on Civil Judges Courts by exercising the powers that they had under the Act. This matter has been considered at several stages and we have also had the opportunity of consulting the High Court on the proposed amendment. It was thought that the passing of the Validating Act was the only course by which the defect could be cured. What happens if this Validation of Proceedings Act is not passed? In the meanwhile after the cases have been disposed of, the persons whose lands were acquired have received compensation and the land has been taken possession of by the Government and used for the purpose for which it was acquired. If this Validation Act is not passed, then the entire proceedings become null and void and the amount that has been received by the persons whose lands were acquired would also not be correctly received and the utilisation of the land for other purposes would also be wrong. Therefore, Sir, in order to cure all these defects, it was thought that the Mysore Court of Civil Judges Validation of Proceedings Act would be the only remedy. So Government have brought forward this Bill for consideration by this House.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore courts of Civil Judges (Validation of proceedings) Bill, 1967, be taken into consideration."

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈಸೂರ್ ಕೋರ್ಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜಸ್ ವ್ಯಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಬಿಲ್ 1967, ಇದನ್ನು ನಾನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಂದ ಆದಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಅದು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದರು. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರತಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ಅಡ್ವೊಕೇಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷಿನ್ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಇದ್ದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್‌ಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟರದು. ಯಾರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲ ಹುಂಬ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೇಮಿಸಿದೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 18 ರ ಪ್ರಕಾರ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಹೋದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆವಾಗ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಎದುರಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಕೇಸಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಯೇ ಅಬ್‌ಜೆಕ್ಷನ್ ಹಾಕಿ, ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿದೆ, ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಈ ತರಹ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಈ ಕೇಸನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು ಎಂದು ಒಂದು ಲಿಖಿತ ಸ್ಟೇಟಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕೋರ್ಟು ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಎಲ್ಲ 80 ಕೇಸುಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಏನನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟರುಗಳ ಕ್ಯಾಲಬರ್, ಯೋಗ್ಯತೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. 1961ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಾಟಾಗಿದೆ. 1966ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾರೀಖು 14 ರ ವರೆಗೂ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟರುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ, ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ, ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಹಿತ ಕಾಯದೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ನುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಅಡಳಿತ; ರೂಲ್ ಆಫ್ ಲಾ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಆರು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟರಿಗೆ ಕಾಯದೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ವೆಂದರೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿದೆ. 'ಇಗ್ನೊರೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಲಾ ಈಸ್ ನೊ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಸ್.' ಎಂದು ಬಡ ರೈತನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಿ;? ಯಾವನೋ ಹಾದಿತಪ್ಪಿ ರಾಂಗ್ ಸ್ಟೆಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. 80 ಕೇಸುಗಳ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. 80 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, 80 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಕಾಯದೆಗೆ ವಿರುದ್ಧ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವ್ಯಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಲಡೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊರೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೂಲ್ ಆಫ್ ಲಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೋ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅಥವಾ ಕೋರ್ಟಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ತಪ್ಪನ್ನು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಅಸಾಧುವಾಗಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅವಹೇಳನ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಆಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇವತ್ತು ಈ ಕಾಯದೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯಾಗ ಬಹುದು. ಅವರು ರಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾಳೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಆಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲಗಲ್ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನು? ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ರೂಲಿಂಗ್ ನಾನು ಓದಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ತಪ್ಪು ಮಾಡಬಾರದು. ವಾದ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ನೀವು ಈ ದಿವಸ ಮಾಡುವ ರಾ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 62ರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕೇಸು ಆಗಿ ಆಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಆಗಿತ್ತು. ಈಗ ಜಮಾನಿನ ಬೆರೆಯೇನಾಗಿದೆ, ಹಿಂದೇನಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು

ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ; 8 ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಎರ್ಲಾ ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾವ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದು? ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಆರ್ಡಿ ಮತ್ತು ಎರ್ಲಾ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಅದರೆ ಹೇಗೆ? ಇಂದು ನಿಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವರೀತಿ ಇರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನೀವು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಆಕ್ಟಿಗೆ ಇಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು, 5 ಅಥವ 10 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತರುವುದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಂದು ಇರುವ ಪಟ್ಟಿಯೇ ನಿದರ್ಶನ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ 15 ಅಥವ 20 ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಾಯುವೆಗಳನ್ನು ಇಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಒಂದೇ ದಿವಸ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಆದು ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಬಾರದು ಎಂದು ನಿಯಮ ಏರಬೇಕು.

ಇದು ನಮ್ಮ ನಜರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯದ ಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಕೇಸು ನಡೆಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಾದರೂ ಕಾಯಿದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಒಂದಲ್ಲ, ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಆಗಿದೆ, ಡಿ.ಸಿ.ಗಳು ಬಂದಿರಬೇಕು, ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಇಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವಿದೆಯೇ, ಕಾಯಿದೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂರ್ ಆಫ್ ರಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ಪಾಠ ಕಲಿತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ವ್ಯಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ತರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise to meet again at 4-15 P.M. The hon. Member may continue his speech when the House reassembles again.

The House adjourned at Forty-five Minutes past Three of the Clock and reassembled at Fifteen Minutes past Four of the Clock.

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ದಿನ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ನನಗೆ ಈಗ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಮತ್ತು ವಕೀಲರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಅವರ ಅಬ್‌ಜೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಸುಗಳ ಟ್ರೈಯಲ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೆ ಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ವ್ಯಾಲಿಡ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಕೇಸು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಸರಕಾರ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದೆಷ್ಟು ಹೊಣೆಗೇಡಿತನ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸುಗಳ ಟ್ರಯರ್ ನಿಂತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಲಾಯರುಗಳು ತಿಳಿಸಿದರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಈ ತರಹದಿಂದ ಸರ್ಕಾರವೇ ಸ್ವಂತ ತಪ್ಪು ಕಾಯಿದೆ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸಹಿತ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರಿ ಅಂತ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡೆಸಿದರೆ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವಾಸ ಸಹಿತ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ತಂದಂತಹ ಬಿಲ್ಲು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ, We are setting a very bad example in the State ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ 6ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ (3)ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

"For clause (3) the following clause shall be substituted:—

'(3) Court means a Principal Civil Court of civil jurisdiction and includes any other court empowered by the Government by notification in the official gazette to perform.....of its jurisdiction'."

ಈ ಶಬ್ದವನ್ನು ಓದಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದನೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಪಾಸ್ಸಾಏಕವಾಗಿ ಕೋರ್ಟುಗಳು ಸಾವಿರಾರುಪಟ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದರು, ನಡೆಸಲಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಆ ವಿಷಯ ಬೇರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ವ್ಯಾಲಡೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 80 ಕೇಸುಗಳು ಡಿಟೈನ್ ಆಗಿವೆ, ಡಿಸಿಷನ್ ಆಗಿಬೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನೇ ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂತ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಕೇಸಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನ್ಯಾಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. 1967ರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಪೆಟಿಷನ್ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ವಿರೋಧ ವಕೀಲರು ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರು ನಿಮಗೆ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ನಿಮಗೆ ಕೇಸು ನಡೆಸಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನೇ ಅವರು ಒಂದು ಇಷ್ಯೂ ಆಗಿ ಫೈನಲ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದರು. ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಆಯಿತು, ಅದು ಬಂದನಂತರ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿದರು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ. ವ್ಯಾಲಡೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ತಂದರು. The expression 'court' means a principal civil court of civil jurisdiction and includes any other court, empowered by the State Government. Empowered by the state "Government Notification." ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, it may be treated as if it had been enacted long back. ಎಷ್ಟೋ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಅವುಗಳು ಚರಾವಣಿಯಲ್ಲ ಬಂದಿವೆ, ಈಗ ಅವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ 80 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ವ್ಯಾಲಡೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಹೆಂಡಿಂಗ್ ಯಾವುದು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲರತಕ್ಕ ಬಡಜನರಿಗೆ ನೀವು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೋರ್ಟಿನ ಹಾದಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಬೇಕಾದರೆ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಆಗಲಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ, ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಾಗಲಿ ಯಾರನ್ನು ಬೇಕೋ ಅವರನ್ನು ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ತಂದರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂತಹ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಕಾಯದೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಬಿಲ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲವೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri D. B. KALMANKAR.—Mr. Speaker Sir, just now it was also brought to my notice that as many as 80 cases were pending at various stages in various courts. Objections were raised by the Advocates of the persons affected by the acquisition proceedings that a Civil Court has no jurisdiction to try these cases and only the District Courts have the jurisdiction to try these cases. The particular power given to the Civil Judge came into effect only from 15th February 1966. Prior to

that it was the District Judges who were empowered to try these cases and they alone had this jurisdiction and only on these grounds objections were raised. Sir, in spite of several objections taken, the cases were conducted by the Civil Judge's court and cases were disposed of. Now Sir, an important issue arise here. Suppose those particular cases were disposed of by a Court which was not competent to do so, then the question of compensation will also arise. The question of payment of compensation becomes more important in view of the fact that those cases were disposed of by a court even though it had no competence to dispose of those cases. The bringing in of this Bill would mean that those cases are disposed of in the year 1969 or 1970, *i.e.*, after this Bill comes into force ; and again new complications will arise. Therefore, my submission is that the Government is proceeding on a very hazardous path. It not only amounts to usurp the powers of the Courts, but also the making of law in this behalf would go against the fundamental provisions of the jurisdiction of the District courts. The Government could have brought an amendment to the original Act itself instead of bringing in a separate Bill. This shows there is malafide on the part of the Government. Now the Government does not want to allow them to claim compensation. Sir, if a piece of land was costing about Rs. 500 per acre at that time probably it may fetch about Rs. 3 to 4 thousands per acre now. The people will be put to loss under Article 19 and other articles of the Constitution. There should be equal freedom and equal opportunity and these are being infringed. Therefore, I would not welcome this particular Bill because the fundamental rights of the people are being denied to these people by such legislation which has no other purpose than to validate those 80 cases which have no ultimate benefit. I submit that this is a very bad law and I am going to oppose it very vehimently.

4-30 P.M.

† SRI V. N. PATIL.—I have already expressed one or two points. Here this validating Act actually applies to a limited number of cases. It is not of general category and it amounts only to validating the decision already taken by Courts. They have admitted that it is a wrong step taken ; that means the wisdom was dawned upon the Government, but it is too late. Some blunder has been committed by hasty legislation without considering the legal impacts on litigants. Government is hustling through this legislation to safeguard the interests of the State and not the interests of the poor litigants. This is an infructuout amendment and this cannot be upheld by any Court. This Bill seeks to rectify the defect committed once by the lower Courts. Without considering the merits and demerits of the law, the Courts have considered these cases and given their decision with regard to these cases. The Government wants to regularise the illegal action committed by these Courts, through this piece of legislation. Some cases, I am told, have been set aside and some cases are pending before the High Court. The Government wants to give retrospective effect to the decisions.

(SRI V. N. PATIL)

Unless this Bill is valid, their decision to give retrospective effect does not hold good. The first thing is most of the litigants are coming from rural areas and they are illiterate. They cannot understand the legal implications. They cannot afford to spend money on litigation if they are involved by such defective legislation. The Government has forced them to put their hands in their packets for the folly of the Government. Therefore, I request the Government to see that pending clarification, all these cases must have retrospective effect. Secondly it is about vested interests, that means not the monopoly interest. What I mean is the Government should allow sufficient time for all these cases, till a final decision is taken in the matter. It is not an easy job for the litigants to go to the Supreme Court. Even they cannot afford to come to the High Court. They should be given adequate compensation till the finalisation of the matter. Going to the Supreme Court is a matter of luxury which the ordinary ryots cannot afford to have. I do not know whether the mistake committed by the members of the Treasury Benches or the legal Officers come into picture in this regard Sometimes, their advice is something like ALICE IN WONDERLAND—I say it is MALICE IN WONDERLAND. This is exactly the result of legal advice given in 1961 and that legislation was passed. Now after 8 years, we are sorry to inform the House that our Minister for Parliamentary Affairs does not behave sportively and say that he will take back this Bill. There is nothing like prestige in this matter. The question of prestige pales into insignifiance if you consider the interest of the common man, the poor agriculturist. We are seeking the co-operation of the Minister for the welfare of the common peasantry of the State. Incidentally, we have the Minister here coming just now and it would be embarrassing for us, either for me or my learned brother Sri Nagappa to speak in the absence of the Minister, because he cannot grasp all the points urged by us, on the floor of the House.

What I want to state is, that the Minister should withdraw this Bill gracefully and introduce another Bill in this very session. We are also not interested in perpetuating legal lacunas any longer. That is why we suggest a simpler method and request him to withdraw this Bill and bring in a new legislation which will have retrospective effect to the original Act of 1961. Instead of confining it only to decided cases, this law may be made applicable to cases which may arise in future also. It is a very welcome thing now. The agriculturists and poor peasants have already suffered in the acquisition of land.

Another legal aspect is, article 31 is clear. Article 31 does not invest all the power that we seek to do through this Bill. Article 31 says :

> "(1) No person shall be deprived of his property save by authority of law."

We have already deprived some people and adjudication in these matters, have taken place by those who do not have any authority to

adjudicate on these matters. We have violated the fundamental principles of clause (1) of article 31.

Clause (2) of article 31 reads:

"No property shall be compulsorily acquired or requisitioned save for a public purpose and save by authority of a law which provides for compensation for the property so acquired or requisitioned and either fixes the amount of the compensation or specifies the principles on which, and the manner in which the compensation is to be determined and given; and no such law shall be called in question in any court on the ground that the compensation provided by that law is not adequate."

Who is to decide all these things about the quantum of compensation, requisition and acquisition of lands or otherwise? It has been decided by so many authorities and presiding officers of courts who were not vested with powers to decide and who did not have jurisdiction to decide it.

Clause 2A reads:

"Where a law does not provide for the transfer of ownership or right to possession of any property to the State or to a Corporation owned or controlled by the State, it shall not be deemed to provide for the compulsory acquisition or requisitioning of property, notwithstanding that it deprives any person of his property".

Here the authority did not have the right, but nevertheless it has been decided in several cases. The preliminary objection raised by the litigants has been overruled and the authorities concerned have decided these cases through the framers of the law have not invested jurisdiction with them.

Sub-clause (3) reads:

"No such law as is referred to in clause (2) made by the legislature of a State shall have effect unless such law, having been reserved for the consideration of the President, has received his assent."

Sub-Clause (4) reads: This is an eye-opener for us:

"If any Bill pending at the commencement of this Constitution in the Legislature of a State has after it has been passed by such Legislature, been reserved for the consideration of the President and has received his assent, then notwithstanding anything in this Constitution, the law so assented to, shall not be called in question in any court on the ground that it contravenes the provisions of clause (2)."

Here we are presenting to the President of India a defective legislation and we seek his assent to it. Not only we are wasting our time, but also

(SRI V. N. PATIL)

the time of the President of India. We are indirectly involving the President of India.

These are things which we have to be considered very seriously and it has rightly been considered by the Government. In 1961, they did not foresee such an eventuality. Is it not necessary for the Government at least for the sake of decency to withdraw this Bill and introduce a fresh Bill in this very session itself? We are not anxious to perpetuate the mistake committed. Let not the court thing contemptiously about the legislature for making such defective legislation. Let the dignity of the House be maintained. The litigant public, the poor peasants 90 per cent of them are illiterate agriculturists, let them be given a fair chance. In future more and more lands will have to be acquired for various projects Who should decide whether the acquisition is proper or not, whether the compensation granted is adequate or not? All these things have to be decided by a proper and competent authority. It is not the prestige which has to stand in the way of the treasury benches because they also have a responsibility to the peasantry of the State. From that point of view I say again that it is necessary for the Government to withdraw this Bill and introduce a new Bill to give jurisdiction to the courts with retrospective effect from 1961.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ಹಾಲಪ್ಪ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮೈಸೂರು ಕೋರ್ಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್ ವ್ಯಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಇವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮರೆತ ಮತ್ತು ಕಾನೂನನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಇರತಕ್ಕ ವಕೀಲರು ಮತ್ತು ಜಡ್ಜಿಗಳು ಇವ್ವಾರೆ ಎಂದು ಈ ಬಿಲ್ಲು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಕೀಲರು ಅಬ್ಜಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು The Civil Judge has no jurisdiction, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ the proceedings have gone on. ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳು ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನಾವರೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ? 6 ವರ್ಷ ಆದಮೇಲೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವ್ವಾರೆ. ರೂಲ್ ಆಫ್ ಲಾ ಇದೆಯೇ? ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ಇವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. I do not know in the face of such an opposition how the judge entertained the case. If you were now to say that the proceedings taken by the civil Judge may be validated, ಇದಕ್ಕಿಂತ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಪ್ರಸಂಗ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಒಂದು ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ಕಂಟ್ರಿನಲ್ಲೂ ಮಾಡದೆ ಇರುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರೀಸಿಡೆಂಟನ್ನು ಇವರು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ವಕೀಲನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. When the Act did not empower the Civil Judge to function, they had no jurisdiction to deal with land acquisition cases. This is not an executive Act which we are asked to validate. This is a Judicial Act. ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಾಲಿಡೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಕೆಲಸ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈ ಮನೂದೆಯ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಜನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವ್ಯಾಲಿಡೇಷನ್ ಬಿಲ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರನ್ನೂ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್

ನವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಏರಿಯಾದ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕನ್‌ಸರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನವರನ್ನು ಕನ್‌ಸರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನಾಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹಾಕಿದರೆ it leads to so many complications. Are you not putting the High Court in an embarrassing position? ನೀವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರನ್ನು ಕನ್‌ಸರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡು. It will lead to so many complications. Tomorrow a person may go and challenge and say that the legislature had no power to validate ಎಂದರೆ you are putting the High Court in an embarrassing position. ಈ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬ್ರುಲಿಯೆಂಟ್ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು? ಇಪ್ಪತ್ತನ ದಿವಸ ಜುಡಿಷಿಯರ್ ಪ್ರೊನೌನ್ಸ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪೋಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನವರ ಪ್ರೊನೌನ್ಸ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪೋಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ "as the civil judges had no jurisdiction to deal with land acquisition cases during the period, the High Court of Mysore and the members of the Bar in the Bombay area have suggested that the proceedings taken by the civil Judges may be validated" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದರಿಂದ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷರ್ ಮರ್ಯಾದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. It is purely latches on the part of the Government. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಮರ್ಯಾದೆಯೂ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ ತರಬಹುದು. The appellate authority at least could have stated, here is a case where the Civil Judge has entertained the case without jurisdiction. So, we send the paper for presenting them to the proper court ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗ through the civil judges were not empowered specifically to deal with land acquisition cases. The proceedings have gone on. ಈಗ ಅದನ್ನು ರೆಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟೀವ್ ಎಫೆಕ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು for all the acts done by them may be validated ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬೇರೆ ತರಹ ವ್ಯಾಲಿಡೇಷನ್ ಕೊಡುವ ರೀತಿ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ it leads to so many complications. Tomorrow a person may go and challenge and say that the legislature had no power to validate ಎಂದರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಕಾನೂನು ಪರಿಣತರನ್ನು ಕನ್‌ಸರ್ಟ್‌ಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಬೇರೆಯವರು ನಗುವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri K. H. RANGANATH (Mudigere).—I rise to oppose the Bill. I do not know whether the hon. Minister for Law has bestowed his attention to this Bill because I see under the Statement of Objects and Reasons, the name of Sri S. R. Kanti, the former Minister for Law. I am sure if the hon. Minister had seen this Bill, he would not have introduced this Bill for the consideration of this House. This Bill seeks to validate judgements which are *ab initio* void. This House is supreme to do anything, except making a man a woman and a woman a man. Still we would be within our limits to pass this Bill. I think the hon. Minister would consider the expressions and views of the hon. members who have spoken earlier and would take back the Bill. In fact if he has no intention to take back the Bill, as suggested by the hon. Member Sri M. Nagappa he can bring an amendment to the Act itself. In fact it is a very serious omission on the part of those District

(SRI K. H. RANGANATH)

Judges who transferred the cases to the Civil Judges. It would only speak of the callousness. These are fit cases in which those judges are to be dealt with. They knew full well that they had no jurisdiction to try those cases. The District Judges should not have transferred the cases to the Civil Judges. In fact it is stated by some of the hon. members that objection was taken for entertaining the cases when proceedings were going on. I do not know how the court did not take into consideration the objection questioning the very jurisdiction of the court. If such things are overlooked, it will be really very sorry state of affairs.

5-00 P.M.

The Hon. Minister for Law is an experienced lawyer who has got some liking for Judiciary. As opined by my friend Sri Halappa, I am also of the firm view that this particular sentence "the High Court of Mysore and the members of the Bar in the Bombay Area have suggested" should not have found a place in the Statement of Objects and Reasons. When the whole Act is questioned in the High Court, sometimes all these things will be brought to the notice of the High Court. I feel sorry for having brought in the name of the High Court here. The Hon. Minister for Parliamentary Affairs has still got time to think over this aspect. If he wants he may even withdraw this Bill. He may bring an amendment to the Civil Court Act itself instead of trying to validate the judgements in some cases. It is also a matter for serious consideration as to how the District Judges, knowing fully well that the Civil Judges had no jurisdiction to deal certain cases, transferred and how the Civil Judges also knowing that they had no jurisdiction, disposed them of. There is serious commission and omission on the part of both. The Minister for Parliamentary Affairs may also realise that this validation will touch the State Exchequer because it means payment of compensation under the Land Acquisition Act. Let us not do what the intelligentsia in the State and this country feels that we have done what should not be done. With this intention, I request the Hon. Minister to withdraw this Bill and bring within two or three days an amendment to the original Act, giving retrospective effect.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸಿರುವ Mysore Courts of Civil Judge (Validation of Proceedings) Bill, 1967 ರ ಬಗ್ಗೆ ತಂದಿರುವ ಈ ವ್ಯಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ನೇಕರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ನಾನು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ ಅವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. Statement of Objects and Reasons ನಲ್ಲಿ High Court of Mysore and the Members of the Bar in the Bombay area — ಅವರು 80 ಕೇಸ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಜೆಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಸಜೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿವ್ಯಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾ-ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬರ್ ತರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನ ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರುಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ತಪ್ಪನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು

ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ High Court of Mysore and the Members of the Bar in the Bombay Area -- ಎಂಬುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿವ್ವಾರೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿಕರ್ನಾಟಕದ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನವರು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಈ 80 ಕೇಸ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾದ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ವ್ಯಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತರಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲಾ-ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒರಿಜನರ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅನಾಹುತವಾಗಲೀ ತೊಂದರೆಯಾಗಲೀ ಬರದಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದರೆ ಅದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೂ ಸಹ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇವಲ 80 ಕೇಸುಸ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಂದು ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜಡ್ಜ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ತಪ್ಪನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ಇದ. ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬೀರಿದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಗಂಡನನ್ನು ಹೆಂಗಸನ್ನಾಗಿ, ಹೆಂಗಸನ್ನು ಗಂಡನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮಗೆ ಇದೆ ಎಂದುಕೊಂಡರೂ ಬೇರೆಯವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ತಪ್ಪನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾ ನತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಲಾ-ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನೊಡನೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಏರಿಯಾದ ಬಾರ್ ಅಸೋಷಿಯೇಷನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು. ನೀವೇ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಿರಾ ಅಥವಾ ಅವರೇ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರಿನ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಒಪೀನಿಯನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಏನು ಒಪೀನಿಯನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಒಪೀನಿಯನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri D. B. KALMANKAR.—If it is placed on the Table, we can comment. If it is not placed, to that extent, our discussion will have no validity. If it is placed, some new points may come up. We may just examine how for the High Court was competant to suggest to the Government for seeing that the proceedings taken by the Civil Judges are validated. Then we will be doing full justice to the Bill also.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಏರಿಯಾದ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಅವರು ತಮಗೆ ನೀಡಿರುವ ನಜಹೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ನಾವುಗಳು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು. ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ನಲಹೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯದು ಇತ್ತು ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡೋಣ. ಈಗ ಅವರುಗಳು ಯಾವ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ್ದು ಸಹ ಮೂಲಭೂತವಾದ ತಪ್ಪು ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ನವರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೇಳದೆ ಅವರ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ತರುವ ಕಾನೂನಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಮೆಂಡು ಮೆಂಟು ಬಿಲ್ ಎಂದು ತಂದು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ ತರುವ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಲಿಜಿನರ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಈ 80 ಕೇಸುಗಳು ಅ ವೇ ಇನ್ನೂ ಎಂಟುಸಾವಿರ ಕೇಸುಗಳು ಬರಬಹುದು. ಆವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ ತಂದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಶರಾವತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಬಡ ಜನರ ಕೇಸುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿ ಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕಾನೂನುಗಳು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಟೀಕೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇಂದು ಬಂದಿರುವ ಹೈ ಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟು ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಭೀಮಯ್ಯನವರು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟಿನ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಕ್ರಿಟಿಸೈಸ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿ ರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಅವರ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟಿನವರು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಡಿಪಾರ್ಟುದಿಂದಲಾದರೂ ಅಡ್ವೊಕೇಟು ಜನರಲ್‌ರವ ರನ್ನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಕೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು ? ಆ ರೀತಿ ಕೇಳದೆ ನಾವೇ ಸೋಲ್ ಮಾನಾರ್ಕ್ಸ್ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆಬ್‌ಜಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಸನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವರೊಡನೆ ಕರೆತು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟ್ ಇರುವುದಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟಿನಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮರ್ಯಾ ದೆಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಅಮೆಂಡುಮೆಂಟು ಬಿಲ್ ನಾಳೆ ತರಬಹುದು. ನಾಳೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗತಿಯೇನು ? ಇಲ್ಲಿ 80 ಕೇಸುಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೆ ಇಂತಹ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಲು ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು ಎಂದು ಇವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ತಂದು ಇದನ್ನು ರಿಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟೀವ್ ಆಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಬಾರದು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು.

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum City).—Mr. Deputy Speaker, Sir, I rise to oppose the Mysore Courts of Civil Judge (Validation of Proceedings) Bill, 1967. It is stated in the Statement of Objects and Reasons :

> " These courts were empowered under the amended Act with effect from 15th February 1966. Meanwhile, between August 1961 and February 1966, it is reported that without noticing the amendments made by the Mysore Act, land acquisition cases were transferred by District Judges in the Bombay Area to the Courts of Civil Judges (Senior Division), and eighty cases have been disposed of by those Courts. As the Civil Judges had no jurisdiction to deal with land acquisition cases during the period, the High Court of Mysore and the members of the Bar in the Bombay Area have suggested that the proceedings taken by the Civil Judges may by validated. "

In this connection, I want to ask, did not the Law Department point out that the Act which the Government had passed then was illegal. Perhaps the Government is seeking the permission of the House to validate these proceedings now because most of the lands of the landlords which have been acquired by the Government belong to the

members of the Opposition and the poor. The Law Minister just now stated that the Government has given full compensation. But I ask the Finance Minister whether they have given full compensation according to the decision of the Supreme Court, whether they have given it according to the market prices. According to me, the compensation given to the landlords is not according to market prices. You must therefore take a bold decision and declare the judgments of the Civil Judges as null and void and take due proceedings, and give full compensation to the landlords who are now sufferring. With these words, I oppose this Bill.

†ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಸ್ವಾಮೀ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಭೆ ಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಹೈಕೋರ್ಟು ಹಾಗೂ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್, ಕೈಹಾಕಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ನಮಗೂ ಕೂಡ ಅಪಕೀರ್ತಿ ತರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಎರ್ಲಾ ರೆಫರೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ಸ್ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಮೇಲೆ ಇಂತಹ ರೋಪಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬುದಾರರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ನೋಡಬೇಕು. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಅಬ್‌ಜಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಸನ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ "includes any other Civil Court empowered by the State Government.... etc." ಎಂದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳು ಬಾರ್‌ಬೇ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರು ಮಾಡಿರುವುದು ಒಂದು ರೋಪ ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದೇ ರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಅಪ್ರೈಸಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಬ್ಯಾಡ್ ಲಾ ಆಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಹ್ಯಾವಾನಿಜೇರಿಯನ್ ಗ್ರೌಂಡ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುವುದೇನೋ ನಿಜ! ಆದರೆ ಒರಿಜಿನರ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಇನ್ನೂ ರೆಕ್ಟಿಫೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಾದರೆ ಇಂತಹ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತರುವುದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು? ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಮ್ಮು ಮೊದಲನೇ ತಪ್ಪು. ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ಎರಡನೇ ತಪ್ಪಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಸಂದೇಹ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತರಲಿ. ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ತರುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಏನು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದೆ, ಕರ್ತವ್ಯ ರೋಪ ಮಾಡಿದೆ, ಈಗ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ತಾವು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಇರಾಖೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಅವರ ಕೆಲಸ, ಕಾರ್ಯ ತತ್ಪರತೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದವರ ಪೈಕಿ, ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಕೀಲರಾಗಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ನಡೆಸುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ನೂರಾರು ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜರ್ಡಿಯಾಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಕೆಲವು ಕೋರ್ಟುಗಳು ತಮಗೆ ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೆಯಂತ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ.

AN HON. MEMBER.—You could have taken it in revision or appeal if the court persisted.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ —ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಕೀಲರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ವಕೀಲರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳಾದ ಇಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ರಿವಿಜನ್ ಹಾಕುವುದು ಇದ್ದೇ ಇದೆ 1961ರ ವರೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾಂಬೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಟಿಸಿಶನ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿ ಯಲ್ಲಿತ್ತು. 1961ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದೆವು. 1961ಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಸೀನಿಯರ್ ಡಿವಿಜನ್ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳು ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಟಿಸಿಶನ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಅವರಂತೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಟಿಸಿಶನ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಆದರೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಟಿಸಿಷನ್ ಆಕ್ಟಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 1961ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ತಾನು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟರೆ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜಸ್‌ಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ಫೆಬ್ರವರಿ 1966ರವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜಸ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯೆ ಬಾಂಬೆಗೆ ಸೇರಿದಂತಹ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜಸ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಜಡ್ಜಸ್ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿ ಆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾರ ತಪ್ಪು ! ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಇರಾಖೆ ಯಾವ್ಯಾವ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾವ್ಯಾವ ಕೇಸು ಇಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 'ಕ್ವಶ್ಚನ್ ಆಫ್ ಜುರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ' ಎದ್ದಿದೆಯೇ ಹಾಗೆ ಎದ್ದಿದ್ದರೆ, ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಕಾದು ಕುಳಿತಿರಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri K. H. RANGANATH.—The Deputy Commissioner will refer the compensation applications to the District Court and Civil Judges Court. ಎರಡ್ಲಿ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿವಾದಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ವಕೀಲರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. It was his duty to raise this objection. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ತಂದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ವ್ಯಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥನವರು ಹೊಸ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೂತುಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಟಿಜಿಷನ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಪ್ರತಿವಾದಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ವಕೀಲರು ಕೇಸು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರ ಎಂಥವರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು, ನಾವು ನೇಮಿಸಿದಂತಹ ವಕೀಲರು ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನಡೆಸುವ ಕೇಸು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು. ಅದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು. ಕೇಸ್ ಆಯಾ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ. ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಜನ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ಲೀಡರ್ಸ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. 81 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪಾರ್ಟಿಗಳಿದ್ದರೋ ತಿಳಿಯದು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವಕೀಲರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಯಾರು ಸಮರ್ಥರಾಗಿ ಕೇಸ್ ನಡೆಸಬಲ್ಲರು, ಅಂಥವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ 81 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ 81 ಜನ ವಕೀಲರು ಇದ್ದರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ನಾಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿವಾಗ ಅವರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಲಿಕೇಟ್ಸ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ಟೇ ಮಾಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತೆ ಕೇಸ್ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿತು.

Sri B. B. SAYANAK.—Barrister Kelve in Belgaum took objection in the Belgaum Court and asked for stay, but the court did not grant stay.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಯನರ್‌ರವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೋರ್ಟು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು ಎಂದು. ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬರುವಂತಹ ಮಾತು ನಾನು ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಇವರ

ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಹೋದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರು ಸರಿಯಾದಂತಹ ಲಾಯರಾಗಿದ್ದರೆ, ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

Sri M. NAGAPPA.—I am sorry to say the Government is not competent to say what advocates have to do, but Government should see what its advocates are doing. They are paid servants and they must know how to conduct Government cases. I am sorry that the Hon. Minister being himself an advocate is passing such remarks against advocates.

Sri B. B. SAYANAK.—Why is the Minister passing such remarks against advocates ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—No remarks were passed against anybody.

Sri M. NAGAPPA.—The exact words used by the Hon. Minister may be looked into.

5-30 P.M.

Sri K. PUTTASWAMY.—Yes, Sir, that is my opinion. I repeat it again.

Sri D. B. KALMANKAR.—Why did the Government sleep over it all these years ? It shows that the Government has no competent persons.

Sri M. NAGAPPA.—Sir, I think, the Hon. Minister, being an eminent Advocate, is advocating his own advocates who have committed blunders.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರಿಂದ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು, ಏನು ಹೇಳಬಾರದು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ ನಾನು ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ ಇದೆ. ಯಾರಾದರೂ ವಕೀಲರು ಕೇಸು ನಡೆಸುವಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರ ವಾದವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯದೆ ಇದ್ದರೆ ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗ ಆ ರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಕರಾರು ಯಾರಾದರೂ ಎತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಜಡ್ಜ್ ಹತ್ತಿರ ಈ ತಕರಾರು ಎತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಎತ್ತಿದಂಥ ಕಾನೂನು ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹುಶಃ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಗೇ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri D. B. KALMANKAR.—What your advocates did ; what the Government did when it was brought to their notice ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನಿಂದಲೂ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆವಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮಧ್ಯೆ ಯಾವುದೂ ತಕರಾರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನೇ ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ಯಾವ ಅಡಚಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದೂ, ಬಿಡುವುದೂ ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಚಾರ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಸನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದೀರಿ, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರ, ಯಾವ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ವರು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಲಿಡೇಟಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅವರನ್ನು ಏಕೆ ಎಳೆಯುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ, ಯಾವುದು ಉಚಿತ, ಯಾವುದು ಅನುಚಿತ ಎನ್ನತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇವರಿಗೆ ಯಾವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅದು ನಮಗೂ ಕೂಡ ಉಚಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸಿದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧಾಂಗವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಿ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದರ ಪ್ರಕಾರ ಇಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ?

Sri M. NAGAPPA.—Rule 304 says that if a Minister quotes in the Assembly a despatch or other State paper which has not been presented to the Assembly, he shall lay the relevant paper on the Table. Therefore, we have every right to ask that such papers should be laid on the Table.

Sri N. G. HALAPPA.—Supposing this Validation Act is challenged in the High Court, are you not putting the High Court in an embarrassing position?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಎಲೆಮಿಂಟರಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ರೂಲ್ ಹೇಳಿದರು, ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆ ಲೆಟರ್ ನಾನು ಕೋಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಲೆಟರ್‌ನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡಿ, ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅವರು ಆ ಲೆಟರ್‌ನ್ನು ಇಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಆ ಲೆಟರ್‌ನ್ನು ಇಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ, ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಆಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರವೇನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಇಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಕಾನೂನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾನೂನು ತರಬೇಕು? ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಾನೂನು ತರಬೇಕಾಗಿರುವುದು? ಈಗ ತಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ದೋಷವಿದೆ? ಆ್ಯಂಡ್ ಅಕ್ಟಿಜಿಪನ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಅಥವಾ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ಒರಿಜಿನಲ್ ಜೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದನ್ನಾದರೂ ತರಬಹುದು, ಈ ರೀತಿ ಆದರೂ ತರಬಹುದು. ಯಾವುದನ್ನು ತರಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟುದು. ಕಾನೂನು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಜ್ಞರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೊಕದ್ದಮೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನುಗಳು ಯಾವುವು ಇವೆ, ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿಯೇ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಸಲಹೆ ಪಡೆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಇಂಥ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೋದಾಗ ನಮಗೆ ಯಾವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು..... ...

Sri D. B. KALMANKAR.—Under what rules; under what provision of the Constitution you can take the opinion of the High Court?

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I want to tell the hon. Members that no provision is necessary for consultation. It is the discretion of the Government to consult whomsoever it pleases.

Sri D. B. KALMANKAR.—The Hon. Minister is quoting something which is unknown. The High Court cannot give any opinion. It is a wrong procedure.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ನಾನು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಲೀ, ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಆದಂಥ ತಪ್ಪು ಅಲ್ಲ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಅವರು ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇವ್ವರೂ, ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ಆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರು ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲ ಏನೇನು ನಡೆಯುತು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಮಾಡಬಹುದು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕು, ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ನಾನು ಮಾಡುವುದೇ ಸರಿ ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಬಹುಮತವಿದೆ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಿ ಕಂಡರೆ ಅವರು ವಿಚಾರವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿದಾರರ ವಕೀಲರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಸುಗಳು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಬಂದರೆ ಸಾಕು. In all these cases, the Advocate for the petitioner is in an advantageous position; the Government is in a disadvantageous position. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅವಾರ್ಡ್ ಪಾಸಾದಾಗ ಅದು ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಜಿದಾರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿವಾದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರು ಮೊದಲು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕಾಗಿತ್ತು? Who should have taken the initial objection? ಏನೋ ಹೇಳುವುದು, ಏನೋ ಕೇಳುವುದು ಆದರೆ ನಾವು ಇರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೇನು ಅರ್ಥ? ದೇಶದ ಹಣ ಏಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಳು ಮಾಡಬೇಕು?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Hon. Members should not intervene when the Hon. Minister is replying and when he has not yielded. If Hon. Members have any doubts, I will permit clarifications after the Minister concludes his reply.

Sri D. M. SIDDAIAH.—I rise to a point of order. I would like to know from the hon. Chair, whenever any hon. member wants to intervene, is it not necessary that the concerned Minister who is on his legs, if he so desires, has to yield? If he refuses to yield, I do not see how any hon. Member could rise to speak. I want a ruling from the hon. Chair.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಹೇಳುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯೀರ್ಡ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಅದುದರಿಂದ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ ಎಂದರೆ ನಾವು ನುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಲು ಇಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಡಿ. ನಾವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಘನತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಅಂದರೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಮತವಿದೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಬೇಕಾದರೂ ನೀವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಮಾತಿಗೂ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್)

ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಸಿಜಿಷನ್ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು ? ಯಾರು ಪ್ರತಿವಾದಿ ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I had already permitted the member to participate in the discussion. He could have expressed his views then.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ಕುಳಿತು ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದುಂಟು. ಅದು ನನ್ನ ಅಭ್ಯಾಸ. ಈ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದವರು ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಭಾಷಣ ವನ್ನೇ ಮಾಡಿದರು, ಹೊಸ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಹತ್ತು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ ಏಕಮುಖವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದವರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಅಬ್‌ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಸನ್ಸ್‌ಗೆ ರುಜು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಬಹುಶಃ ಅವರು ನೋಡಿರರಾರರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿನುವಾಗ ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದೆ, ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನು, ಕಾರಣವಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ, ನೋಡದೆ ಹಿಂದೆ ತಯಾರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲ ಮಂಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ಧಟತನ ನನ್ನಲ್ಲಲ್ಲ. ಮನೂದೆಯನ್ನು ತರುವಾಗ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ತಂದಿರುವುದು. ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಓದಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾದ ಮನೂದೆ ಇದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು, ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಲವಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಜುರಿಸ್‌ಡಿಕ್‌ಷನ್ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗು ವದಿಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲೂ ರೆಟ್ರಾಸ್‌ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—Sir, I want to know whether you have given a ruling on the point of order raised by hon. Member Sri D. M. Siddaiah.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I uphold the point of order raised by hon. Member Sri D. M. Siddaiah.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಕಂಡದ್ದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೆಂಡದಂಥ ಕೋಪ ಬರುವುದು. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸಹನೆಯಿಂದ 5 ನಿಮಿಷ ಕೇಳಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri K. H. RANGANATH.—I am very sorry. If the hon. Minister were to mean me, I am really very sorry, Sir.

Sri K. PUTTASWAMY.—I make a personal request to hon. Member Sri K. H. Ranganath to kindly bear with me for sometime.

A validating Act may be given retrospective effect like any other enactment so as to validate an enactment held to be void, with effect from the very date when it had been passed notwithstanding any change in the situation.

It can confer jurisdiction upon a Court with retrospective effect and validate sentences passed without jurisdiction.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮನೂದೆಯಲ್ಲ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ದೋಷವೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಇದು ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅದೂ ಅಲ್ಲದೇ 1966ನೇ

ಫೆಬ್ರುವರಿ 15ರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ಅನುಮೋದಿತವಾದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ 81 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ದೋಷ ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಳೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri D. B. KALMANKAR.—Under what provision of the Constitution or law, you can approach the High Court or the Supreme Court ?

Sri K. PUTTASWAMY.—I would like to make it very clear to the Hon'ble Member that there need not be any provision in the Constitution or any other law for the Government to consult anybody or any Institution.

Sri N. G. HALAPPA.—It would be an embarrassing position for the High Court to give its opinion on this subject.

Sri K. PUTTASWAMY.—There would be no embarrasing position on the part of the High Court as there are a number of such instances. The High Court gives its opinion in an executive capacity and at the same time it can give its opinion in the capacity of a Judicial body. The opinions may differ from each other.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ಆಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ತಾವು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ, ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಅಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಸನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಬಾರ್ ಇನ್ ಬಾಂಬೆ ಏರಿಯಾ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರನ್ನು ಏಕೆ ಕನ್‌ಸರ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ನಾನು ಇದ್ದೆ, ಅವರು ಈ ಪಾಯಿಂಟ್ ಎತ್ತಿದ್ದರು, ನಾನು ಮೊದಲೇ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಾನೂನು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರು ನಲಹೆಗಾರರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ನಾನಾಗಲೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಅಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಸನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾವು ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನಮಗೆ ಅಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಈ ನಳೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೀರಾ ? ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರಿಗಾದರೂ ತೋರಿಸಿ. ಅದನ್ನು ಈ ನಳೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಕೂಡದು ಜನತೆಗೆ ಸಹಿತ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗಕೂಡದು ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯರ್ ಇದೆ ಅಂತ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಇದು ಅಂತಹ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನಿಯಲ್ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಇಡುವುದಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಾನು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ವಿತ್‌ಹೋರ್ಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟರೆ ಯಾವುದೇ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಸಕ್ತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕರೆಸ್ಪಾನ್‌ಡೆನ್ಸ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಸರ್. ಕಾನ ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯರ್ ಅಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಟೇಬಲ್‌ಮೇಲೆ ಇಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಇದು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯರ್, ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಆಥವಾ ಬೇರೆ ಜನರಿಗೆ ಏನು ನಡೆಯುತಿದು ಗೊತ್ತಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. The Government is bound to keep a copy of the documents on the Table of the House. I am entitled to see them,

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

Therefore, I request the Chair to arrange for placing all the copies of the correspondence on the Table of the House, so that I could go through them.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—The Bill is before the House and I am supporting Sri Nagappa. It is stated in the statement of objects and reasons, the Government have referred to suggestions made by the High Court. Before taking a decision, it is the privilege of the House to know the details as to the suggestions given by the High Court, otherwise the statement of the Government will be far from truth. If they have really done this, we can excuse them in the name of the highest judiciary in the State. Therefore, the House wants to know the correspondence that passed between the High Court and the Government. If they do not do that and if they are bringing this Bill under the pretext that this is the opinion of the High Court, it will be highly irregular. They must say what is the suggestion of the High Court.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ರೂಲ್ 304ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರೊವಿಸೋ ಇದೆ, ಒಂದರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯರ್ ಅಲ್ಲ ಎಂದರೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಒಂದು. ಜಿಸ್ಟ್ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಗದದ ಜಿಸ್ಟ್ ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೂಲ್ 304 ರಲ್ಲಿ ಅದು ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಬಿರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು.

Sri D. B. KALMANKAR.—The Statement of objects and reasons has referred to the advice given by the High Court. As required by Sri Nagappa, all the correspondence should be placed on the Table of the House. Usually the High Court does not advise. Under Article 305, they have to seek the advice of the Advocate General. If it is not possible to place it before the House my submission is that the High Court's instructions must be expunged; otherwise controversy may arise.

Sri M. NAGAPPA.—In the Bill it is stated that the High Court of Mysore have suggested something. This statement may be deleted.

6-00 P.M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Minister has already stated that the High Court might have given advice in an executive capacity. He has already clarified that point.

Sri M. NAGAPPA.—If the hon'ble Minister says that he is not going to disclose in public interest, I will not press it. * * *

* * Expunged as ordered by the Chair.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Courts of Civil Judges (Validation of Proceedings) Bill, 1967, be taken into consideration."

The otion was madopted.

CALUSES

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will put the clauses. The question is

"That clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

"That clause 1, the long title and the Enacting formulae do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the long Title and the Enacting formulae were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Courts of Civil Judges (Validation of Proceedings) Bill, 1967, be passed."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Courts of Civil Judges (Validation of Proceedings) Bill, 1967, be passed."

The motion was adopted.

Sri M. S. KRISHNAN.—On a Point of order, Sir. When the Bill was moved for the third Reading, we have a right to object. We have a right to say what we want to say. The Hon. Member Sri V. N. Patil stood up even before the Chair put the motion to the House and he was not given a chance to speak. It would not be in accordance with the Rules of Procedure.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have strictly followed the Rules.

Sri V. N. PATIL.—Sir, you have not followed the Rules.

Sri M. S. KRISHNAN.—I have raised a point of order saying that we were not given an opportunity to speak when the Bill was proposed for the third Reading. Even before you proposed it to the House, my

(SRI M. S. KRISHNAN)

friend Sri V. N. Patil stood up to speak. You did not give an opportunity to speak. That is not in accordance with the Rules. I would like to have your ruling on this point.

MR. DEPUTY SPEAKER.—There is no merit in the point of order. The Chair has strictly followed the Rules.

SRI V. N. PATIL.—I rise to a point of order, Sir. It is not fair to hustle through a legislative measure in this manner. Before the third Reading of the Bill was taken up, I wanted to say certain things. I was not given an opportunity and it was put to the vote of the House. Probably, the Chair was guided or influenced by the Secretary and Deputy Secretary who are sitting there. I suppose they are not here to give directions to the Chair. They are there only to give advice. But if they are going to give directions to the Speaker, we are not going to tolerate. The officials should not influence the Chair in its conduct. They cannot direct the Chair. I take strong objection to this and I request the Chair to correct their actions. When I stood up to offer remarks, it was for the Chair to decide whether an opportunity should be given to me or not. It is not for the officials sitting there to direct the Chair to do this or that. Are we here to give our consent to the Bill after discussing the merits, or is it only the duty of the Chair to put it to vote? Normally it is not your concern how it is done. We respect you. In the past you have always heard our views and given us every opportunity. Today we do not know under what circumstances you are doing this. You have been very considerate all along and you have given us maximum opporunities. Today, we are very sorry you have shut out all discussions and you have hustled through the Bill. Do not create bad precedents. We must be heard on the merit of the matter.

SRI M. NAGAPPA.—Sir, on a point of order. I am sorry to say that Bills are not to be passed in this manner in this House, particularly. These laws are going to be applied on the poor people of the country. If we pass this in such a way, I do not think we are leading the country to the desired goal. You have completed the clause by clause stage. Consideration of clause 1, Title and Preamble, is not gone through. Even then, if you ask for "Ayes" and "Nos" the members have chance of again opposing. Please see rule 91 It runs as :

> "(1) When a motion that a Bill be taken into consideration has been carried and no amendment of the Bill is made, the member in charge may at once move that the Bill be passed.
>
> (2) If any amendment of the Bill is made, any member may object to any motion being made on the same day that the Bill be passed and such objection shall prevail unless the Speaker allows the motion to be made."

Then we go to rule 92 :

"The discussion on a motion that the Bill or the Bill as amended, as the case may be, be passed shall be confined to the submission of arguments either in support of the Bill or for the rejection of the Bill. In making his speech a member shall not refer to the details of the Bill further than is necessary for the purpose of his arguments which shall be of a general character".

This right vested under rule 92 has been taken away by putting the matter to vote. So our right under rule 92 is taken away. Therefore you have deviated from the rules of procedure. Whereas the Minister says that they are not guided by rules. If this is the way the treasury benches were to follow, then I do not know what I should say. Such a valuable right has been taken away when we have the right to speak a second time. I submit we may be permitted under rule 92 to speak and express our opinion. Merely saying that we are following rules, is not enough. The rules are there to be respected and followed, not only by this side but also the other side. I submit that rule 92 has been violated and that may be corrected and some of the members on this side may be permitted to speak. If anybody on the other side wants to speak to support the Bill, that can also be done. I hope the Chair will co-operate and it will give time to the members to speak.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I do not want any member to speak. The Bill is already passed and no rule is violated.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನದನ್ಯರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಹುಕುಂ ಬಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗ್ರಾಮರ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಅಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಜನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನಪಡತಕ್ಕ ರೀತಿ ಮೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅಬ್ಸರ್‌ವೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದೂ ಕೂಡ ವರದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಒಂದು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಜೆಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಏನೋ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನದಾ ಕಾಲವೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವ ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಕಾಪಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ.

Sri M. S. KRISHNAN.—On a point of order. Sir, from what I have observed from the beginning, I feel the members on this side have taken basic objection to the introduction of the Bill itself.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Nobody objected to the introduction of the Bill. It was introduced long back.

Sri M. S. KRISHNAN.—We, as members have a right to speak on the merits of the clauses in the Bill. If you are satisfied that there would be other opportunity to discuss that aspect of it, then you are

(SRI M. S. KRISHNAN)

well within your rights to put it to vote. We have not at all discussed the merits. We have talked only on the introduction of the Bill, upon which, of course, some decision is taken. You have given a ruling and I am not going into its merit as to whether it is proper or not. The position is, is it in accordance with the rules of procedure, to speak. I have a right to speak on the merits of the bill and you have not given the opportunity to speak on the merits of the Bill. Without giving an opportunity to members, you are putting it to the vote. That is violation of the rule itself. If such an approach is taken in regard to a Bill, how can we carry on with legislative work? With due respect I wish to submit that the attitude taken must be rectified and we may be permitted to speak on the merits. Then only you can go to second reading.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Member was not here. It was fully discussed. Many members spoke on the Bill. No member was prevented from sending his amendments. I have strictly followed the rules and the Bill is passed. I have called the next Bill.

Sri M. N. RAMANNA (Turuvekere).—When the Chair has stated that the Bill is passed, where is the scope for the discussion on that Bill ?

Mysore Court Fees and Suits Valuation (Amendment) Bill, 1968.

Motion to consider.

Sri K. PUTTASWAMY.—I beg to move :

" That the Mysore Court Fees and Suits Valuation (Amendment) Bill, 1968, be taken into consideration."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved :

" That the Mysore Court Fees and Suits Valuation (Amendment) Bill, 1968, be taken into consideration."

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, This is a very simple amendment.

According to Section 48 of the Mysore Court Fees and Suits Valuation Acts, 1958, the fee payable on a memorandum of appeal against an order relating to compensation under any Act for the time being in force for the acquisition of property for public purpose, is computed on the difference between the amount awarded and the amount claimed by the appellant. But in the case of Narasiyappa and 26 others *Vs.* Central overnment and others, the question of Court-fee payable on appeal under Section 11 of the Requisition and Acquisition of Immovable Property Act, 1952 came up before the High Court for

consideration. It was contended that under Section 48 of the Mysore Court Fees and Suits Valuation Act, an *ad valorem* court-fee was made payable on the difference of amount awarded by the arbitrator and the amount claimed by the appellant. But the High Court interpreted that an order under Section 48 of the said Act as being referable to an order passed by Civil Courts. If compensation had been determinted by an Arbitrator under the Requisition and Acquisition of Immovable Property Act, 1952, it was held by the High Court that no Court-fee was payable at all in such matters. According to this decision, no court-fee can be recovered in matters arising out of awards passed under the Requitition and Acquisition of Immovable Property Act. Therefore, to cure this defect, Section 48 of the Mysore Court Fees and Suits Valuation Act, 1958 is being amended with the additionaal words "decision, award or" For the word "order" the words "decision, award or order" are being substituted. If this is done, the decision, award or order passed nnder the Requisition and Acquisition of Immovable Property Act will be similar to the award passed under the Land Acquisition Act.

This is a simple amendment and I am sure the House would agree to it.

† SRI M. S. KRISHNAN.—I have a point of order. Rule 73 of the Rules of Procedure says:

> "When a Bill is introduced, or on some subsequent occasion, the member in charge may make one of the following motions in regard to the Bill, namely:—
>
> "Provided that no such motion shall be made until after copies of the Bill have been made available for the use of members, and that except in cases of Appropriation Bills, any member may object to any such motion being made unless copies of the Bill have been so made available for seven days, before the day on which the motion is made, and such objection shall prevail, unless the Speaker allows the motion to be made."

I did not wish to speak about the previous Bill in terms of this Rule. But very often most of the Bills suffer from this lacuna. So far as the present Bill is concerned, it ought to have been given to us seven days before the motion was made. I am not very much worried whether it is a consequential or inconsequential amendment. For that matter, everything is consequential. Every Bill is important. As far as we are concerned, some Bills were given yesterday and others incl-ding this, were given only to-day. Under the cirumstances, it was not possible for lay-men like us to study them. The Hon. Minister Sri K. Puttaswamy, who happens to be an Advocate of eminence, might be in a position either to introduce the Bill or speak on it. Only Advocates may be able to give amendments on the Bill without notice. But a layman like me, being not an Advocate, will not be in a position to suggest amendments or to speak unless and until we are able to get the Bills in sufficient time.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This Bill was introduced on 15th January 1969. Then alone copies were also circulated. They were sent to the Members. So, there is no merit in the point of order.

†Sri L. SRIKANTIAH.—I want a clarification from the Minister in order to understand the nature of the Bill. I would like to know what are these orders passed under Section 48 of the Mysore Court Fees and Suits Valuation Act, which are not covered by the orders of the Civil Courts. What is the purpose that led the Government to bring this amendment? Unless this is clarified, we cannot speak on the Bill. If the explanation of the Hon. Minister is convincing, we can accept the Bill as it is.

Sri K. PUTTASWAMY. -I thought my hon. friend followed me when I made my introductory remarks. Perhaps I did not make myself quite clear. I have already stated in my introductory remarks that awards are being passed by the Land Aquisition Officers under the Requisition and Aquisition of Immovable Property Act also. When the matter came up before the High Court in the appeal of Narsiyappa and others, the High Court held that this award was not covered by the appropriate Section in the Act inasmuch as Section 48 of the Mysore Court Fees and Suits Valuation Act, 1968 only refered to matters arising out of orders of Civil Courts. Therefore, they held that no Court-fee was payable in such cases and that has necessitated this amendment.

Sri D. B. KALMANKAR.—What about awards passed by the land Acquisition Officers under the Land Acquisition Act ? Do you mean to say that even in such cases, court-fee is to be paid according to this Bill ?

Sri K. PUTTASWAMY.—This does not relate to matters arising out of the awards passed under the Land Aquisition Act. I made it very clear that Narsiyappa's case arose out of the awards pased under the Requisition and Acquisition of Immovable Property Act 1952 and that the High Court held that in respect of award passed under that Act, no Court-fee was payable. Hence, if we leave the matter as it is, it would mean that court fee is recoverable in appeals which are preferred against the awards passed under the Requisition and Acquisition of Immovable Property Act.

6-30 P.M.

Sri L. SRIKANTAIAH.—Sir I want a clarification. Suppose the aggrieved party goes to the High Court in appeal, he has to pay according to the amending Bill court fees on the difference between the amount awarded and the amount claimed by the aggrieved party. Ultimately if he succeeds, the court fee would be taxed to the Government cost. If the Government perfers an appeal against the award of the Arbitrator, it need not pay any court fee at all. The object of the Bill is to recover court fees on the difference between the awarded amount and the amount claimed by the aggrieved party.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, Mysore Court Fees and Suits Valuation (Amendment) Bill, 1968—ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ 48ನೇ ಕಲಂ ಪ್ರಕಾರ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಕೇಸಸ್ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಅಪೀಲ್ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕೋರ್ಟ್ ಫೀಯನ್ನು ಸಹ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಾರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಅದು ಸಾಲದು ಎಂದುಕೊಂಡು ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೂ. 48ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀಯನ್ನು ವಸೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು.

> "In Article 3 of Schedule II to the principal Act, for the words 'from an order', the words 'from a decision or an award or order' shall be substituted."

ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಡಿಸಿಷನ್ ಮತ್ತು ಅವಾರ್ಡ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಮೊಬಲಗು ಸಾಲದು ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ಪಾಸಾದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುವವರು ಅವಾರ್ಡ್ ಬಂದ ಹಣ ಮತ್ತು ಅವರು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ಹಣದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಬ್ಬ ನಣ್ಣ ಜಮೀನುದಾರನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾವುದೋ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗು ಬರಬೇಕೆಂದು ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಲು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಫೀ ಕಟ್ಟಲು ಆತನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತನಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಆತ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಆತನಿಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕಟ್ಟದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಸ್ತಿ ಕಳೆದು ಕೊಂಡ ಮನುಷ್ಯ ತನಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರ ಬರದೇ ಹೋದಾಗ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗಲು ಫೀ ಕಟ್ಟುವ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಇಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಮತ್ತೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಟ್ಟ ಅವಾರ್ಡನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರೆಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಬರ್ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಮೂರು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ಲೈಮ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಈಗಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಫೀಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಫೀಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಾಳೆ ಆತನ ಪರವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದರೆ ಆ ಫೀ ಖರ್ಚನ್ನು ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸಹ ಈಗ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri D. B. KALMANKAR.—Mr. Speaker, Sir, when I asked for a clarification, the Hon. Minister was pleased to state that in Miscellaneous First Appeals of Narsiyappa and others, the High Court has held that this section is applicable only to order of Civil Courts and not to award of arbitrators relating to compensation. If the object of the Government is to restrict the scope of this Bill only to the appeals arising out of the award passed under the Requisition and Acquisition of Property Act, then I feel nothing could have prevented them from saying so in specific terms in this Bill itself. By saying 'under any Act' the scope of the Bill has been widened. Since it was clarified that the scope of the Bill is restricted to the Requisition and Acquisition of Property Act, my submission is that, that may be stated specifically in the Statement of Objects and Reasons and suitable amendments may be made wherever necessary in the Bill also. Otherwise, the provisions will be very harsh and the scope will be widened to the detriment of the parties who go in appeal.

Then by amendment of section 49 and Schedule II they are going to apply this to other cases also. Suppose the compensation claimed is Rs. 500 and compensntion under the award given is Rs. 400. In that case court fees to be paid will be on Rs 100 which will come to Rs. 7-50. Like that there is every possibility that if the amount involved is higher, then the court fees to be paid will be more. So by this amendment also whereas at present it is sufficient for a petitioner going in appeal to pay court fees of Rs. 2 or 4 under the existing law, hereafter he is made to pay court fees on the difference between the compensation actually paid to him and the compensation which he claims and for which, being aggrieved by the award or the decision of the authority, he has to go before the court. So I think from that point of view the present Bill has to be vehemently opposed because it was sufficient for him to pay a nominal court fees under the existing law. If the information given by the Hon. Minister as to what the High Court has said is correct, then by virtue of this amendment the class of people who would be required to pay only nominal court fees would now be required to pay *ad valorem* court fees if this Bill is passed. So I say this particular Bill is very dangerous as it involves so much of expenditure by way of court fees to persons who are involved in litigation. So I oppose this vehemently.

†Sri V. N. PATIL.—Sir, I oppose the Bill on the following grounds. The office of Land Acquisition Officer is mostly held by revenue officials and not by judicial officers. The judiciary comes into the picture only at the appellate stage and not at the original, initial stage. The revenue officials being merely administrative officers in most of the revenue matters their decisions are based on summary enquiry. The bent of mind of revenue officials is mostly on summary enquiry of the matter, because the tradition under which we are going on for the last 20 years since independence, is making them adhere only to summary enquiry and not try to apply a judicious mind, as judicial officers and civil courts generally

apply. The civil courts are brought into the picture only at the appellate stage. In this case what the amendment seeks to do is this. "For the words "an order", the words 'a decision or an award or order" shall be substituted. Against the order of a revenue official in Miscellaneous Appeal in the High Court the Government failed in the matter because Government sought to levy court fee on the appeal filed by the aggrieved party who is an agriculturist, Narsiyappa. The decision given by the High Court in Narsiyappa's case has given rise to certain points here. Having failed before the High Court to secure court free from the agriculturist, the Government now think of levying this court fee from the agriculturist class, the peasantry and small landholders. They want to squeeze from them what little they have got. If this system continues these poor dumb millions will have to revolt and bring about social reform. Even after 20 years of independence, we are required to fight against the Government because the Government are trying to take away what little the agriculturists have. This extra burden is unbearable for them. Who is required to pay this? It is the poor agriculturist. It is not the rich or the money lending class. This burden will have to be borne by the weaker section of the agriculturist class having 5 or 6 acres of land. The Government dare not touch the lands of the rich and the money lending class or of the big toddy contractors, because their very existence depends on these vested interests and so necessarily the Government would try to put this burden on the poor agriculturists owning 5 or 10 acres of land. It is only their lands that would be sought to be acquired by the Government. The Government dare not touch the lands of the rich people or the toddy contractors. Since the officers who deal with these cases of the poor agriculturists happen to be mostly the revenue officials, the compensation awarded by them also would be regressive and not progressive. So by this amendment the Government are trying to crush the poor agriculturists who have very poor means of livelihood. Is this democracy? Is this socialism? Is this socialism that you are preaching? I know that the Congress party no more believes in socialism. In this session except for two or three members, nobody from the other side even used the word 'socialism,. Possibly, they do not want to show even lip sympathy, far from implementing socialism. So my appeal to Government is, do not take away the right of these poor agriculturist class by this amendment. It would be a black deed and a black day if you pass the present Bill because by passing this Bill you would be taking away even what little is left with the poor agriculturists. Suppose the lands of a poor agriculturist are acquired and he has claimed a compensation of Rs. 750, but he has been awarded a compensation of only Rs. 500. If this poor agriculturist who has lost all his land and is left without any land wants to make an appeal for the remainder Rs. 250, under the amending Bill he will now have to pay court fees on this difference of Rs. 250. This will act as a very great hardship on this poor man who has been deprieved of his land and is left without any means of livelihood. This is a black deal and a black activity on the part of the Government. The Government should

(SRI V. N. PATIL)

in fact give him a chance to fight out his case and get the full compensation instead of asking him to pay court fees on the disputed amount of the compensation. This is a very harsh piece of legislation on these poor people. You are trying to tell these poor people, 'we will take away your lands, we will not give you full compensation, we will give you only this much and if you want more, pay court fees and then go in appeal.' This is very unjust to these poor people. Even in big temples, the temple poojaries sit like black stone and say: "unless you pay so much amount, you will not be allowed inside." Sir, the Government is creating such a class. The doors of the temples should be open to all, irrespective of their capacity to pay. They have not prevented any agriculturist from filing a proper suit in a court of Law, and in order to succeed in his petition, he will have to spend hundreds of rupees. The Hon. Minister for Parliamentary Affairs has been referred by several hon. members as an advocate of eminence. Being an Advocate of eminence, he ought to have suggested something which is going to help the agriculturists, and not to curb them. Do not take away the valuable rights of the poor agriculturists. Otherwise, they will be ashamed to garlend you in future; they will be ashamed to call you as their leader. In the name of legislation, you are curbing the people's right. This amendment "for the words 'an order'. the words 'a decision or an award or order' shall be substituted', is most unfortunate. Even the High Court has not appreciated their demanding the court fee; the High Court is not in favour of charging court fee to them. The previous legislators and law never contemplated collection of court fee on differential amount. They had in their mind the difficulties of the people. This Act was passed in 1958. Now, in the year 1969, shall we come here to curtail what little valuable or precious right the citizens and agriculturists had? Is it right to cut the feathers of these poor agriculturists? I request the Hon. Minister to take the blessings of the people, so that he may survive for more number of years as a Minister. If you take away the right of appeal by demanding more court fee, you are depriving them of their valuable ancestral property. It is not correct to demand court fee on the differential amount. Supposing a land is worth Rs. 12,000, and if it happens to be worth Rs. 25,000—after some time, can you expect an agriculturist to pay court fee on the difference of Rs. 13,000? I have seen many agriculturists, who cannot even afford to go to a Court as they are not in a position to pay the court fee. In our drought area, people are unable to pay even land revenue and their lands are put to auction sale. Therefore, this legislation is devoid of moral and legal principles and is opposed to democratic ideas. I oppose the Bill and press for its withdrawal.

† Sri L. SRIKANTAIAH.—Sir, I request the Hon'ble Minister for Parliamentary Affairs to give me one more clarification. Under the present scheme of Suits Valuation Act. an award is passed by a Land Acquisition Officer, and on reference, the matter comes up before the

Civil Court. I am quite sure that no Court fee is paid in the Court of first instance. It is only when either the Government or the aggrieved party goes in an appeal, the question of court fee arises. The amendment to Section 48 tries to bring in a new thing. This Section is going to accommodate only such cases of awards of arbitrators, which are going to be confirmed later on by the Civil Court. I would like to suggest to the Hon'ble Minister one thing. My learned friend Sri C. K. Rajaiah Setty said that in all cases, say in 90 to 95 per cent of the cases, invariably it is the owner of the property, who gets an award, and in all such cases an extra award is passed. Therefore, I would suggest a comprehensive amendment to Section 48 itself. There are two types of acquisitions: (1) for public purposes, either for the governmental purpose or local body or municipality, or (2) under Article 31 of the Constitution for any industrial purpose, where the cost of the acquisition is paid by the industrialists. In the case of acquisition for a public purpose, either for the Governmental purpose or local bodies or municipalities, the fee to be levied in matters of appeal, goes ultimately to the Government, because if the party succeeds, the Government will have to pay the cost. In such cases, the fee may not be levied. If the Government acquires the property, on behalf of industrialists, for industrial purposes, then, you can levy court fee. Why I am insisting on that point is, in case the aggrieved party wins the case, the Government will have to pay the cost. Court fee may therefore be exempted in the case of acquisitions by the Government for their own purpose or acquisition on behalf of a Municipality or local body, and in the case of first appeal to the High Court on behalf of Industrialists, where the industrialist pays the full acquisition amount, court fee may be levied. I request the Hon'ble Minister for Parliamentary Affairs to please consider this aspect of the matter.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I move that the time be extended by half-an-hour.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Is it the pleasure of the House that the time be extended up to 7-30 P.M. ?

HON'BLE MEMBERS.—Yes.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The time is extended up to 7-30 P.M.

Sri V. N. PATIL.—Sir, it is already 7-00 P. M. Let us take up this Bill tomorrow.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ಬೇಳೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We are already in the middle of the discussion. Let us finish this Bill.

Sri M. S. KHISHNAN.—Why should we be in such a hurry ?

7-00 P.M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Minister has already started his reply and the time has also been extended.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಸೂದೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮಸೂದೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ತೀರ ದೂರವಾಗಿವೆ. ಶ್ರೀ ವಾಟೀಲರು ಇಟ್ಟಿರುವ ಕನಿಕರಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಸೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈಗ 7 ಗಂಟೆಯಾಗಿದೆ, ನಥಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಥಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ ನಾಳೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಥಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯುವರೆಗೆ ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

(*Sriyuths H. N. Nanje Gowda, D. B. Kalmankar, S. H. Puttaranganath, V. L. Shivappa, B. B. Sayanak and K. H. Ranganath withdrew.*)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ರೀತ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿದಾಗ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಫೀಸರು ಅವಾರ್ಡ್ ಕೊಡುವರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಈ ಬಿರ್ ಪಾಸಾಗುವುದು, ಇಂದು ಪಾಸಾಗು ವವರೆಗೆ ಕೂಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

Sri K. PUTTASWAMY.—The hon'ble Member is giving a sermon. He must know the rules. It is not his monopoly.

Sri M. S. KRISHNAN.—He is not here to dictate to me. He is after all a Minister. He cannot dictate to me.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He is addressing the Chair.

Sri M. S. KRISHNAN.—The Hon'ble Minister cannot use words which are uncharitable and unbecoming of a Minister. The Chair is there to direct me.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ 7 ಗಂಟೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾಳೆ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

(*Sriyuths Vatal Nagaraj, M. Nagappa and N. G. Halappa withdrew*).

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ,—ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಫೀಸರ ತೀರ್ಮಾನದಮೇರೆ ಪರಿಹಾರ ನಾಲದೆಂದು ಸಿವಿರ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಭೂಮಾಲೀಕ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀಜನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟಂತ ಪರಿಹಾರ ನಾಲದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೀಲು ಮಾಡುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀಜು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ವಾಟೀಲರು ಇದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಸಂಕುಚಿತವಾದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತರಲಾಗಿದೆ. ಈ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಿಲಿಟರಿ ಪರ್ಪಸ್‌ಗೆ ಭೂಮಿ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಹಾಗೆ ಅಕ್ವೈರ್ ಆದಾಗ ಪರಿಹಾರವೇನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಟರ್ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವರು. ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಟರ ತೀರ್ಮಾನ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು

ಎಂದು ಅಪೀಲು ಹಾಕಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಈಗ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದೆ ಹೋದ ಒಂದು ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಅವಾರ್ಡ್ ಮೇಲೆ ಆದ ಅಪೀಲಿಗೆ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಿಲಿಟರಿ ಪರ್ಪಸ್‌ಗೆ ಅಥವ ಯೂನಿಯನ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಪರ್‌ಪಸ್‌ಗೆ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವರು, ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವರು. ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಅವಕಾಶವೇನಿದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮತ್ತು ರಿಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವರೋ ಅದರಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅಪೀಲು ಬಂದಾಗ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕು. ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಹಾಗೆ ಇದಕ್ಕೂ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನಲ್ಲಿ ತಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಭಾರ ಯಾರಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅವರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟೋ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವಾದಿಯಾಗಿರುವುದು: ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವರು ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವಾದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಕ್ಕು ನಮಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾದಿ, ಪ್ರತಿವಾದಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕಾದಾಗ ಹೇಗೆ ಕೊಡುವನೋ ಹಾಗೆ ಕೋರ್ಟು ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿದಾಗ ಸರಕಾರ ಕೂಡ ಆ ವೆಚ್ಚ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಅಥವ ರಿಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಟರ್ ನೇಮಕವಾಗಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಅವಾರ್ಡನ್ನು ವಾದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವಾದಿ ಒಪ್ಪದೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿದಾಗ ಕೋರ್ಟು ಫೀ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ, ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

"The Mysore Court Fees and Suits Valuation (Amendment) Bill, 1968, be taken into consideration."

The motion was adopted.

CLAUSES

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is an amendment by Hon. Member Sri M. Nagappa to clause 2. The Hon. Member is absent. I shall now put the clauses to the vote of the House. The question is :

"That Clauses 2 to 4, both inclusive do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 to 4 both inclusive were added to the Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

"That Clause 1, the long Title and the Enacting formulae do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the long title and the enacting formulae were added to the Bill.

motion to pass.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I move :

"That the Mysore Court Fees and Suits Valuation (Amendment) Bill, 1968, be passed."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Court Fees and Suits Valuation (Amendment) Bill, 1968, be passed."

The motion was adopted.

Business of the House

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is an announcement. The Business Advisory Committee at its meeting held to-day has decided that the House may sit till Friday, the 11th April 1969, to transact the following business :

1st, 2nd, 3rd and 7th April :—Legislative Business.

8th, 9th, 10th and 11th April :—

1. Non-official business. Discussion of the Budget Estimates of Electricity Board.
2. Privilege matters.
3. Report of the Rules Committee.

The House now stands adjourned to meet tomorrow at 1 P.M.

The House adjourned at Ten Minutes past Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Tuesday the 1st April 1969.

Karnataka State
(D...
4865

WD 12735—GPB—600—2-8-69

CONTENTS

		Pages
1	(i) Starred Questions and Answers ...	85—109
	(ii) Short Notice Question and Answer ...	109—114
	(iii) Questions for Answers on the day (but not taken up)	114—116
2	Notice of adjournment motion *re* : Retrenchment of Local Candidates—(Consent withheld) ...	116—118
3	A Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance— ...	
	re : Fire Accident in Raichur Town ...	118—119
	B (i) Coercive Methods used by Revenue Authorities to collect Land Revenue in some Taluks ...	119—121
	(ii) Retention of matters ordered to be expunged ...	121—122
4	Papers laid on the Table—	
	(i) Annual Financial Statement of the M.S.E.B. for 1969-70 ...	122—128
	(ii) Finance and Appropriation Accounts for 1967-68 and Audit Report for 1969 of the Government of Mysore ...	122—123
5	Petition from Principal, etc., of the Arts and Science and Home Science College, Hubli *re* : Payment of Salary, etc.—(Presentation) ...	123
6	Mysore Gift Goods (Unlawful Possession) (Amendment) Bill, 1968—(Passed) ...	123—149
7	Mysore Local Authorities (Disciplinary Proceedings against Employees) Bill, 1968—(Motion to consider—Debate not concluded) ...	1 0—166
8	Business of the House ...	166

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, 1st April 1969.

...

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

...

Mr. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALE) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Death of a person in lock-up at Sindgi

847. Sri D. B. KALMANKAR (Aland).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether one Sri Ghotya of village Sindgi Taluka Gulbarga died in the lock-up at Gulbarga on 27th September 1968 ;

(*b*) whether Smt. Sayeena, wife of Chotya sent complaint to the Chief Secretary to Government of Mysore and copies to Home Minister, Government of India, Home Minister, Government of Mysore and I.G.P., Bangalore on 4th November 1968 seeking permission for prosecution against the Police Officers of Gulbarga under section 170 of the Mysore Police Act ;

(*c*) if so, the officers against whom she wanted to prosecute and whether sanction was accorded ;

(*d*) the action taken against the concerned Officers ;

(*e*) since when those officers are working in Gulbarga District ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(SRI VEERENDRA PATIL)

(*c*) Sri Siddalingappa, C. I., Sri K. H. Joshi S. I., Sri C. H. Redley, S. I., Sri C. H. Kittur, S. I. and Police Constables (Not named).

This is under consideration.

(*d*) No action was taken as the magisterial enquiry revealed that this is a case of natural death.

(*e*) Sri Siddalingappa, C. I.	...	18-5-1963
Sri K. H. Joshi, S. I.	...	25-8-66
Sri C. H. Redley, S. I.	...	26-4-60
Sri C. H. Kittur, S. I.	...	13-9-67

Sri D. B. KALMANKAR.—May I know whether his body was cremated after his death in the lock up ?

† **Sri VEERENDRA PATIL.**—After examination, the body was sent to Sindgi under Police escort the same evening and was handed over to the relatives of the deceased. The relatives received the body and buried the same according to their custom on 28th September 1968.

Sri D. B. KALMANKAR.—May I know when he was arrested ?

Sri VEERENDRA PATIL.—He was arrested on 26th September 1968.

Sri D. B. KALMANKAR.—Is it not a fact that before he was arrested on 26th September 1968, he was acquitted from a case on 25th September 1968 in the Magistrate's Court, Gulbarga ?

Sri VEERENDRA PATIL.—That information is not available with me.

Sri D. B. KALMANKAR.—Is it not a fact that the Circle Inspector, Gulbarga, with a force of 25 police constables and reserve police had gone to Sindgi to actually cremate the body, but the people of that locality did not allow them to do so ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, I have already explained that the body was sent to Sindgi with Police escort and it was handed over to the relatives of the deceased.

Sri V. N. PATIL.—When there is a serious allegation that the person was murdered, is it not advisable to shift that officer from Gulbarga who is considered to be not above board ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Transferring him to another place is a different question. But, so far as the allegations are concerned, the C.I.D. has enquired, the Superintendent of Police has enquired and we got the report from the Medical Officer. All these reports reveal that it was a natural death.

Sri D. B. KALMANKAR.—Is it not a fact that the so called magisterial enquiry conducted was not made by a Judicial Magistrate, but by the Tahsildar, who is in collusion with the Circle Inspector ?

†indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

Sri VEERENDRA PATIL.—I said that the Magistrate made the enquiry. He was put in the lock-up and the Magistrate was duly intimated. The Taluk Executive Magistrate, Gulbarga, made necessary enquiries.

Sri D. B. KALMANKAR.—Is it not a fact that the Circle Inspector belongs to the same district and has made lakhs of rupees, and he is there since 1963 and he goes scot-free even though there are many complaints against him ?

Sri VEERENDRA PATIL.—This question indicates that the hon. Member has got a grouse against the Circle Inspector. If he has minted money and if he has committed any irregularities, they can bring it to my notice and I am here to investigate.

Sri D. B. KALMANKAR.—The very fact that he is there since 1963 without being transferred shows, that you have got some political motives because he helps the party in elections and in so many other matters !

Mr. SPEAKER.—It is disallowed. Next question.

Relief to the Victims of Fire Accident in Nandihosahalli village

526. Sri M. MALLAPPA (Birur).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to the notice of the Government that there was a fire accident in Nandihosahalli village of Tarikere Taluk ;

(*b*) the action taken by the Government in giving the relief to the affected persons in the said fire accident ?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) Yes.

(*b*) A cash relief of Rs. 100 has been given to each of the eight persons affected and Rs. 70 to the remaining one person affected.

Sri N. G. HALAPPA.—Can you tell me the loss sustained by these people in the fire accident ?

† Sri H. V. KOUJALGI.—In all about 8 persons have suffered loss and it ranges from one thousand to Two thousand rupees :

		Rs.
Sri Nanjappa	...	3,000
Sri Seenappa	...	1,500
Sri Siddappa	...	975
Smt. Eramma	...	125

(SRI H. V. KOUJALGI)

		Rs.
Sri Shekharappa	...	1,215
Sri Ramanna	...	1,875
Sri Mariappa	...	1,875
Sri Veerappa	...	3,000
Sri Shankarappa	...	1,000

Sri N. G. HALAPPA.—Is there any ratio with regard to the compensation amount paid and the loss sustained ?

Sri H. V. KOUJALGI.—There is a circular that each one is entitled to certain amount; there is some proportion. The object is to give them some immediate relief and not to the extent of the loss they have suffered.

Sri N. G. HALAPPA.—What is the proportion ?

Sri H. V. KOUJALGI.—If the hon. Member wants, I will keep a copy of the Government Order on the Table of the House.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋದವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಪಲ್ಲ ರಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಈಗ ಏನಾದರೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಈಗಿನ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ 1967ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು. ಕ್ಯಾಷ್ ಅಲೋಯೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮರ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಇಮಾರತಿ ಗಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆ ಅಥವಾ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಅಗ್ನಿ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಒಬ್ಬರಿಗೆ, 70 ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂಥ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರಿನಲ್ಲಿನ ನಮೂದಿಸಿರುವಂತೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಈ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರವೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

Government Investment in Industrial Estates

540. **Sri H. B. JWALANAIAH** (Hassan).—

Will the Minister for Industries, Information and Publicity be pleased to state :—

(*a*) the total investment made by the State Government on Industrial Estates;

(*b*) the number of sheds being utilised and the number of them not being utilised in Industrial Estates;

(c) arrears of rents due towards hire charges of sheds ;

(d) the programme for construction of future industrial estates ;

(e) whether Government propose to encourage the Co-operative Industrial Estates and Private Industrial Estates ?

Sri A. P. APPANNA (Deputy Minister for Industries).—

(a) Rs. 159.4788 lakhs as on 31st March 1968.

(b) *Vide* statement (I) appended.

(c) Rs. 5,50,752-89 as on 31st December 1968.

(d) In the programme for construction of Industrial Estates, 21 Industrial Estates have so far been constructed with the facility of built-up factory sheds *vide* statement I appended. According to a recent policy decision of Government, in future, Industrial Estates will be constructed only in 11 more places *viz.*, 1. Hospet, 2. Gadag, 3. Hassan. 4. Sakaleshpur, 5. Mandya, 6. Kollegal, 7. Karwar, 8. Raichur, 9. Lingasugur, 10. Bagalkot and 11. Sirsi. Even in these places, henceforth factory sheds will be provided only if there is ready demand for them and entrepreneurs are coming forth with advance rents for taking up sheds. Otherwise, generally in these Industrial Estates, only developed plots with facility of roads, drainage, water supply, etc., will be provided and factory sheds will have to be constructed by the entrepreneurs themselves.

(e) Yes.

STATEMENT I

Number of Sheds working in Industrial Estates

Sl. No.	Name of the Industrial Estates	Total No. of sheds	No. of sheds allotted	No. of sheds occupied	No. of sheds functioning	Remarks
1	2	3	4	5	6	7
1	Bangalore ...	105	105	105	100	2 sheds are temporarily closed. 3 sheds are newly allotted.
2	Mangalore ...	13	13	13	12	1 shed is newly allotted
3	Mysore ...	16	16	16	15	1 shed is closed since one month.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಹ್ಯಾಲನಯ್ಯ.–ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವರು ಆ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ನಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಷೆಡ್ಡು ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

Sri A. P. APPANNA.—The Department of Industries cannot take up the scheme of training. But we can think of starting industrial estates which will benefit the Engineering Graduates and Diploma Holders, if suggestions come forward from the Hon. Members.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, (ಬಿ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 11 ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ, ಚರಂಡಿ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿರುವ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಉದ್ಯಮಿಗಳೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ? ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಅನುಸರಿಸಿರತಕ್ಕ ಧೋರಣೆ ನೋಡಿದರೆ ಅವು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಖಾಲಿ ಬೀಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ 11 ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಮತ್ತು ಆ ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ ಬಂದವರಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಚರಂಡಿ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಡುಗಳು ಬೇಕು ಎಂದವರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—In the Statement against serial number 10 and 18 it is stated that there is no demand for sheds at Jamakandhi and Bellary. Why don't you assess the demand in the beginning and then construct the sheds ?

Sri A. P. APPANNA.—We did so. In view of the experience we have got now, we are changing the policy. We have found there is lack of entrepreneurs in certain areas. That is why we are going ahead with the industrial developed plots. We will go ahead with the construction of sheds if one year's rent is deposited.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You said that there are two Co-operative Industrial Estates that are started and for which you are giving subsidy and all that. May I know what prompted the Government to encourage the Industrial Estates on co-operative basis by denying encouragement to the private entrepreneurs ?

Sri A. P. APPANNA.—We have not given any subsidy. We are giving guarantee if the Industrial Co-operatives are taking loans from the Finance Corporation or LIC. We have been giving the matching contribution. In Bangalore Industrial Estate, the people have contributed Rs. 1,03,400 and we have given 85,000. In Manipal, they have contributed Rs. 60,000 and we have given Rs. 42,000. I have stated that guarantee will be given only to the extent of the loan they are taking either from the Finace Corporation or from the L. I. C.

(*c*) arrears of rents due towards hire charges of sheds ;

(*d*) the programme for construction of future industrial estates ;

(*e*) whether Government propose to encourage the Co-operative Industrial Estates and Private Industrial Estates ?

Sri A. P. APPANNA (Deputy Minister for Industries).—

(*a*) Rs. 159.4788 lakhs as on 31st March 1968.

(*b*) *Vide* statement (I) appended.

(*c*) Rs. 5,50,752-89 as on 31st December 1968.

(*d*) In the programme for construction of Industrial Estates, 21 Industrial Estates have so far been constructed with the facility of built-up factory sheds *vide* statement I appended. According to a recent policy decision of Government, in future, Industrial Estates will be constructed only in 11 more places *viz.*, 1. Hospet, 2. Gadag, 3. Hassan. 4. Sakaleshpur, 5. Mandya, 6. Kollegal, 7. Karwar, 8. Raichur, 9. Lingasugur, 10. Bagalkot and 11. Sirsi. Even in these places, henceforth factory sheds will be provided only if there is ready demand for them and entrepreneurs are coming forth with advance rents for taking up sheds. Otherwise, generally in these Industrial Estates, only developed plots with facility of roads, drainage, water supply, etc., will be provided and factory sheds will have to be constructed by the entrepreneurs themselves.

(*e*) Yes.

STATEMENT I

Number of Sheds working in Industrial Estates

Sl. No.	Name of the Industrial Estates	Total No. of sheds	No. of sheds allotted	No. of sheds occupied	No. of sheds functioning	Remarks
1	2	3	4	5	6	7
1	Bangalore ...	105	105	105	100	2 sheds are temporarily closed. 3 sheds are newly allotted.
2	Mangalore ...	13	13	13	12	1 shed is newly allotted
3	Mysore ...	16	16	16	15	1 shed is closed since one month.

(SRI A. P. APPANNA)

1	2	3	4	5	6	7
4	Belgaum ...	14	14	14	14	...
5	Hubli ...	23	23	23	22	1 shed is not working since a few months.
6	Harihar ...	14	14	14	14	...
7	K. G. F. ...	6	4	4	3	2 more have to start functioning and one shed is used for office.
8	Ramanagaram	16	16	16	15	1 shed is recently allotted.
9	Tumkur ...	6	6	5	4	1 shed has to start functioning (machinery installed) other is newly allotted.
10	Jamkhandi ...	6	3	3	3	3 sheds are vacant. No demand.
11	Gulbarga ...	16	15	15	7	1 shed is for Administrative Officer's office 2 sheds are occupied by Government Department. 2 sheds are closed since a few months due to lack of finance. 2 more have to start functioning. 2 are recently allotted.
12	Chickmagalur	6	3	1	1	2 sheds are recently allotted. Industrialists are not coming forward for the other sheds.
13	Bijapur ...	6	6	6	6	...
14	Shiralkoppa	6	4	4	2	2 sheds are vacant and 2 have to start functioning.
15	Bidar ...	6	...	...	...	New Industrial Estate—some facilities have to be provided.
16	Shimoga ...	4+2	4	4	3	1 more has to start functioning and 2 are newly constructed.

1	2		3	4	5	6	7
17	Mercara	...	8	7	6	5	1 shed is not working regularly due to lack of raw materials. one is vacant another is recently allotted.
18	Bellary	...	6	2	2	2	4 sheds were previously allotted and later on cancelled for not starting the industry. No demand for remaining sheds.
19	Dandeli	...	6	4	...	...	New Industrial Estate, water and Sanitary fittings have to be provided.
20	Sira	...	4	...	...	...	Facilities are being provided. Sheds not allotted.
21	Kadur	...	6	...	...	...	Do

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಹ್ಯಾಲನಯ್ಯ.—ಯಾವುದಾದರೂ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ ; ಒಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಮಣಿಪಾಲದಲ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಮ್ಯಾಚಿಂಗ್ ಷೇರ್, ಕ್ಯಾಪಿಟರ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟೇಟಿಗೆ ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರು ಸ್ಪೇಟ್ ಫೈನಾನ್‌ಷಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ 24 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಮ್ಯಾಚಿಂಗ್ ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟರ್ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಅಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಅಥವಾ ಸ್ಪೇಟ್ ಫೈನಾನ್‌ಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಹ್ಯಾಲನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ 159 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ 5,50,752 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಷೆಡ್‌ಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಷೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೋ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ನೋ ಲಾಸ್ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹೈರ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಸ್ಕೀಂ ಮುಖಾಂತರ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್‌ಲಿಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿ. ಓ. ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ವರ್ಕ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಕೆಲವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.–ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವರು ಆ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲತು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

Sri A. P. APPANNA.—The Department of Industries cannot take up the scheme of training. But we can think of starting industrial estates which will benefit the Engineering Graduates and Diploma Holders, if suggestions come forward from the Hon. Members.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, (ಬಿ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 11 ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರತ್ನ, ಚರಂಡಿ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿರುವ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಉದ್ಯಮಿಗಳೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ? ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಅನುಸರಿಸಿರತಕ್ಕ ಧೋರಣೆ ನೋಡಿದರೆ ಅವು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಖಾಲಿ ಬೀಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ 11 ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಮತ್ತು ಆ ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮೊದಲೆ ಬಂದವರಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಚರಂಡಿ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಡುಗಳು ಬೇಕು ಎಂದವರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—In the Statement against serial number 10 and 18 it is stated that there is no demand for sheds at Jamakandhi and Bellary. Why don't you assess the demand in the beginning and then construct the sheds ?

Sri A. P. APPANNA.—We did so. In view of the experience we have got now, we are changing the policy. We have found there is lack of entrepreneurs in certain areas. That is why we are going ahead with the industrial developed plots. We will go ahead with the construction of sheds if one year's rent is deposited.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You said that there are two Co-operative Industrial Estates that are started and for which you are giving subsidy and all that. May I know what prompted the Government to encourage the Industrial Estates on co-operative basis by denying encouragement to the private entrepreneurs ?

Sri A. P. APPANNA.—We have not given any subsidy. We are giving guarantee if the Industrial Co-operatives are taking loans from the Finance Corporation or LIC. We have been giving the matching contribution. In Bangalore Industrial Estate, the people have contributed Rs. 1,03,400 and we have given 85,000. In Manipal, they have contributed Rs. 60,000 and we have given Rs. 42,000. I have stated that guarantee will be given only to the extent of the loan they are taking either from the Finace Corporation or from the L. I. C.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರ ಒಂದು ಷೆಡ್ ಇದೆ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಂದು ಷೆಡ್ ಇದೆ. ಅವರಿಬ್ಬರಿಂದ ಬಾಕಿ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

Sri A. P. APPANNA.—I am very sorry the individual lists are not here.

Sri H.N. NANJE GOWDA.—Will you please place it on the Table of the House after ascertaining it?

Sri A. P. APPANNA.—First I will ascertain and look into it.

Sri D. B. KALMANKAR.—In view of the failure in the policy of constructing sheds and giving them for rent, what conditions weigh with the Government for selecting places for development of plots and in how many places they have been developed?

Sri A. P. APPANNA.—The Government had taken decision to start industrial estates in 39 places. So far we have constructed industrial estates in 21 places and out of the rest of the places, eleven Estates will be provided with developed plots with all facilities except constructing sheds. It is found that there is no demand for the sheds already constructed.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ಹಾಲಸ್ವಾಮಿ.—ಹೊಸದಾಗಿ ಪುರಾವಾಡುವ 11 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಹ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಶಿಫಾರ್ಸಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಸೇರಿಸಲು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಈ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಇದೆ. ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದೊಂದೇ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಬಹಳ ಕಡೆ ಇದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪ್ರಾಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಸಂಘಟಿಸಬೇಕಾದರೆ 6 ಜನರಾದರೂ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಆಕ್ಯುಪೈ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಂದು ವರ್ಷದ ರೆಂಟನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಐ. ಸೋಮಶೇಖರಪ್ಪ.—ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮ್ಯಾಚಿಂಗ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಮ್ಯಾಚಿಂಗ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಯಾವ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡರಾಗುವುದು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಅವರು ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುವರೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ನಾವು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ.—ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ? ಪ್ರಗತಿ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—11 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಒಂದು. ಅಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ಲಾಟ್ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ನೀರು ಬರಾಯಿ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಈ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪುಡ್ ಗೋಡೌನ್ ನಡೆಸುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವನ್ನು ಪುಡ್ ಗೋಡೌನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—(ನಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 5 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ 31-3-1968ರ ವರೆಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಬಾಕಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಟೆಸ್ಟ್ ಅಕೌಂಟ್ ಇದೆಯೇ? ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ? ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇವೆ ಅಲ್ಲ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಕಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆಯೆ? ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳರಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—159 ಲಕ್ಷ ಅಂತ 31-3-68 ರವರೆಗೂ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಅದದ್ದು ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಏಕೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಬಾಬ್ತು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅರಿಯರ್ಸ್ 31-12-68 ರವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಧನಂಜಯ್ಯ.—ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

Sri A. P. APPANNA.—The land is being acquired now and as soon as the land is taken possession of, well developed plots will be made available to entrepreneurs.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಸವರಾಜು.—ಹುಣಸೂರು, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ, ಹೆಗ್ಗಡದೇವನ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೇರಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹುಣಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಡಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮವಲ್ಲವೇ ?

Sri A. P. APPANNA.—I have already said that we have burnt our fingers by yieding to various pressures including pressure of the Members of this Hon. House. So, I have already made it clear that 6 entrepreneurs in Hunsur, if they come forward with applications that they are prepared to take the shops and deposit one year's rent in advance, we will consider their cases.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.— ರೀಸೆಂಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಪ್ರಾಲಸಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ 11 ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ರೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಕಡೆ ಆ ರೀತಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಈ 11 ಜಾಗಗಳು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳು ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೇಳದೇ ಇರುವುದು ಸಾಧುವಾದದ್ದು. ಹಾಸನ ಮತ್ತು ನಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ—ಅವರಲ್ಲೂ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಾತಾವರಣ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ನಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲೂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧುವಾದದ್ದು, ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ನಾವು ಒಂದು ವರ್ಷದ ರೆಂಟ್ ಕೇಳುವುದು ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. Regarding the supply of electric tity, water, drainage and other things that Government provide there, we are not demanding any deposit at all. If industrialists are prepared to undertake the supply of electricity, water supply, drainage we are not going to ask them to pay in advance. But to construct the sheds and hand them over to entrepreneur, he has to pay one year's advance, because there has been idle investment on industrial estate and this money has been borrowed from the Government of India and we are paying interest on this money that has been taken. And I would like to bring to the notice of the Hon. House that what we are recovering in the form of rent, is not sufficient to maintain the industrial estate and to pay off the interest to the Government of India.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾಮಾಲು ಇಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

Sri A. P. APPANNA.—After the decontrol of the steel, there has been a shortage and recently the Mysore Small Industries Corporation

has taken up this issue and they are getting the raw material directly from the Hindustan Steel and they are supplying the material to small scale industries in the various parts of the State.

Roads taken over by P.W D. in some Hoblies of Magadi Taluk

581. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) the length of each road taken over by the Public Works Department in the year 1966-67, 1967-68 and 1968-69 in Solur, Thippasandra and Kudur Hoblies of Magadi Taluk each year ;

(*b*) the length of each road taken over by the Public Works Department in the year 1966-67, 1967-68 and 1968-69 each year in Kasaba, Madabal and Tavarekere hoblies of Magadi Taluk ;

(*c*) the policy and principles in taking over the road by the Public Works Department ?

Sri BASAVARAJ MAGAVI (Deputy Minister for Public Works).—

(*a*) *Vide* Statement–I appended.

(*b*) *Vide* Statement–II appended.

(*c*) Importance of the road, its public utility and the traffic needs.

STATEMENT I

Statement showing the roads and length taken over by the P.W.D. for maintenance during 1966–67, 1967–68 and 1968–69 in the Hoblies of Solur, Thippasandra and Kudur.

Hobli	Year	Nomenclature	Length
1	2	3	4
			M.F.
Solur	1966–67	Nil	...
	1967–68	(i) Road to Ranganathaswamy Temple.	...
		(ii) Road from Solur to Ranganathaswamy Temple *via* Kollapura, Somadevanahally, Bylakere and Magashettyhally.	2–0
	1968–69	Nil	

(SRI BASAVARAJ MAGAVI)

1	2	3	4
			M.F.
Thippasandra	1966-67	Nil	...
	1967-68	Road beyond Yellapura to join the Bangalore—Mangalore road *via* Hullanahally road, Sankigatta, Hosalaya, Halelaya and Thippasandra.	7-4
	1968-69	Nil	...
Kudur	1966-67	Nil	...
	1967-68	Road to Mahantheswaraswamy Gaddige.	2-0
	1968-69	Nil	

STATEMENT II

Statement showing the roads and length taken over by the Public Works Department during 1966-67, 1967-68 and 1968-69 in the Hoblies of Kasaba. Madabal and Thavarekere.

Hobli	Year	Nomenclature	Length
			M.F.
Kasaba	1966-67	Nil ...	...
	1967-68	Road from Solur to Ranganathaswamy Temple *via* Kollapura, Somadevanahalli, Bylakere and Nagashettihalli.	10-0
	1968-69	Nil	...

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 6 ಹೋಬಳಿಗಳು ಇದ್ದು ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 23 ಮೈಲಿ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

† ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಗೆ ರಸ್ತೆಗಳನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಈಗಾಲೇ 15 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅವುಗಳನ್ನೇ ನುಸ್ತಿತಿಯಲ್ಲಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂರು ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದರೆ ತಾವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ನಾವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹೋಬಳಿವಾರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕವೊ, ಎಲ್ಲ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೋ, ಎಲ್ಲ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯಾ ಇದೆಯೋ ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯೆ ಹೊರತು ಹೋಬಳಿವಾರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಿದ ಸ್ಥಳಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಾಗಡಿ ಟೌನಿಗೆ ಬಹಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು. ಅಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಯುಟಿಲಿಟಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುತ್ತೆಂಬುದನ್ನೇ ನೋಡಿ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳೊಂದೂ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸೋಲೂರು ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಆ ಕುದೂರಿನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಬಹಳ ಇದೆ ಎಂದಲ್ಲವೇ ಆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಇದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಆ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ 2 ಫರ್ಲಾಂಗ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆನು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು 2 ಮೈಲು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಕೇವಲ 2 ಫರ್ಲಾಂಗ್ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸದೆ ಇನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಂಗನಾಥ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಮಾಗಡಿಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳಿ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನಪಾಳ್ಯದ ಬಳಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 5–6 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮೈಲು ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಬೇಗ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಮಾಗಡಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ತಿರುಮಳೆ ಎಂದಿದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಂಗನಾಥದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ 2 ಫರ್ಲಾಂಗ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ತೋರಿಸಿ ಮಾಡೋಣ.

Cost of atchkat of Suvarnavathy Project in Chamarajanagar Taluk

652. Sri S. PUTTASWAMY (Chamarajanagar).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the estimated cost of the direct atchkat, and the indirect atchkat of Suvarnavathy Project in Chamarajanagar Taluk ;

(*b*) the depth of the foundation of the spill-way masonry dam of the project as incorporated in the estimate ;

(*c*) whether there is any proposal before Government for revising the estimate ;

(*d*) whether the contractor is allowed to go below the estimated depth of the spill-way foundation to get favourable rate even though the depth or the foundation contemplated in the estimate is sufficient to to take the load of the spill-way masonry ;

(*e*) whether the quarry both for earth and size stone and jelly is fixed and incorporated in the tender schedule :

(*f*) whether the tender schedule contains a provision to utilise the excavated stuff particularly rock of any kind for the masonry revetment, rock toe, and jelly drains ;

(*g*) whether the consolidation of the earthen bund is not being done according to specification and fixed standard ?

Sri D. PARAMESWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation and Electricity) [On behalf of SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister)].—

(*a*) Estimated cost Rs. 187 lakhs.
Direct Atchkat 7,000 acres.
Indirect atchkat 9,694 acres.

(*b*) 11 feet below the lowest river bed level.

(*c*) No.

(*d*) No.

(*e*) Yes.

(*f*) No. Only useful materials obtained from excavation are to be used.

(*g*) No. Consolidation is being done as per specifications.

Sri S. PUTTASWAMY.—Sir, in answer (*b*) it has been stated as 11 feet below the lowest bed level ; will the Government agree with me if I say that this answer is misleading, based on misrepresentation and misinterpretation of the lowest level of the river bed ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—What is in his mind, I am not able to understand. Let him clarify.

Sri S. PUTTASWAMY.—Will the Government agree with me if I say that the 11 feet in the estimate is from the surface level of the river bed.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Not from the surface level, Sir. It is from the lowest river bed level.

Sri S. PUTTASWAMY.—Will the Government agree with me if I say that the contractor is using not only useful material, he is also using soft rock and excavated material? And if it is brought to the notice of the Government will they take action by enquiring into it?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—I do not agree with this view, Sir. The Executive Engineer who is placed in charge of the execution of the project, will approve the material and whatever he approves, the contractors are permitted to use and they cannot use all sorts of materials.

1-30 P.M.

Sri S. PUTTASWAMY.—Has it come to the notice of the Government that consolidation of earthen bund is not done in accordance with the specification? They are not putting sufficient water and the consolidation is not according to density that is required.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Consolidation is done according to specifications and standards. There is a field laboratory which tests the quality of the consolidation. There is quality control.

Damage caused by Fire Accident in some Villages of Sorab and Shikaripur Taluks

715. Sri S. BANGARAPPA (Sorab).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) whether the Government is aware that on account of the fire-accidents, about 40 houses in Kaisodi village, 15 houses in Kelagundli village, 20 houses in Makoppa village in Sorab Taluk and 30 houses in Malur village in Shikaripur taluk were burnt within a period of about one year past ;

(*b*) the total deaths caused of men and animals of each village ;

(*c*) the total estimated loss in each village ;

(*d*) the help Government has rendered to them ;

(*e*) whether it has come to the notice of Government that under the existing rules much help by way of money and materials cannot be given to them ;

(*f*) if so, the action Government proposes to take in the matter ?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) The details of fire accidents during the past one year in Shikaripur and Sorab Taluks are as below :—

	Name of village	*Date of occurrence*	*No. of houses burnt*
Sorab Taluk			
1.	Kaisodi	20-3-1968	33
2.	Chikkamakoppa	29-3-1968	15
3.	Telagundli	18-5-1968	40
Shikaripur Taluk			
1.	Malur	2-2-1969	38*

*This includes 3 cattle sheds and one Temple shed.

(*b*) There has been no loss of human life in Sorab Taluk but one sheep and two calves in Kaisodi village, four small goats in Chikkamakoppa village and one child and three cattle in Telagundli village have lost their lives. In Maloor village of Shikaripur Taluk one old man has lost his life.

(*c*) The total loss in each village is noted below :—

Sorab Taluk	*Loss in Rs.*
1. Kaisodi	75,141-00
2. Chikkamakoppa	28,288-00
3. Telagundli	61,137-00
Shikaripur Taluk	
1. Maloor	58,448-00

(*d*) The relief sanctioned to the sufferers is noted below :—

	Name of village	*Cash Relief*	*Building Materials*	*Total*
1.	Kaisodi	2,995-00	725-00	3,720-00
2.	Chikkamakoppa	1,340-00	1,075-00	2,415-00
3.	Telagundli	940-00	880-00	1,820-00
4.	Maloor	1,700-00	...	1,700-00

The Taluk Development Board, Shikaripur has also sanctioned Rs. 680 for relief in Maloor village. In addition, clothes, rice and cash collected locally have been distributed among the sufferers in Maloor village.

(*e*) No.

(*f*) Does not arise in view of reply to clause (*e*).

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.– (ಈ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಗದುರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ಇಟಂಗೆ 2,995–00 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ 2,995 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವೋ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೋ ?

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಇದು ನಮ್ಮ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ 2,995 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ 33 ಮನೆಗಳಿಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಎಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ ! ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ತಮ್ಮ ಹಣವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಹಣ ಅವರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ತಿಳಿಸಿರುವ ಕಾಗದದ ಪತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಅಷ್ಟು. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಒಂದು ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ತರಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—(ಅ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಷಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾಲೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧನೊಬ್ಬನು ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ತೆಲಗುಂಡಲ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಗು ಹಾಗೂ ಮೂರು ದನಗಳು ಅಸು ನೀಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿವೆ. ಇಂತಹ ಬೆಂಕಿಯ ಅಕಸ್ಮಿಕದಲ್ಲಿ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಈಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಾದರೂ ನತ್ತರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಆಗ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—(ಉ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'ಬಂದಿಲ್ಲ' ವೆಂದು ಹೇಳಿವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ನತ್ತು ಹೋದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. 25 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿವೆ. 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಮನೆ ಮತ್ತು 20 ಸಾವಿರ ಬೆಲೆಬಾಳುವಷ್ಟು ಧನಕರುಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುವಾಗ ಈಗ ಇವರು ಕೊಡುವ ಧನಸಹಾಯ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್‌ಗೇ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರತಿಫಲ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸ ಕಾನೂನನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಾ ?

Sri H. V. KOUJALIGI.—I have already said that the relief is not given to the extent of loss incurred. We have made some standard relief which is applicable to the whole State. As Hon. Member says the relief given is too inadequate. However, the Government will consider it.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಅಕಸ್ಮಿಕ ಅಗ್ನಿ ಅಪಘಾತಿಯಿಂದಾಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಧನಸಹಾಯ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವ ನೀತಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ 1967ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಿ.ಓ. ಆಗಿದೆ. ಇಂತಿಷ್ಟು ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಧನಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿದೆ. ಅದು ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಪಿ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತಗಳು ಆದಾಗ ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವರು ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನು ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಹಾರ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅವರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಷ್ಟವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ತುಂಬಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

Concessions extended to Scheduled Castes Christians

727. Sri S. R. SHANMUGAM (K. G. F.).—

Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :—

(*a*) the concessions if any granted to the Scheduled Castes Christians on par with Scheduled Castes Hindus in the Educational Institutions and in Government appointments ;

(*b*) if there is any difference in that behalf whether there is a proposal to remove distinction between the Scheduled Casts Hindus and Scheduled Caste Christians in the matter of education facilities ?

Sri V. L. PATIL (Minister for Social Welfare).—

(*a*) Nil.

(*b*) The question is under examination.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಷಣ್ಮುಗಂ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಯ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ನೀಡಿರುವಂತೆಯೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಯ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಯ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಡ್ಡಿ ಇದೆ ?

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮೊದಲು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಫೇಡರೇಷನ್ನಿನವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಟೇಟುಗಳವರು ಆ ರೀತಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಟೇಟುಗಳು ಯಾವರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿಗಳು ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಅವರು ಪರಿಶಿಷ್ಟವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಏನೊಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಲಭ್ಯ, ಮತ್ತು ಇತರ ಸರ್ಕಾರದ ನವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರು ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿದಮೇಲೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು

ಆ ವರ್ಗದ ಜನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಸುನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯ ಹಿಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್‌ವಿಂಗಡಣೆಯಾದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವೊಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗ ತಾವು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ ಏನು ರಿಯಾಯಿತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿದಮೇಲೂ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಮತಾಂತರ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು. ಇದನ್ನು ಕರ್ತವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಕೋಮಿನವರಲ್ಲಿ ಕೀಳುದರ್ಜೆಯವರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಎಂದರೆ ಬೆನ್ಕರು, ಪರಿವಾರದವರು, ಮತ್ತು ಉಪ್ಪಶೆಟ್ಟರು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದರ್-ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಜನಾಂಗದವರ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—When a Scheduled Caste person gets converted into Christianity, does he retain the attributes of a scheduled caste or does he become a member of another community or does the Constitution recognise what are called Scheduled Caste Christians ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆದನಂತರ ಅವರನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಎಂದು ರೆಕಗ್‌ನೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Sri M. RAMAPPA.—Is it not a fact that they cease to have the stigma after conversion and untouchability is one of the criteria for giving all assistance ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ, ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—If the Harijans accept Buddhism may I know whether this concession will be given to those persons ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬುದ್ಧಿಸಮ್ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್, ಎಕನಾಮಿಕ್, ಎಜುಕೇಷನಲ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ನೆಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಅಪಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬೌದ್ಧಮತಕ್ಕೋ ಮುಸ್ಲಿಂ ಅಥವಾ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಕ್ಕೋ ಇವರು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆದತಕ್ಷಣ ಅವರು ಮುಂದುವರೆದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಅವರು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಎರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಇವರಿಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಆದನಂತರ ಅವರನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಎಂದು ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

Sri AZEEZ SAIT.—May I know whether these benefits would be extended to the scheduled castes who were converted into Muslim community ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಎರ್. ಪಾಟೀರ್.—ಸ್ಕೇಟ್ಸ್ ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆದನಂತರ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟರು. ಮುಸ್ಲೀಂ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಆದ ಜನರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ಹಾಗೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರುಗಳೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಎರ್. ಪಾಟೀರ್.—ಕಮಿಟಿಯೇನೂ ನೇಮಿಸಿಲ್ಲ. ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆದನಂತರ ಒಂದೆರಡು ಜನರೇಷನ್‌ವರೆಗೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಮತಾಂತರ ಆದವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಮತಾಂತರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತ್ತು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಏನು ಮತಾಂತರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಅಪರಾಧವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಎರ್. ಪಾಟೀರ್.—ಸರ್ಕಾರ ಮತಾಂತರಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರೀಕನು ಉನ್ನತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಸವರಾಜು.—ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರುವವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು. ಯಾವ ಯಾವ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಆಗುತ್ತಾರೋ, ಅಂಥವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾರಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಎರ್. ಪಾಟೀರ್.—ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಾಗಿ ಮತಾಂತರವಾಗಿದ್ದವರೆ, ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಹಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕಿತಕ್ಕದ್ದು ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರನ್ನೂ ಹಿಂದುಳಿದವರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಾದರೆ, ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಎರ್. ಪಾಟೀರ್.—ಹಾಗೆ ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದಿಂದ ಈ ಮನೆಗೆ ಆರಿಸಿಬಂದಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಆ ಮತದಲ್ಲಿಯೇ ಮುದುವೆಯಾಗುವುದಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಎರ್. ಪಾಟೀರ್.—ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿದರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Improvement of Saligrama, H. R. Road taken over by the P. W. D.

745. Sri M. BASAVARAJU (K. R. Nagar).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) when the road from Saligrama to H. R. Road (K. R. Nagar Taluk) *via* Ballur, Kedaga, Pashupathi, Mavanooru, Hebbur, etc., was taken over by the P. W. D. ;

(*b*) the amount spent on this road since it was taken over by the P. W. D. (yearwise figures may kindly be given) ;

(*c*) the amount proposed to be spent by Public Works Department for the improvement of the road in 1969-70 ?

Sri BASAVARAJ MAGAVI (Deputy Minister for Public Works).—

(*a*) In January, 1961.

(*b*)

Year		Amount spent Rs.
1961-62	...	...
1962-63	...	2,391
1963-64	...	690
1964-65	...	1,291
1965-66	...	881
1966-67	...	...
1967-68	...	7,100
1968-69	...	3,641

(*c*) No specific amount has been earmarked for the improvement of his road during 1969-70.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಸವರಾಜ್.—ಈ ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದ ಎಷ್ಟು ?

† ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—8 ಮೈಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಸವರಾಜ್.—8 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ರಸ್ತೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನರ ಮತ್ತು ಪಾಸುಪಾರುಗಳ ಓಡಾಟಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಇದುವರೆಗೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಾಗಿ 15,994 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಲಂಪ್ಸಮ್ ಪ್ರಾವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನಿಯರ್‌ಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಸವರಾಜು.—ಸುಮಾರು 12 ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಅತ್ಯತ್ಯಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಆಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲದೆ 11 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಈ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಬಸ್ ಓಡಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ರಸ್ತೆಯ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Improvement to the Kottur Tank

759. Sri M. M. J. SADYOJATHA (Kudligi).—

Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state :—

(*a*) whether representation from the ryots of Kottur in Kudligi taluk have been received in connection with the improvements to the Kottur tank ;

(*b*) if so, the action taken so far ?

Smt. BASAVARAJESWARI (Deputy Minister for Social Welfare [On behalf of SRI A. J. DODDAMETI (Minister of State for Minor Irrigation)].—

(*a*) Yes.

(*b*) The project is under investigation.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜೆ. ಸದ್ಯೋಜಾತ.—ಈ ಯೋಜನೆಯು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಯೋಜನೆ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಆಗಬಹುದು ?

† ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—22-1-1969ರಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನಿಯರ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಅವರಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

Energising of Irrigation Pump Sets in Pavagada Taluk

765. Sri P. ANJANAPPA (Pavagada).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether 150 irrigation pump sets sanctioned in Pavagada taluk have not been energised ;

(*b*) whether 500 applications for irrigation pump sets are pending disposal in Pavagada Taluk ;

(*c*) the action taken by Government in this regard ?

Sri D. PARAMESWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation and Electricity) [On behalf of SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister)].—

(*a*) 175 Irrigation pump sets allotted to the Taluk for the year 1968-69 have already been energised.

(*b*) No ; 310 applications only are pending.

(*c*) As the current year's target of energising I. P. Sets in the taluk has been exceeded, instructions have been given by the Mysore State Electricity Board to service additional pump sets to the extent of 10 per cent over the original target.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇನಿಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ.

Localised land under T. B. Project irrigated in Deodurg Taluk

180. Sri SADASHIVAPPA PATIL (Deodurg).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of acres of land localised under the Tungabhadra Project in Deodurg Taluk ;

(*b*) the number of acres of localised land actually irrigated in Deodurg Taluk ;

Sri D. PARAMESWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation and Electricity) [On behalf of SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister)].—

(*a*) 2,977 Acres 35 Guntas.

(*b*) 304 Acres 01 Gunta.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ 2,977 ಎಕರೆ 35 ಗುಂಟೆ ಮತ್ತು 304 ಎಕರೆಗಳು ಒಂದು ಗುಂಟೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿರುವುದು ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸು ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಷ್ಟು ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುವಾಗ ಯಾವ್ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳು ಎಂದು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೋಟೀಸು ಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ. ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಟು ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದರಿಂದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ದೇವದುರ್ಗದಲ್ಲಿ 2,977 ಎಕರೆಗಳು ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯವರು ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನವರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ನನಗೆ 15 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಕೆನಾಲ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನವರು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಸುಮಾರು 540 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಫಾನಲ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನವರು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕೋ ಇಲ್ಲವೇ ರೆವನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವವರು ಕೆನಾಲ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನವರು. ನೀರು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕೆನಾಲ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನವರನ್ನೇ ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಂತ ಉತ್ತರವಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವಂತೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೂ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಆಯಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎಷ್ಟು ಆಗಿದೆ ಲೋಕಲೈಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಎಷ್ಟು ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವರದಿ ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಕೊಡುವ ಲಿಸ್ಟೇ ಬೇರೆ, ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕೊಡುವ ಲಿಸ್ಟೇ ಬೇರೆ. ಹೀಗೆ ಇವೆರಡು ಇಲಾಖೆಗಳು ಕೊಡುವ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ನದಾತಿವಪ್ಪ ವಾಟೀರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕೆನಾಲ್ ಡಿವಿಷನ್‌ನವರು ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು? ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವುದೂ ಫೀಲ್ಡ್‌ಛಾನಲ್ಸ್ ಆಗಲು ಯಾವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನವರು ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆನಾಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಇದು ರೋಕರೆನ್ಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಯಾವ ಫೀಲ್ಡ್ ಛಾನಲ್ಸ್ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—According to my information the field channels have all been constructed but the people are not forthcoming.

Starting of Seed Multiplication Farm in the S. K. V. D. High School Land

785. Sri B. GANGANNA (Kallambella).—

Will the Minister for Agriculture be pleased to state :—

(*a*) whether there is any proposal to take over the farm land of S.K V.D. High School, Chikkanahalli, Sira taluk from the Education Department to the control of the Agricultural Department to start a seed multiplication farm ;

(*b*) if so, when the seed multiplication farm would be started at Chikkanahalli, Sira taluk ?

Sri D. B. PAWAR (Deputy Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) As early as possible.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ — ಸ್ವಾಮಿ, (ಅ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯ ಜಾಗ್ರತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು 8-10 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೋರಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ 1969-70 ಕ್ಕಾದರೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

† Sri D. B. PAWAR.—These lands are in the possession of the Education Department and we have moved the Department to hand over these lands to the Agriculture Department and no sooner it is done we will take over the lands and start the seed farm.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ.— ಇದು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಕ್ಷೇತ್ರವಲ್ಲದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಇದು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಸೀಡ್ ಫಾರಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri D. B. PAWAR.—It is true that these lands were the property of the Agriculture Department sometime back, in the year 1954. Since Agriculture was introduced as one of the electives in the Education Department, the lands were handed over to the Education Department in the year 1954. Now it is learnt that the subject of

Agriculture as one of the electives has been cancelled by the University. Again we are given to understand that no such decision has been taken by the Education Department. However, we are pressing the Education Department to hand over these lands to the Agriculture Department.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಜನ್ನೇಗೌಡ.—ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಸ್ತರಣೆ ಎಷ್ಟು? ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೀಜಾವೃದ್ಧಿಗೆ ಫಲವತ್ತಾಗಿದೆ ಎಂದು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ?

Sri D. B. PAWAR.—In fact, our Deputy Director of Agriculture from Tumkur has made this move, to take over these lands to the Agriculture Department.

Mr. SPEAKER.—Now that all the questions in the list are over, I shall call again the questions of those members who were absent when, they were called before. But I find the hon. Members are still absent, I pass on to the short notice question.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

Setting up a Committee to review the Centre-State relationship

95. Sri L. SRIKANTAIAH (Nanjangud).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that the Government is setting up a Committee for an examination and review of the Centre-State relationships;

(*b*) if so, the terms of reference to the Committee;

(*c*) whether they would consider the feasibility of a discussion in the House before the terms of reference are finalised?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise.

(*c*) Does not arise.

ಶ್ರೀ ಎರ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸ್ಪ್ಯಾಮಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಪ್ಯಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡತೇ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲವೇ?

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಃ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೂ ಕೂಡ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮತ್ತು ಕೇರಳದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಒಂದು ಇರಬೇಕೆಂದು ಏನು ಒಂದು ನಜೆಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆಯೇ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ಆ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಕೇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿಸಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು, ನಮಗೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಎಂತು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಖುದ್ದಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇ ಗೌಡ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಏನು?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕೇಂದ್ರದವರು ಯಾವರೀತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾದನಂತರ ಕೆಲವು ಗೈಡ್ ಲೈನ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಭಾವನೆ ಬರುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ವಿಚಾರ ಕಾಂತಿ ಮೂಡತಕ್ಕಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದರ್ಶಿದರೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಂಬಂಧ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧ ಯಾವರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಇದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು

ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲೇ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದಂಥ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬೂದಿರಿಪಾಡ್, ಮತ್ತು ಅಜಯ ಘೋಷ್ ಬಂದಿದ್ದರೇ? ಅಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನಂಬಂಧ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕರೆದಿದ್ದರೆ ನಾನೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಧನ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಏನೂ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನ್ ಫೈನಲೈಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನ್ ಫೈನಲೈಸ್ ಆದಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯ ಯಾವರೀತಿ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಂಚಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಗೈಡ್ ಲೈನ್ಸ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಸೆಂಟ್ರರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಬಂಗಾಳ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅಂಥ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವಿರುವುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡನೇ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 16–17 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲ ರೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಡಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಜನತೆಯ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—May I know whether it is a fact that the Prime Minister of India is going to call a meeting of all the Chief Ministers in respect of this question of Centre-State relations?

Sri VEERENDRA PATIL.—As I have already said, I do not know, but I have also read in papers that this was discussed in the Standing Committee of the National Integration Council and it was agreed that a paper should be prepared and opportunity should be given to discuss this matter threadbare in the National Integration Council. I believe probably after the Parliament Session is over the National Integration Council meeting might be convened and an opportunity might be given to all the Chief Ministers to express their views.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—By this time it is known to all of us that the Centre has not been treating this State properly in the economic development and in various other development works. In order to strengthen the hands of the Government and also in order to safeguard the interests of the State, will Government be pleased to consider the setting up of a Committee consisting of members of both sides of the House more or less in the capacity of an Advisory Committee to help the Government to find out ways and means of strengthening the hands of the Government to fight for the cause of the State with the Cenntre?

Sri VEERENDRA PATIL.—It is too early for me to make any comment on the suggestion made by the hon. Member. I said just now it appears that an opportunity is going to be given to all the Chief Ministers to express their views in the National Integration Council. I have also heard that the National Integration Council meeting is going to be convened sometime after the Parliament Session is over. We do not know what is working in the mind of the Government of India. We must know how things are going to develop. If there is anything that we have to do at the State level then the State Government will certainly consider, but it is too early to say anything at this stage.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.— ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆ ತಾವು ಒಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲೋ ಏನೋ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಲಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಸಮಿತಿಗೂ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸುವ ಸಮಿತಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ನಲಹೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ಟೇಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟದೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹಾಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನಬೇಕಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯತಾ ಸಮಿತಿ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯಿದ್ದಂತಾಯಿತು. ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವಂತೆ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೋಆರ್ಡಿನೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವರ್ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಅಥವಾ ಕಮಿಟಿ ಬಹುಶಃ ನ್ಯಾಷನರ್ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಲಹೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನರ್ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೂಡುವ ಹಣ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಥವ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೀರಾ? ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಾಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಸಹ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಹೂಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಕೇರು ಕೂಡ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಬರೆದು ಮುಂದಾದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮ್ಯೆಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವಂತಹದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಾಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. 4 ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಏನಿರಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರು ಅಂತಿಮವಾದ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳಿದಂತೆ ಇದೇ ತಿಂಗಳು 18, 19, 20ನೇ ತಾರೀಖು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ವಿಾಟಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದಾಗೆಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಉಪಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಬೇಕು ಅಂತ ನನಗೆ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಹೋದ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 125 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಹ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಸಲ್ಲಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕು ನಿಮ್ಮ ಹಸ್ತವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ಅರಿವಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಚಾರ ಇವೆ. ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಅದನ್ನು ಅವರು ಕೆಲವು ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ಸ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು—ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ಬೇಸಿಸ್, ಏರಿಯಾ ಬೇಸಿಸ್, ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ನೆಸ್ ಮುಂತಾದ ಕ್ರೈಟೀರಿಯಾ ಏನು ಇವೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸ್ಟೇಟ್ ಪ್ಲಾನದು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ಲಾನದು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಇರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಮುಂಚೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರಬಹುದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ವೇಳೆ ಮುಗಿಯಿತು.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Tour of Minister of State for Fisheries and Ports in Kolar District

376. **Sri P. VENKATAGIRIYAPPA** (Kolar).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of days the Minister of State for Fisheries and Ports visited Kolar District and Malur Taluk ;

(*b*) the amount actually spent on his tour ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*)	Kolar District ...	48 days
	Malur Taluk ...	16 days
		Rs. P.
(*b*)	Kolar District ...	3,678.40
	Malur Taluk ...	1,112.00

L.R and Special Grants received by the Coondapur Taluk Development Board

424. Sri SUBBARAO HALSNAD (Baindur).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(*a*) the total amount of 5 per cent L.R. Grants received by the Coondapur Taluk Development Board since 1965-66 (information regarding receipt yearwar, expenditure yearwar and balance yearwar and actual cash balance in hand or Bank, yearwar, may be furnished);

(*b*) the total amount of special grant received by the Coondapur Taluk Development Board for repairs to Schools since 1965-66 (information regarding receipts yearwar, expenditure yearwar, balance yearwar and actual cash balance in hand or with Bank yearwar may be furnished)?

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—

(*a*) As per the statement appended.

(*b*) As per the statement appended.

STATEMENT

Statement showing the amount of 5 per cent L.R. Grant and special grant.

Year	Receipt	Expenditure	Balance	Balance in hand or in Bank
	Rs. P.	Rs. P.	Rs. P.	Rs. P.
(*a*) *5 per cent L.R. Grant*				
1965-66	12,500-00	...	*47,500-00	47,500-00
1966-67	14,500-00	...	62,000-00	62,000-00
1967-68	...	10,298-98	51,701-02	51,701-02
1968-69	...	19,145-22	32,555-80	32,555-80
(*b*) *Special Grant*				
1965-66	23,115-00	...	23,115-00	23,115-00
1966-67	21,000-00	4,447-92	39,667-08	39,667-08
1967-68	35,310-00	15,884-16	59,092-92	59,092-92
1968-69	20,810-00	15,014-65	64,888-27	64,888-27

*Includes Rs. 35,000-00 of 1964-65

Absence of Democratic set up in Gadag Municipality

507. Sri K. H. PATIL (Gadag).—

Will the Minister of State for Municipal Administration be pleased to state :—

whether the Government is aware that absence of democratic set up in Gadag Municipality has caused considerable inconvenience and problems causing harm to the public interest such as :—

(i) non-implementation of the proposal to provide buildings for the Primary Schools though made during democratic set up have not been implemented so far even though there is a dearth of buildings;

(ii) non-implementation of the popular request for providing Tungabhadra water or any other alternative arrangement for water supply to Gadag City ;

(iii) non-cancellation of the licence granted to M/s. Manvi Bros. for distribution of Electric Power though Municipality has complained in that behalf a number of times ?

Sri B. M. PATIL (Minister of State for Municipal Administration).—

No.

Appointment of Craft Instructors trained in Unrecognised Institutes

690. Sri C. M. S. SASTRY (Chickmagalur).—

Will the Minister for Industries, Information and Publicity be pleased to state :—

(*a*) the number of Craft-training Institutes in the State recognised by Government;

(*b*) whether Craft-Instructors, trained at Institutes other than recognised, have been taken for service, at Government Institutions ?

Sri A. P. APPANNA (Deputy Minister for Industries).—

(*a*) Under the control of the Department of Industries and Commerece there are 55 training Centres imparting training in several crafts. They are as follows :—

Artisan Training Institutes (Main)	...	22
Artisan Training Institutes (Branch)	...	7
Model Carpentry and Smithy Centres	...	7
Small Scale Industrial Training-*cum*-Servicing Centres.	...	15
Chamarajendra Technical Institute	...	1
Handicrafts Training Centres	...	3
	...	55

(*b*) No.

Held over Question

Payment of Compensation for Lands acquired for construction of Tintini-Deodurg Road

548. Sri SADASHIVAPPA PATIL (Deodurg).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to the notice of the Government that the farmeres of Deodurg Taluk are put to inconvenience for want of sanction of land compensation towards their land acquired for the construction of Tintini-Deodurg Road ;

(*b*) the action taken regardiug payment of compensation ?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) No.

(*b*) The Deputy Commissioner, Raichur, will be directed to expedite the matter,

Notice of adjournment motion *re*: Retrenchment of Local Candidates.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಈ ದಿನ ನಾನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಂಥ ಸುಮಾರು 5 ಸಾವಿರದಿಂದ 7 ಸಾವಿರ ಸ್ಥಳೀಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಅದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ ಈ ಗಾಗಲೇ ಈ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರು ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ 4 ವರ್ಷದಿಂದ 6 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಲೋಕಲ್ ಕಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಆಗಿ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಲ್ ಕಾಂಡಿಡೇಟ್ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಬಂದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಹೆದರಿಕೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೈಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 11-4-1966 ರಂದು ಆಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 11-4-1966 ರವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಂಥ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಮೈಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಾತನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಆ ನೌಕರರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ಏನಾದರೂ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಅನೇಕ ನೌಕರರ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಮಧ್ಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಏನಿದೆ ಇದು ಅತಿ ಜರೂರಾದುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಷಯವೂ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರ ಸಂಸಾರಗಳವರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಬೀದಿಯಪಾಲಾಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಏನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಹೌದು ಮತ್ತು ಅದು 6—7 ಸಾವಿರ ಜನ ಸ್ಥಳೀಯರಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿರತಕ್ಕ

ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವೂ ಆಗಿತೆ. ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಅವರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೆರವಣಿಗೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲೇ ಹಾದು ಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಿದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಮ ಆ ನೌಕರರ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮುಂಜಿಗಳಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಾಗಿವೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವು ದೆಂದರೇನು? ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ತಂದಿರುವ ವಿಚಾರ ಅತ್ಯಂತ ಜರೂರಾದದ್ದೂ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯುಳ್ಳದ್ದೂ ಆಗಿದೆ. ಇವರನ್ನು ಈ ದಿವಸ ತೆಗೆಯಲೇ ಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಒತ್ತಡ ಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನವ ಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಇವರನ್ನು ಬೀದಿಗೆ ತಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಪರಿಣಾಮ ಬಹಳ ಭೀಕರ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು 5-6 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಒಂದೆರೆಡು ವರ್ಷಗಳವರೂ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ (ಶೃಂಗೇರಿ).—ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಚೆ ಅಜೆಂಡಾ ದಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಡ್ಜೆರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ನಥೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹಿಂದೆ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸದಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಇದೊಂದು ಅತಿ ಜರೂರಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇವರನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ನರ್ಸಿಸಿನಲ್ಲೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ನಾನು ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆನು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಕಪ್ಪುಬಾವುಟ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಯೋಗ ಕೂಡ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಕೋಲಾರ).—ಹೊಸ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ವಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಇದು ಬಹಳ ಜರೂರು ವಿಷಯ. ಯಾರೋ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಇವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ 4-5 ವರ್ಷಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಜನರು ಕೊನೆಗೆ ಫಾಲಿಡಾಲ್ ಕುಡಿದು ಸಾಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಬಹುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—I have heard the hon. members. This question of local candidates is a very old one. This subject had figured in this House at the time of questions and answers on several occasions. The reaction of the Government has also been stated on more than one occasion. A similar motion was given notice of by hon. Member Sri Vatal Nagaraj and for the same reasons I disallowed it on 23rd March 1969. Nothing new has happened. If any matter is to be raised under rule 50 it must be a matter of urgent public importance. There is neither importance nor any urgency involved in the matter now raised. It is a continuing affair and therefore, I very much regret, I cannot permit it. I refuse my consent.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರು ವಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಅಂದರೆ ಆ 6 ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I have refused my consent.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ನಿಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ವಿಷಯ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಅಂದರೆ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ 2 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ತಾವು ಹೇಳಿದ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ರೀಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ವಿಷಯ. ನಾನು ಒಂದು ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್‌ನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ರೀ-ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I have given my ruling. I am sorry, I cannot reconsider it. Next item, calling attention notice by hon. Member Sri M. Nagappa.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದು ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member can give a notice and I shall consider. I am not permitting him now. There is no scope for such things.

Sri M. S. KRISHNAN.—I would like you to let me know why the adjournment motion has not been allowed ?

Mr. SPEAKER.—I have already given the reasons. There should be some discipline. I am not allowing it. I now call upon hon. Member Sri M. Nagappa.

Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance *re* : Fire Accident in Raichur Town

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಯಚೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ 1969 ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚ್ 14ನೇ ತಾರೀಖು ರಾತ್ರಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಫೈರ್ ಬ್ರಿಗೇಡ್‌ನವರು ತಕ್ಷಣ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನಂದಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ.

Sri MANIK RAO PATIL (Deputy Minister for Home).—Sir, it is reported that on the night of 14th March 1969 a fire broke out in the premises of the Raichur District Co-operative Printing Press. The fire call message was received at the Raichur Fire Station at 21·30 hrs. and

within a minute's time, the Fire Force personnel rushed to the spot with two fire units. By then, the fire had spread to the roof of the building and the paper bundles stocked inside had cought fire. The tanker unit which was pressed into service had to make three trips to the water source situated at a distance of two furlongs from the place of the fire accident. The burning paper bundles were pulled out in stages with utmost care and caution, and it took nearly two hours and forty three minutes for the Fire Force personnel to extinguish the fire completely. It is reported that about 5 to 6 bales of paper, 4 to 5 tables, 3 wooden benches, roofing of the building and one pigeon hole rack were damaged in the fire. The total loss is estimated to be less than Rs. 10,000.

Due to the prompt action taken, the Fire Force personnel were able to save all important records of the Press and also the machineries and prevent damage to the neighbouring thatched buildings and other properties.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, "within a minute's time the fire force personnel rushed to the spot with two fire units" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಫೈರ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೂ ಮತ್ತು ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿಗೂ ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರ ಇದೆ. ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೇಗೆ ಫೈರ್ ಬ್ರಿಗೇಡ್‌ನವರು ಬಂದರು ?

Sri MANIK RAO PATIL.—I don't think there is any difficulty to reach the spot within a minute's time. As just now the hon. Member stated that the distance between the place at which accident took place and the fire station is only one mile. If the fire Force Unit proceed at the rate of 60 miles per hour, there is no difficulty for them to reach the spot within a minute's time.

Collection of Land Revenue in Some Taluks

2-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ನ್ಯಾಯಮಿ, ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಭೂಕಂದಾಯದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವವರೆಗೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಭರವಸೆಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಏನು ಬಂತು ? ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಕಾಗದಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗಳಿಂದ ಎಮ್ಮೆ ಹಸುಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕನಕಪುರದಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಂದ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ನಾನು ಒಂದು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆಂಷನ್ ನೋಟೀಷನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ತಾವು ಅದನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮೂರು ದಿವಸ ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ, ಕನಕಪುರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಯಾದ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† Sri D. B. KALMANKAR (Aland).—On the other day when the statement was made by the House, it was said that coercive measures will not be taken. Regarding the suspension of land Revenne, I had given a Call attention Notice to which it was said that crop cutting will be made and if it is found that crop is less than 4 annas worth, there will be complete suspension of land revenue. I wrote to the Deputy Commissioner in this regard. He said that crop cutting will be made and then the suspension will be made after assessment of the crop condition. In Aland Taluka the rabi crop has completely failed and it is less than 4 annas. Now coercive measures have been adopted to collect the arrears inspite of assurance given by the Government. The Member of the Legislative Council from that part told me that coercive measures are taken to collect the arrears. Therefore, I request the Hon. Minister for Revenue to give instructions direct to the Tahasildar not to make any collection till the matter is settled.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಧರ್ಮಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಧರ್ಮಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕಿವಿಯ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರ್ ಅವರು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನವರು, 25 ವರ್ಷವಾಗಿರಬಹುದು. ಅನುಭವ ಸಾಲದು. ಅವರು ಹಿರಿಯೂರಿಗೆ 40 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಗೊಲ್ಲರನ್ನು ಗಾಯಿತ್ರಿ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿರುವ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ನನ್ನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಆ ಜನರು ಆ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸಿ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ನಾನು ಆ ಆಫೀಸರ್‌ಗೆ ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಬಡ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅವರು ಒಬ್ಬಂಟಿಗರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಹಳ್ಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದೆ. ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡರಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬಾರದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಆದೇಶ ಕೊಡರಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕು. ಈಗ ಕುರುಡನನ್ನು ಅನುನಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದಂತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ರೈತರಿಗೆ ಇದೇ ರೀತಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಯಾ ಭಾಗದ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಂದ ಛೇರಾವೋ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಂದಾಯದ ವಸೂಲಿ ಕಾರ್ಯ ನನ್ನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕಿರುಕುಳವಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರಿಂದ ಒಂದು ಕಾಗದವೂ ಸಹ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್ (ನರಸಿಂಹರಾಜ).—ತಾವು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಏಜೆಂಟರು. ಅದಕ್ಕೇ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿರಿ. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೀತಿ ಇಲ್ಲ, ರೀತಿ ಇಲ್ಲ, ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. * * * *

†ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕಾಜಲಗಿ (ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಕರಾರುಗಳು ಕಂದಾಯದ ವಸೂಲ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಏನು ಒಂದು ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟೆವೋ ಅದೇ ದಿನವೇ ಎಲ್ಲ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಕಡೆಗೆ ವೈರ್‌ಲೆಸ್ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲ ರುವ ಆವರ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಅಮಲ್ದಾರರುಗಳು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಯಾವ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾವು ಬರೆದ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪಾಲಿಸಿ ಇಂತಿಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರಲ್ಲೇನಾದರೂ ದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ನಮ್ಮ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಅಮಲದಾರರುಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ವರದಿಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ವಿವಾದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳ ವಸೂಲು ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಜನಗಳಿಗೆ ತ್ರಾಸಾಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇವಿಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನನ್ನ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಏನಾಯಿತು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗಾರಾಜ್.—ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಂದು ಇರುವ ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಎಂದು. ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊನ್ನೆ ನಾವು ಶ್ರೀ ಶೈಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಇದು ನಡೆದದ್ದು. ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಬ್ಬರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಬರೆದುಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅದು ಬರೆದುಕೊಡುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇದೆ. ಏನು ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಬೇಕು

Retention of Matters ordered to be expunged

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈಮೊತ್ತು ಬಿರ್ ಮೇರೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಭಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರದೇ ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳೋಣ ? ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಅಫಿಷಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್. ನಾನು ಬಿಲ್‌ಮೇರೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ : "Advice of the High Court means normally that the High Court would have mentioned this point in the course of a judgement in a particular case. If it is not so, we have to take it that there must be some correspondence between the Government and the High Court on this point which gives room for some doubt in

**** Matter not recorded as ordered by the Chair.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

our mind ". ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೀಸನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಕಾರಣಿಸಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 315 ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

"315: If the Speaker is of opinion that a word or words has or have been used in debate which is or are defamatory or indecent, or unparliamentary or undignified, he may in his discretion, order that such word or words be expunged from the proceedings of the Assembly"

This also implies that we must be heard before expunging such words. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ರಿವರ್ಬೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತಿಗೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್, ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನೇ ತಡೆಹಿಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಉಪಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಏನು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. It must go on record. That is my pleading. I humbly submit that you may be pleased to consider my request and order accordingly.

Mr. SPEAKER.—I wish to inform the hon. Member that when a presiding officer has given a ruling, it amounts to his decision and I cannot therefore sit in judgement over what has been done by him. I am sorry I cannot do anything as requested by the hon. Member.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಹ್ಯಾಲನಯ್ಯ (ಹಾಸನ).—ಥೇರ್ಮಾನ್ ಆಗಲಿ, ವೈಸ್ ಥೇರ್ಮಾನ್ ಆಗಲಿ ಯಾರು ಕೊಟ್ಟರು ಅವರೇ ಬಂದು ಈ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವರನ್ನು ವೈಚ್ ಮಾಡುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ನಿನ್ನೆ ದಿವನ ಡೆಪ್ಯೂಟೀ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರೇ ರೀಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—If another occasion arises, I shall consider. I cannot interfere with what he has done. I have only said that I cannot sit in judgement over what he has done.

Papers laid on the Table

Mr. SPEAKER.—Now Papers to be laid on the Table.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, on behalf of the Chief Minister I beg to lay on the Table the Annual Financial Statement of the Mysore State Electricity Board for the year 1969-70, as required under Section 61 of the Electricity (Supply) Act, 1948.

On behalf of the Minister for Finance, Planning and Youth Welfare, I also lay the Finance Accounts, 1967-68, Apporpriation Accounts, 1967-68 and Audit Report 1969 of the Government of Mysore, as required by Article 151 (2) of the Constitution of India.

Sri M. NAGAPPA.—Sir, the Papers now laid on the Table ought to have been supplied to the hon. Members long before so that audit reports, accounts, etc., could be helpful at the time of consideration of

the State budget. I request the Chair to henceforth direct the Government to submit such of the reports to the members before the commencement of the budget session. Similar thing has happened in other Assemblies. Otherwise a day will have to be fixed for the consideration of these peports.

Petition from Prinicipal, etc., of the Arts and Science and Home Science College, Hubli, *re*: Payment of Salary, etc.

(Presentation)

Sri AZEEZ SAIT.—I present a petition signed by the Principal and Staff members of the Arts and Science and Home Science College, Hobli, Primary Practising School under the management of Mahila Vidyapeeth, Hubli, regarding non-payment of salary for four months, six months and ten months, to the staff of the Training College and Primary schools. I beg to present this petition and at the same time I would like to draw your attention that this institution has very eminent and important persons of this country as Trustees, namely Sri Morarji Desai, Deputy Prime Minister of India, lieutunant Governor Sri B. D. Jatti, Sri Pavate, Governor of Punjab. This institution has received grant from the Government and it has not paid any salary to the staff for four months, six months and 10 months. It is a grave situation and therefore I present this petition to the Assembly.

Mr SPEAKER.—The petition is presented. It will go to the Committee of Petitions and they will examine it.

Mysore Gift Goods (Unlawful Possession) (Amendment) Bill, 1968

Motion to Consider.

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—I beg to move :

" That the Mysore Gift Goods (Unlawful Possession) (Amendment) Bill, 1968, be taken into consideration."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That the Mysore Gift Goods (Unlawful Possession) (Amendment) Bill, 1968, be taken into consideration "

The Bill is before the House for discussion.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಈ ಮಸೂದೆ ಬಹಳ ಸಣ್ಣದು, ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದೆ. ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಈಗ ಕೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಉದಾರವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಉಪಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಕೊಡುವ ಬೆಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ, ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುದಂತೆ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ನಡೆಯುವೆ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರಾಗಲಿ ಅಥವ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಇಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲೆಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಾಗ ಅವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಒಂದು ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಗುರ್ತಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಜುರ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಅವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಲು ಸಹಾಯಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಕೂಡ ಪೊಲೀಸ್ ಆಫೀಸರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇತರರಾಗಲಿ ಕೈಜಂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲು, ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಸಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಐ.ಜಿ.ಪಿ ಯವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಿವೇದಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ, ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಂಥ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ, ಇತರ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಸಹ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸವಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿವಾದಕ್ಕೂ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Harihar).—Before the discussion commences I want a clarification from the Government. After this Act has come into force in 1963, how many such cases were reported, how many cases were investigated and how many were prosecuted so far? Will the Minister tell us how this Act has been implemented?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಮ್. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ನನ್ನ ಬಳಿ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಅಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು ಅಥವ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮನೆಗೆ ಸಮಾಚಾರ ಒದಗಿಸಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧ.

3-00 P. M.

Sri D. B. KALMANKAR (Aland).—After this Act came into force in 1964, I want to know whether any amendments to it have been made subsequently. If any amendments have been made, for what purpose were they done?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಮ್. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—1963ರಲ್ಲಿ ಆದದ್ದು ಒರಿಜಿನಲ್ ಆಕ್ಟು, 1966 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ, ಈಗ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಎರಡನೇ ಅಮೆಂಡಮೆಂಟು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮೈಸೂರು ಗಿಫ್ಟ್ ಗುಡ್ಸ್ ಅನ್‌ಲಾಫುಲ್ ಪೊಸೆಷನ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ 1968 ಅಂತ ಹೇಳಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 5(ಸಿ) ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಯವರು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಅವರಮೇಲೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಿಲ್ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಇವನ್ನು ಇನಿಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆದವು, ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ವಿಕ್ಷನಗಳಾಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶ

ಗಳನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಸನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೇ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ನಭೆಗೆ ಆ ತರಹದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅವರಿಂದ ಒದಗಿಸಲಕ್ಕೆ ಆಗಲಲ್ಲ. ದಂಡದ ರೂಪವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಇನಾಂ ಆಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇದು ಯಾವ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಡಕಾಯಿತಿಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ, ಖೂನಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಇನ್ನಿತರ ಕಾಗ್ನೈಜಬಲ್ ಅಫೆನ್ಸ್‌ಸ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ಅದರ ಪೈಕಿ ಈ ಕಾಗ್ನೈಜಬರ್ ಅಫೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಯವರು ಏಕೆ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪರಿಮಿತಿ ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲೆರ್ಲಾ ಇಂತಹ ಕೇಸುಗಳು ಆಗುವುದೇ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು. ಅಂತಹದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮೊದಲು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಅವನು ರೆಮ್ಯೂನರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕೇಸು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಇನಾಂ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ನನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಿಸಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮಾಲು ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು ಅಂತ ಪಂಚನಾಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವ ತರಹದ ಲಾಭವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕರಪ್ಷನ್ ಇನ್ನಿತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ತಪ್ಪಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅವರ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡ್ರಿ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡ್ರಿ ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ತಂದಂತಹ ಬಿಲ್ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಯಾಡಿಸ್ಟ್ಯುಟೆರಿ ಪವರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು, ಇನಾಂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಕೊಟ್ಟು ಲಾಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿದೆ ಇದು ನ್ಯಾಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅವನು ಇಲ್ಲ ನೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ—ಅದನ್ನು ನಾವು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ—

> " The Magistrate, trying any case under this Act may award any portion not exceeding one-half of any fine which may be levied under section 3..... "

ಇಷ್ಟು ಅಮೌಂಟನ್ನು ಅವರು ಜುರ್ಮಾನೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೆವಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಇನಾಂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಆ ಕಲಂಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು 200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜುರ್ಮಾನೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡವನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು. ಆಂದಾಗ ಈ ಇನಾಂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಅಂದರೆ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅರ್ಧ ವೆಂದೋ ಅಥವಾ ಆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ವಿಧಿಸುವ ದಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧವೆಂತರೋ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸೆಕ್ಷನ್ನನ್ನು ಓದಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅರ್ಥ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಹಾಗೂ ಮೇಧಾವಿಗಳು. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ... The Section says :

> " ..... may award any portion not exceeding one-half of any fine which may be *levied* under section 3... .. "

It does not say : " which may be *leviable*." The law may provide for awarding a fine of Rs. 200 but what is levied actually by the Magistrate may be Rs. 25. So one-half of what is actually levied as fine, may be awarded to the Police.

Sri M. NAGAPPA.—It may be Government's intention. ಹಾಕತಕ್ಕ ಜೂರ್ಮಾನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—I have to repeat. There may be provision for levying Rs. 200 fine. The Magistrate has to award a portion of the fine levied, not exceeding one-half of what is levied. Hon. Member must remember that it is one-half of the levied fine, *not leviable* fine.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಇದರ ಹಿಂದಿನ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಓದಿದರೆ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ !

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—Section 3 only empowers the Magistrate to levy the fine. This clause empowers to award payment of a portion of fine to the Police and others.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Deputy Minister could convince the Hon. Member while replying to the debate and not now.

Sri M. NAGAPPA.—The original Act is not furnished. So it is misleading to the House. ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧವೋ ಅಥವಾ ಹಾಕತಕ್ಕ ದಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧವೋ ಅದನ್ನು ನರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಲ. We cannot say what the interpretation will be some time later. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿಕ್ಕಾಟ ಬರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೂ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್‌ನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅದರ್ ಪರ್ಸನ್ಸ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಾವು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ, ಆಗ ಗಿಫ್ಟ್ ಗುಡ್ಸ್ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೆಂಟ್‌ನ ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಪೋಲೀಸರೇ ಉಳಿದ ಅರ್ಧ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಪಾಲು ಇಂತಹ ಕಡೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ನನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಇಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಉಪನಿವರು ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೇನೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈ ಮೈಸೂರು ಗಿಫ್ಟ್ ಗುಡ್ಸ್ ಅನ್‌ರಾಫುಲ್ ಪೊಸಿಷನ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಗಿಫ್ಟ್ ಗುಡ್ಸ್ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದುಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನಾನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಂತಹದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನೇಮಿಸಿರುವುದು. ಅಂದಮೇಲೆ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಫೈನ್ ಹಾಕಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ! ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇರುವುದು, ದರೋಡೆಕಾರರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಕಳ್ಳಕಾಕರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಲೂಟಿಗಾರರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ. ಈ ಗಿಫ್ಟ್ ಗುಡ್ಸ್‌ನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇವರಿಗೇ ಇರುವುದು. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಏನಹ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಈ

ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇದೆ, ಆಂಧ್ರಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಆ ಫೈನಿನಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅವನ ಕೆಲಸದಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರಿಮಿಯಂ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ತತ್ವಶಃ ತಪ್ಪು. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ತರಹ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದರೆ, ಕಳ್ಳತನದ ಮಾಲನ್ನಲ್ಲಯೇ ವಿತಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಧಪಾಲು ಕೊಡಬಾರದು ? ಎರಡು ಸೈಕಲ್‌ಗಳ ಕಳ್ಳತನ ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ ಆಗ ಒಂದು ಸೈಕಲ್ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೀಗೆ ಕಳ್ಳತನದ ಮಾಲುಗಳಿಗೂ ಈ ರೂಲ್ಸ್ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಾದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿದೆಯೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಾಭಾಸ ಬಹಳ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳ್ಳತನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ, ಆ ಕಳ್ಳತನದ ಮಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು.

ದರೋಡೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಮಾಲು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಪರಾಧಿಗೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಏನು ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಆ ಮಾಲನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದರೆ ಜನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ರಾರ್‌ದಾಗ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಿದ್ದಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಷೇಕ್ ಅಮೀರ್ ಎನ್ನುವವನನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದರು. ಇದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಹಿಂದೆ ಮೈಯ್ಯಾಲಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮುನಿಚಂದ್ರ ಎನ್ನುವವನನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಗಿಫ್ಟ್ ಗುಡ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಸೂದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಟೀಕೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರ ವಿಷಯ ಸೇರದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ ಮಾಲನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದಾಗ ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಾದವನಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಏನು ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿವ್ವಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಇದು ಆಡಳಿತದ ಸಡಿಲತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಾಮೂಲುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿಯಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಾಮೂಲುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಯಶವಂತಪುರದ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 3 ಸಾವಿರ, 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾಮೂಲು ಒಂದೊಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನದ ಮಾಲನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದಾಗ ಅಪರಾಧಿಗೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದಾಗ ಆ ದಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಆ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ! ಇದು ನರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ! ಕಳ್ಳತನವಾದಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಪೋಲೀಸಿನವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಏನಾದರೂ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮೂರೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಗಿಫ್ಟ್ ಗುಡ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳಾದ ಕಾರ್ನ್ ಮೀಲ್, ವಿಜಿಟೇಬಲ್ ಆಯಿಲ್, ಬಟ್ಟರ್, ಗೀ, ಇದು ಅಮೇರಿಕದ ಕೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಾಲಿನ ಪೌಡರ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅದಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಹಾಲೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ; ಹೋಟಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು? ಅದು ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೆಟ್ಟ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೇ ನೇರವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಜೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಫೈನ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ ಅಂದರೆ, ಏನು ನ್ಯಾಯ? ಜನರು ಯಾರಾದರೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ, ಬೆಣ್ಣೆ ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೋ, ಅವರಿಗೆ ಸೇರದೆ, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಫೈನಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕೊಡಿ ಅಂದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದು, ನಿಮಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ನಮಾಜಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್ ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಎರಡು ಕಾರಣ ದಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೂ ನಾಚಿಕೆಗೇಡು. ಎರಡನೆ ಯದು, ಇದು ವಾಸ್ತವಿಕತೆಗೆ ಬಹಳ ದೂರ ಎನ್ನುವುದು. ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಅಪ್ರಾಕ್ಟಿಕ್. ಕೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಈ ಸಹಾಯವನ್ನು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಂಚುವಾಗ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಕಳ್ಳಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಇಳಿದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಜಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ವಿಷಯ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಯನ್ನು ತಂದಂತಹ ಉಪಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಸ್ತುತಃ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅವಕಾಶ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಗಿಫ್ಟ್ ಗೂಡ್ಸನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾ ಯರು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ರೂಮು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ರೆಂಟೆಡ್ ಗೋಡೌನ್ಸ್ ಇವೆ. 10 ಗೋಡೌನ್ಸ್ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಹಳ್ಳಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ನನಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ, ಇದನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಡಬೇಕು? ಗಿಫ್ಟ್ ಗೂಡ್ಸನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲೋ ಇಟ್ಟರೆ, ಮಂಜೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಂಚಾಯತಿ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಸ್ಕಿಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಅರ್ಧ ಪೌಂಡ್, ಕಾಲು ಪೌಂಡ್ ಹಂಚಿದರು. ಇದನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ, ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ ಮುಗಿಸುವುದು ಅಪರೂಪ. ಸ್ಯಾಂಪರ್ ಇರಲಿ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಕಾಫಿಗಾಗಲಿ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಅದು ಅನ್‌ಲಾಫುಲ್ ಪೊಸೆಶನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸ್ಕೂಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರೇ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹಂಚುವಾಗ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಇಂಡೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಉಪಾ ಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಸೇವಕರ ಮೂಲಕ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಅವರು 480 ಕೆ.ಜಿ. ಹಾಲಿನ ಪುಡಿಯನ್ನು ಹಗಲನಲ್ಲಿಯೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಹಿಡಿದು ಅಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಂದ ಮಹಜರ್ ನಡೆಸಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಆಹಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಫೈನ್ ಹಾಕಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲನ್ನು ಯಾರು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರು ತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗೆ ನೂರಾರು ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಯನ್ನು ಆ ಇಲಾಖೆಗೂ ಅನ್ವಯ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ ಫೈನ್‌ನ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು

ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪೊಟೆಪೇಟ್ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೂಡ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ನೈತಿಕಪತನವನ್ನು ಮಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿ ಫೈನ್ ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಾದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಪತನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ರಿಪೀಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

† **Sri D. B. KALMANKAR** (Aland).—Mr. Speaker, Sir, the gift goods under the Mysore Gift Goods (Unlawful Prossession) (Amendment), Bill 1968, are corn-meal, milk powder, vegetable oil, butter and ghee, and these are given by way of gift by the International Organisations like UNICEF, CARE, World Health Services, Catholic Relief Services, etc. Government has got powers to remove some organisations and add some other organisations which play the role of benefactors to our State or the Central Government. Under section 2, these articles are either supplied to the Central Government or the State Government or to any person on behalf of the Government. As it was rightly pointed out by my hon. friend Sri H. N. Nanje Gowda, it is very difficult to say whether it is lawful possession or unlawful possession unless the lawful custodian is specified. Take the instance of a teacher. In rural areas, as we all know, supposing the Inspector of Schools wants to involve an ordinary primary school teacher, who does not pay him any mamool, etc., he will try to trap him saying that he is in possession of these articles, which ought to be in the school premises. Usually, in rural area schools, sufficient space will not be there to store these articles. Suppose the teacher puts those articles in his possession for safe custody and if the Inspector is not on good terms with him, he tries somehow to book the poor teacher by taking advantage of the provisions under this Act, and the poor teacher is booked for no fault of his. There is no specific provision to say as to who is put in lawful possession of the articles and in whom these powers must be vested.

The original Act consists only of six sections; section 2 deals with definitions, section 3 with penalty, only section 4 with offences under the Act, section 5 with Cognisance of offences, and section 6 with power to amend the schedule, etc. Now, there are some amendments by the Hon. Minister. But, nowhere is it mentioned that a particular person is a lawful custodian. It should have been definitely stated as to who is said to be a person possessing these articles. Without that, I submit that the whole Act is ambiguous. I do not know how this Act was passed in 1963 and how amendments could be brought today. Neither the Inspector of Schools is stated to be the person responsible

(SRI D. B. KALMANKAR)

to possess these articles at the Taluk level, the District Educational Officer at the District level or the Deputy Director of Public Instruction at the divisional level. Nowhere is it stated who is the lawful custodian of these articles. As far as school buildings are concerned, in our State, when we put questions, the answer given is that for want of funds the work could not be taken up. When such is the condition, it will be too much to assume that there are store rooms provided in the schools to store these articles, as far as rural areas are concerned. These articles are primarily meant to cater to the needs of those boys and girls who are economically backward and who reside particularly in rural areas. As I stated earlier, in almost all places, the Inspector will be at logger heads with the poor teacher, for which there are many reasons, communal, regional or other reasons. This will be a very good ground for him to book any person and punish the person, who does not act according to his whims and fancies. Sir, I can say without fear or favour that many of these articles are found in the open market. The shop-keepers and others are always found dealing in such articles. May I ask, what action your Police has taken so far? Is it not possible for them to go and raid the shop, where these articles are found, and take action confiscate the property and file a charge sheet against them? They can do it. But, there are links, there are interests. These people, who take the articles, from the teachers or persons in possession of the articles, sell them at a higher price in the open market. My submission is, that the Police, as it is, is not vigilant, they are not at all interested in detecting such offences. If the Government is of the opinion that these articles should not be stolen, what prevents the police officers from taking cognizance of such offences in the Court of Law? I feel that there is no need to give any special incentive to the police officers. If you agree in principle to give something by way of incentive to do their legitimate duties, I am afraid the time is not far off when the Clerks and other officials will also claim as a right that they must also be given something more than what is due to them under the conditions of service. So, it is a very bad path that we are treading, and I submit that this amendment is an insult to the Police.

Today, I asked a question about a Circle Inspector of Police. A person, who was acquitted in a case, and who comes out along with his colleagues, was again taken to the Police Station, beaten and he died in the lock-up. The other persons, who were with him, thinking that they might reveal the facts, were taken to some other Police Station. Thereafter, the dead body was taken to the village by the Circle Inspector, 3 Sub-Inspectors and 25 Police Constables, and at the point of Pistol, they asked the villagers to allow them to cremate the dead body. But the villagers, who are courageous, never acceded to the demand, and the villagers got the dead body buried in their place. Thereafter, a Panchanama is made. Do the Police officers deserve any sympathy for

such acts of omissions and commissions? To such people, the Government wants to give something more by way of an incentive. I fail to understand why they need any special incentive? I can understand if you give incentive to those persons who come forward risking their lives to give you information regarding the occurrence of the offence. If you say that we want to give something by way of incentive to some persons who are intersted in finding out the truth then also, I agree. But as far as police officers are concerned, my submission is that we should not develop practices of giving incentives and if we develop this, we would be giving a legal sanctity for things which we should not allow. Therefore my humble submission is that this particular amendment Bill must be taken back. Not only that, I would also request the Hon. Minister to think over this problem in all its aspects. I once again request and appeal to the Hon. Minister to withdraw this Bill. With these words, I thank the Hon. Chair and conclude.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಕೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ತಂದಿರುವ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾತಸನ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನೇಕ ನಂಸ್ಥೆಗಳು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು ಏನು ಇವೆಯೋ ಅವು ಯಾವರೀತಿ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗಿವೆ, ಇವರು ಹಾಕಿರುವ ಕೇಸುಗಳು ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು, ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಒರಿಜಿನಲ್ ವಿಧೇಯಕ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದು ನತ್ತು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕವೇಳೆ ಹಿಡಿದಂಥ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ಸೇವಕ ಸಮಾಜದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಹಾಲಿನಪುಡಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿರುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಆಕ್ಟಿಗೆ ಈ ಮನೆಯ ಮುದ್ರಣ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಸು ಹಾಕುವುದೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಗಿಫ್ಟ್ ಗೂಡ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಹತೋಟಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಯವರು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗಿಫ್ಟ್ ಗೂಡ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಕಾರನ್ ಮೀಲ್, ಹಾಲಿನಪುಡಿ, ಎಣ್ಣೆ, ಬೆಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಇವೆಲ್ಲಾ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಏನಲ್ಲಾ ವಿಟಾಮಿನ್ಸ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ಸ್ ಫುಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪರದೇಶದಿಂದ ಬರುವುದು ಇದೊಂದೇ ಪದಾರ್ಥವಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಡ್ರಗ್ಸ್‌ಗಳೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಬರುತ್ತವೆ. ಅವು ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಕಳ್ಳತನವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬಟ್ಟೆಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸ್ಲೇಟು ಗಳು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದು ಕಳ್ಳತನ ವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ 5 ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಕೇಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು ಬಿಳಿಗೆರೆ ಬಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಹಾಲಿನ ಪುಡಿಯನ್ನು ತಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ 3½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾ ಇದ್ದುದನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿದರು. ಮಹಜರ್ ಮಾಡಿ 2½ ವರ್ಷ ವಾಯಿತು. ಛಾರ್ಜ್‌ಷೀಟ್ ಇದುವರೆಗೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾನೂನಿಗೆ ಹೊಸತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಎಳೆಯು ತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಹಿಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಈ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಏನು? ಈಗ ಇರುವ ಶಾಸನದಲ್ಲೇ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇರುವುದು ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಬಲಿಹಾಕುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ. ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಲಂಚ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಅವಮಾನಕರವಾದುದು. ಸರ್ಕಾರ ಈರೀತಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಮಾಡಬಾರದು. ಸ್ಮಗ್ಲರ್‌ನವರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅದುಬಿಟ್ಟು, ಈ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದು ಇದರಿಂದ ಕಳ್ಳ ತನವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬರೀ ವಿಧೇಯಕದಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರ ಹನ್ತಕ್ಷೇಪ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದು. ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಹಾಲಿನಪುಡಿ ಬ್ಲಾಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಭಾರತ ಸೇವಕ ಸಮಾಜದವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಯಾವ ಹೊಸ ವಿಧೇಯಕ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಏನಃ ಆದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನು ಇವೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆ ತಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಸಂಬಳದ ಜೊತೆಗೆ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದಾದರೆ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಏತಕ್ಕೆ ? ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ. ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕದ್ದ ಮಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ದಂಡದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಬಹುಮಾನವನ್ನಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ನಮಗೆ ಕೊಡ ತಕ್ಕಂಥ ಹಾಲಿನ ಪುಡಿಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವಮಾನಕರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ನಾವು ಭಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದೂ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ನಮಗೆ ಈ ರೀತಿ ಪುಕ್ಕಟೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಳ್ಳತನವಾಗಿರುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ದಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಆಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡುತನದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಇದು ಬ್ಲಾಕ್ ಆಕ್ಟ್. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕು ? ಕಾನೂನು ಏಕೆ ಇರಬೇಕು ? ಹಾಗಾದರೆ ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಯವರು ಇಂತಿಂಥ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಿಂಥಾ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ದಂಡದಲ್ಲಿ 25ರಷ್ಟು, 50 ರಷ್ಟು, 75 ರಷ್ಟು ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಿ ಕಳ್ಳತನ, ಅಕ್ರಮಗಳು—ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯ ? ಈ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೊನೆ ಎಲ್ಲಿ ! ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಅವರು ಬೇರೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ! ಸಂಬಳದ ಜೊತೆಗೆ ಗಂಬಳವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೀರಿ ! ಯಾರಾದರೂ ಸುದ್ದಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವುದಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಅವರೇ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಕಳ್ಳತನವೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವ ನೆರವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಕಳ್ಳತನ ಕಡಮೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಧದ ಮರ ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಗೊತ್ತಾದರೆ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಚಾರ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ, ದಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ನಾಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೂ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಮೂಲ ಕಾನೂನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಏರೋದಿಸಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ಹಾಲಪ್ಪ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಅವರ ಸಲಹೆಯ ಮೇಲೆ ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಬಹುಶಃ ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿರಬಹುದು, ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಸೋರ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು, ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡದೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಕಾಳಸಂತೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ದ್ದೀರಿ. ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಹಣದ ಆಸೆಯಿಂದ ಖಾನಗಿ ಜನರಿಗೆ ಮಾರಿದರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೇ ಕಾಳಸಂತೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ ಎಂದು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಲನ್ನು ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಿ ಕಳ್ಳತನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ತಿನ್ನುವ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕಿದೆ ಎಂದು ಅವನು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಥವು ಜೇಕಾದಷ್ಟು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎದೆ. ಡ್ರೈಟನ್ ಕೊಲೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವನು ಯಾರೋ, ಅಪರಾಧಿ ಯಾರೋ! ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಿಕ್ಚರ್ ಆಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ನಿರಪರಾಧಿಯನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

They make a maximum benefit out of this. When it is made a cognizable offence, there is no need to give the excess amount to them as reward. In the Statement of objects and reasons it is observed :

> " that the Police Officers and others who detect or help in the detection of cases relating to Gift Goods in which a measure of industry and investigation beyond what is expected of them in the performanec fe duties, is called for, should be awarded suitable rewards in recognition of their service, as such recognition will constitute a great incentive for them and contribute to the detection of a large number of such cases."

It is said that "investigation beyond what is expected of them". If you concede it is out of the duties of the Police, what type of administration it is ? What better business have they got to do than detecting the selling of the gift goods that are given by various countries ? If you admit that you are the distributing agency and the goods gifted are being sold in black market, you are to be punished and you stand condemned in the eyes of international world. It is not a good thing on the part of the Government to bring this bad legislation.

ಪಾನನಿರೋಧದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಜನ ಕುಡಿಯದೇ ಇದ್ದರೂ ಅವರನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಕೇಸು ಹಾಕಿ, ರಾಯರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡ, ಜುರ್ಮಾನೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡು ಎಂದು ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. For statistical purposes they want so many cases. They may do mischief in this connection and book the innocent people also let apart participating in selling goods and taking money. They are the first criminals. I call this Act as a Black Act. You are indirectly helping the Police to become more corrupt. With these words I oppose this Amendment Bill.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ತಂದಿರುವ ಮೈಸೂರ್ ಗಿಫ್ಟ್ ಗುಡ್ಸ್ ಅನ್‌ಲಾಫುಲ್ ಪೊಸೆಷನ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ 'ಅಂಡ್ ಅದರ್ ಪರ್ಸನ್ಸ್' ಎನ್ನುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಿವಾರ್ಡ್ ಕೊಡುವುದು ಯಾರಿಗೆ? ರಿವಾರ್ಡ್ ಎನ್ನುವ ಪದ, ಬಹುಮಾನ ಎನ್ನುವ ಪದ, ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ. ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರು, ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ, ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ರಿವಾರ್ಡ್ ಕೊಡುವುದು ಯಾರಿಗೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಎಂದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ್ ಪರ್ಸನ್ಸ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಎರಡು ಕ್ಯಾಟೆಗರಿ ಇವೆ. ಜುರ್ಮಾನೆ ಹಾಕಿದರೆ, ವಸೂಲಾಗುವ ಹಣದಲ್ಲಿ, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಇಷ್ಟಷ್ಟರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಕ್ಲಾಜ್ 5(ಸಿ) ಪ್ರಕಾರ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳದು ಒಂದು ಗುಂಪು, ಇನ್ನೊಂದು ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರು ಯಾರು ತನಿಖೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಆ ಜನಗಳದು. ಈ ಎರಡೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರಿವಾರ್ಡ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಪೋಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ದೊಡ್ಡ ರಾದ್ಧಾಂತ. ಅವರು ಮಾಡಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲವನ್ನು ತಾವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಲಂಚಕೋರರು. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 99 ಭಾಗ ಕರಪ್ಟ್ ಎನ್ನುವಷ್ಟಕ್ಕ ವಿಷಯ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸೋಗಿ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತು. ಇಂಥವರಿಗೆ ರಿವಾರ್ಡ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

4-00 P.M.

ಈಗ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಶೇಕಡ ತೊಂಬತ್ತೊಂಭತ್ತರಷ್ಟು ಲಂಚಕೋರರು. ಅದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೂರರಲ್ಲಿ 99 ಜನ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಲಂಚಕೋರರಾಗಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಚಗುಳಿತನದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾಗಿರುವವರು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ, ಆಂಟಿ ಕರಪ್ಷನ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಲಂಚಕೋರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಬಹುಮಾನ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದೇ! ಅದರ್ ಪರ್ಸನ್ಸ್ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಿ. ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ ಕದಿಯುವಾಗ ತಕ್ಷಣ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಶಾಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ ಕಳ್ಳತನವಾದರೆ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅಥವ ಜವಾನ ಅಥವ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರು ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸಿ ದೂರು ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದು ಮೊದಲು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಕಳ್ಳತನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಆಗ ಶುದ್ಧವಾದ ಮನಸ್ಸಿರುವವರು ಸಹಾಯಮಾಡಿದರೆ ತನಿಖೆಯಿಂದ ಫಲ ದೊರೆಯಬಹುದು. ಲಂಚ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತು, ಅದರ ವಿಚಾರ ಈಗ ಬೇಡ. ಲಂಚಕೋರರಾದ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಬಹುಮಾನ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಈಗ ಕಾನೂನು ತಂದಿರುವುದು ಅವಹೇಳನಕರವಾದುದು.

ಹೊಸ ಸೆಕ್ಷನ್ 5ಸಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾಗಪ್ಪನವರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒರಿಜಿನಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಓದಬೇಕು, 200 ರೂಪಾಯಿ ಫೈನ್ ಹಾಕಿದರೆ ಅರ್ಧವನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯವಿದೆ. ಈ ಕ್ಲಾಜು ಸರಿಯಾಗಿ ರಚನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಮೊಬಲಗು ಸರಿಯಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಜುರ್ಮಾನೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹಾಕಬಹುದು. 3 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ವೇಗ್ ಆಗಿದೆ,

ಅದರಲ್ಲಿ ಫಿಗರ್ ಇಲ್ಲ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 3 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅದರೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜುರ್ಮಾನೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ವಾರ ಸಜಾ ಆಗುವುದು, ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಆಗ ಜುರ್ಮಾನೆ ವಸೂಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಪ್ಪ ಸೋಗಿ.—ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಲೆವಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲೆವೀಡ್ ಅಂಡ್ ಕಲೆಕ್ಟೆಡ್ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಏಕೆ ಹಾಕಬಾರದು ? ರಿಪಿಟಿಷನ್ ಆಗಬಹುದು, ಆದರೆ ಅನುಮಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಪಿಟಿಷನ್ ಆದರೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಜುರ್ಮಾನೆ ಕೊಡಲು ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಅಪರಾಧಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಜುರ್ಮಾನೆ ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕು ? ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಪುನಃ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಅದರ್ ಪರ್ಸನ್ಸ್ ಅಂದರೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವವರು. ಜುರ್ಮಾನೆ ಹಣ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. 25 ರೂಪಾಯಿ ಜುರ್ಮಾನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ 6 ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ 3 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಫೈನ್ ಅಂತ ಅನ್ನುವವರೆಗೂ ಸರಿಯಾಗಬಹುದು. ಅನಂತರ "fine which may be levied", ಅನ್ನುವುದರ ಬದಲಾಗಿ "which may be levied and collected", ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡದೆ ಇದನ್ನು ತರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ತಂದಿರುವ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—I rise to oppose the Bill piloted by the hon. Deputy Minister for Education. It is highly objectionable to bring in such a Bill before this House, for the simple reason that there are no schools for boys and girls in all the villages. Under such a situation, where can the teachers store these gift goods ? Either they must store them in their houses or in someone else's house or keep them in the Education Inspector's House. The Inspector of Education, teachers and the police are all colluding to sell these gift goods to hotels. Why I am stating this is, there is a case in Belgaum where this milk powder was sold to a hotel and that case was tried in the First Class Magistrate's court. The Magistrate had to acquit the teacher because there was no evidence. There are no witnesses coming forward to give evidence. Therefore, through you, I request the Minister that instead of giving this half amount to the police officers, whose duty it is to detect all offences, they must give that amount to the persons who are going to depose on behalf of the Government while the cases are tried before the Magistrates.

What is the punishment prescribed under the Act ? I will read section 3 :

> "Penalty for unlawful possession of gift goods.—If any person is found, or is proved to have been in possession of any gift goods reasonably suspected of being stolen or unlawfully obtained, and cannot account satisfactorily how he came by the same, he shall, on conviction, be punished with imprisonment for a term which may extend to two years, or with fine, or with both."

(SRI B. B. SAYANAK)

The fine is prescribed. What my hon. friends have stated is correct. A Judge can levy a fine up to Rs. 2,000 and I submit that the hon. Minister for Education can amend section 3 and prescribe the amount for the offence.

With the above observations, I oppose the Bill.

† SRI V. N. PATIL (Humnabad).—I oppose the Bill. One fundamental issue is, this Bill is very strange. It is just like asking the hon. Speaker to maintain more discipline in the House and for so doing some incentive will be given. The Speaker is doing his duty, he does not require any incentive. There is the possibility of ten or more per cent of indiscipline and so provide for some incentive so that he can maintain decorum. I must say this is most disgraceful. The Police is dutybound to detect cases wherever some criminal act is done, wherever people are misusing public funds, wherever hoarding takes place or wherever unsocial elements rule the roost. One thing I must admit and that is, here the Government is frank and honest. I must compliment the Government because they have realised that people are not discharging their duties. Government has come to the conclusion that there is a section of the people in this country who do not hesitate to sell the milk powder given for the benefit of the children. There are people who unshamedly made it a profession to traffic in such things. Government are awakened to the situation and for this I must compliment them. But what is the solution? They have put the old wine in the new bottle with new labels. I want to ask, is it not the duty of the police official to detect cases? Wherever there is pilferage and other things, is it not their duty to detect? When milk powder and other things are given by CARE organisation or friendly countries or countries which claim to be philonthropic—some with a political motive—and they are sold, is it not their duty to detect them? The police officials will be using those goods because for the local made goods, they have to pay. In Bangalore itself from one corner of Avenue Road to the other end, there are hundreds of shops which deal with these things. I do not believe that they are doing so without the knowledge of the police officials. With their knowledge all these things are happening. So, for that act, the police officials are now being encouraged to claim more and more and it is a legalised, *mamool*, I should say. Our Education Minister is legalising the *mamool* business of the police department and I feel it is absurd that a person of his stature should go to do this. This is a retrograde step and it is not a progressive step and this will not be received well by any section of this House. Can we encourage police officials to claim more and more for doing their duty honestly? If you want to encourage the police, you give some beneficial schemes to their children; you can give them some enhancement in their salary and make them work more honestly. At the same time you must have some idea to give exemplary punishments to those who are not discharging

their duties properly. Unless this tendency is changed any amount of incentives will not work, Even if you give the entire amount to the police department, it would not be sufficient.

In the Magistrates' Courts, mostly innocent people are booked. When we meet Police friends over a chat and hold discussions, they make an actual confession that in order to build up police records they will have to prosecute innocent people also and file charge-sheets. They say that charge-sheet will have to be filed against somebody in order to secure conviction and justify their existence. So we fundamentally differ from the Government with regard to their idea of providing incentives to the Police Department for the detection of cases. It is the bounden duty of the police to detect the cases reported to them ; it is their first and foremost duty. On the other hand, if they fail to detect them, we must award them punishment. We should not give them incentives and lure them to rewards to do their legitimate work.

Now I want to give some constructive suggestions with regard to the utilisation of fine amount collected. Whatever money is collected by way of fine from the anti-social elements trading in gift goods, should not go to the Government coffers. One-eighth of this fine amount should be given to the informants as rewards for giving information leading to the detection of the offences. Sometimes, they will have even to risk their lives to fight against these anti-social elements. There are instances of smuggling having taken place in the Education Department and the hon. Deputy Minister may not be aware of such instances. He cannot be an Inspector of Schools to know them. After disbursing rewards to the informants, the rest of the fine amount realised should be transferred to the Students Benefit Fund. On no account should the fine amount go to the Government Treasury for being spent on inauguration of functions attended by Ministers.

The second suggestion I make is that in order that such unlawful and antio-scial offences may not be repeated, the photos of these anti-social elements may be hung in prominent places. It is well-known that people indulging in these shameful acts are mostly businessmen. If their photos are hung in street corners, it will go a long way in deterring them and other similar elements from repeating such disgraceful crimes.

Now I want to suggest the punishment that is to be awarded to the culprits. If the milk powder or any item of gift goods is worth Rs. 100 the case should be taken out of the purview of the Magistrate and transferred to the Court of the Sessions Judge for being tried by him. The accused should be convicted to one year's R. I. and a fine of Rs. 1,000 where the property confiscated is estimated at Rs. 100. The Government should not make a half-hearted approach to this anti-social evil. There is no meaning in shedding crocodile tears and showing lip-sympathy with this evil which has to be eradicated by awarding exemplary punishments to the offenders.

(SRI V. N. PATIL)

People indulging in these anti-social acts are not ordinary men running petty shops or hotels. These are the elite of the society belonging to Bangalore, Bellary and other big cities and towns. Only such rich and influential merchants could afford to trade in children's stuff. They are emboldened to indulge in such heinous acts because they know they can catch hold of a Minister like Sri Nogi or an M. L. A. like me and escape the clutches of law. For a moment don't think that these small shop keepers or those selling bananas indulge in them. The original fountain for these offences emanates from the big elite. These big people deserve not only punishment, but exemplary punishment. They mostly move in high political circles whose shelter they are sure of. When I say political circles, I mean the members of the party which is in power. Therefore the correction should start from the top.

I thank the Chair for giving me an opportunity to speak and conclude.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಗನಗೌಡ (ಲಿಂಗಸೂಗೂರು). —ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಾನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಗಿಫ್ಟ್ಸ್ ಗೂಡ್ಸ್ ಅನ್‌ರಾಪುರ್ ಪೊಸೆಷನ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದನ್ನು ಏಕೋ ಒಂದು ಸಂಶಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸೆಕ್ಷನ್ 5 (ಸಿ) ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಅವರು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ದಾನರೂಪವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಾಗಿಸಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ದುಖಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತರತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು 1963 ರಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈಗ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರ ಕಣ್ಣು ಎದುರಿನಲ್ಲೇ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜನರು ಅದನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಒಂದು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೇರೆಯವರು ಯಾರಾದರೂ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳು ಬಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಅದನ್ನ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ತನ್ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನು ನೀತಿವಂತರಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಾವು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನಾನಕ್ಕಿಯನ್ನು ಪಡಿಸಿ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ನಮಗೇಕೆ ಇದರ ಗೋಜು ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತೇವೆ. ಇಂಥಾ ಅನಾನಕ್ಕಿಯನ್ನು ನೀಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಅಗತ್ಯ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಇದ್ದಾಗ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಇಂಥ ಕೇಸುಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಖಾನಗೀ ಜನರು ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಸ್ಟಿ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರತಕ್ಕ "ಅದರ್ ಪರ್ಸನ್" ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಫೈನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಕ್ಲಾಸ್ 5 (ಸಿ) ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾದಕೇಳಿ ಬಂತು. ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೇ. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅದವರು ಆ ಒಂದು ಕೇಸಿನ ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಫೈನ್ ಲೆವಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ಫೈನಿನ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

4-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮೆ ಅವಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅರ್ಧವೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಗನಗೌಡ.—ಫೈನ್ ಇಂಪೋಜ್ ಮಾಡುವುದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೆಲಸ. ಅದರೆ ಅದರ ಅರ್ಧವೋ ಅಥವಾ ಅದರ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ 31 ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಜುರ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಅರ್ಧ ಕೊಡಿಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಅಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕೋ ಎಂಬುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ 'ಎನಿ ಪೋರ್ಷನ್' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು, ವಿರೋಧ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇದುವರೆಗೂ ಸುಮಾರು 11 ಜನ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಧೇಯಕದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅನೇಕ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ನಾನು ನಿಜವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಇರುವ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ, ಈ ಮಸೂದೆಯ ಇತಿಮಿತಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಅದರೊಳಗೇ ಇರಬೇಕೆಂದು. ಈ ಮಸೂದೆ ಸಣ್ಣದಾದರೂ ಸಹ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬಹಳ ವಿವರವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವಾದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರೊಳಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದುದು ಈ ಒಂದು ಅಂಶವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗಾಗಲೀ, ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಬಹುಮಾನ ಅಥವಾ ಇನಾಂ ಕೊಡುವುದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆಗಲೀ, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅವರಾಗಲೀ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಪ್ರೊಮೊಷನ್ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಒದಗಿಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಗಿಫ್ಟ್ ಗುಡ್ಸ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದರೆ, ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡುವಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಆಗಲೀ ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಸಾಹಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ತೊಂದರೆಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗವಾಡುವಂಥ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ, ಅಂತಹ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಹಾಯಮಾಡಿದಂಥ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಅವರ ಒಂದು ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇನಾಂ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುವ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಒಂದು ಇನಾಂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿರಲಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ವಿನಹ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಯಾವ ಬಹುಮಾನವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅವರು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಇನಾಂ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ಸುಳ್ಳು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರೇ ಅಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಲಾಕಪ್ಪಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಅಲ್ಲಿ ಚಾಟಿ ಏಟು ತಿಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಒಂದು ದಿವಸ ಲಾಕಪ್ಪಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲಿ,ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದುದು. ನಮಗೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಜನರ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಯಾರ ಮೇಲೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಏನಾಕಾರಣ, ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂಶಯಪಡಬೇಕು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಂಥವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥ ಕೇಸುಗಳು ಇಷ್ಟಿವೆ ಎಷ್ಟು ಆಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 1967ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 31 ಕೇಸುಗಳು, 1968ರಲ್ಲಿ 12, ಇನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ವರದಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಆಮೇಲೆ ತರಿಸಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಫೈನ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಕನ್‌ವಿಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ!

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—12 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್‌ವಿಕ್ಷನ್ ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ಡ್ ಆಗಿವೆ; ಎಷ್ಟು ಉಳಿದಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸೆಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿರುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಅವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.

ಈ ತರಹ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಅಕ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಗ್ಯಾಂಬ್ಲಿಂಗ್ ಅಕ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಬಹಳ ಉಚಿತವಾದ ಮತ್ತು ಗಹನವಾದ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದಂತಹ ಗಿಫ್ಟ್ ಗುಡ್ಸ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಪೋಲೀಸು ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಂಗನಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ರೀತಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಶ್ವಾಸ, ಮತ್ತು ಉತ್ಸುಕತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಲೆವೀಡ್ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಲೆವೀಡ್ ಮೀನ್ಸ್ ಅಸೆಸ್ಸ್‌ಡ್ ಅಂಡ್ ಕಲೆಕ್ಟೆಡ್ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈಗ ಒಂದುವೇಳೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು 200 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪರಾಧಿಗೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ವಿಧಿಸುವ ಫೈನಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಹಣವನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಅಯಾಕೇಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಆ ಕೇಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ವಿವರ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಅದರೊಳಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಹಸಮಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಈ ಕೇಸು ಪತ್ತೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದು ಈ ರೀತಿ ಈ ಅಪರಾಧಿಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಫೈನಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಎನಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಇವರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಅನುಚಿತವಾಗಿ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಎನ್‌ಕರೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಮೈಸೂರು ಪೋಲೀಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಗ್ಯಾಂಬ್ಲಿಂಗ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ನಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತರದ ಅನೌಚಿತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will put the motion to the vote of the House. The question is :

"The the Mysore Gift Goods (Unlawful Possession) (Amendment at Bill, 1968, be taken into consideration."

The motion was adopted.

CLAUSE 2

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Now the Bill will be taken up clause by clause. Now clause 2.

There are amendments to this clause. They may be moved.

Sri M. NAGAPPA.—I beg to move the following amendments.

" That—

" (i) In the proposed section 5C, for the words 'one-half' in line three, the words 'one-fourth' shall be substituted.

(ii) In the proposed section 5C, for the words ' which may be levied ' in line four, the words ' levied and collected ' shall be substituted ;

(iii) In the proposed section 5C, the words ' police officers and other ' shall be deleted."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Amendment moved :

" That.—

(i) In the proposed section 5C, for the words 'one-half' in line three, the words 'one-fourth' shall be substituted.

(ii) In the proposed section 5C, for the words ' which may be levied ' in line four, the words ' levied and collected ' shall be substituted ;

(iii) In the proposed section 5C, the words ' police officers and other ' shall be deleted."

Sri D. B. KALAMANKAR.—I beg to move the following amendment.

" That for the proposed section 5C the following shall be substituted :—

' 5C. Payment of a portion of fine to persons assisting police officers : The Magistrate trying any case under this Act, may

(SRI D. B. KALMANKAR)

award portion not exceeding one-fourth of any fine which may be levied under section 3 to any person or persons who may have given the assistance to police officers in the detection or investigation of the offence '."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Amendment moved:

" That for the proposed section 5C the following shall be substituted :—

' 5C. Payment of a portion of fine to persons assisting police officers : The Magistrate trying any case under this Act, may award portion not exceeding one-fourth of any fine which may be levied under section 3 to any person or persons who may have given the assistance to police officers in the detection or investigation of the offience '."

Sri M. S. KRISHNAN.—I beg to move the following amendment :

" That—

(i) for the existing heading to the proposed section 5C the following shall be substituted :

' Payment of a portion of fine to persons who have assisted the Polic Officers. '

(ii) in line three of the proposed section 5C, for the words ' to the Police Officers and other persons ', the following shall be substituted :—

' to the persons who have given assistance to the Police Officers in the detection or investigation of the offence."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Amendment moved:

" That—

(i) for the existing heading the proposed secti n 5C the following shall be substituted :

' Payment of a portion of fine to persons who have assisted the Police Officers.'

(ii) in line three of the proposed section 5C, for the words ' to the Police Offices and other persons ', the following shal be substituted :

' to the persons who have given assistance to the Police Officers in the detection or investigation of the offence'."

Sri V. N. PATIL.—I beg to move the following amendment:

" That—

(i) in the proposed section 5C for the words ' one-half ' in line 3, the words ' one-eighth ' shall be substituted ;

(ii) in the proposed section 5C for the words ' which may be levied ' in line 4, the words ' levied and collected ' shall be substituted.

(iii) in the proposed section 5C, the words ' police Officers and others ' shall be deleted."

Mr DEPUTY SPEAKER.—Amendment moved;

" That—

(i) In the proposed section 5C for the words ' One-half ' in line 3, the words ' One-eighth ' shall be substituted ;

(ii) In the proposed section 5C for the words ' which may be levied ' in line 4, the words ' levied and collected ' shall be substituted ;

(iii) in the proposed section 5C the words ' Police Officers and others ' shall be deleted."

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸ್ಪೀಕರ್, ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಒನ್ ಹಾಫ್ ½ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ¼ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ಅಭಿರಾಷೆ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಏಜೆನ್ಸಿ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾರು ಅಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ, ಡಿಟೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಮಾಡುವ ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಅಂಥ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಿರಿ ಎನ್ನುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನನ್ನದು ಇದೆ. ಅಂತೂ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಇರದ ಕಾರಣ, ಇವರು ಆ ರೀತಿ ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೊಣೆಯೋ, ಅಷ್ಟೇ ನಮಗೂ ಹೊಣೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ತಾವೇ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ನಾಳೆ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ವಿತ್ತಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟರು, ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದು ಅವರ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಫುಡ್ ಕೇಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೋ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಕಿದಂತಹ ದಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಇನಾಮಾಗಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆನ್‌ಲಾಫುಲ್ ಪೊಸೆಶನ್ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಪೋಲೀಸರು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸೆಕ್ಷನ್ 4 ಒಳಗಲಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು, ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಅಬ್ಲಿಗೇಶನ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಫೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಅಟೋಮ್ಯಾಟಿಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಗ್ನಿಸೆಬಲ್ ಅಫೆನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ 4 ಮಾಡಿದ್ದು. ಆ ಸೆಕ್ಷನ್ 4ನ್ನು ತಾವು ಈಗ ನೆಗೆಟಿವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರಿವಾರ್ಡ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಏನೇನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವೊಟಕು ಮಾಡಿ ಕೇಸನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸೆಕ್ಷನ್ 4ರ ಪ್ರಕಾರ " ಇಟ್ ಈಸ್ ಇನ್‌ಕಂಬೆಂಟ್ ಆನ್ ದಿ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರ್ ದ್ಯಾಟ್ ನೋ ಸೂನರ್ ಹೀ ರಿಸೀವ್ಸ್ ಎ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಹಿ ಹ್ಯಾಸ್ ಟು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಇಟ್"ಕಾಗ್ನಿಸೆಬಲ್ ಅಫೆನ್ಸುಗಳಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಕೊಡುವುದು ಬೇರೆ. ಯಾರು ಕಂಪ್ಲೈನೇಂಟ್ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ಡಿಟೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೋ, ಅಂಥ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸು ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಂಬ್ಲಿಂಗ್ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಿವಾರ್ಡ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಗೋಲ್ಡ್‌ಮೆಡಲ್

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ತರಹ ಅವಾರ್ಡ್ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಆಕ್ಟಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಡಿ. ಕಾಯಿದೆಬದ್ಧವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಫೈನಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಕೊಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆಯೆಂದಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ 3 ರಲ್ಲಿ "...By punishment with imprisonment for a term which may extend to two years or with fine or with both". ಎಂದು ಇದೆ. ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? "No court inferior to that of a Magistrate of First Class shall try any offence under this Act". ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. So cases under Section 3 will be tried by the First Class Magistrate. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡಿನ ಪ್ರಕಾರ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪರಮಾವಧಿ ಫೈನ್ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಇದರೊಳಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಫೈನ್ ಇಂಪೋಸ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ 3 ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಷನ್ 5 ಓದಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಕೊಡಬಹುದು, ಅಥವಾ 500 ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ 200 ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಸೆಕ್ಷನನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟೇಶನ್ ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಶಬ್ದಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಆಂಡ್ ರೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಶನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರೀಯಾಂಬರ್ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಆಂಡ್ ರೀಸನ್ಸ್ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಎರಡನ್ನೂ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ. "which may be levied and collected" ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಫೈನ್ ಇಂಪೋಸ್ಡ್ ಅಂದರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 3 ಅಂದರೆ, ಫೈನ್ ದ್ಯಾಟ್ ಹ್ಯಾಸ್ ಬೀನ್ ಲೆವ್ಯೀಡ್ ಬೈ ದಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಎಂದು ಅರ್ಥವೇ? There is a jugglary. It can be interpreted either way. ಯಾವ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ, ಅವನ ಬುದ್ಧಿ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಗ್ಗರಿ ಬೇಡ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಫೈನ್ ಇಂಪೋಸ್ ಮಾಡಿದಂತಹ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಅರ್ಥ ಬರುವ ತಮ್ಮ ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ನಾನು ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. "ವಿಚ್ ಮೇ ಬ ಲೆವಿಯೇಬಲ್" ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ, which may be levied ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ? A First Class Magistrate may levy fine up to two thousand rupees. He may levy Rs. 200 or Rs. 500 or Rs. 100. Whatever that has been levied by the Magistrate, a portion of it will be given by way of reward to the Police officers or other persons who have assisted in the detection of the case."

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಶಬ್ದಗಳಿಲ್ಲ. ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಬಿಗ್ಯುಟಿ ಇದೆ. The law must be more clear. ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸಿಂಪಲ್ ಆಗಿರಬೇಕು. ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

Ignorance of law is not excused. ಆದ್ದರಿಂದ ಓದಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಾನು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇದರಿಂದ ಹೊಂದುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತೀರಿ. ನಾಳೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಸಹ ಬರಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ

ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ನೆರಳ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವಂತಹ ಮತ್ತು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವಂಥ ಶಬ್ದವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ ಬಂಢಾರವೇ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನೆರಳ ಅರ್ಥ ಬರುವ ಶಬ್ದಗಳು ತಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ನಾನು ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ.

5-00 P.M.

In the proposed Section 5C the words "Police Officers and other" shall be deleted ಎಂದು ನ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri D. B. KALMANKAR.—Mr. Speaker Sir, I have proposed only one amendment, *i.e.*, the portion of the fine that is to be paid must be paid only to such person or persons who assist in the detection or investigation of the offence; because police officers are bound to do this work under their normal duties and no special incentive is necessary. If this system of giving incentives by way of a legislation is continued, I am afraid, other departments also would try to claim this.

Secondly, the public, whose help is very necessary in investigation or detection of the offences, must be encouraged. I fail to see any such incentive included in this Bill. I agree that the Government is not going to give these incentives directly, but it is only an enabling section to the Court to use its discretion and pass an order whereby a portion of the fine is given as an incentive to the persons who assist in the detection of the offences. To that extent, I agree with the amending Bill. But as far as police officers are concerned, my humble submission is, that it may not be insisted upon and that particular portion may be deleted.

Then Sir, as far as other amendments are concerned they are also agreed in principle and the consensus is in favour of giving incentives to persons who detect the offences, but not to the police officers—by this I do not mean that the police officers do not deserve any compliment for what they do—but for that, there are so many other ways like giving of rewards, etc., and that is something which must be encouraged, so as to see that these police officers work with more devotion. But introducing a legislation in this behalf is not proper. Sir, it was said and admitted by the Hon. Minister himself that there are very few cases which have been detected. There have not been sufficient cases detected which warrant any legislation in this behalf. Without analysing the cases detected, the orders passed, etc., if we at once jump to bring in a legislation which is not at all warranted, I think, we are doing it at a very premature stage. When we feel in the normal course, detection of such offences is not possible and there are also sufficient number of cases that have come to our notice, then it would be proper to bring in such a legislation. But unless there is such a background, I think this particular legislation is premature and I

(SRI D. B. KALMANKAR)

request the Hon. Minister at least to accept the amendment that I have proposed and see that incentive is given to the person or persons who assist in the detection or investigation of the offences.

With these words, I conclude, Sir.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಎರಡು ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ನಾವುಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಮತ್ತು ಕ್ರೋಧ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸೋಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಯಾವ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಮೇರಾಗಲೀ ಯಾವ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಕೋಪ ಕ್ರೋಧ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದು ಅಲ್ಲ. ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಪೋಲೀಸರು ಇರುವುದೇ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇರುವುದೇ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ಗಳು ಇರುವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಇರುವುದೇ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ತುಂಬುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಲೀಸರು ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಆಗಿ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಕಾಯಲು ಸೈನಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಯುದ್ಧ ಏನಾದರೂ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಜಯಗಳಿಸಿದಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಪರಮವೀರ ಚಕ್ರವನ್ನು ಬರುದಾಗಿ ಅವರ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಧೀರತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಆದರೆ ಕಾನೂನಿನ ಬಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇವೊತ್ತು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳು ಏನು ಫೈನ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಳೆ ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೋಗಿಯವರು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ಫೀಜಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಭಾಗ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಪರೇಟು ಮಾಡುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಫೀಸು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಏಕೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರ ಕಾನೂನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಇಂತಹ ಯಾವ ಒಂದು ತತ್ವವೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾನೂನು ತರುವುದು ಸರಿಯೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇಂತಹ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಏಕೆ ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇವರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ತಕ್ಕಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೂಗುತ್ತಾರೆಯೇ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ! ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ

ಆ ನಿಜವಾದ ನ್ಯಾಯ ನಮಗೆ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹೈಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟುಗಳವರೆಗೂ ಇನ್‌ಫ್ಲುಯನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

Mr. SPEAKER.— The Hon. Member should not say that as it will amount to reflection upon the judiciary.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನ ಹಾಗೂ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟುಗಳ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ತಂದರೂ ಅವರು ಮಣಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಇರುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿರುವ ತೀರ್ಮಾನಗಳಂತೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ಮನಸೂಪೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಪ್ರಮೆಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಾವು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri V. N. PATIL.—Sir, in my first amendment, I have said that instead of one-half, the words one-eighth shall be substituted. The purpose behind this is to give an incentive to those who have taken all risk on their lives in unearthing this racket in trading in gifted goods. Naturally it is an unsocial thing. I would like to say that we are a backward nation. There are several nations who are coming forward to help us. But we are proclaiming from house-tops that there are thieves among us, there are unsocial persons among us who are likely to misuse these gifted goods. We have asked the Magistrate to give a certain portion of the amount levied and collected as fine. Deliberately I am using the words levied and collected, because this is an amount which has to be collected out of the penalty levied. My suggestion is, fine should be exemplary. It should not be nominal—200 or 500 or 1000. If the parcel is worth 1000 the offender should be awarded a fine of Rs. 10,000. It is not an easy job for the police department to find out this racket and so they will have to use the people who gave them information. In order to purify the Police Department, let us not give such cheap incentive and let us not make them incentive-minded. Do not at the same time give room for a sort of impression to be gained in the Department that only if they are given some incentive, they will take action. It is necessary to have purity of administration. But you should not create in the minds of the police a desire for incentive. They must on the other hand create in their mind a sense of duty and they are in duty bound to work. In such cases, it is rather ridiculous, we are exposing them to the criticism that unless incentives are given there will be no chance of reeovery of stolen article. As my friend suggested we have no grievance against the police in general. But we must call a spade a spade, because the Department has been infested with many man-eaters. I can say here that in Bidar City in open day-light, a shop was looted five years ago. No investigation has taken place and nobody knew who the culprits were subsequently it was found they are Constables. Such is the situation

(SRI V. N. PATIL)

to-day. For these people this incentive is being suggested. Such incentive should not be given to them. I thank the Chair for having given me an opportunity to speak.

MR. SPEAKER.—Will the hon. Deputy Minister accept the amendment ?

SRI N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—I don't accept any of the amendments.

MR. SPEAKER.—I put the amendments of Sri M. Nagappa to the vote of the House.

The question is :

" That—

" (i) in the proposed Section 5C, Clause 2, for the words 'one-half' in line three the words 'one-fourth' shall be substituted.

(ii) in the proposed Section 5C, Clause 2, for the words 'which may be levied' in line four, the words 'levied and collected' shall be substituted.

(iii) in the proposed Section 5 C, Clause 2, the words 'Police Officers and other' shall be deleted."

The amendment was negatived.

Now the amendment of Sri D. B. Kalmankar will be put to vote.

The question is :

" That—

for the proposed Section 5C, in Clause 2, the following shall be substituted :

'5C, Payment of a portion of fine to persons assisting police Officers : the Magistrate trying any case under this Act, may award portion not exceeding one-fourth of any fine which may be levied under Section 3 to any person or persons who may have given the assistance to police officers in the detection or investigation of the offence."

The amendment was negatived.

Now the amendment of Sri M. S. Krishnan.

The question is :

" That—

(i) for the existing heading to the proposed Section 5C, the following shall be substituted :

'Payment of a portion of fine to persons who have assisted the Police Officers.'

(ii) In line three of the proposed Section 5C, for the words 'to the Police Officers and other persons,' the following shall be substituted: 'to the persons who have given assistance to the Police Officers in the detection or investigation of the offence'."

The amendment was negatived.

Now the amendment of Sri V. N. Patil.

The question is:

"That —

(i) the proposed Section 5(c) clause 2, for the words 'one-half' in line 3, the words 'one-eighth' shall be substituted.

(ii) in the proposed Section 5C, for the words 'which may be levied,' in line 4, the words 'levied and collected,' shall be substituted.

(iii) in the proposed Section 5C the words 'Police Officers and others,' shall be deleted."

The motion was negatived.

Now I will put the main clause to vote of the House.

The question is:

"That clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE 1, ETC.

MR. SPEAKER.—The question is:

"That Clause 1, the long Title and the Enacting formula do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the long Title, and Enacting formula were added to the Bill.

Motion to pass.

SRI N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Gift Goods (Unlawful Possession) (Amendment) Bill, 1968, be passed."

MR. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Gift Goods (Unlawful Possession) (Amendment) Bill, 1968, be passed."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The next Bill—is the Mysore Local Authorities (Disciplinary Proceedings against Employees) Bill, 1968 to be moved.

Sri M. NAGAPPA.—Before moving I am on a point of order. This Bill is not at all introduced in this House during the January session *i. e.*, from 13th to 29th January 1969. A Bill, which is not introduced cannot be taken into consideration. It has to be introduced first and then it should be taken up for consideration as per rules.

Mr. SPEAKER.—This Bill is introduced on the 15th January 1969.

Sri M. NAGAPPA.—I have gone through the entire proceedings, and I have not found that this Bill is introduced.

Sri B. M. PATIL. (Minister of State for Municipal Administration).—This has already been introduced.

Mr. SPEAKER.—I have verified from the records. This Bill has been introduced on 15th January 1969. Therefore, there is no merit in the point of order.

Sri M. NAGAPPA.—I have got another point of order. We have not been provided with copies of the Bills much in advance. The copies were made available only on 31st March 1969. As per Rule 73, the copies should be made available 7 days earlier. I will read the proviso of the Rule :

> " Provided that no such motion shall be made until after copies of the Bill have been made available for the use of members, and that except in cases of appropriation Bills, any member may object to any such motion being made unless copies of the Bill have been so made available for seven days before the day on which the motion is made, and such objection shall prevail, unless the Speaker allows the motion to be made. "

Therefore this Bill has been made available only yesterday. We have to look into the constitutional provisions with regard to the propriety of this Bill. It is not proper to take up the Bill for consideration when it is not introduced.

Sri K. PUTTASWAMY.—Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—It was noticed that the Bill was introduced and copies of the Bill are supplied to the Members. The objection raised is not correct.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ತಾವು ಕಾಪೀನನ್ನು ನಮಗೆ ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಿಂಟೆಂಡ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಬಿಲ್ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಆಗಿರುವುದು ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 7 ದಿವಸ ಟೈಂ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕಾಪೀನ್ ನಮಗೆ ಮೊದಲು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 7 ದಿವಸ ಟೈಂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. We are not able to apply our mind so far as this Bill is concerned.

5-30 P M.

Mr. SPEAKER.—I do not understand how the mistake has occurred. My office has brought to my notice the Brief Record circulated to members on 16th January 1969. On page 8 you will find that this Bill has been circulated. In view of this position there is no merit in the point raised. I think copies of the Bill were circulated to the members. So, it is not proper to hold up the progress of the Bill.

Sri B. M. PATIL.—I move :

" That the Mysore Local Authorities (Disciplinary proceedings against Employees) Bill, 1968, be taken into consideration."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

" That the Mysore Local Authorities (Disciplinary Proceedings against Employees) Bill, 1968, be taken into consideration."

The Bill is before the House. Such debate as the hon'ble Members think proper and fit, may commence.

† Sri B. M. PATIL.—Mr. Speaker, many hon'ble members on the floor of this House advocated that the administrative of local authority institutions should improve and taking into consideration the integrity in the administration of the local authority institutions and also their improvement, the Government have brought this Bill before the House. It was represented to the Government that the Employees of the local authorities should be brought under the purview of the Vigilance Commission. The Government having examined these representations are of the view that it would be desirable to do so. It has been made clear and it is also elucidated in the Statement of Objects and Reasons that it is necessary to invest the State Vigilance Commission with jurisdiction to investigate and enquire into the allegations, and complaints of corruption and misconduct committed by the local authorities.

In Claus 2 of the Bill the definition of the local authorities has been enlarged to cover Municipal Corporations and Municipal Councils, Notified Area Committees, Planning Authorities, Bangalore Water supply and Sewerage Board or any other authority constituted for the purpose of municipal administration and includes the Mysore and Bangalore City Improvement Trust Boards.

Clause 3 empowers the Government to punish employees of local authorities in addition to local authorities themselves. It has therefore been provided that the employees hold office during the pleasure of the Government.

Under Clause 4—The Vigilance Commission is invested with powers of enquiry and investigation into complaints of misconduct. Where the Vigilance Commission takes any action the local authority concerned will not be competent to take or continue any action in respect of the same subject matter.

(SRI B. M. PATIL)

Clauses 5 relate to the procedure followed by the Vigilence Commission.

Clause 6 and 7 relates to cases where the misconduct is investigated by the Vigilance Commission the Government is empowered to pass orders in disciplinary proceedings.

Clause 9 empowers the Government to make rules for carrying on all or any of the provisions of this Act.

I submit that this is a very simple Bill introduced and also it is in consonance with the views expressed by many hon. members that the jurisdiction of the Vigilance Commission should extend to local authorities. I hope the hon. members will agree to this Bill. I commend this Bill for the acceptance of the House.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಲಾರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರ್ ಲೋಕಲ್ ಅಥಾರಿಟೀಸ್ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಎಗೇನ್ಸ್ಟ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಬಿಲ್ ಏನಿದೆ ಅದು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಸೂದೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೂಡ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಾವು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ:

ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಏನೆಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊಟಕು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಅಥವಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಪೂರ್ಣಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿರುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 'ಎಂಪ್ಲಾಯೀ' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುತ್ತ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

> 'Employee' means an officer or servant employed in the service of a local authority, but does not include Government servants when services are temporarily placed at the disposal of the local Authority."

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನಾದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಹಾವಳಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಂದಲೇ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸೂಪರ್‌ವೈಜರುಗಳು, ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಎರವಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಇವರುಗಳು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು, ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಬಂದಾಗ ಏನೂ ಅಸ್ತಿವಾಸ್ತಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ರಾಭ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎರವರಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರು. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಥವಾ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ನೌಕರರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಹೆದರಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎರವರಾಗಿ

ಬಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಆದಷ್ಟು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಡ್ರಾಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ಸ್ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೌಕರರು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಮನ್ ಕೇಡರ್ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಬಾರದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರು, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟಭದ್ರರಾಗಿ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕಾಮನ್ ಕೇಡರ್ ಬಾರದೆ ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಅಪರಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಾಮನ್ ಕೇಡರ್ ತಾರದೆ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಆಕ್ಸ್ಯಾಯ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 1 ಕೋಟಿ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನವಿದೆ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲುಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಕುರಿ ಕಾಯ್ತೀಯಾ ಕೋಳಿ ಎಂದರೆ ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಯ್ತೀನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಆಕ್ಸ್ಯಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ರಿಟ್ಸೈರ್ ಆಗಿರುವವರು ಇಂದು ಲಕ್ಷಾಧೀಶ್ವರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಲಂಚ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಾಗದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸವಾಗಲು ಲಂಚ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಕ್ಸ್ಯಾಯ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಂಚದ ಹಾವಳಿ ಇದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ರವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿರುವ ಕಾರಣ ಈಗ ರೇಸ್ ಕಾಲ, ಬಂದರೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು; ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ. ಅದುದರಿಂದ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಇದು ಬರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಂದು ಸಲ ಕಂದಾಯವನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡುವರು, ಮನೆಕಂದಾಯದ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವರು, ಆಗ ಲಂಚ ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಂದಾಯ ಕಡಮೆಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರಿವಿಷನ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ರಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ 30-40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಖಾತೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅನ್ಯಾಯ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗುವಾಗ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡುವಾಗ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಲಂಚ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಇಂಥ ಕೇಸುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿಲ್ಲ, ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿರುವುದು ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇರ್ಲಾಗುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಪತ್ತೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ. ಸುಯೋ ಮೋಟೋ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದು ಗಾದೆಯಿದೆ, ಹಳೇ ಕಲ್ಲು, ಹೊಸ ಬಿಲ್ಲು ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದೂವರೆ ಇಂಚು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಮುಕ್ಕಾಲು ಇಂಚು ಹಾಕುವುದು, ಮಾಡಿದ ಬಿಲ್ಲು ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಮಾಡುವುದು ಹೀಗೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಜಾಡಮಾಲಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 250-300 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲೂ ಲಂಚವಿರುವುದರಿಂದ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್ ಕೂಡ ಪನಿಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಪ್ಯಾರಲರ್ ಆಗಿ ಎರಡೂ ನಡೆಯಬಹುದು, ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಕಾನ್‌ಫ್ಲಿಕ್ಟ್ ಆಗದಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಲೋಕಲ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಪಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್, ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್—ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸೇರಿಸಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವ ಮೈಸೂರು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳವರು ಒಳಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ರೀಡಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಂಪರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮತ್ತಿತರರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಧೇಯಕದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೂರನೇ ಕ್ಲಾಜಿನ ಒಂದನೆಯ ಒಳ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಲೋಕಲ್ ಅಥಾರಿಟಿಯು ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಟರ್ಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವವರನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು. ಲೋಕಲ್ ಅಥಾರಿಟೀಸ್ ಮತ್ತು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ, ನೇರವಾಗಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಲೋಕಲ್ ಅಥಾರಿಟೀಸ್ ಅಧಿಕಾರ ಮೊಟಕು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ನಾವು ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಭಾರಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಕೂಗಿದೆ, ನೌಕರರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿರುವಂತೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು. ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡುವವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ.

ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕ್ಲಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಮತ್ತು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿ ಹುಡುಕಬೇಕು. ಲೋಕಲ್ ಅಥಾರಿಟೀಸ್ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಯಾರು ತಪ್ಪಿಸ್ಥನೋ ಅವನನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆನ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಒಂದು ಕ್ಲಾಸ್ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಆತ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಟ್ಯಾಂಪರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ನಿಕ್ಷನ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಕ್ಲಾಸ್ 7ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಇಂಪೋಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಇಲ್ಲ. ರೂರ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ತಪ್ಪಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಹೋದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಬಹುದು. ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕಾನ್‌ಫ್ಲಿಕ್ಟಿಂಗ್ ಪವರ್ಸ್ ಇಲ್ಲದಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ತಂದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗಬಹುದು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಚದ ಹಾವಳಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ

ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪುನೋಭಾವ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಲಂಚಕೊಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತೊಡಕು ತೊಂದರೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಲಂಚದ ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಒಂದು ಇದ್ದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದು ನರಿಕೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನನ್ನು ಜೋನ್ ಅಪ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಜೋನ್ ಅಪ್ ಮಾಡಿ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಏನು ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಬೇಕೋ ಅದು ದೊರಕುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಕೂಡ ಇರಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅಲ್ಲ ಯಾವ ಬ್ರಹ್ಮ ಬಂದರೂ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅನರ್ಪ್ ಮಾಡಬೇಕು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮೇಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರ ಅಲ್ಲದೇ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಜೋನ್ ಅಪ್ ಮಾಡುವುದು ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri K. H. RANGANATH (Mudigere).—Sir, I welcome the measure, but at the same time I feel sorry for some of the lacunae that are there in the Bill. The Hon'ble Minister and the Government in their anxiety to bring a Bill of this kind have not bestowed as much attention as they should have. The purpose of the Bill, as I understand it, is to punish the corrupt officers or officers who do not discharge their duties properly. The wording of sub-clause (*b*) of clause 4 is not proper. As it is worded, it means that supposing there is an officer who refrains from exercising his powers for improper or corrupt practices, there will be an enquiry under this section. I do not know whether we have reached a stage of punishing an officer who does not exercise his powers for improper or corrupt purposes. The Hon'ble Minister may kindly look into this.

Sri B. M. PATIL.—It means that even if an employee refrains from exercising his powers for improper or corrrupt purposes, he will be subject to the jurisdiction of the Vigilance Commission and he will be punishable.

Sri M. S. KRISHNAN.—It is expected that an employee should refrain from exercising his powers for improper or corrupt purposes. But if he does not refrain and if he exercises his powers for improper or corrupt practices then only he should be liable to punishment. If he refrains, how can you punish him? I do not think even the Government mean that an emloyee who refrains from exercising his powers for improper or corrupt practices should be punished. There must be some grammatical mistake.

6-00 P.M.

Sri M. NAGAPPA.—Some semi-colon or comma seems to be necessary. A semi-colon or comma should be put between "his powers" and "exercising". If you read "refrained from exercising his powers for improper or corrupt purposes" it will give a different meaning. It should read, any complaint that an employee had exercised his powers

(SRI M. NAGAPPA)

for improper or corrupt purposes", and for that purpose there should be a semi-colon or comma between "exercising" and "his powers" because as it now stands "for improper or corrupt purposes" will qualify both the parts. I think the whole clause needs some check-up.

SRI M. S. KRISHNAN.—I am afraid the construction given by my friend Sri Nagappa is not very happy. I do not think it is the intention of Government that an employee who refrains from exercising his powers should be punished. There is something wrong in the drafting which should be looked into.

SRI K. H. RANGANATH.—My suggestion is that this sub-clause requires to be properly worded and put in such a manner that it does not give a meaning that an employee who refrains from exercising his powers will be punished. In that case even the Vigilance Commission will have no jurisdiction. I hope the Hon. Minister will look into the wording of the sub-clause and make suitable changes.

In the definition of "employee" in clause 2, I do not know what made the Government to exclude Government servants. The present Municipalities Act empowers the Government to form a separate Municipal Administration Cadre. Unless that is done, the purpose of the Bill would not be served. The Bill, as it is, gives jurisdiction both to the Vigilance Commission and to the Government to deal with the offences. When such is the case, I do not know what prompted the Government to exclude Government servants in the definition of "employees".

SRI K. PUTTASWAMY.—They are already under the jurisdiction of the Vigilance Commission.

SRI K. H. RANGANATH.—Even then I do not think there would be any harm if they are included here also.

Further, some of the words in some of the clauses are very vague. In clause 4, sub-clause (*b*) (ii), it is stated "any complaint of corruption, misconduct, lack of integrity....." It would be too much for any prosecution to prove "lack of integrity". It would be better if precise offences are mentioned instead of mentioning such vague offences giving scope for the offenders to escape the punishment.

Then, as already mentioned by my friend Sri T. R Shamanna, the meaning of sub-clause (4) of clause 4 is not very clear. It would only take away the right of the municipal authority to continue the enquiry if the Vigilance Commission were to take action aganist them. This must be looked into.

The most important clause of the Bill is clause 7. Time and again the Government have been pleading their inability to punish the offenders under the plea that the existing law does not give sufficient scope for speedy and effective control over the officers. In fact, the

Chief Minister was pleased to say the other day that under the existing rules he is not in a position to take any action. Now we are passing a new law and so let us not leave any scope for the offenders to escape and let us give sufficient powers to the Government to punish the offenders. The clause as it stands reads :

> "On receipt of the records under sub-section (2) of section 6, the Government may, after consulting the Mysore Public Service Commission, where such consultation is necessary, pass orders....."

There will be considerable delay in this consultation with the Public Service Commission. It is for consideration whether such consultation is necessary in order to avoid delays. This is a new piece of legislation which you are enacting and so I think it would be better if you take more powers under this to punish the offenders. I am making this suggestion because Government have been complaining about their inability to take action under the existing laws and so it is better they are given more powers than necessary. Clause 7(1) says :—

> ".....where such consultation is necessary, pass orders,—
>
> (i) either exonerating the employee, or
>
> (ii) imposing any penalty."

My suggestion is, instead of putting it in this fashion, "either exonerate the employee or impose any penalty" it is better if the Government we e to think in the other way.

Clause 7 (2) says that the orders passed by the Government shall be binding on the employee and the local authority concerned. There has been inordinate delay in framing the rules under the various Acts. It is better we frame simple rules as early as possible, without giving scope for more litigations and the offender to escape, and take more powers to punish the offender Otherwise, the purpose of the Bill will not be served.

With these comments, I welcome this measure and thank the Chair for giving me an opportunity to say a few words.

† Sri D. B. KALMANKAR.—Mr. Speaker, Sir, I appreciate the intention of this Bill, and I think, the Government means business by introduting this Bill. As per the definition, 'local authority' means a Municipal Corporation, a Municipal Council, a Notified Area Committee, a Planning Authority, the Bangalore Water Supply and Sewerage Board or any other authority. I fail to understand why Taluk Development Boards, District Development Council, Village Panchayats, Town Area Committees, which are also local authorities, have not been included. If we see Section 17, Sub-Section (2) of the Village Panchayats and Taluk Boards Act, "local authority" is defined there also, and local authorities include Taluk Development Boards, Village Panchayats and others. That is why I said that the intention of this measure is very good. Local authorities are, by and large, more

(SRI D. B. KALMANKAR)

in rural areas, who are exercising their huge powers and are playing a very important role in today's life. Taluk Board has got jurisdiction over the whole Taluk and Development Council has got jurisdictionover the whole district. During these days, we hear so many complaaints against the Secretaries of the Panchayats and against the Accountants, who work in the Taluk Board. Even under the V. P. and T. B. Act of 1959, there is no provision to take any action against the Accountant. If any discipalinary action is to be taken against the Accountant, the procedure is very cumbersome. A Resolution should be passed by two-thirds majority of the members to that effect, and then only any disciplinary action could be taken. To-day we find anomolous conditions prevailing in Taluks. Sir, I can quote without contradiction that there is an Accountant in the Taluk Board of Aland, who is there for the last 6 to 7 years. Everybody complaints against him, representations were made and complaints were given. But, no enquiry could take place and he could not be transferred simply because the law does not permit it. I thought in this Mysore Local Authorities (Disciplinary Proceeding against employees) Bill, 1968, these categories of employees may be included. In fact, that is what I expected But, I fail to understand why such employees, who are in large numbers in so many Taluk Boards throughout the State, are exempted. I feel that there is some political reason for this. As we know, in almost all Taluk Boards, the party in power has got majority and they want to see that these employees are screened. If that is so, I am of the opinion that this measure will not go a long way in solving the problem. Therefore, I request the Hon. Minister to include those local authorities also in this definition and once for all pass an Act which will be comprehensive enough and which will take all such cases into consideration. Then only, I think, some purpose will be served. Without that, it is not going to serve any useful purpose, if you want that discipline should be maintained and corrupt officers should be dealt with as per law. I feel, there is some discrimination and persons, who are not included, will be going scot-free. This must be an Act to take dispciplinary action against all such employees also.

Then, I would like to refer to powers of Government to punish employees. It is stated that in addition to the local authority concerned, the Government shall also have power to punish any employee. I do not know whether you mean that simultaneously proceedings can be taken both by the Legal Department and the local authority under this Act. You cannot give two punishments under the Constitution. If that is so, why should they say in sub-clause (4) of Clause 4 that

> "Where action is initiated or taken by the Government or the Vigilance Commission under this Act against any employee

the local authority or any officer of the local authority concerned shall not be competent to take or continue any action in respect of the same subject matter."

As regards when action is taken by the Government or the Vigilance Commission, there is lot of scope for confusion. At what stage the local authority should cease to take action. We do not know whether action will be taken by the Government after the enquiry or immediately a complaint is made to the Government or the Vigilance Commission. These things are not clear.

Then I come to the process of enquiry and investigation. The Vigilance Commissioner must first make an investigation, then they must submit their opinion to the Government and then the Government must say, "proceed with the enquiry", and then again after the enquiry that must come to the Government. This will take a long time and by that neither the employee will be punished nor any disciplinary action will be taken by the local authority as required under this Act. You can be clear about that. You say that action may be taken by the lacal authorities but under the local authorities Act, if they have no power to take action, this authority have power to take disciplinary action either through the Chief Executive Officer or the Government. So there is some confusion there.

Then Sir, regarding clause 4, the wording is not happy. It says "Any complaint that an employee for improper or corrupt purposes. * * * For this, let these words be inserted there. "Any complaint that an employee, for improper or corrupt purposes, had exercised or refrained from exercising his powers". Then I think that would be better. Otherwise, there is likelihood of confusion. Or it could be:—"any complaint that an employee, for improper or corrupt purposes, had exercised his powers or refrained from exercising the powers vested in him." In that case the confusion made by the present clause will be removed.

Then Sir, regarding clause 6, I have to submit that because in clause 5 you have mentioned that the Vigilance Commission may investigate any complaint against any employee in respect of any matter referred to in clause (a) or (b).....received by the Vigilance Commission or which may come to its notice in any manner, if in the opinion of the Vigilance Commission such complaint requires investigation....." It is a very good clause, and any complaint received by the Vigilance Commission directly also must be investigated. If that is the intention, then I submit I have given an amendment to clause 6 for the addition of the words "or on any complaint" after the words "where the alleged misconduct of the employee is investigated by the Vigilance Commission either *suo motu*, so that even a complaint by a private person may be investigated by the Vigilance Commission, because the complainant will be responsible. When it comes to the notice of Vigilance Commission in any manner as you intend in clause 5, I would respectfully submit that you also add these words in clause 6 "or on any complaint". If this is done, I think the purpose will be served in a better manner.

(SRI D. B. KALMANKAR)

Now in regard to clause 3, I am afraid, that this goes against the provision of article 311 (1) of the Constitution. Under that article what is said is "311 (1). Any person who is a member of civil services of the Union or an All India Service or a Civil Service of a State or holds a civil post under the Union or a State shall be dismissed or removed by an authority subordinate to the one by which he was appointed."

The intention is already contained in this article. Probably, you intend to bring it in the rules as to what type of disciplinary action must be taken, what must be the extent and all that. If you intend to make it clear in the rules add in clause 7 "impose any penalty or any punishment." I want that punishment to be prescribed. If punishment is to be prescribed, the quantum has also to be looked into. I am of the opinion that we should not rush through this legislation so early because it is denying the rights and privileges of the members of this House to have a free and frank discussion, we also feel sorry that there is no similar Act for making enquiry into the conduct of public men. Unfortunately, the Bill that was brought by hon. Member Sri Nanje Gowda was not considered and the Government is against that. So at least, when they intend to do something at this stage, when you want to bring discipline in the local authorities employees, I request you to think over all these matters from all points of view instead of rushing through hastily you may please refer this matter to a Select Committee and after considering all the aspects you may take appropriate decision. With these words, I conclude.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಲೋಕಲ್ ಅಥಾರಿಟೀಸ್ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಎಗೈನ್ಸ್ಟ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಬಿಲ್ 1968, ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಅನಕ್ಕಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದೆ ನಾವು ಪಾಸ್ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಸನಿನಲ್ಲಿ ಲೋಕಲ್ ಅಥಾರಿಟೀಸ್‌ಗೆ ಸಂಭಂಧಪಟ್ಟ ಕರಪ್‌ಶನ್ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಶನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವರ ಜುರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನಿಗೆ ಸಬ್‌ಮಿಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಶನ್ನಿನವರು ಕಾರಾನುಕಾಲದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಎಷ್ಟೋ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮೀಶನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಗೇಶನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ; ಅದರಮೇರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರ್ ಪಾಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಶನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಈ ಲೋಕಲ್ ಅಥಾರಿಟೀಸ್ ನೌಕರರನ್ನು ಕೂಟ್ಟರೆ, ಬೇರೆ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬರಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಕರಪ್‌ಶನ್ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು, ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವಿಜಿನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಅಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನಿರ್ಬಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವ ತರಹಕ್ಕಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಇದರಿಂದ ಕರಪ್‌ಶನ್ ಅವಾಯಿಡ್ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಆಕ್ಟ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ಆಫ್ 1964, ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್, ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟತಕ್ಕ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಇವೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಬೇರೆ ಇವೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ಆಕ್ಟಿನ ಉದ್ದೇಶ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಶನ್ನಿನ

ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು. ಅಷ್ಟೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಪ್ರೊವಿಜನ್ಸ್ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 4ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಗೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಾದ ನಂತರ ಸೆಕ್ಷನ್ 5ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಶನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇರಬೇಕುಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 6ಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಬ್ದ " ಮೇ " ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೀಗೆ ಇದೆ :

> " The Government after examining the records may direct an enquiry into the cases by the Vigilance Commission ".

ಇಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಎನ್‌ಕ್ವಯಿರಿ

6-30 P.M.

ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂಸಹ, ಇಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿಯನ್ನು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ " ಮೇ " ಎನ್ನತಕ್ಕಂತ ಶಬ್ದವನ್ನು ಡಿಲೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಡೆ " The Government after examining the records may direct an inquiry in the case by the Vigilance Commission " ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ " from any other authority and the Vigilance Commission is of the opinion that disciplinary proceedings shall be taken, it shall forward the records of investigation along with its recommendation to the Government " ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡಿ. ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಾಗ, ಅವರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೇಸಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಮಾನ ಪಡುವುದು ಬೇಡ. ಆದ್ದರಿಂದ " May " ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಿಂದ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರವೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧದ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ತಮಗೆ ಬೇಡವಾದವರ ಕೇಸಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಇಂಥಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬಹುದು. ನಾಳೆ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬರಬಹುದು. ಯಾರಿಗೂ ಸಹ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬಾರದು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಇವೊತ್ತು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೇಸಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅದನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಎನ್‌ಕೈರಿಮಾಡಿ ಅದು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ 3—4 ವರ್ಷ 5—6 ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಆಫೀಸರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆನ್‌ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಅವರ ಕೇಸಿನ ವಿಚಾರಣೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಅವರು ಡ್ಯೂಟಿಮೇಲೆ ಬಂದು ಹಿಂದಿನ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಹಿಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಕೇಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅವಧಿ, ಮತ್ತು ಇನ್‌ಕ್ವೈರಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 8 ರಲ್ಲಿ " Nothing in this Act shall prevent any employee from being liable to any other penalty or punishment to which he would have been subject if this Act had not been passed. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಡಬಲ್ ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾತಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಸೆಕ್ಷನ್ 9 ರಲ್ಲಿ " The Government to make rules ;—The Government may by notification in the official Gazette, and after previous publication make rules for carrying out, all or any of the purposes of this Act. " ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಪರ್ಪಸ್ ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಲ್ಲ. ಏತಕೆಂದರೆ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಈಗ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಾವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾಂಪ್ರೆಹೆನ್ಸಿವ್ ಬರ್ ತರಬೇಕು. ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸೀವ್ ಆಗಿ ಆಯಾ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದು ಪಡಿತರಬೇಕು.

ಈ ಮಸೂದೆಯ ಡೆಫಿನಿಷನ್ " employee means an officer or servant employed in the service of a local authority, but does not include Government servants whose services are temporarily placed at the disposal of the local authority " ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ I ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್, ಸೆಕೆಂಡ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಪ್ಯೂನ್ಸ್ ಇವರೇನೋ ಬರುತ್ತಾರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇಡಬೇಕು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಫಿಸರುಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಚೀಫ್‌ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಆಫೀಸರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಮೀಷನರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಇರಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮೀಷನರು, ಚೀಫ್ ಆಫಿಸರು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ನೌಕರರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ದುಡ್ಡು ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನಾ ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ನೌಕರರಿಗೂ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬಿಲ್ಲು ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri L. SRIKANTAIAH.—Sir, I do not know whether to welcome this Bill at all, because there are doubts which even after a careful reading. I have not been able to reconcile even to myself.

In the first place, I have sent separate amendments to this Bill. I doubt to what extent this Bill can stand legal scrutiny. In the first place, let us remember that the employees under the several local authorities are not as yet coming under the Mysore Municipal Administrative Service. I am informed that as yet the service rules have not been framed. So it follows that the regular servants of the Government who have been given over to the local authorities as lent officers are not covered. The other employees of the local authorities are directly recruited. That being the case, the question is whether the State Vigilance Commission that has come into existence under article 309 of the Constitution, can be made to extend its power over these employees of the local authorities. I may submit, that aspect must be closely scrutinised. Because it happens like this. An employee who is directly recruited to the local authority by the municipality comes under the direct service of the local authority. Strictly, he is not a Government

servant. As you are aware, this Vigilance Commission is constituted under article 309 to exercise a sort of vigilance over the Government servants. Strictly speaking, the employees of the local authorities are not Government servants. The question arises whether by framing a section like this :

> " Notwithstanding anything contained in any enactment by or under which a local authority is constituted or in any other law, contract or agreement for the time being in force...."

By enacting a section of this type, whether we can extended the right to bring that man under the jurisdiction of the Vigilance Commission, is a point on which I reserve my opinion, for the simple reason that he is not a Government servant, and even if you enact section 3, unless you amend the relevant Municipal Act, wherein that condition is imposed under section 365 of the Municipal Act, I do not think by section 3 as you have drafted here, you can invoke your jurisdiction. Therefore, it is time that we refer this Bill to the Select Committee and examine carefully whether section 3 and 4 are *intra vires*. It is for the legislature to enact, and if a man is aggrieved, let him approath the high court with a writ petition. You may say so. That may be true. There may be rulings of the Chair that this House need not concern itself with the legality of the enactment. But before enacting a piece of legislation, I think a duty is cast on all of us to scrutinise properly and see whether that we are enacting is valid in law. And I doubt, whether that aspect a Bill has been satisfied here. Therefore, I would request the Hon'ble Minister to have the whole legislation examined carefully by an expert legal committee or with the advice of the legal experts in the Select Committee.

I would also invite the attention of the Honble Minister to section 79 of the Municipal Act wherein most of these are declared as public servants, read with section 21 of the Indian Penal Code and in particular, article 365 of the Mysore Municipalities Act.

The next aspect, I wish to deal with is whether by subjecting these employees to enquiry, the purpose would be served. I may be excused if I submit, I have a very poor opinion of the Mysore Vigilance Commission. I am sorry to state that the whole machinery is let loose to catch a mouse and later on under this Act (section 6) investigation is done and later on the whole thing is transferred to the Government for enquiry. As a matter of fact, I do not see why section 6 should be there. Either you have faith in the Vigilance Commission and invest it with power to hold an enquiry and punish the officer who is found guilty by the Vigilance Commission or you do not provide this. What section 6 contemplates is that the Vigilance Commission is made to investigate and find out whether there is a *prima facie* case and if there is such a case, send that report to the Government under sub-clause (2). If a *prima facie* case is made, they hold the enquiry and recommendations of the Vigilance Commission are sent to the Government. I think the whole thing is cumberesome.

(SRI L. SRIKANTAIAH)

Further, I also wish to draw attention to section 365 (3). You are speaking of the Municipal administrative Service which has not yet come into being, subject, to correction, and again subject to correction, the rules have not been framed under that. And there section 365 is clear :

> "A municipal council may, if it deems necessary by a resolution passed by two-thirds of the total number of members of the Municipal Council, recommend to the Government the taking of such disciplinary action as may be necessary against officer belonging to the said service in respect of any misconduct by him."

Whether by enacting this Bill, you can take away the effect of section 365, I have my own doubt, subject to correction. Therefore, I would request you to examine this aspect of the matter. And I have already stated that as it is, he is not a Government servant. You cannot invoke article 309 and enact a section like section 3 and say :

> "Notwithstanding anything contained in any enactment, you can invoke the authority of the Vigilance Commission for this purpose."

I have my own doubt.

Moreover, Sir, there is another important point to which I shall refer. We know what is going on. I would say more than the so called clause 4, 3 or 2, the original criminal is not the employee, but the elected representative of the Council. He is really the *badmash* very often the abetter. Unfortunately we know the mechanism of how these corporations and local authorities are working. The so called elected or nominated *ex-officio* member goes scot free. I do not know the reason why the elected representatives have been left out. Why not hold an enquiry into the conduct of these people. The word 'public Servant' under the Municipality Act includes all the Presidents, Vice-Presidents and Councillors. As it is, there is no law to bring them under or hold any enquiry against them under any provision of the Act. So the arch abetter is still free and bacause this person has entered into service because of his burning in the stomach, he is held responsible. I request the hon. Minister, if he wants to cleanse the administration of local authorities, it is not enough by limiting it to employees alone. If you want to tone up the efficiency, I say with all emphasis that you must include the so called representatives also. If an employee obliges he is caught and if he does not oblige he is punished. If you want to purify the municipal administration, please enact some law so that we have better control. When I say this, it is not that I am saying anything about the elections to the municipal authorities, but what I wish to say is, let us view the whole thing in an impartial manner. We know how the local administration is working in several districts and several parts of the State. My humble suggestion is, it is not so much the poor employee who is culprit.

More than that, he is the victim of all pulls and pressures that are exerted on him by the so called representatives in most of these local authorities. Therefore, unless you plug that, I do not think simply because there is the Vigilance Commission, and you subject these people to that authority, things will improve. I have my own doubts about it.

I have sent in some amendments. I suggest to the Minister to please bring in a comprehensive Bill so as to include all the public servants, *i.e.*, Elected Councillors, Presidents and Vice-Presidents of local authorities. I am sure when you do that, you will have really cleansed the municipal administration.

Sri A. P. APPANNA (Deputy Minister for Industries).—If an elected representative becomes corrupt, naturally he has to face the electorate.

Sri L. SRIKANTAIAH.—We all know the method of fighting elections. As a matter of fact, the more corrupt a person is, the more popular he will be. It is a sad reflection if we were to say how most of us got elected to this Assembly. Let each man search his own heart and see how he got elected to this Assembly. That is why there is so much anarchy in India. A big farsical show is going on.

Sri A. P. APPANNA.—You are making out a case against democracy.

Sri L. SRIKANTAIAH.—I am simply amazged at this.

I would also request the Minister to scrutinise some of these clauses. For instance read clause 4 (b) (i) I am thankful to Sri K. H. Ranganath for drawing my attention to this. The clause is not worded happily. It says :

> "any complaint that an employee had exercised or refrained from exercising his powers for improper or corrupt purposes".

It gives a positive meaning. Just because he is not corrupt he becomes liable for enquiry.

Sri A. P. APPANNA.—Can you word it properly ?

Sri L. SRIKANTAIAH.—It is left to the Draftsman.

This sub-clause gives a positive meaning. It is my duty to draw your attention and it is for you to accept it or not. I would wind up my talk by saying that it is better the whole thing is scrutinised by a select committee very carefully with the assistances of legal experts so that we can bring a better Bill.

Sri M. S. KRISHNAN.—Mr. Speaker, when I read this Bill particularly the Statement of Objects and Reasons, I was really elected because I am one of those who holds that all corrupt practices must be put an end to at whatever level it may be and if powers are not there to the Vigilance Commission, naturally such powers will have to be given. You will appreciate that matter of control in the Bangalore City Municipal Corporation has been discussed quite at length and I remember that it has always been held by the Councillors in Bangalore that the employees of the Bangalore City Municipal Corporation and similarly all

(SRI M. S. KRISHNAN)

employees of several local bodies should come under the purview and jurisdiction of the Vigilance Commission. The reason for this statement is, we all know and as was stated by Sri T. R. Shamanna today there has been enormous amount of corruption in the municipal corporation, in the City Improvement Trust Board and in several municipalities and local bodies in our State. Corruption has become synonymous with the work that is going on in the Corporation as well as in other bodies. It has been our experience both as legislators as well as men who have been serving the public, that this corruption has been going on from the highest level to the lowest level. For a licence, for a tender, for a contract, for anything even for an application to move from table to table, money will have to be paid. Nothing moves unless money is paid and the next authority might be a clerk or Engineer or Assistant Engineer or Executive Engineer or Superintending Engineer or whoever might be. It all depends upon the quantum of work that a contractor would get.

Business of the House

7-00 P.M.

MR. SPEAKER.—Sri Krishnan, may resume his speech tomorrow.

Before adjourning the House, I would like to make an announcement. The Business Advisory Committee met at 3 P.M. to-day and allotted time for the following Bills :

		Time allotted.
1.	The Mysore Gift Goods (Unlawful Possession) (Amendment) Bill, 1968. (This has been passed.)	Half-an-hour
2.	The Mysore Local Authorities (Disciplinary Procedings against Employees) Bill, 1968.	2 hours
3.	The Mysore Sales Tax and Entertainment Tax (Amendment) Bill, 1969.	1 hour
4.	The Hyderabad Jagirs (Commutation) Regulation (Mysore Amendment) Bill, 1967.	1 hour
5.	The Mysore Inams Abolition Law (Amendment) Bill, 1968.	2 Hours

The Committee also decided to take up the Non-Official Business on Thursday the 3rd April and The Mysore Land Revenue (Second Amendment) Bill, 1969, on Monday the 7th April 1969.

The House will now adjourn and reassemble at 1 P.M. tomorrow.

The House adjourned at Five Minutes past Seven of the Clock, to meet again at One of the Clock on Wednesday, the 2nd April 1969.

— —

WD 12743—GPB—600—4-8-1969

CONTENTS

		Pages
1	(i) Starred Questions and Answers ...	167—191
	(ii) Questions for Answers on the day (but not taken up)	191—193
2	(i) Notice of Adjournment motion *re*: Strike at the Bellary Medical College—(Postponed) ...	193—194
	(ii) Notice of adjournment motion *re*: Arrest of certain persons on 31st March 1969 in Bangalore ...	194—195
3	Leakage of S.S.L.C. Examination Question Papers ...	195—224
4	Statement by the Deputy Minister for Education *re*: leakage of the Examination Question Papers ...	224—226
5	Calling Attention to a matter of Urgent Public Importance—	
	re: Fire Accident at Mallalichannehalli Tarikere Taluk...	226—227
6	Papers laid on the Table—	
	(i) Bangalore, Karnatak and Mysore Universities(Amendment) Bill, 196 , as passed by the Legislative Council ...	227
	(ii) Mysore Beedi Industrial Premises (Regulation of Conditions of Work) Repealing Bill, 1969 as passed by the Legislative Council ...	227
7	Petition from some Villagers of Sorab Taluk *re*: Taking up of Famine Relief Works ...	227—228

V-, 31 N 69
N 19-19-1-3
(B) 4865

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, 2nd April 1969

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALE) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Rural Communication Roads in S. K. District

91. Sri S. JAYAPRAKASH SHETTY (Brahmavar).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) the amount earmarked by the State Government towards rural communication roads ;

(*b*) the amount provided towards the same for various districts ;

(*c*) the amount spent towards the same during the last ten years in South Kanara District ;

(*d*) the amount earmarked during this year ?

Sri K. LAKKAPPA (Minister for Public Works).—

(*a*) Rs. 54.00 lakhs.

(*b*) *Vide* statement appended.

(*c*) Rs. 75.69 lakhs.

(*d*) Rs. 3.11 lakhs.

(SRI K. LAKKAPPA)

STATEMENT

Sl. No.	Name of District			Original allotment (Rs. in lakhs)
1	Bangalore	...	...	1.51
2	Mysore	...	...	1.71
3	Mandya	...	...	1.40
4	Tumkur	...	...	1.46
5	Kolar	...	...	2.31
6	Belgaum	...	...	3.61
7	Bijapur	...	...	2.80
8	Shimoga	...	...	1.00
9	Chitradurga	...	...	1.87
10	Chickmagalur	...	...	3.40
11	Hassan	...	...	1.27
12	Gulbarga	...	...	3.10
13	Raichur	...	...	3.75
14	Bidar	...	...	.75
15	Bellary	...	...	.85
16	Dharwar	...	...	5.95
17	North Kanara District	...	...	4.75
18	South Kanara District	...	...	3.11
19	Coorg	...	...	.95
	Reserve	...	...	8.45
			Total ...	54.00

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 3.11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳಿಗೆ, ಬ್ರಿಡ್ಜಸ್ ಕಟ್ಟಲು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನೂ ಮುಂದು ವರಿಸಿ; ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆ ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದರಿಂದ 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಣದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ಶೆಟ್ಟಿ.—ತಾವು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬ್ರಿಡ್ಜಸ್‌ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. 8-10 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಉಳಿದಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಉಳಿದಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಆದರೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಗಳು, ಬೆಟ್ಟ ಮತ್ತು ತೋಡುಗಳು, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ನದಿಗಳು ಎಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ನದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಜನರು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಸಾಗಿಸಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನದಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಸೇತುವೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷವೇ ಅವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದಕ್ಕೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಡೆಗೂ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಒಂದನ್ನೇ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಮತ್ತು ಈವಾಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದರು ಯೋಜನೆ, ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕುದು ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ.

Sri R. NAGAN GOUDA.—I notice that Bellary has been given an allotment which is almost half of the allotment given to some Districts. May I know if any principle has been followed in making allotment for the various Districts ?

Sri K. LAKKAPPA.—It is not possible to follow hard and fast rules. Some Districts need more roads than other Districts and therefore we have to allot more funds to those Districts. Some Districts need no more roads. Looking into the needs of the District, we are allotting funds. We cannot have a definite policy in this regard.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ನುರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳು ಇಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರ,—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಿಂತ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ, ಹಳ್ಳಗಳಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ನಾದುರಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಹಣವನ್ನು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಡಮೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕುದು 1.27 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಇದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಹಾಸ್ಸಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Misappropriation of Panambur Service Co-operative Credit Society Funds

576. Sri RATNAKUMAR KATTEMAR (Moodabidri).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(*a*) whether Government has received a complaint from the President of the Panambur Service Co-operative Credit Socity, Panambur, South Kanara, alleging misappropriation of society funds to the tune of over Rs. 18,000 ;

(*b*) whether complaint on the alleged misappropriation of funds of the said society has been lodged with the Inspector of Police, Mangalore Rural Circle in the above matter ;

(*c*) whether the person against whom the complaints have been lodged is a member of the D.C.C., South Kanara ;

(*d*) whether the audit of accounts of the society and enquiry under section 64 are complete ;

(*e*) the total amount of society funds misappropriated ;

(*f*) whether the persons complained against have been arrested and the books of the society have been seized ?

Sri B. L. GOWDA (Deputy Minister for Co-operation).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes ; by the President of the Society.

(*c*) No information.

(*d*) The audit of the accounts of 1967-68 is completed but not the enquiry under section 64.

(*e*) Rs. 18,000 as alleged by the President.

(*f*) No.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರತ್ನಕುಮಾರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು ಹೇಳಬಹುದೋ ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್ ಎಂದು ಅವರ ಹೆಸರು.

†Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned†

Survey work relating to Upper Tunga Project

649. Sri M. G. BANAKAR (Byadagi).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether the survey work relating to Upper Tunga Project (Hajiganoor Dam) is completed ;

(*b*) the extent of land that would be irrigated by the construction of this project (Districtwise and Talukwise information may please be furnished) ;

(*c*) the period within which the project will be completed together with its total estimated cost ?

Sri D. PARAMESWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation and Electricity) [On behalf of SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister)].—

(*a*) No.

(*b*) and (*c*) Do not arise in view of reply given above.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತುಂಗಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆಯೇ ? ಕೈಬಿಡದಿದ್ದರೆ ಇದರ ಕೆಲಸ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ ! ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾರ್ಚ್ 1968 ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುವುದು ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರುವುದು ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗ ಯೋಜನೆಯ ಸರ್ವೆ ಮುಗಿದಿದೆಯೇ ಅಂತ, ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರ ನೋಡಿದರೆ ಯೋಜನೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ತಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ನರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಅಲ್ಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರ ಅಂತ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಕೈಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಸರ್ವೆಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನತತವಾಗಿ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಬ್ಯಾಡಗಿ, ಶಿರಹಟ್ಟಿ, ಮುಂಡರಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—That depends upon the availability of funds and technical clearance to be given by the C. W. P. C.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—When do you expect the survey work to be completed and when did it commence, Sir ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರತ್ನಕುಮಾರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕಾಲದ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿತಕ್ಕ ವಿಚಾರ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾನ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—18 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಪಾದಿತರನ್ನು ಏನಾದರೂ ಆಪಾದನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ? ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ, ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಕರುಣೆ ಏಕೆ? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಂಘಗಳ ಕಾನೂನಿನ 64ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾನ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಆಪಾದಿತರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲವೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಆ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—It is said here that the audit of the accounts for 1967-68 is completed, but not the enquiry. What is the stage of the enquiry? When did the enquiry commence?

Sri B. L. GOWDA.—The enquiry commenced during October-November 1968.

Sri N. G. HALAPPA.—May I know whether they have apprehended the accused and at what stage is the police investigation?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 17-9-68 ರಲ್ಲಿ. It is under investigation.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಇದು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಧಾರ್ಜ್‌ಷೀಟ್ ಹಾಕುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ನಿಧಾನವಾಗಲು ಕಾರಣವಿದೆ. ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಹಣ ವಾಪಸು ಪಡೆಯಲು ತೊಂದರೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ, ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುವವರು ಧಡೂತಿ ಆಸಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಧಡೂತಿ ಆಸಾಮಿಯಾದರೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಡರಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸುಮಾರು 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

Land owned by Harijan Families in Kendahalli village

584. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Minister for Revenne be pleased to state :—

(*a*) the number of Harijan families in Kendahalli village, in Kasaba Hobli, Magadi taluk ;

(SRI C. R. RANGE GOWDA)

(*b*) the extent of land owned by each one of these families;

(*c*) the action taken to confirm the grant of land under occupation to these families ?

SRI H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) 34.

(*b*) *Vide* Statement appended.

(*c*) The land occupied is Forest land which is not yet released. The grant of land in unauthorised occupation to the encroacher can only be made if specific provision therefor is made in the Mysore Land Revenue Act, 1964.

STATEMENT

List of names of Harijan Families of Kendahalli village, Magadi taluk.

Sl. No.	Name		Extent of land owned	Remarks
1	2		3	4
	Sriyuths—		Acres Gts.	
1	Bora *alias* Bajja	...	5–08	
2	Bora s/o Sanna	...	0–26½	
3	Hutchahanumamma	...	...	Landless
4	Basavaiah s/o Jogaiah	...	...	Landless
5	Chikkabora s/o Doddabora	...	1–00	
6	Boraiah s/o Chikkahudugaiah	...	1–00	
7	Andanaiah s/o Chikkahudugaiah	...	0–20	
8	Ningaiah s/o Chikkahudugaiah	...	0–20	
9	Mallaiah s/o Lingaiah	...	...	Landless
10	Chikkalinga s/o Linga	...	...	Landless
11	Motaiah, Chikkaiah, s/o Linga	...	4–32	
12	Narasa s/o Sepoy Lakka	..	...	Landless
13	Ningaiah s/o Jogaiah	...	1–20	
14	Siddaiah s/o Jogaiah	...	1–20	
15	Jogaiah s/o Dodda Bora	...	1–00	
16	Kaleeramma wife of Thirumaladasi	...	6–31	
17	Karithimmaiah s/o Kariya	...	3–16	

1	2		3	4
	Sriyuths—		Acres Gts.	
18	Kempaiah s/o Ariyaiah	...	...	Landless
19	Ulamma	...	...	Landless
20	Chikkaiah s/o Govindaiah	...	0–27	
21	Rangaiah s/o Govindaiah	...	0–27	
22	Venkata s/o Dasi	...	0–27	
23	Channa s/o Kadumalla	...	1–06	
24	Revaiah s/o Kadumalla	...	3–35	
25	Narasa s/o Puttanarasa	...	2–00	
26	Kariya *alias* Papaiah	...	1–15	
27	Jogi Maraiah	...	1–33	
28	Lakshminarasimha s/o Kempalakka	...	...	Landless
29	Narasimha s/o Kempalakka	...	...	Landless
30	Puttarasa s/o Kadumalla	...	1–05	
31	Siddaiah	...	...	Landless
32	Channa s/o Kadumalla	...	1–20	
33	Venkatanarasa	...	...	Landless
34	Marichanna s/o Kadumalla	...	1–20	

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಈ 34 ಹರಿಜನ ಕುಟುಂಬಗಳವರು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಇದು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್. ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಟಿ.ಟಿ. ಹಾಕಿ ದಂಡ ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಸ್ಪೇ ಆರ್ಡರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ತಾವೂ ಕೂಡ ಸ್ಪೇ ಆರ್ಡರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಆಕ್ಟನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಜಮೀನಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕದಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ ಈ ಜಮೀನನ್ನೂ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. 1965 ನೆಯ ಇಸವಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಸಾಗುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬಾರದು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—34 ಸಂಸಾರಗಳವರು 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಆಬಾದುಮಾಡಲು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I have stated that they are in wrongful possession for the last ten years. I cannot say what amount they have spent for the improvement of the land.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಇದೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರ ಆ ಸಮಿತಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು. ಏನು ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಈ ಜಮೀನಿನ ವಿಚಾರ ಅದು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಜಮೀನನ್ನು ರಿಲೀಜ್‌ಮಾಡಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಜಾಗ್ರತೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I have already stated that correspondence is going on between the Forest Department and the Revenue Depertment for the immediate release of this land.

Survey work relating to Upper Tunga Project

649. **Sri M. G. BANAKAR** (Byadagi).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether the survey work relating to Upper Tunga Project (Hajiganoor Dam) is completed ;

(*b*) the extent of land that would be irrigated by the construction of this project (Districtwise and Talukwise information may please be furnished) ;

(*c*) the period within which the project will be completed together with its total estimated cost ?

Sri D. PARAMESWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation and Electricity) [On behalf of SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister)].—

(*a*) No.

(*b*) and (*c*) Do not arise in view of reply given above.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತುಂಗಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆಯೇ ? ಕೈಬಿಡ ದಿದ್ದರೆ ಇದರ ಕೆಲಸ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ ! ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾರ್ಚ್ 1968 ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುವುದು ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರುವುದು ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗ ಯೋಜ ನೆಯ ಸರ್ವೆ ಮುಗಿದಿದೆಯೇ ಅಂತ, ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರ ನೋಡಿದರೆ ಯೋಜನೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ತಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಅಲ್ಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರ ಅಂತ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಕೈಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಸರ್ವೆಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಮೇರ್‌ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನತತವಾಗಿ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಬ್ಯಾಡಗಿ, ಶಿರಹಟ್ಟಿ, ಮುಂಡರಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—That depends upon the availability of funds and technical clearance to be given by the C. W. P. C.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—When do you expect the survey work to be completed and when did it commence, Sir ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—The Survey work commenced just about six months ago and it is going on.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—May I know the stage of Survey of the said project and may I know the approximate irrigable area if the project is completed.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Unless the survey is completed, it is not possible to give all these details.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎರ್. ಬೆಲ್ಲದ್.—ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಎಷ್ಟಾದ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಧಾರವಾಡ, ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಬೈರೆಂಪಾದ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾರ್ಚ್ 1968ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ ಅದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಇದು ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಾಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎರ್. ಬೆಲ್ಲದ್.—ಇದು ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಬೈರೆಂಪಾದ ಮತ್ತು ಗಾಜನೂರು ಈ ಎರಡೂ ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಾಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು, ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ, ಮಾರ್ಚ್ 1968 ಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಜನೂರಾಗಲಿ ಬೈರೆಂಪಾದ ಆಗಲಿ ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಾಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಮಾರ್ಚ್ 1968 ರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ 1968 ಮಾರ್ಚ್‌ಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಕಾಣೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಚ್ಯೆಂ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಆನಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

Amount provided in the Budget towards upliftment of Harijans and Girijans

710. Smt. CHAMPA BAI BHOGALE (Kagwad).—

Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :—

the amount provided towards upliftment of Harijans and Girijans in the Budget for the year 1967–68 together with the amount spent and the amount unspent ?

Sri V. L. PATIL (Minister for Social Welfare).—

The amount is provided towards upliftment of Harijans and Girijans in the budget for the year 1967–68.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷ

Sri D. PARAMESWARAPPA.—The Survey work commenced just about six months ago and it is going on.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—May I know the stage of Survey of the said project and may I know the approximate irrigable area if the project is completed.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Unless the survey is completed, it is not possible to give all these details.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಬೆಲ್ಲದ್.—ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಧಾರವಾಡ, ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಬೈರೆಂಪಾದ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾರ್ಚ್ 1968ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ ಅದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಇದು ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಾಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಬೆಲ್ಲದ್.—ಇದು ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಬೈರಂಪಾದ ಮತ್ತು ಗಾಜನೂರು ಈ ಎರಡೂ ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಾಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು, ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ, ಮಾರ್ಚ್ 1968 ಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಜನೂರಾಗಲಿ ಬೈರಂಪಾದ ಆಗಲಿ ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಾಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಮಾರ್ಚ್ 1968 ರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ 1968 ಮಾರ್ಚ್‌ಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಕಾಣೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಟೈಂ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಅನಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

Amount provided in the Budget towards upliftment of Harijans and Girijans

710. Smt. CHAMPA BAI BHOGALE (Kagwad).—

Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :—

the amount provided towards upliftment of Harijans and Girijans in the Budget for the year 1967–68 together with the amount spent and the amount unspent ?

Sri V. L. PATIL (Minister for Social Welfare).—

The amount is provided towards upliftment of Harijans and Girijans in the budget for the year 1967–68.

(SRI V. L. PATIL)

The amount spent and the amount unspent are as follows :—

(in lakhs)

1967-68	Amount provided	Amount spent	Amount unspent
State Plan—			
Harijans upliftment	31.61	30.37	1.24
Girijan upliftment	7.025	5.739	1.286
Central Plan—			
Harijan Upliftment	18.425	17.661	0.764
Girijan Upliftment	5.200	3.340	1.860
Non-Plan items.—			
Harijan Upliftment	73.927	67.001	6.926
Girijan Upliftment	8.024	8.373	...

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆ .—31 ಲಕ್ಷ 61 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ವೈಸ್ ಅಂಕಿಅಂಶ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆ.—ಈ ಹಣ ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ನಲುವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು 1967-68ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಪ್ಲಾನ್, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಐಟಂ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ.—ಒಂದು ಲಕ್ಷ 24 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವ್ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಯಾತರ ನಲುವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವೈಸ್ ಅಂಕಿಅಂಶ ಬೇಕೆಂದರೆ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಅರಾಟ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರೋಹಣ ನೀತಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು, ಹಾಗೆ ಅರಾಟಾದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಅದನ್ನು ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರೋಹಣ ನೀತಿಯನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆ ತರಹೆಯ ನೀತಿಯೇನಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಾಬುಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್, ಇನ್ನೊಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ತಜ್ಞರ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಶಾಲಾಕಟ್ಟಡಗಳೂ ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಹಣ ರ್ಯಾಪ್ಸಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 12 ಲಕ್ಷ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಲ್ಯಾಕ್ಯೂನಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಒಳಗೊಡಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ವಿಚಾರ ಈಗಾಗಲೆ ಎರಡು ಮೂರಾವರ್ತಿ 1966 ಮತ್ತು 1967 ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇಷ್ಟು ಭಾರಿ ಮೊತ್ತದ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರಣರೋ ಅಥವಾ ಯಾರು ಕಾರಣರು ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನಾಗಲೇ ನಾನು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಜನರಿಂದ ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡದೆ ಈ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿಂತಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯಾಭಾವವೇ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು ಮುಂಜೂರಾಯಿತೋ ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅನಾನುಕೂಲವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವು ಇನ್ನೂ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಉಳಿದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮುಂಜೇಗೌಡ.—ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈಗಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಈ ರೀತಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆದರೆ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹೋದಸಾರಿ 1967-68ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಈ ರೀತಿ ಹಣ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡದೇ ಇರುವುದು, ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು, ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವಾಗ, ರಿವೆಂಜ್ ಮೇರೆ ಮಾಡುವುದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು 1967-68 ರಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಆದಾದನಂತರ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಇದನ್ನು ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೀಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೋ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಷ್ಟಗಳು ಯಾವುವು ? ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು, ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳಿದ್ದರೆ, ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಬಹುದು.

Recognition to Bukinakere Circle Society (Defunct)

728. Sri M. K. BOMME GOWDA (Krishnarajapet).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

the reasons for not granting recognition and necessary facilities to the Bukinakere Circle Society (Defunct) of which the General Body Meeting has been held and proceedings of the same have been sent to Government ?

Sri B. L. GOWDA (Deputy Minister for Co-operation).—

There is already a Service Co-operative Society for the Bukinakere Panchayat area. This was registered on 5-11-1965. The resolution for revival of the defunct society was passed in the General body meeting of the Bukinakere Circle M. P. C. S. on 9-7-1968 only. As a Service Co-operative Society is already working there, this society which was defunct since 1954-55 could not be recognised for the same purpose in the same area. The pattern of village co-operative credit structure is one Service Co-operative Society per Village Panchayat.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—1965ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1949ರಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಸಂಘ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೇನಿತ್ತು ?

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುದು ಸರ್ಕಲ್ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ. ಅದು 25 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸಿತ್ತು, ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇರೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಈ ಸಂಘ 1949ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದೆ. ಅದೇ ಈಗ ಪಂಚಾಯತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನೇ ಎವಾರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಈ ಪಂಚಾಯತಿ ಆಗಿತ್ತು. ಅದರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ 25 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಅದು ಒಂದು ಊರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನೂ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಮೇಲೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳು ಏನಿದ್ದುವು ? ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಸಂಘ 1947ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಿಂತಿತು. 1949ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಲ್ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಲಿಕ್ವಿಡೇಟಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ರೂರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನೂ ವಯೊರೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

1-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಒಂದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಂದೇ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದೇ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇದ್ದರೆ

ಲಂಚಕೋರತನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಬಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 150 ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು 2,500 ರೂಪಾಯಿ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಇದ್ದರೆ ತಮಗೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡರಿಗೂ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಆ ಸೊಸೈಟಿ ಡೀಫಂಕ್ಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣ ವಲ್ಲವೇ, ಈಗ ಅದನ್ನು ರಿವೈವ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—1955ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಲಿಕ್ವಿಡೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ರೆಸೊಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಯ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡದೆ ಅದು ಡಿಫಂಕ್ಟ್ ಆಗಿರುವಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೇ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ತರಹ ಎರಡು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 150 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದು 2,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸೊಸೈಟಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬೂಕನಕೆರೆ ಸೊಸೈಟಿಯು 1955ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಡೀಫಂಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣದ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಲಿಕ್ವಿಡೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 1955ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ರೆಸೊಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Loan received by Industries registered in K. G. F.

743. Sri S. R. SHANMUGAM (K.G.F.).—

Will the Minister for Industries, Information and Publicity be pleased to state :—

(*a*) the number of industries (Small and Medium) registered at K.G.F. (with name, proprietor and other details);

(*b*) the industries received loan or grant from the Government or societies for the past five years?

(*c*) the Industries received quota (with details) from the Department for past five years?

Sri A. P. APPANNA (Deputy Minister for Industries).—

(*a*) The total number of Industries registered at K.G.F. is 39 units. Since the number of units registered is large the names of the proprietor and other details has not been furnished.

(*b*) Under State Aid to Industries Act, 1959, a loan of Rs. 6,000 has been sanctioned to only one person, *viz.*, Sri C. Venkateshulu, Deepa Industries, K.G.F.

(*c*) The list of industries who have received quota is furnished below :—

Sl. No.	*Name of the Industries*	*Unit*	*Quantity allotted.*
1	M/s. Sri Venkateswara Steel Indurstries, M.G. Market, K.G.F.	(a) B.P. Sheets	22 G. Tonne 24 G. 0—50
		(b) G.P. Sheets	24 G. 0—50
		(c) do	24 G. 0—50
2	M/s. Deepa Industries, Swarnakuppam, Robertsonpet, K.G.F.	(a) B.P. Sheets	18 G 1—00 20 G
		(b) G.P. Sheets	24 G 0—50
3	M/s. Mahmed Isaq & Sons, 102, Market, Robertsonpet, K.G.F.	G.P. Sheets	24 G 1—00
4	M/s. Azad Industrial Works, No. 73, Avenue Road, Robertsonpet, K.G.F.	(a) B.P. Sheets	16 and 18 G. 0—15
		(b) G.P. Sheets	24 G. 0—50
		(c) G.P. Sheets	24 G. 0—50

Sri S. R. SHANMUGAM.—May I know the number of small and medium industries registered in K.G.F. with their name, the name of the proprietors and other details ? What is the loan or grant given by the Government or Societies for the past five years ? Did the industries receive quota from the Department for the past five years ?

Sri A. P. APPANNA.—I have already furnished answers to all the questions. There are 39 units which have been registered under the Directorate of Industries and Commerce. There are other units which do not come under registration because registrations are done voluntarily. We cannot compel them. Large and Medium Scale Industries which are to be licenced by the Central Government will not come into the picture. Regarding the quota received, we have already furnished the answer.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈಗ ತಾವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಬಿ. ಪಿ. ಮತ್ತು ಜಿ. ಪಿ. ತಗಡುಗಳ ಕೋಟಾ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲೆನ್ನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಕೋಟಾವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಅದನ್ನು ಸರಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡದೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

Sri A. P. APPANNA.—These items that have been allotted now, are not controlled items. Control has been removed from March 1967.

Since the materials are very scarce, the Mysore Small Scale Industries Corporation which is a Government body, gets raw materials from the Hindustan Steels, Tatas and other places and distributes them on a priority basis to all the old quota holders who have got the machinery and other necessary arrangement for the production of these materials.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಈ ತರಹ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಏನು? ತಾವು ನಬ್ಬಿಡಿ ಕೊಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಆಥವಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟಿಗೂ, ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕ ರೇಟಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೇ ?

Sri A. P. APPANNA.—In spite of the fact that control has been removed, the material is scarce. So the mateial that has come to the Market is got by the Blackmarketeers and sold to the Small-Scale Indus. trialists at higher rate. In order to see that no harassment is caused, the Mysore Small Scale Industries Corporation is directly contacting the Hindustan Steels, Tatas and other Companies and getting certain amount of raw material promptly and marketing it to the small-scale industrialists on the basis of their installed capacity. I can say that what the Small Scale Industries Corporation is supplying to the small-scale industries is not sufficient and they are not getting as much we want them to.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—For what purpose are these B. P. Sheets and G. P. Sheets used ?

Sri A. P. APPANNA.—They are using them for manufacturing buckets, agricultural implements and sheet metal for workshop. I am not a technical man and I am giving the information from such knowledge I have acquired recently.

Improvement of Kattepura Left Bank Channel

748. Sri M. BASAVARAJU (K. R. Nagar).—

Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state :—

(*a*) whether the Government has received any representation regarding improvement of Kattepura Left Bank Channel ;

(*b*) total length of the Channel (figures for Arkalgud Taluk and K. R. Nagar Taluk may kindly be given separately) ;

(*c*) the estimated acreage that would be benefited from the Channel at the time of construction ;

(*d*) the number of Irrigation Pump sets drawing water from the Channel (figures may be given separately for Arkalgud Taluk and K. R. Nagar Taluk) ;

(*e*) the steps the Government has taken or proposes to take to improve the channel and to secure supply of water to the tail-end ?

Sri D. PARAMESWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation and Electricity) [On behalf of SRI A. J. DODDAMETI (Minister of State for Minor Irrigation)].—

(*a*) Yes.

(*b*) 25 Miles (20 Miles in Arkalgud Taluk and 5 miles in K. R. Nagar Taluk).

(*c*) About 1,631 Acres.

(*d*) 61 as per Statement appended.

(*e*) Possibility of increasing the duty under the canal by proper resectioning the canal, providing controlling arrangements to the sluices in the Upper reaches, regulation of crop period, nature of crop, etc., will be examined.

STATEMENT

Statement showing the details of pumpsets installed along the Ramanathapura Channel (Left Bank Channel) in Arkalgud Taluk.

Sl. No.	Mileage Gr.	Mileage Ml.	Name of Owners	Capacity	Approximate extent irrigated
1	2	3	4	5	6
					Acres
1	5	11	Sannathammegowda, Banagundi	3 HP	5
2	7	1	Kavesetty, Konnanur	10	8
3	9	1	Puttaswamy Gowda, Banagundi	5	7
4	11	1	Viswanatha Setty, Konanur	10	10
5	16-1		Puttappa, Banagundi	5	7
6	1	2	Chowdegowda, Saragur	10	12
7	6	2	do	10	12
8	11	2	Javil Sahib, Konanur	7½	6
9	19	3	Venkatappa Setty, Konanur	7½	7
10	19-3		Thirumalasetty, Konanur	5	4
11	19	4	Subbanna, Konanur	5	4
12	19	4	Somesetty, Konanur	5	4
13	2	6	Chikkaiah, Narasimhaiah	5 HP	5
14	14	6	do	5 HP	4
15	17	6	Rukminiyamma, Ramanathapur	5	5
16	6	7	Shamaiyengar, Ramanathapur	5	5
17	12-7		Sampatha Iyengar, R. N. Pur	10	9
18	15	7	Killappa, Ramanathapur	5	4

1	2	3	4	5	6
					Acres
19	20	7	Srikantappa, Ramanathapur	10	9
20	5	8	Annappa, Ramanathapur	5	4
21	5	8	Venkatachar, Ramanathapur	5	5
22	6	8	Sampatha Iyengar, R. N. Pur	10	9
23	7	8	Kattigegowda, Siradanahalli	5	4
24	10	9	Patel Veerappa do	5	4
25	13	9	Thimmarajagowda do	5	4
26	17	9	Lakkagowda do	5	4
27	18	9	Thammaiah, Mosle Hosalli	5	5
28	4	10	Anjappa, Basavapatna	5	4
29	5	10	Sri Rangegowda	5	3
30	6	10	Gundappa, Basavapatna	5	3
31	7	10	Lakkegowda, Mosle Hosalli	5	3
32	6	10	Dasasetty, Basavapatna	5	4
33	13	10	Kengegowda, Mosle Hosalli	6	5
34	16	10	Veerabasave Mate, Basavapatna	10	6
35	16	10	Lakshmipathaiah, Basavapatna	5	4
36	18	11	Gangadarappa do	7·5	5
37	15	11	Aresetty	5	4
38	5	12	Sangappa Setty	5	4
39	7	12	Sangappa Setty	5	3
40	11	12	Hari Keshavamurthy	5	4
41	13	12	Srikantaiah	5	3
42	17	12	Marigudi Channaiah	7.5	6
43	20	12	Sri Yadiyurappa	7.5	6
44	20	12	B. K. Rachappa	5	4
45	2	13	Kuttaiah	5	4
46	5	13	Seenappa, Shanbogh	7½	5
47	12	13	Mysore Chinnaiah	5	7
48	16	13	Doddegowda, Bettasoge	5	3
49	19	13	Govinda Uppadaiyar, Basavapatna	5	3
50	3	14	Aresetty, Basavapatna		3
51	4	14	Mallarangiah Keralapur	5	5
52	5	14	Chandrasekharaiah, Betsoge	5	4
53	5	14	Bhantha veerappa, Betsoge	5	3
54	8	14	Basappa, Betsoge	5	4
55	8	14	Puttegowda, Dasavapatna	5	3
56	15	15	Shivappa, Basavapatna	7½	5
59	1	16	Ajji Puttaiah, Basavanahalli	5 HP	3
60	16	18	Bonnegowda, Honnenahalli	5	4
61	17	18	do	5	3
			Total	...	307

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಸವರಾಜು.—(ಸಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 1,631 ಎಕರೆಗಳು ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ —2,200 ಎಕರೆಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಸವರಾಜು. - ಟೇಲ್ ಎಂಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನೇಚರ್ ಆಫ್ ಕ್ರಾಪ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಟು ಮಾಡುವಾಗ, ಮೊದಲಿನ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರು ಏನು ಇದ್ದಾರೋ, ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ಸ್ ಕಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಇಥವಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಹೊಸದಾಗಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಸವರಾಜು.—500-600 ಎಕರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವದರಿಂದ ಅವಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ, ಇಷ್ಟೇ ದಿವಸದೊಳಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಹಳೇಕಾಲದ ಚ್ಯಾನಲ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಡ್ಯೂಟಿ ಇಂಪ್ರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದುದರಿಂದ ಲೈನಿಂಗ್ ವಗೈರೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—(ಇ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ "possibility of increasing the duty under the canal by proper resectioning the canal, providing controlling arrangements to the sluices in the upper reaches, regulation of crop period, nature of crop., etc., will be examined." ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ, ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಲೈನಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಡ್ಯೂಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬಹುದು. ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

Handing Relief Roads to the P.W.D. in Pavagada

767. Sri P. ANJANAPPA (Pavagada).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) whether the relief road from the cross of Pavagada-Nagalamadika road *via* Kyathaganakere, Bhoopoor, B. K. Halli to Vaddarebu village has been handed over to the P.W.D. ;

(*b*) whether Government proposes to provide a high level causeway to Kyathagenakere Halla ;

(*c*) whether Government propose to provide a bridge across the halla near Bhoopoor in between Bhoopoor and B. K. Halli ;

(*d*) whether the road from Bugudoor *via* Appajihalli, Rayapate up to Hussainpura has been handed over to the P.W.D. ;

(*e*) if not, the action taken so far ?

Sri BASAVARAJ MAGAVI (Deputy Minister for Public Woks).—

(*a*) No.

(*b*) There is no proposal at present.

(*c*) This is being examined.

(*d*) No.

(*e*) Does not arise.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರಸ್ತೆ 20 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ದೂರ ಇದೆ. ಆಂಧ್ರ ಬಾರ್ಡರ್‌ವರೆಗೆ ಇದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ರಸ್ತೆಯ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

†ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ರಸ್ತೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೇ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ಅವರಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಇಂತಹ ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಇದುವರೆಗೆ 15 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಗೆ ತರುವವರೆಗೆ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರೇ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ರಾಮೇಗೌಡ.—ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಈ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—Sri Raja Pid Naik has been authorised to put the Question.

Closure of Traffic on Muddebihal–Bijapur–Hoovina-hippargi Road during Rainy Season

802. Sri RAJA PID NAIK (Shorapur) [On behalf of SRI S. M. GUREDDI (Muddebihal)].—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to their notice that the traffic on Muddebihal–Bijapur–Hoovinahippargi road is being closed during rainy season ;

(*b*) whether it is a fact that the road from Muddebihal to Hoovinahippargi is in a bad condition ;

(*c*) the number o nalas on the road between Muddebihal and Hoovinahippargi ?

Sri BASAVARAJ MAGAVI (Deputy Minister for Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) No.

(*c*) There are 27 nalas.

Sri RAJA PID NAIK.—Is there any proposal to make this an all-weather road, this being an important link connecting Bijapur and other places ?

† ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಗೆ ತರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri RAJA PID NAIK.—How many bridges have been completed ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—27 ನಾಲೆಗಳ ಪೈಕಿ 14 ಮುಗಿದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ನಾಡಗೌಡ.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನಿಜವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಈಗ 14 ನಾಲೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿದ್ದು ಉಳಿದ ನಾಲೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರಸ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಿಜವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದು ಸರಿ ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ನಾನು ಒಂದು ಸಲ ಈ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಕಲ್ಪನೆ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—

1962–1963 ರಲ್ಲಿ	23,950 ರೂಪಾಯಿಗಳು
1963–1964 ರಲ್ಲಿ	24,701 ರೂಪಾಯಿಗಳು
1964–1965 ರಲ್ಲಿ	16,813 ರೂಪಾಯಿಗಳು
1966–1967 ರಲ್ಲಿ	24,316 ರೂಪಾಯಿಗಳು
1967–1968 ರಲ್ಲಿ	2,887 ರೂಪಾಯಿಗಳು

ಈ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿರುವ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಎಷ್ಟು ? ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಉಳಿದಿದೆ ? ಎರಡನೇದು 27 ನಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 18 ನಾಲಾಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಜೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಇನ್ನೂ ಉಳಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಒಂಬತ್ತು ನಾಲಾಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಬರುವ ರೇನಿ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನರು ಓಡಾಡುಲಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ ! ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—14 ನಾಲಾಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ಮೇಜರು ಬ್ರಿಡ್ಜಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸಪರೇಟಾಗಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇರೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಆಗ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Constitution of a Corporation for Shimoga-Bhadravathi

819. Sri K. H. SRINIVASA (Sagar).—

Will the Minister of State for Municipal Administration be pleased to state :—

(*a*) whether there is any proposal before Government to constitute a Corporation for Shimoga-Bhadravathi, similar to the one constituted for Hubli-Dharwar ;

(*b*) if so, where the matter stands at present ?

Sri B. M. PATIL (Minister of State for Municipal Administration).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದ ಸಲಹೆಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ ? ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಇರುವ ಬಾಧಕಗಳೇನು ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂತಹ ಸೂಚನೆಗಳು ಅಥವಾ ಸಲಹೆಗಳು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸುಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ನಂತರ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆಗಳೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರವೇ ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಅವಶ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 4 ಮೈಲಿ ಇದೆ. ಇವೆರಡೂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯಾ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಲು ನೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯಾ ಎನ್ನುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಹಾಗೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆದಾಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ಇದೆ, ಆದೇ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ 16 ಲಕ್ಷ ಇದೆ.

Sri B. P. GANGADHAR.—What are the pre-requisites that are necessary for the Government to form a Corporation ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೀ ರಿಕ್ವಿಸಿಟ್ಸ್ ಎಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕಾಯಿದೆ ಇದೆ, ಹಾಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಗಧಗ್‌ಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪವಾದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಾನೂನು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಏಕರೂಪವಾದ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅರ್ಹತೆಗಳೇನು ? ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಹಾಗೂ ಭದ್ರಾವತಿ ಇವೆರಡೂ ಸೇರಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಯೋಚಿಸುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, 9 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಆ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ನಿಜ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರಣ ಏನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸರಕಾರ ಯೂನಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಕಿಡ್‌ನ್ಯಾಪ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ.

Sri B. P. GANGADHAR.—Is it a fact that Mr. Venkatesh had complained that the Sub-Inspector of Police, Davangere, kidnapped him because of the pressure of the Congress people in that area ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not have the application of Mr. Venkatesh. That is why it is very difficult for me to say what allegations were made.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ರಾಮಣ್ಣ.—ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲ್ ಎಂಬ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—Mr. Venkatesh is the Vice-President of the Davangere City Municipality. When a person of the status of Vice-President of a big municipality gives a complaint in writing that he was kidnapped by a police officer, you say that on enquiry it is found that it is baseless. What will happen to the allegations made by such men in such high position ? To say that allegation is baseless, what is the type of enquiry that you should hold?

Sri VEERENDRA PATIL,—I do not want to go into the details of this case here because I have explained in detail in the other House when there was some adjournment motion or some calling attention motion. At that time facts and figures were given and with the documents that I had in my possession I explained the case in detail. Afterwards after some time I got a representation or petition saying that such and such a Sub-Inspector kidnapped such and such a person. When a person who is the Vice-President of the Davangere Municipality has made an allegation against one police officer, I thought that it should be referred to the C.I.D. The C.I.D. sent one Special Officer and the entire case was enquired into. After we got the report from the C.I.D. after necessary enquiry it was found that there was no truth in the allegation.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲ್ ಅವರ ವರ್ತನೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿಯವರು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ? ದಾವಣಗೆರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿಯವರು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ? ಆದರೂ ಕೂಡ ಆ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿವ ವಿಚಾರ ಜೇರೆ. ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಒಂದು ಬರಹ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಿಡ್‌ನ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಹಳ ದಿವಸ ದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದ್ದು. ನಾನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೀಸನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ಮೇ ತಿಂಗಳಿ ನಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಯಾವಾಗ ಲೆಂದರೆ ಆವಾಗ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೈಕಲ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಏಳೆಂಟು ಜನರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಎಂದ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಆಡಳಿತ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

Constitution of a Corporation for Shimoga-Bhadravathi

819. Sri K. H. SRINIVASA (Sagar).—

Will the Minister of State for Municipal Administration be pleased to state :—

(*a*) whether there is any proposal before Government to constitute a Corporation for Shimoga-Bhadravathi, similar to the one constituted for Hubli-Dharwar ;

(*b*) if so, where the matter stands at present ?

Sri B. M. PATIL (Minister of State for Municipal Administration).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದ ಸಲಹೆಗಳು ಬರ ಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ ? ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಇರುವ ಬಾಧಕಗಳೇನು ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂತಹ ಸೂಚನೆಗಳು ಅಥವಾ ಸಲಹೆಗಳು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸುಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ನಂತರ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆಗಳೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರವೇ ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಅವಶ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 4 ಮೈಲ್ ಇದೆ. ಇವೆರಡೂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯಾ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯಾ ಎನ್ನುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಹಾಗೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆದಾಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ಇದೆ, ಅದೇ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ 16 ಲಕ್ಷ ಇದೆ.

Sri B. P. GANGADHAR.—What are the pre-requisites that are necessary for the Government to form a Corporation ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೀ ರಿಕ್ವಿಸಿಟ್ಸ್ ಎಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕಾಯ್ದೆ ಇದೆ, ಹಾಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗದಗ್‌ಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪವಾದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಾನೂನು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಏಕರೂಪವಾದ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅರ್ಹತೆಗಳೇನು ? ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಹಾಗೂ ಭದ್ರಾವತಿ ಇವೆರಡೂ ಸೇರಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಯೋಚಿಸುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸರಕಾರ ಯೂನಿ ಫಾರಂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ತರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಂದರೆ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆಯೋ ಅವನ್ನು ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಪ್ರೋಡ್ಸ್ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನೂ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೇ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಆದಾಯ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯೂನಿಫಾರಂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಹಾಗೂ ಭದ್ರಾವತಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಏರಿಯಾ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ; ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆದರೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಲಕ್ಷಣ ಗಳು ಇದ್ದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ-ಭದ್ರಾವತಿ ಎರಡೂ ನಗರಗಳು ರೆಸೆಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಆ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್‌ನ್ನು ತಾವು ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸೂಕ್ತ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಸ್ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ.

Kidnapping of a Member of Municipal Council, Davangere

846. Sri VATAL NAGARAJ (Chickpet).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that at the time of President's Election to Davanagere City Municipality Sri Venugopal, Sub-Inspector of Davangere kidnapped Sri Venkatesh, a member of the Municipal Council ;

(*b*) whether Sri Venkatesh has informed them about this ;

(*c*) the action they have taken ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) No.

(*b*) Yes.

(c) An enquiry was conducted and the enquiry revealed that the allegations were baseless.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲ್ ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವರ್ಷ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನೀತಿ ಇದೆಯೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಕಿಡ್‌ನ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬೇರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, 9 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ವೇಣುಗೋಪಾಲ್ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ನಗರ ಸಭಾ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕಿಡ್‌ನ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಿಜವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್. —ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಿಡ್‌ನ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟೇಶ್‌ರವರು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೂರುಗಳು ಏನು ಆದುವು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್. —ದೂರು ಬರುವ ಮುನ್ನ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಆ ದೂರನ್ನೂ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಇದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟೇಶ್‌ರವರ ಅರ್ಜಿ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರು. ನಾನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಅಲಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸತ್ಯಾಂಶವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅವರು 9 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಕೇಸುಗಳು ಹಾಕಿದರೂ, ತನಿಖೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಿ.ಐ.ಡಿ.ಯವರು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಎಂಬುವರನ್ನು ಕಿಡ್‌ನ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಯಿತೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಮುಖಾಂತರ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If that is not a confidential document, will the Chief Minister be pleased to place that enquiry report on the Table of this House ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I cannot place the enquiry report on the Table of the House, It is for the satisfaction of Government, I got the report. According to the report I see that the allegations that have been made are not true.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I request the Chief Minister to cause a judicial enquiry to be made in this matter to find out whether the allegations are true or not and also in view of the fact that Mr. Venkatesh is the Vice-President of the Davangere City Mnnicipality ?

Sri VEERENDRA PATIL.— For anything and everything we cannot cause judicial enquiry to be made because there are certain norms for Government to order judicial enquiry and it is not that in all matters judicial enquiry can be ordered.

ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, 9 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಆ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ನಿಜ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರಣ ಏನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಕಿಡ್‌ನ್ಯಾಪ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ.

Sri B. P. GANGADHAR.—Is it a fact that Mr. Venkatesh had complained that the Sub-Inspector of Police, Davangere, kidnapped him because of the pressure of the Congress people in that area ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not have the application of Mr. Venkatesh. That is why it is very difficult for me to say what allegations were made.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ರಾಮಣ್ಣ.—ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲ್ ಎಂಬ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—Mr. Venkatesh is the Vice-President of the Davangere City Municipality. When a person of the status of Vice-President of a big municipality gives a complaint in writing that he was kidnapped by a police officer, you say that on enquiry it is found that it is baseless. What will happen to the allegations made by such men in such high position ? To say that allegation is baseless, what is the type of enquiry that you should hold?

Sri VEERENDRA PATIL,—I do not want to go into the details of this case here because I have explained in detail in the other House when there was some adjournment motion or some calling attention motion. At that time facts and figures were given and with the documents that I had in my possession I explained the case in detail. Afterwards after some time I got a representation or petition saying that such and such a Sub-Inspector kidnapped such and such a person. When a person who is the Vice-President of the Davangere Municipality has made an allegation against one police officer, I thought that it should be referred to the C.I.D. The C.I.D. sent one Special Officer and the entire case was enquired into. After we got the report from the C.I.D. after necessary enquiry it was found that there was no truth in the allegation.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲ್ ಅವರ ವರ್ತನೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಎ. ಎಚ್. ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿಯವರು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ? ದಾವಣಗೆರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿಯವರು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ? ಆದರೂ ಕೂಡ ಆ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುವ ವಿಚಾರ ಜೇರೆ. ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಒಂದು ಬರಹ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಿಡ್‌ನ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಹಳ ದಿವಸ ದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಷಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದ್ದು. ನಾನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೀಸನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ಮೇ ತಿಂಗಳಿ ನಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಯಾವಾಗ ಲಂದರೆ ಆವಾಗ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೈಕಲ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಏಳೆಂಟು ಜನರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಎಂದ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಆಡಳಿತ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ನಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಹೇಳಿರುವುದು ನೀರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ, 600 ಬೆಡ್ಸ್‌ಗೆ ಅನ್ನಪ್ರಮುಲ್ಲ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ದಾವಣಗೆರೆಗಳಲ್ಲಿ 20-30 ಲಕ್ಷ ಬಜೆಟ್ ಇರುವಾಗ ನರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿಗೇಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಲ್ಲ ?

ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಐ. ಎಂ. ಸಿ. ಅವರು ಆ ಕಾಲೇಜನ್ನು ರೆಕಾಗ್‌ನೈಜ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಸ್ಟಾಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರು ಮತ್ತು ಅಸೋಸಿಯೇಟ್ ಪ್ರೊಫೆಸರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ, 600 ಬೆಡ್ಸ್ ಪ್ರೊವೈಡೆಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಲೆಕ್ಚರರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಂಥ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಎವರು 7 ರೂಪಾಯಿ ಚಾರ್ಜು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಡೀನ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 10 ರೂಪಾಯಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಅದೇ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬಯಲಿಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಆಡಿಟೋರಿಯಂ ಇಲ್ಲ, ಇಂಟರ್ ಕೊಲಜಿಯೇಟ್ ಟೂರ್ನಮೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ನೋಟೀಸ್ ಸಹಿತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 18ನೇ ತಾರೀಖು ಕೊಟ್ಟು 31ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೂ ಕಾದಿದ್ದಾರೆ, 3—4 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಮರಣ ಉಪವಾಸ ಸಹ ಕೈ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ತೀವ್ರಗಮನಕ್ಕೆ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member's advice is not necessary. I have received the Notice of the hon member Sri Nagappa at 12.10 P. M. today. The Hon. Leader of the Opposition has also given a Calling Attention question in this behalf. I have requested the Hon. Minister to make a statement, and he is ascertaining the facts. I think, the statement will be made at the end of the day or tomorrow.

Notice of adjournment motion
re : Arrest of certain persons on 31-3-69 at Bangalore

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಜೆ).—ಇವತ್ತು ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. 31ನೇ ತಾರೀಖು ರಾತ್ರಿ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಆಯಿತು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಇಬ್ಬರು ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರನ್ನು ಹಿಡಿದ್ದಾರೆ, ನಂಪಂಗಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ ಅಂತ ಅನ್ನುವವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ದನ್ನಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 31ನೇ ತಾರೀಖು ಅವರು ಈ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶಿವಾಜಿ ಗಣೇಶನ್ ಮತ್ತು ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಅವರ ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಇವೆ, ಆ ಗುಂಪಿನವರು ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಆದರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ 8—9 ಜನರನ್ನು ದನ್ನಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಲಾಕ್‌ಅಪನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಆ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದ ಮೂಲೇಕರು ಪೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ದನ್ನಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಲಾಕ್‌ಅಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ಒದ್ದು ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರನ್ನು ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದವರನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ದನ್ನಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ, ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ನಡೆಯು

2-00 P. M.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, may I know the intention of the Government in retaining this Sub-Inspector in the same place for several years in spite of hundreds of representations that have been made to the Government to transfer him from that place because of the troubles and other difficulties experienced by the people of that place?

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, hon. Member Sri Siddaveerappa says that Government has received hundreds of representations. I do not know anything about the representations that were received by my predecessor. After I took over, I have received only one representation, that too from an hon. Member of the other House Sri A. H. Shivanandaswamy, very recently, and I told the hon. Member that I do not know since how long he is there. Now that a representation is made, it will be considered at the time of general transfers.

Mr. SPEAKER.—Question Hour is over.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆದರೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಹೇಗೆ?

Mr. SPEAKER.—The complaint of the hon. lady member is right; I very much appreciate it.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Supply of Electricity to the Villages of Kalghatgi Taluk

625. Sri F. S. PATIL (Kalghatgi).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of villages in Kalghatgi Taluk that were surveyed during the period from 1959 to the end of 1963 in connection with the supply of electricity ;

(*b*) the names of villages which were supplied with electricity during the above said period ;

(*c*) the villages to which electricity has not yet been supplied even though survey work has been completed ;

(*d*) the villages to which supply of electricity was sanctioned in the Budget for the year 1967-68 and 1968-69 ;

(*e*) the villages that were included in the programme for 1967-68 and 1968-69 ;

(*f*) out of the villages so included the numbers and names of villages to which electricity has been supplied ;

(SRI F. S. PATIL)

(*g*) the reason for not yet commencing the surveying work in the remaining villages in connection with the supply of electricity ;

(*h*) whether electricity will be supplied during the current year itself to the villages to which electricity has not yet been supplied ?

SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) 32 Villages.

(*b*) 22 Villages (*vide* statement 'A' appended).

(*c*) 10 Villages (*vide* statement 'B' appended).

(*d*) (i) Devi Koppa, (ii) Bananigatte, (iii) Kamadenuru, (iv) Galgi.

(*e*) (i) Devi Koppa, (ii) Bananigatte, (iii) Kamadenuru, (iv) Galgi.

(*f*) 2 villages ; namely Devikoppa and Bananigatte.

(*g*) the village Panchayat have not yet furnished the details regarding 'load survey' ;

(*h*) this is not possible due to limited finances.

STATEMENT 'A'

Sl. No.	Name of Village	Sl. No.	Name of Village
1	Kalaghatgi	12	Mukkal
2	Mishrikoti	13	Madkohnnalli
3	Dastikoppa	14	Kuruvankoppa
4	Dhumm:d	15	Begur
5	Gambyapur	16	Hullambi
6	Banagittigadihal	17	Devaragudihal
7	Hirehonnalli	18	Aralihonala
8	Kud igi	19	Hulaginakatti Tandya
9	Sangameswara	20	Devikoppa
10	Belvanthra	21	Bommigatti
11	Tavarageri	22	Sulek tti

STATEMENT 'B'

Sl. No.	Name of Village	Sl. No.	Name of Village
1	Ugginakere	6	Tabakadahonnalli
2	Kama en'i	7	Ganjikatti
3	Sangedevarakoppa	8	Hulkoppa
4	Chalanathi	9	Gaiji
5	Kodanakoppa	10	Somanakoppa

Political and Cultural Delegation to Foreign Countries

859. Smt. NAGARATHNAMMA HIREMATH (Gandhinagar).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether the appointment of political and cultural delegations to foreign countries will be made by the Central Government or the State Government;

(*b*) whether there are any rules governing these appointments;

(*c*) whether they have contemplated to provide adequate representation to members of the State Legislature while making such appointments ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) This matter comes under the purview of the Central Government.

(*b*) No information is available.

(*c*) This does not arise.

Highway Robberies in the State

903. Sri VATAL NAGARAJ (Chickpet).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of highway robberies occurred recently in the State;

(*b*) the action they have taken in this behalf ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) 24 in 1968 and one in 1969.

(*b*) Of the 25 cases, 13 cases have been prosecuted. Instructions have also been issued to the Superintendents of Police to take appropriate action to put down this menace and also to see that investigation of the cases which are still pending, is completed early. Further Armed Mobile Police patrolling has been arranged on the Highways systematically.

Notice of Adjournment motion *re*: Strike at the Bellary Medical College

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ನಾನೊಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಆಗಿ ಸುಮಾರು 500 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಲೇಜಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ನಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಹೇಳಿರುವುದು ನೀರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ, 600 ಬೆಡ್ಸ್‌ಗೆ ಅನ್ನತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ದಾವಣಗೆರೆಗಳಲ್ಲಿ 20–30 ಲಕ್ಷ ಬಜೆಟ್ ಇರುವಾಗ ನರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿಗೇಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಲ್ಲ ?

ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಐ. ಎಂ. ಸಿ. ಅವರು ಆ ಕಾಲೇಜನ್ನು ರೆಕಾಗ್‌ನೈಜ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಸ್ಟಾಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರು ಮತ್ತು ಅಸೋಸಿಯೇಟ್ ಪ್ರೊಫೆಸರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. 600 ಬೆಡ್ಸ್ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಲೆಕ್ಚರರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಂಥ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಎವರು 7 ರೂಪಾಯಿ ಚಾರ್ಜು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಡೀನ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 10 ರೂಪಾಯಿ ಚಾರ್ಜುಮಾಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಅದೇ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬಯಲಿಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಎಡಿಟೋರಿಯಂ ಇಲ್ಲ, ಇಂಟರ್ ಕೊಲಜಿಯೇಟ್ ಟೂರ್ನಮೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ನೋಟೀಸ್ ಸಹಿತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 18ನೇ ತಾರೀಖು ಕೊಟ್ಟು 31ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೂ ಕಾದಿದ್ದಾರೆ, 3—4 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಮರಣ ಉಪವಾಸ ಸಹ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ತೀವ್ರಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member's advice is not necessary. I have received the Notice of the hon member Sri Nagappa at 12.10 P. M. today. The Hon. Leader of the Opposition has also given a Calling Attention question in this behalf. I have requested the Hon. Minister to make a statement, and he is ascertaining the facts. I think, the statement will be made at the end of the day or tomorrow.

Notice of adjournment motion
re : Arrest of certain persons on 31-3-69 at Bangalore

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಇವತ್ತು ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. 31ನೇ ತಾರೀಖು ರಾತ್ರಿ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಆಯಿತು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಇಬ್ಬರು ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರನ್ನು ಹಿಡಿದ್ದಾರೆ, ನಂಪಂಗಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ ಅಂತ ಅನ್ನುವವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ದನ್ನಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 31ನೇ ತಾರೀಖು ಅವರು ಈ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶಿವಾಜಿ ಗಣೇಶನ್ ಮತ್ತು ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಅವರ ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಇವೆ, ಆ ಗುಂಪಿನವರು ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಅದರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ 8—9 ಜನರನ್ನು ದನ್ನಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಲಾಕ್‌ಅಪನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಆ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದ ಮಾಲೀಕರು ಪೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ದನ್ನಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಲಾಕ್‌ಅಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ಒದ್ದು ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರನ್ನು ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದವರನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ದನ್ನಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇವೆ, ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ನಡೆಯು

ತ್ತವೆ. ಇದು ಸಣ್ಣ ಲೋಕಲ್ ಮ್ಯಾಟರ್ ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಲುವಳಿನೂಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Leakage of S.S.L.C. Examination Question Papers

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದರಿಂದ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ; ನಾಳೆ ಜನರಲ್ ಸೈನ್ಸ್ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ; ಅದನ್ನು ಒಬ್ಬರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ಆಗತಕ್ಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಂಬರುಗಳು ಬಂದು ಅವರು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸೈನ್ಸ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಲೀಕ್‌ಔಟ್ ಆಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬರು ನನಗೆ ನಾಳೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದನ್ನು ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರ್ಯಾಕೆಟ್ಟಿನೊಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪವಿತ್ರತೆ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಹಿಂದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹೀಗೇ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಫಲಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ದೃಢಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I have understood the importance of the point raised by hon. Leader of Opposition.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ರೆಸ್ಯೂಂ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನೂ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ವಿದ್ಯಾ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ನಮ್ಮನೆ ಆ ವಿದ್ಯಾ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಕೇಳುತ್ತೀರೊ? I want to submit to the Chair that the Deputy Minister has not been delegated any powers. Therefore the Chair should ask the Hon. Minister Sri Shankara Gowda, to resign.

(Several members stood up and began to speak simultaneously)

Mr. SPEAKER.—I request all hon. Members to ressume their seats.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಗೌರವವಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು. ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರನ್ನು ಹೋಗೋ, ಬಾರೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಡೆಯವರೇನಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಹೋಗೋ ಬಾರೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ. ಅದು ತಪ್ಪು. ಅಂತಹವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ತಾವು ಅವರನ್ನು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬಾರದು. ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದವರು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಕಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೂ ತಪ್ಪು. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಕೂಡದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಸಾವಧಾನ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ)

ವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನವಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯಕ್ಕು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಮಾಡಬಾರದು. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 40-50 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಆಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ (ವಿದ್ಯಾ ಶಾಖೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಆ ಕಡೆ ಸದಸ್ಯರು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ನಾವು ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವ, ಘನತೆ ಏನಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಡೆ ಸದಸ್ಯರು ಅಡಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆತ್ಮಗೌರವ ಇದಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಮಗೂ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇರಬೇಕು. ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಪೀಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ. ನಾನು ಆಗ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅಚೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೆಂದೂ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೋ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಲಿ. ಆದರೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಮಂತ್ರಿ ಆಗುವುದೇ ತಪ್ಪು. ಆದಮೇಲೆ ಬಿಸಿ ಮಾತುಗಳು ಬಂದರೂ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ (ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಾಖೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಂತ್ರಿ ಆಗುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. I cannot hear everything and swallow it.

Sri S. SIVAPPA.—I raised a relevant and specific question before this House about the leakage of S. S. L. C. Examination question paper. The question paper of 3rd April 1968 is already in my hands sent by somebody. This information of leakage has been given to this House. I raised this question and I expected a fitting answer from the Minister concerned. In respect of that, an hon. Member from this side was explaining what should be done.

Mr. SPEAKER.—He asked him to resign.

Sri S. SIVAPPA.—If secrecy is not maintained, where is the sanctity attached to the question paper? The Minister is not in a position to explain. The Minister is so much touchy when a member of this side was just explaining as to what to do in this matter. That is a parliamentary way of doings things. If he is dissatisfied with that why should we sit here? I am asking whether the sanctity of the S. S. L. C. examination is maintained and whether the purity of the examination is maintained. The Minister has to take the responsibility on himself. If he is so conscious; he has to resign. It is a democratic procedure. I expect an answar from him.

Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—Sri Shivappa raised the issue of the leakage of question paper. He was about to finish. At that time you were pleased to request the Deputy Minister to make a statement. In between Sri Gangadhar said that the Deputy Minister need not make any statement and instead he should resign. Sri Vatal Nagarai was

saying that the Minister for Education should speak on this. In the meantime Sri Appanna, Deputy Minister, began shouting against Sri Vatal Nagaraj, who also stood up and said that he should resign. But Sri Appanna was directly telling Sri Vatal Nagaraj *Neenu Kuthugo*. He was addressing him in singular. He should not be so touchy. He is a Deputy Minister.

(*Sri N. M. Kotrabasaiah Sogi stood up*)

MR. SPEAKER.—He is on a point of order. Nobody should interrupt.

SRI M. S. KRISHNAN.—I am glad you said like that. The point is as far as Sri Appanna is concerned, he should not have uttered like that. He is also a Deputy Minister.

SRI A. P. APPANNA.—I have got questions in the Council. I may be permitted to go to the Council.

SRI M. S. KRISHNAN.—The Deputy Minister Sri Appanna being a Deputy Minister, apart from being a member of this House, has no business to address the other members of this House including Sri Vatal Nagaraj in singular. It is defamatory and incriminatory according to Rules 288 and 289. The Rule 288 reads as follows :

> "The Member while speaking shall not—(ii) make a personal charge against a member; (v) reflect upon the conduct of persons in high authority unless the discussion is based on a substantive motion drawn in proper terms; (vii) utter treasonable, seditious or defamatory words (viii) use his right of speech for the purpose of obstructing the business of the Assembly. "

Rule 289 reads as follows.

> "No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given previous intimation to the Speaker and also to the Minister concerned so that the Minister may be able to make an investigation into the matter for the purpose of reply. "

Therefore it is highly defamatory and incriminatory and it is not according to the rules prescribed for the august House.

SRI H. N. NANJE GOWDA.—According to Rule 315, the words uttered by Sri Appanna should be expunged.

2-30 P.M.

SRI B. P. GANGADHAR.—Sir, I rise to a point of order under rule 311 read with rule 388. The Hon. Leader of the Opposition not only produced a question paper and submitted to the House that there is leakage of question papers but he also made a brief statement. Then you called upon the Deputy Minister to make a statement because facts are distorted here; I want to make this representation.

Mr. SPEAKER.—No representation can be made.

Sri B. P. GANGADHAR.—On a point of order, I want to say these points.

Mr. SPEAKER.—The hon. member is wasting the time of the House.

Sri B. P. GANGADHAR.—I am sorry that the Speaker is saying that I am wasting the time of the House. I was only submitting that more powers have not been delegated to the Deputy Minister and it may not be reasonable for us to expect him to make the statement in a matter like this which is a very serious one. The Minister concerned is Sri Shankara Gowda and he is not here to make a responsible statement. That is why I was just saying that if it is true, the Minister concerned must resign. That was misinterpeted to say that "Mr. Sogi must resign. I know fully well that Deputy Ministers have not been given all powers. Only restricted powers are given to them. I do not know why another Deputy Minister should start making violent gestures. He was very vehement and he was almost making defamatory speech and addressing an hon. Member Sri Vatal Nagaraj on this side in singular terms. He got into a battle-mood. He was probably remembering Gen, Kariappa. That sort of an attitude is highly deplorable. These things are going on under your very nose. Because he was violent, he deserves to be expelled from the House and for all the utterances he has made, he must be taught a good lesson.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ನ್ಯಾಯ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಎರಡು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಮೂರು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಗೃಹಗತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಹರಿಹರ).—ಮಾಟ ಮಾಡಿಸಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾಟ ಮಾಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ನನಗೆ ಇದ್ದರೆ ಎರಡು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಮೂರು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡದಂತೆ ಮಾಟ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು ಹಿಂದೆ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಪಾಟದ ಒಂದು ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರೇ ನಮಗೆ ಮಾಟ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—64 ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದೂ ಒಂದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಆ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ತಾವು ಮುಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಹಿಡಿಸಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಘನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ವಿದ್ಯೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ 2 ರಿಂದ 3 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಂದ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಿನವೆರ್ಲಾ ಸಭೆ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ನಡೆಯುವಂತೆ ಏಕೆ ಮಾಡಿಸಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಂಥ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಗಹನವಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ರೋಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೇ ಬಂದಿರುವುದು ಅಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪಿಡುಗು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. 1963ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ವಿಧಾನಸೌಧದ ನುತ್ತಲೂ ಓಡಾಡಿದಾಗ ಪುನಃ ಪರಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾ ಧರ್‌ರವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡ ರೀತಿ ಕಂಡೆಮ್ನಬರ್ ಆಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಹೋಗೋ, ಬಾರೋ ಎಂದು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೇ ಬರುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯರು, ನಾವೇನೂ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಹನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಯಾರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಚರ್ಮವೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ರಫ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ನಮಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ತಾಳ್ಮೆ ಮೀರಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾತು ಎತ್ತಿದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಆ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಅಜನ್ಮಸಿದ್ಧವಾದ ಹಕ್ಕು, ಅಧಿ ಕಾರದಲ್ಲಿರಲು ನಾವು ಅನರ್ಹರು, ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ನಾವು ಕೋಪಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಲಿ, ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾ ದರೂ ತೆಗಳಲಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಯಾವ ನಾಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ನಾಣ್ಯ ವನ್ನೇ ನಾವು ವಾಪಸು ಕೊಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕೋಪಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಗದಗ).—ತೆಗಳಲಿ ಎಂದರೆ ಬಗಳಲಿ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಗದಗ್‌ನಿಂದ ಬಂದವರು. ನಾನೂ ಕೂಡ ಗದುಗಿನ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ತೆಗಳಲಿ ಎನ್ನು ವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅರ್ಥ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಬೇರೆ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ನಾ ನೇ ನಾ ದ ರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಅಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ್‌ರವರಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯುವಂತಹವರು ಮತ್ತು ವಕೀಲರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದರು. ಇದರ ಅಂತರ್ಯ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಇಂದು ಮಿನಿಸ್ಟರ್, ವಿತೌಟ್ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಎಂದು ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಜವಾಬುದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಯಾರ ಪರವಾಗಿ ಬೇಕಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಕೊಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕೌನ್ಸಿರ್ ಆಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ 29 ಜನರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೋಗಿಯವರು ನಾನು ಇಲ್ಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಗಳ ಮಂತ್ರಿ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ಅವ ರಿಗೂ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದೇ ತಪ್ಪು ಎಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರು ಯಾರು ಎಂದು ಈ ಗಲಾಟೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಶುರುವಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಚಳುವಳಿಗಾರರು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ "The Minister is incompetent to reply and he must resign" ಎಂದು. ಅದು ಏನಾ ಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಉಪ್ಪು, ಖಾರ ತಿಂದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಸಕ್ಕರೆ ತಿಂದು ಏನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Is there anything unparliamentary in what Sri Vatal Nagaraj has said ?

Sri K. PUTTASWAMY.—I never said it is unparliamentary. I agree with the hon'ble Member Sri Siddaveerappa that it is definitely not unparliamentary, but it is not complimentary. It is human nature to accept some complimentary remarks. The hon'ble Members of the Opposition, in season and out of season are hurling uncomplimentary words at us and sometime or other they must extend complimentary words also. Anyway I regret very much for what has happened. I would make an appeal to all members not to lose temper on the floor of the House. It applies to all members whether on this side or the other side. May I appeal to the hon'ble Members of the Opposition not to try our patience ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am only making a request that somehow or other the dignity, decorum and decency of the House must be maintained and it is accepted by all sides. We are not opposed to it. If you go to the Mother of Parliaments, you will see that tempers are lost to such an extent that even shoe beating has taken place. Fist fighting and all that has taken place. But we must credit ourselves that we do not go to that extent. What I am saying is, by all means, advise us. But if you see the proceedings you will find, how often you have called to order Sri Vatal Nagaraj, Sri Azeez Sait, may be, for justifiable reasons ; but at least only once, when such things happen from the other side, why not your rod fall on them ? I want to know this. If the rod is swayed on both sides, probably everything will be all right.

Sri S. BANGARAPPA.—On a point of order.

Mr. SPEAKER.—The member must complete it in one minute.

Sri B. P. GANGADHAR.—The Minister was given more time to explain. But when the hon. Member wants to raise a point of order, you fix some time limit. You have been restricting every one of us. When the hon. member wants to make a full impression of the matter and convince the Chair, you must give him sufficient time.

Mr. SPEAKER.—As regards this point, the Speaker can put a time limit, because things cannot go on for any length of time. Under the residuary powers, whenever a point of order is raised with reference to a rule, I can say that it should be over in a minute or two and this should be taken as a procedure hereafter.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಕೋಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರವೇ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಈವೊತ್ತು ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೊನೇ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ನಾವು ಅನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು, ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಈ ಕಡೆಯವರೇ ಆಗಲೀ, ಆ ಕಡೆಯವರೇ ಆಗಲೀ ಆ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂಕೂಡ ಚೆಂಪಶ್ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ವಿಷಯ, ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ಸಂಗತಿಗಳು. ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಅನ್‌ಕಾಂಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಬಾರದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ಸಂಗತಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ

ನಾನು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಎತ್ತಿರ ತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದು ಒಂದು ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳೋಣ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, Powers have not been delegated by the Minister concerned to the Deputy Minister and therefore he has no *locus standi* to say.....ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರೂ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರೂ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವರು ಅಂದಿರಬಹುದು. "ಕೂತುಕೋ, ನೀನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಪದಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ನಲ್ಲದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾದ್ದೇ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಕಡೆಯವರು ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆಯವರು ಯಾರಾದರೂ ಅಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೇಡ ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೂ ಬಿಡಬಹುದು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರು ಹೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದರು, ಮಂತ್ರಿಗಳ ರಾಜಿನಾಮೆಗೆ ಏಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು. ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಯು ತಪ್ಪುಗಳು ಕಂಡುಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಡವೇ? ನಾಳೆಯ ದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಇರುವ ವಿಷಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ದುರಾಡಳಿತ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಲಂಚದ ಹಾವಳಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ತಪ್ಪುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ವಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ? ಆ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೂ ಪ್ರಶ್ನಪತ್ರಿಕೆ ಲೀಕ್‌ಔಟ್ ಆದಾಗ ವಿಷಯವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಲು ಸರಿಯೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶಿವಪ್ಪನವರು ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಲೀಕ್ ಆಗಿರುವುದು ಸರಿಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಸರಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮಗಿರುವ ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವೇಕೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ.

MR. SPEAKER.—I agree with the sentiments expressed by the hon. Member Sri Channaiah, the Hon. Minister for Parliamentary Affairs, the hon. Member Sri Siddaveerappa and others. They made certain observations over the tension in the House; I very much regret that what has happened does not do credit to anybody. Points were raised by Members on this side as well as on that side; tempers were lost and utter confusion prevailed in the House. When there was utter confusion in the House, what can the Presiding Officer do? In that confusion, I have not been able to follow or hear anything. If the members want the Presiding Officer to be effective, I request all the hon. Members to maintain calm atmosphere so that the Presiding officer may be able to hear everything and take such action as the

(MR. SPEAKER)

rules require. When it was not possible to hear anything, to listen to anything and when confusion reigned supreme, nobody can help. I request the hon. Members to avoid such situations hereafter at least.

I found Members from this side and that side rising, talking without permission and not showing obedience to the Chair. I am sorry if such behaviour is resorted to here, it does not redound to the credit of any hon. Member. I am saying this irrespective of considerations of groups or this party or that party. The Hon. House knows and the Leaders of both the sides know and it is a well-known fact that there are some hon. Members who frequently rise, disobey the Chair in season and out of season, create confusion, flout rules and are never amenable to discipline.

The Hon. Leader of the Opposition wanted some information on a certain point. The point raised by him was a very important one and nobody has doubted it. He stated that a certain Question Paper of S.S.L.C. was on sale, etc. The leakage of questions was certainly a very important issue and, therefore, I wanted to know from the Hon. Deputy Minister for Education what he had to say. The issue was raised in the House suddenly and so the Hon. Deputy Minister had no notice of it. Still, I wanted to request the Hon. Deputy Minister to let us know whether he was prepared to make a statement on the important issue. But when I was still on my legs, the hon. Member Sri B. P. Gangadhar chose to rise, ignored my request to him to resume his seat and stated that the Deputy Minister was not competent to make a statement and that the Minister should resign. When I called upon the Hon. Deputy Minister and asked him whether he had anything to say, it was for the Deputy Minister to reply. My point is: when I called upon the Hon. Deputy Minister to intimate whether he could make a statement, and when I was still on my legs, the hon. Member Sri Gangadhar intervened and remarked that the Deputy Minister was not competent to make a statement and that the Minister should resign. What he stated was not in the proper context and it was improper and highly worng. That should not happen. When the Chair is giving direction and is still standing, how can any Member suddenly stand up and make remarks even without listening to what the Government has to say? I think certain standards have to be maintained in the House.

In democracy, there should be organised debate. Any Member is at liberty to make any criticisms but everybody has to observe decorum and certain well laid down procedures. Let each side have patience to listen without interruption to the other side. If an hon. Member of the ruling party is speaking, the members on the Opposition side should give him a patient hearing. Similarly, when a member on the Opposition side, senior or junior, is addressing the House, let the Members of the ruling party hear him patiently and not interrupt him. That is a proper debate. Debate means organised speaking, orderly behaviour and organised listening. Unless this is done, no democratic or parliamentary procedure is likely to succeed. I conclude by saying that it

was not at all correct on the part of the hon. Member Sri Gangadhar to have stood up when I was still on my legs and to make remarks that the Hon. Deputy Minister for Education should not make a statement and the Hon. Minister should resign.

Sri B. P. GANGADHAR.—You may kindly peruse the records before making observations about me. If you go through the records, you will know that I am not incorrect.

Mr. SPEAKER.—It was not correct on the part of the Member to have stood up when I was standing. Secondly, it was not proper on the part of the member to ask the Deputy Minister not to make a statement. Sri Bangarappa will take note of what I said in this particular context. I heard what Sri Gangadhar stated and I also observed his conduct. Therefore, hereafter I request hon. Members very earnestly to follow the rules strictly and always address the Chair and thus avoid exchanges among themselves. If anything wrong is done, and if I am not able to hear on account of prevalence of utter confusion, I cannot take any decision. A decision must be taken only out of personal knowledge and hearing. When I cannot hear, and know what has transpired what can I do ? I become helpless.

The Hon. Minister for Parliamentary Affairs has made some humorous references and that is heartily reciprocated by the other side. A very good atmosphere is created. I do not want to spoil that atmosphere. I request the hon. Members to co-operate with me and see that such episode is not repeated. If the Hon Minister for Parliamentary Affairs wants to make a statement, he may do so. Perhaps he will make a statement after some time.

Now I call upon the Hon. Deputy Minister to make a statement.

Sri K. H. PATIL.- I rise to a point of order. Sri Shivappa has produced some question paper before the House. I have nothing to say regarding the words that have been used which do not bring respect to the House as well as to the Speaker. The Council of Ministers should be responsible to this House. They should not shirk to shoulder this responsibility. When they are collectively responsible, we as members of this House, have a right to question their integrity and honesty and demand from these Ministers their resignation. I am here to support Sri Sivappa's point that this House can demand the resignation of the Minister concerned, if not of the whole Ministry.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Leader of the Opposition has brought out a point. We do not know whether the leakage is there and if there be leakage, who is responsible for it ? When a judgment is to be passed by this House, let it be done on the basis of full facts.

3-00 P.M.

Sri K. PUTTASWAMY.—Before the House rises, we will give that information.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾರೋಪವನ್ನು ನೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಆ ವಿಷಯ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗತಾನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು ಇದರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದೆರೆಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯು ಕಳೆದ ಫೆಬ್ರವರಿ 21ನೆಯ ತಾರೀಖು ಏನು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೂ ಇತ್ತ ಕಡೆಯವರು ಮತ್ತು ಅತ್ತ ಕಡೆಯವರು ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಸೌಜನ್ಯತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತತ್ವಗಳನ್ನೇ ನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಈ ಸದನದ ಘನತೆಗೌರವಗಳನ್ನು, ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾವ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಈ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಡುರ್ಪಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಒಂದು ಕಲ್ಯಾಣದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಒಂದು ಗಂಟೆಕಾಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡು ಪ್ರಸಂಗವೆಂದು ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು, ಕಳೆದ 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಹಿಂದಿನವರು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನನ್ನಂಥವರು ಇರಬಾರದು, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಬಹಳ ವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಬಹಳವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ನಾವು ಈ ದೇಶದ ಘನತೆ, ಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಅನುಭವಿಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಗೌರವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಗುರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರುವ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವುದು ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆತಂಕವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಮಾತು, ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ಅಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿ ಹೇಳುವ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಫೆಬ್ರವರಿ 21ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ 2ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ನಡೆದಂಥ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆಗೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಲ್ಲವೇ? ಆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ನಡೆಸಿಲ್ಲವೇ? ತಮ್ಮ ಒಂದು ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಮುಂದಾಳುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು, ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆಗೆ ತಕ್ಕದ್ದೇ ಎಂಬುದು ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಬಹಳ ದುಃಖಪಟ್ಟವರಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಯಾವ ಈ ಸಭಾಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಇತ್ತಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ನಿಜವಾಗಿ ಅರ್ಹರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಧರಣೀ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಹೊಗಳು ವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಇಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆಗೆ

ತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಅದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ನಾವು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I rise to a point of order.

Sri D. M. SIDDAIAH (Biligere).—I rise to a point of order.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member Sri Siddaiah wants to raise a point of order.

Sri H. N. NANJE GOWDA —I stood up earlier, Sir, holding the book in my hand.

Mr. SPEAKER.—Allright. The member may state his point of order. Afterwards, I will allow Sri Siddaiah also to raise his piont of order.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I listened very carefully to my friend Sri Doddaboregowda. He did not observe rule 288. He spoke everything against this rule. Therefore, I request you under rule 315 to expunge all that he spoke because it was defamatory to this House and also defamatory to the Chair.

Mr. SPEAKER.—I have already provided one day to have an educative debate upon the law of privileges. The tests to be applied to determine breach of privileges may be discussed in that educative debate. This subject also can come up then. I do not want to come to a hasty conclusion on this point. I shall consider this point after hearing all the hon. members.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Till then can I go on accusing the Chair and can the Members go on casting aspersions ?

Mr. SPEAKER.—I may state that in order to determine whether it amounts to contempt or not, the word should be there on record. If it is not there the members cannot take notice of it.

Sri D. B. KALMANKAR.—Are you reserving your ruling ?

Mr. SPEAKER.—After hearing the educative debate I shall take a decision.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—You said just now that you have reserved your ruling.

Mr. SPEAKER.—I am not going to permit any more discussion. I shall consider the matter after the educative debate.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I want some clarification from the Chair. After hearing the educative debate, if the Chair is to give the ruling, until then can we talk as we like accusing the Chair and the House ?

Mr. SPEAKER.—Nobody can accuse the Chair.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ತಮಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೋ ಅನಿವಾರ್ಯ ಘಟನೆ ನಡೆಯುತು. ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಉದ್ವೇಗ ಗೊಂಡರು. ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಉದ್ವೇಗಗೊಂಡರು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಎದ್ದು ಸಮಾಧಾನದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರು. ಆಗ ಎರಡ್ಮೂ ಮುಗಿದು ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ರೂರ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡರು ಎದ್ದು ನಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯರ್ಥಾ ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು; ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಸ್ಟೇಟುಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಇದೊಂದೂ ಕೂಡ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ನಾವು, ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು. ಯಾವ ಪಕ್ಷವೇ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿರಲಿ, ಯಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ತಪ್ಪೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈಗ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿ, ಅದಲ್ಲದೆ ನುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ.

Sir, you are the custodian of the rights and privileges and the dignity and decorum of this House. Further I would request the Chair kindly to see that the Deputy Minister is allowed to make his statement if he is ready. If he is not ready or if he wants some more information or if you feel that the Minister for Education should come, you may summon him and ask him to make the statement. You are the person who has been endowed with the task of upholding the entire prestige and honour of this House. Therefore I appeal to you to see that procedure is followed so that we can conduct our business in a dignified and becoming manner.

Mr. SPEAKER.—I appreciate the sentiments of the hon. Member very much.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಾನು ವ್ಯರ್ಥಾ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾತ್ರಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮಾನ್ಯನದನ್ಯರಾದಂತಹ ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಪದವಾಗಲೀ ಇನ್‌ಡೀಸೆಂಟ್ ಶಬ್ದವಾಗಲಿ ಅಥವ ಸಭೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಘನತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕ ಪದವಾಗಲೀ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ತಾವು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪಸಚಿವರನ್ನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆದ ಮೇಲೆ ಅದು "ಆರ್ ಮೋಸ್ಟ್ ವ್ಯಾಕ್ಯುಂ". ವ್ಯಾಕ್ಯುಂನಲ್ಲಿ ಏನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಬರುತ್ತದೆ? ಎರಡ್ಮೂ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಬಂದಂಥ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ಮುಗಿದಂತಹ ಅಧ್ಯಾಯ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡರಿಗೂ ಕೂಡ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ರೂರ್ಸ್ 315ರ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ಪದಗಳು ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, you definitely promised that after the Hon. Minister Sri Puttaswamy you will ask the Deputy Minister for Education to reply.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, Doddabore Gowda said that we are wasting the time of the House, including the Chair. Those words have not been expunged.

Mr. SPEAKER.—I have reserved my ruling.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡರು.....

Mr. SPEAKER.—I request the hon. Member to resume his seat.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇಲ್ಲ, ತಾವು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು. ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ನಾನು ಎರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I direct the hon. Member Sri Nagaraj to withdraw from the House under Rule 308.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಏಕೆ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅಗೌರವದಿಂದೇನೂ ನಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I direct the hon. Member to withdraw. The member may please get out.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಏಕೆ ಗೆಟ್ ಔಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I direct the member to withdraw. Please withdraw.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾವು ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ತಾವು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ).—ಸ್ವಾಮೀ, ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ರೂಲಿಂಗು ಏನಾಯಿತು ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಅವರು ವಿತ್ ಡ್ರಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೆ ?

Mr. SPEAKER.—I request the hon. Leader of the Opposition to ask Sri Nagaraj to obey the Chair. I have ordered him to withdraw under Rule 308.

Sri S. SIVAPPA.—He will do it. ನಾನಾಗಲೇ ತಮಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ತಾವು ಮಾತಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹನೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಾವು ಹೇಳುವ ಟೋನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮೀ, ತಾವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ರೂಲಿಂಗು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗು ಕೊಡುವಾಗ ಗೆಟ್ ಔಟ್ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಹೇಳಿರುವ ಗೆಟ್ ಔಟ್ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I used the word 'get out' in the sense of withdraw. ವಿತ್ ಡ್ರಾ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೇ ಏನಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲೂ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, may I make a humble submission ? In order to maintain the dignity of the House, I would very much like Sri Vatal Nagaraj to obey the direction of the Chair.

Mr. SPEAKER.—I request the hon. Leader of the Opposition to ask Sri Nagaraj to withdraw.

Sri S. SIVAPPA.—I will request him to withdraw for a few minutes and come back. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ಮನೋಭಾವನೆ ಒಳಗೆ ನರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ನೂಜನೆ ಕೊಡುವಾಗ ತಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶಬ್ದ, ಎಂದರೆ ಗೆಟ್ ಔಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಶಬ್ದವಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ವಿತ್ ಡ್ರಾ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದು. ಬೇರೆ ಏನಿಲ್ಲ. It is only in that sense I used it.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sri Doddabore Gowda made a remark that we, on this side including the Chair are wasting the time of the House. That point of Order was brought to the notice of the House under Rule 315. The Chair did not agree to it. Now how can the Chair take power under Rule 308 ? Therefore, Sri Nagaraj need not go out of this House.

Mr. SPEAKER.—I have directed him to withdraw and he has to obey. I have reserved my Ruling with regard to Sri Doddabore Gowda's remarks, whether it is parliamentary or not.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I did not say that it was unparliamentary.

Mr. SPEAKER.—I shall take a decision only after hearing the debate on Privileges, not till then.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I wanted those words to be expunged, because it was a reflection on the business of the House. I never said that it was unparliamentary. The Chair did not agree to that. The Chair cannot give direction under Rule 308. Therefore, I say that Sri Vatal Nagaraj need not go out of the House.

Mr. SPEAKER.—As hon. Member Sri Vatal Nagaraj has not withdrawn from the House and in order to enable his friends to persuade him to withdraw from the House, I adjourn the House for half-an-hour.

The House adjourned at Thirty Minutes past Three of the Clock and reassembled again at Twenty Minutes past Four of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

Sri M. S. KRISHNAN.—Sir, I have a point of order.....

Mr. SPEAKER.—The hon. Member cannot raise a point of order now because under rule 311, a point of order be raised only with respect to business on hand, or with respect to arrangement of business or keeping of order in the House.

Sri M. S. KRISHNAN.—I am glad you have drawn my attention to this. Sub-rule (2) says that a point of order may be raised in relation to the business of the Assembly. The business that had been taken up

before you adjourned the House has not yet reached a finality and it is still on the anvil.

MR. SPEAKER.—I have not called any particular item of business.

SRI M. S. KRISHNAN.—There was already some subject before we adjourned. You were pleased to adjourn the House when several points of orders were raised, without giving any ruling. Sri H. N. Nanjegowda had raised point of order. Sri Doddabore Gowda had made some statement. The situation of this House was, you as Speaker made certain remarks and ordered that Sri VATAL NAGARAJ should withdraw. Later on, in a fit of passion and anger, you asked him to get out. We pointed out that the expression 'get out' was not proper and with all due respect, you were pleased to say, that the expression was used in a particular sense, in the sense that SRI VATAL NAGARAJ should withdraw. My point of order is whether it is enough if the Speaker says that it was used in a particular sense. I was just looking into the Parliamentary Procedure by M. N. Kaul: You will pardon me if I read what the late Prime Minister Sri JAWAHARLAL NEHRU spoke about the Speaker:

Speaking on March 8, 1958 on the occasion of the unveiling of the portrait of Sardar Patel, Prime Minister Jawaharlal Nehru observed:

> "The Speaker represents the House. He represents the dignity of the House, the freedom of the House and because the House represents the nation, in a particular way, the Speaker becomes the symbol of the nation's freedom and liberty. Therefore, it is right that, that should be an honoured position, a free position and should be occupied always by men of outstanding ability and impartiality."

(Extract from Practice and Procedure of Parliament by M. N. Kaul—S. L. Shakdar—P. 93)

What he has said there, is on all fours applicable to the Hon. Speaker here, because we consider you as the repository of all the privileges and dignity of the House. We look up to you to protect the interests of both the sides. You should protect the interests of all sides of the House. What the late Panditji said applies to you also. Now what has happened is, in respect of the word used, it is not enough if you say that this word was used in a particular sense. I will read an extract from page 823 of Lok Sabha Debates 30-11-1955

(Page 823-824—Practice and Procedure of Parliament by M. N. Kaul—S. L. Shakdar)

> " A member or a Minister may invite the Speaker's attention at the time, when the defamatory or indecent or unparliamentary or undignified words are used, or subsequently, and if the Speaker agrees, he may order their expunction "

(SRI M. S. KRISHNAN)

"On the attention of the Speaker being drawn to objectionable words by an officer of the Secretariat or otherwise, the Speaker may order the expunction of such words.

The words used in the course of the speech in the House may be changed.

"The word 'Dogla' used with reference to some members was objected to, as being vulgar. The member who used the word explained that the meaning intended by him was 'with two voices' and not 'illegitimate'. Thereupon the Speaker directed the deletion of the word 'Dogla' and the use of the word 'Domukh' in substitution therefor which brought out the Member's meaning clearly."

So you have got a right to change it. You did not mean that Sri VATAL NAGARAJ should get out. You meant that he should withdraw from the House.

In the same way, the word 'DOGRA' which was used by some Member was considered to be vulgar and illegitimate. The Speaker directed the deletion of the word 'DOGRA'. I would like to refer to this particular position as it happened in LOK SABHA Debate of 30th November 1955. This word was substituted as directed by the Hon'ble Speaker. I request you to kindly consider this precedent and substitute the word *withdraw* for the expression "get out".

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ವಿತಡ್ರಾ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವಾಗ ಉದ್ವೇಗದಲ್ಲೋ ಬಹುಶಃ ರಭಸದಲ್ಲೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ "get out" ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಬಹಳ ಉದ್ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ತಾವು ಶಾಂತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೋಪದಲ್ಲೋ ಏನೋ ಆ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಬಹುದು. "ಗೆಟ್ ಔಟ್" ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಆರ್ಥ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 'ವಿತಡ್ರಾ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದ ಬಗ್ಗೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ವಿಶೇಷ ಗೌರವವಿದೆ, ನಾವೂ ಕೂಡ ಈಗ ನಡೆದಿರುವ ಕಾರ್ಯಕರಾಪದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಬೈಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ ಆಫ್ ಟಂಗ್ ಅಥವ ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಆ ಶಬ್ದ ತಮ್ಮ ಬಾಯಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಗೌರವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳಿರುವ ಆರ್ಥ ಬರುವಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇರೆ ಮಾತನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿ 'ವಿತಡ್ರಾ' ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

MR. SPEAKER.—I have heard the hon. Members, Leader of the Opposition and Sri M. S. Krishnan. The observations of the late Prime Minister is a classic principle and I completely agree with that. When I requested the hon. Member Sri Vatal Nagaraj to withdraw, I repeated that nearly ten times. He did not do it. On the contrary, he was ordering me to sit down. Then, in the circumstances I had no alternative but to act under Rule 308. I asked him to withdraw. Probably, he did not understand. It was then that I used the words "get out"

As already explained, I have used it in the sense of ' withdraw '. " Get Out " means " withdraw ". I have no objection to substitute it with the word " withdraw. " Of course, I had not meant nor had I any intention to wound the feelings of Sri Nagaraj. It is with great reluctance I had to take that decision. I did not want to hurt him.

Now after all this I request the hon. Member Sri Vatal Nagaraj to obey the Chair and restore the dignity of the House,

(Sri Vatal Nagaraj stood up)

Sri K. PUTTASWAMY.—I rise to a point of order. There is no scope for a speech by the hon. Member Sri Vatal Nagaraj.

†Mr. SPEAKER.—May I request the hon. Member withdraw from the House and obey the Chair ? There is no scope for any speech making. In the name of the House, in the name of discipline and dignity of the House, I request Sri Vatal Nagaraj to withdraw from the House.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, now the Hon. Speaker has gladly substituted the word "get out" with gesture which is in conformity with the dignity of the House. Now, whether it is right or wrong, my young friend Sri Vatal Nagaraj has been asked by the Speaker to withdraw. So I earnestly request Sri Vatal Nagaraj to honour the verdict of the Chair at least for two minutes to respect the feelings. On behalf of all of us I am requesting him.

(Sri Vatal Nagaraj withdrew)

Mr. SPEAKER.—It is so good of Sri Vatal Nagaraj.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರಿ ಆಸೆ ವಹಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾವು ಈಗ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ನಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದ ಅಂಶವನ್ನು ತಾವು ಈಗಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತು ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದುಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅದು ಬ್ರೀಚ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ದಾಗ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಪ್ರಿವಿಲೇಜಸ್, ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎನ್ನುವ ಈ ಪುಸ್ತಕದ 450ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

> ".....When the attention of the Speaker is thus called to the supposed breach of order he at once gives his decision and if in his opinion the member whose words or conduct are complained of is disorderly, calls upon him to conform to the rules of the House".

ಇದನ್ನು ತಾವು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವುದ ಕ್ಕಾದರೂ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತಾವು ಎಜ್ಯುಕೇಟಿವ್ ಡಿಬೇಟ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಹೇಳಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಾವು ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೋಇಚ್ಛೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಡಿಫೇಮೇಟರಿ ಪದ್ಯವನ್ನು ನಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವ, ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಕುಂದು ಬರತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಈಗಲೇ ತಮ್ಮ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡುವವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಭೆಯ ಗೌರವ, ಘನತೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಉಳಿಸಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಉಳಿಸತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ತಾವು ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡರು ಆಡಿರತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ವರದಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am on a different point of order. He cannot have another say over the point of order. We expect you to conform to the rules.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ತಾವು ನಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಭೆಯನ್ನು ಆಡ್‌ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಇನ್‌ಕ್ಯಾಮರಾ ಮಾತನಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಬೋರೆಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I have already reserved my ruling. If the hon. Member wants to say something under rule 315, he may please do so. I am clearly of the opinion that it does not apply. Under rule 315 it cannot be expunged. Whether it is a contempt or not, is a matter of opinion.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I refer to rule 288.

Mr. SPEAKER.—My powers of expunction are governed by rule 315. Rule 315 does not apply here. If the contention of the hon. Member is that it amounts to a breach of privilege or contempt of the House, it is a matter of opinion I have already stated that after the educative debate is over I will consider it. If the hon. Member so desires, he may move a motion. I think the matter should stop there.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am sorry I have to raise a point of order.

I find the presence of the hon. Member Sri Vatal Nagaraj again in this House. I want to make a request to take serious notice of it.

Mr. SPEAKER.—I did not see it.

Sri H. N. NANJE GOUDA.—It was not mentioned that he should withdraw for the whole day. It was ordered that he should only withdraw.

Mr. SPEAKER.—I have stated that Sri Nagaraj is requested to withdraw under Rule 308. Rule 308 says :

> " The Speaker may, direct any member whose conduct is, in his opinion, grossly disorderly to withdraw immediately from the Assembly, and any Member so ordered to withdraw shall do so forthwith and shall absent himself during the remainder of the day's sitting."

Since my direction has reference to Rule 308, Sri Nagaraj has to remain absent throughout the day. Therefore, I request Sri Nagaraj to withdraw for the whole of today.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗಾಗಲೆ ನಾವು ಈ ಘಟನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳರವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತಲೆ ಬಾಗಿ ಸಭಾಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನೇನೂ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಒಳಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟರಿ ಅಫೇರ್ಸ್ ಸಚಿವರು ಒಂದು ವಾದ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಡನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣಾಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಚಿವರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ತಾವು ಪಾರ್ಡನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Because he has already obeyed the verdict of the Chair, I am rerquesting you to pardon him. Let him sit in the House for the rest of the day. That power to give permission vests in you.

Mr. SPEAKER.—As I have already said, I have absolutely no animosity against anybody and certainly not against Sri Vatal Nagaraj. The moment I leave this place, I forget all these incidents. Otherwise, if I were to carry all this in my memory, I do not know whether I can withstand all the nervous, physical and mental strain. The point is this: I have ordered the hon. Member to withdraw under Rule 308. That Rule is mandatory. Nothing is lost if Sri Vatal Nagaraj obeys it. On the contrary, he will be helping me and this august House to maintain dignity and order in the House. I have no power to do what the Hon. Leader of the Opposition requests me to do.

Sri S. SIVAPPA.—In that case, I come to Rule 309 (2) which states :

> "Provided that the Assembly may, at any time on a motion being made, resolve that such suspension be terminated."

Mr. SPEAKER.—He can come tomorrow.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Rule 308 may be suspended.

Sri D. B. KALMANKAR.—The Chair has got powers to cancel the order of withdrawal.

Sri M. NAGAPPA.—Under Rule 325, there are residuary powers to the Hon. Chair. Rule 325 states :

> "All matters not specifically provided for in these rules and all questions relating to the detailed working of these rules

(SRI M. NAGAPPA)

shall be regulated in such manner as the Speaker may from time to time direct."

So the Chair is vested with powers to give direction in matters not provided under the Rules. Therefore I submit that those residuary powers may be exercised by the Chair. In order to create a good atmosphere in the House and to continue the business according to the agenda, I hope the Chair will co-operate with us and comply with the request made by the hon. Leader of the Opposition.

Sri K. H. SRINIVASA (Sagar).—Rule 308 is mandatory. But some hon. Members have suggested that the Hon. Chair can make use of Rule 325 and exercise the residuary powers and then give direction to the hon. Member, who had been ordered to withdraw, to come again and sit in this House today. I do not want to argue whether there is scope for making use of Rule 325. Even conceding that according to Rule 325, you have got every right to permit the Member who had been ordered to withdraw, to come and sit in the House to-day, there is another point to be considered. What has happened is, before you could issue such a revised order under Rule 325, the hon. Member has already chosen to enter the House and sit. Even though you agree to exercise the residuary powers under Rule 325, it would be revocation of an act which has not been done in accordance with the Rules, direction of the Chair and the decorum and dignity of the House.

Sri M. NAGAPPA.—There is provision for suspesion of Rule 308. Rule 325 can be exercised.

Sri S. SIVAPPA.—Under Rule 322, you could suspend a rule.

Mr. SPEAKER.—It is the House that has to do it, not myself.

Sri S. SIVAPPA.—I request the House and I know the House will be generous enough to do it.

Mr. SPEAKER.—In the first instance, Sri Nagaraj has to withdraw. Until the House takes a decision, let him not please enter the House. His presence in the House is not proper. Let him go out. If the House, in its discretion, take some decision, I have no objection. Sri Nagaraj will please go out.

ಶ್ರಿ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ನನ್ನ ಇತ್ತ್ರಕಡೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಮತ್ತು ಅತ್ತ್ರಕಡೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಎರ್ರಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ತಾವೇ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಡ್ಜೌರ್ನ್ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆನಂತರ ನಮ್ಮನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಛೇಂಬರಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಆಗ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಆದ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ತಾವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಆದ ತೀರ್ಮಾನ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅನಂತರ ಸಭೆಗೆ ತಾವು ಬಂದು ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳರನ್ನು ಸಭೆಯ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದರಂತೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಆ ನಂತರ ಒಳಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗಿನ್ನೇನು ಆಗಬೇಕು ? ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೆಲವರು ಕಾನೂನು ಓದಿದರು. ಆ ಕಾನೂನು ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ನಂಗತಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ

ರಿಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬುದು. ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಒಳಗಡೆ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಅಕಾಲಿಕವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ, ಸೌಖ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಈಗ ಏನು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನಡೆಯುತ್ತು ಅದನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಮರೆತುಬಿಡೋಣವೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಅದು ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತು. ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬ್ರೀಚ್ ಆಫ್ ರೂಲ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಏನು ಮಾಡುವುದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಮೇಲಿನ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನೇ ರೂಲಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪರ್ಮಿಟ್ ಮಾಡುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಪರ್ಮಿಟ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು, ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಮನೆಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದುದು ಸರಿ. ಆದರೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಲಿಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವವರೆಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡುವುದೂ ಸಹ ತಪ್ಪು. ಇದಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್ (ಬ್ಯಾಡ್ಗಿ).—ಇದು ಏನೇ ಕಲಸುಮೇಲೋಗರವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು. ಉಭಯಪಕ್ಷದವರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕು. ತಾವು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಾವು 'ಗೆಟ್‌ಔಟ್' ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಬಳಸಿದಿರಿ. ನೀವು ಆ ನೋವನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಬೇಕಾದುದು ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿ 'ಗೆಟ್‌ಔಟ್' ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಬದರಾಯಿಸಿದಿರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಮೇರೆಗೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಒಳಗಡೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೇ ಈ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದವರು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು. ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಆದೇಶವನ್ನು ಏಕಾ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಒಳಗಡೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಆರ್ಡರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಅವಕಾಶ ತಮಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ರೂರ್ ಓದಿ ಅರ್ಥ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋದರು. ಪುನಃ ಒಳಗಡೆ ಬಂದರು. ರೂಲ್ 308ರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಒಳಗಡೆ ಬರಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಕೂತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ತಕರಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಮೇಲೆ, ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಆರ್ಡರಿನ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಗದು. ಚೇರ್ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೀವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಹೊರತು ಪುನರಪಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಆರ್ಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಅವರೇ ವಿಚಾರಮಾಡಲಿ. It becomes contempt of the House. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದು ಕೂತಿದ್ದು ತಪ್ಪು. ಅದಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇಲ್ಲವೇ? ರೂರ್ 308ರ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಡರ್ ಆದಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಬರಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ರೂಲ್ಸನ್ನು ಓದಿದ್ದಾರೆ. 308 ರೂರ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಆಗಬೇಕು. ಈ ಸಭೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಬರಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಂಟಪ್ಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಹೌಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. His continuing to sit in the House amounts to a further contempt of the

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

House. I request the hon. Member Sri Vatal Nagaraj to obey the rule; the rule is the master.

(When Sri Vatal Nagaraj was about to withdraw from the House, there was clapping from some Members.)

Mr. SPEAKER.—I congratulate the member for obeying the Chair.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ತಮಗೆ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಡೆ ಇರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೈ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಆಚೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಅವರು ಹಠ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

5-00 P.M.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಚೋದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ತಾವು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಕಡೆಯವರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಯ ಬಂದಹಾಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂಥಾ ಒಂದು ರೀತಿ ನೀತಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಆಗ ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ತರಹ ಬೇಜಾರು ಬಂದಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಅವರು ಅವರ ಸೀಟಿಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಆ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದದ್ದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಏನೋ ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಗೆದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ನಡುವಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದರು ಅದನ್ನು ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಾವು ಒಂದು ತರಹ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲರ ಮಾತಿಗೂ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಕಡೆ ಕೆಲವು ಕೈ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅಸಮಾನಗೊಂಡವರಂತೆ ಮತ್ತೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸೀಟಿಗೆ ಬಂದರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ ಯಾವುದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಠ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I think the tension has gone down now. I was very happy when Mr. Vatal Nagaraj was withdrawing at the persuasion of his friends and I congratulated him also. At that time there were certain clappings. I do not know who clapped and with what intention.

Sri K. H. SRINIVAS.—At that time itself I said that we did it only to voice our appreciation for his obedience of rules. So we request Sri Vatal Nagaraj also to take it sportively.

Mr. SPEAKER.—Let us try to interpret everybody well. I am a person who always wants to put a charitable interpretation upon the words spoken by other persons. Why should I presume a wrong thing?

Now that the whole thing is over, I would request the hon. member Sri Vatal Nagaraj to obey. His friends may persuade him to obey. I am talking in the name of the House collectively. I represent the House. One or two members doing anything does not reflect the conduct of the House. The only person who can speak in the name of the House is the Speaker. What one or two hon. Members have done is another matter. We do not know who was that member and with what intention it was done. Therefore, in the name of the dignity of the House and speaking collectively for the House I am making this request. I request the Leader of the Opposition to see that Sri Vatal Nagaraj obeys.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, I tried my level best to maintain the dignity of the House, but members from the other side are taunting us. This taunt must be challenged. We are not here to submit to this taunt.

Mr. SPEAKER.—Does the hon'ble leader of the opposition challenge the Chair ?

Sri S. SIVAPPA.—They are challenging our proud prestige. We cannot tolerate it.

Mr. SPEAKER.—No question of prestige will arise when it comes to the question of obedience to the Chair.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಜಯಭೇರಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೈಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಒಳಗಡೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಕಳೆಸುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಅವರ ಪೋಟೊಪ್ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಶೇಠರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ಶ್ರೀ ಚುರ್ಚಿಹಾಳ್‌ಮಠ್ ಅವರು ಒಂದು ಸೂಚನೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಗತ್ತುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, we have heard with very great attention all the points that were raised. If you take the will for the deed, what Sri Vatal Nagaraj intended to do by his over-act was to obey the Chair, may be due to persuasion by friends or with a view to respect the Chair, and spontaneously the Chair congratulated him. At that point, some one intervened and some extraeous matter came in and that provoked this side. The provocation, as could be seen, was so much that the Leader of the Opposition himself had to say that he was not prepared to send out Sri Vatal Nagaraj whatever the consequence may be. It is a knot and now you must unloosen this knot. If you are not going to do it, you will have to carry it to its logical conclusion. The other logical conclusion would be, again if Sri Vatal Nagaraj has to be sent out—you have seen the sense of this House—he will have to be bodily removed and every member on this side of the House should be bodily removed and sent out. That seems to be the position. Therefore, I would humbly make an appeal to the Hon. Minister for Parliamentary

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

Affairs. After all, as I have said any number of times, who can afford to be generous? It is only a strong man, not a weak man, who can afford to be generous. So if you permit me, I will move under Rule 322 for the suspension of the Rule 308 under which Sri Vatal Nagaraj has been ordered to withdraw from the House. The Hon. Leader of the Opposition has made it abundantly clear, without giving any room for equivocation, that so far as the dignity, honour and respect to the Chair is concerned, both figuratively and also individually, so far as the occupant of the Chair is concerned, we stand second to none in respecting you. But, there are certain matters that have cropped up. We need not enter into the details. After all, we have moved so far in spite of the gravest provocation. Unless the Ruling Party wants that the rules shall be strictly applied, it could have been done even without the rule being applied, as Sri Vatal Nagaraj clearly showed his intention to go out. Now, it has almost come to a standstill. Therefore, I appeal to you, in the name of the interest of this House and the dignity of this House, to suspend Rule 322. Along with you, I appeal to the Hon. Minister for Parliamentary Affairs, who is a seasoned parliamentarian, who has probably the largest experience here in this House, as a Member of this House—he has seen so many such occasions—to rise to the occasion. Today is not the time when he could think of enforcing the rule as he desires. Therefore, if you permit me and if he agrees, I will move, for the suspension of Rule 322.

MR. SPEAKER.—The point is whether I can consider that matter. I cannot consider that proposition so long as Sri Vatal Nagaraj is here. He is here against the direction of the Chair, he should obey the Chair first. Then, I shall consider Hon. Member Sri Siddaveerappa's suggestion. Unless it is rectified by a decision of the House, he cannot remain here.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈಪೊತ್ತು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಸೇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಆಗ ತಮಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಆಯಿತು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಆಯಿತು ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಮಾತಿಗೂ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. I think, you may kindly consider that.

MR. SPEAKER.—A bigger question is involved. It is not a question of privilege. I have already stated that I have no enmity against anybody and I have respect for everybody including Sri Vatal Nagaraj. It is a question of principle. The hon. Member should comply with my request first and then I shall definitely consider the suggestion made by hon. member Sri Siddaveerappa.

SRI K. H. PATIL.—Sir, you are the custodian of the House. Sri Vatal Nagaraj was about to withdraw, and while he was withdrawing, he was obstructed morally, mentally and physically by the other side. If so, who is liable for punishment? Are they not liable for punishment? Cannot the Chair exercise the right of contempt of the House

when the member was legally discharging his duties, if he was obstructed by any means? Can you not take strict measures against them? If such measures are taken against them, my friend Sri Vatal Nagaraj will certainly obey and take the punishment. Otherwise, the House is not in order. There is no rule, no procedure as long as the House is not in order.

Mr. SPEAKER.—The House is in complete order. It is presided over by the Presiding Officer. If anybody obstructed the hon. Member, it is for him to establish who did it and it is for the House to take such measures as they deem fit. It is not helpful to say that one or two persons did it. Sri Vatal Nagaraj has to respect the decision of the Chair.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್ (ದೇವದುರ್ಗ).—ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರನ್ನು ಸಭೆಯಿಂದ ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅವರು ಈ ಮನೆಯ ಡಿಗ್ನಿಟಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಸಭೆಯ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಕೈಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುವುದು ಸರಿಯೇ, ಅವರು ಸಭೆಯ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿಸಿದಂತಾಯಿತೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾವು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಪೌಂಡ್ ಆಫ್ ಫ್ಲೆಷ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಶೈಲಾಕ್ ಆಗುವುದು ಬೇಡ.

Mr. SPEAKER.—I am not a Shylock.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದಮೇರೆ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಈ ದಿನದ ಉಳಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I want to ask whether the prestige of Sri Vatal Nagaraj outweighed the prestige of the Chair. It is a question of principle. I shall give my consent provided hon. Member Sri Vatal Nagaraj withdraws himself from the House. Until the House takes some action, he cannot be present in the House.

Sri S. SIVAPPA.—Several times people who were ordered to with draw, have come back after some time. The Chair did not notice that. Even when late Mr. Baliga was the Speaker such things have happened.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಪರಮೇಶ್ವರ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ಹೇಳಿ, ಕೇಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಈ ಒಂದು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಧಾರಾಳವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಕಂಡಿತೋ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಹಾಪರಾಧ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಸಹ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡುವ ಸಮುದ್ದೇಶದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದರು. ನಂತರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ನಡಿವರು ಒಂದು ದಿವಸದವರೆಗೆ ಒಳಕ್ಕೆ ತರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ನಡಿಪರ ಕರ್ತವ್ಯವಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರೇ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವಾಗ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಸಭೆಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಕಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹಾಕಿದರು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೆಟ್ಟ ಭಾವನೆ ತೋರಿಸಿದರು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ)

ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಚಿವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರ ಇರಲಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಚೋದನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೈಚಪ್ಪಾಳೆ ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಚಿವರು ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಘನತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಮೂದಲಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಚಪ್ಪಾಳೆಯನ್ನು ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಟ್ಟಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ, ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಚಿವರು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಆ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೂ ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri D. B. KALMANKAR.—May I appeal to the Hon. Minister for Parliamentary Affairs to say a word about the intention with which clapping was done by the Treasury Benches, Sir ?

Mr. SPEAKER.—Why not Sri Kalmankar persuade his friend to withdraw ? The point is that the entire House is bound to carry the orders of the Chair. The Hon. Member may please advise his friend Mr. Nagaraj, to obey the Chair.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಕೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ (ಕಳ್ಳಂಬೆಳ್ಳ).—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಸರ್, ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಕೈಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದಾಗ ಈ ರೀತಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಬಾರದು ಎಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೊಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೇಸ್ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವವರೆಗೂ ನಾವು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್ ಅವರನ್ನು ಈ ದಿನ ಪೂರ್ತಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಅವರನ್ನು ಒಂದು ದಿನ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಚಿವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಕ್ಷೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವಾತಾವರಣ ಕಲುಷಿತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ತೂಕದಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಈ ದಿವಸದಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—I want to place one proposition before the House, whether it is correct to disobey the orders of the Chair or ruling of the

Chair on any ground including clapping. You know the orders of the Chair should be obeyed. It is conducive to the maintenance of the discipline in this House. I appeal to the old members of this House to see that the orders of the Chair are obeyed. Mr. Vatal Nagaraj has to obey the orders in the interest of the discipline of the House. I want to know whether it is correct to disobey the orders. I think there are men here senior to me having put in more number of years than myself in the parliamentary affairs. I put this proposition to the judgment of the leaders of the Opposition and some senior members of this House whether Mr. Vatal Nagaraj has to obey or not. I do not know under what circumstances and with what intention the Chair should be disobeyed.

Sri S. SIVAPPA.—With due respect to the Chair I say that the ruling should be obeyed. Mr. Vatal Nagaraj has obeyed as per my request. He obeyed and came back. Now it is for you to act. Such things have been done several times. I have requested you to pardon him.

Mr. SPEAKER.—But the breach of order is continued. He should not do so. I said that I shall consder whether to give my consent to the request of Sri Siddaveerappa.

Sri M. S. KRISHNAN.—Sri Vatal Nagaraj went out and came into the House.

Mr. SPEAKER.—That is without the permission of the Chair.

Sri M. S. KRISHNAN.—I will try to find out whether any such thing has happened in Parliament and whether there is pardonable case of this type. Sri Vatal Nagaraj went out and came in the normal circumstances He did not probably observe Rule 308. He simply went and came in. On a similar occasion, you were kind enough to allow an Hon. Member of this House. Once Sri V. N. Patil was ordered to withdraw. After a few minutes he came in. Hon. Sri Puttaswamy or anybody else did not notice then. But to-day what had happened was when Sri Vatal Nagaraj came in, the Parliamentary Affairs Minister butted in and poured oil on the fire which was already burning. We expect a better deal from him. Even in the Lok Sabha an hon. Member of S.S.P. was ordered to go out of the House. Before that, the Leader of the Opposition requested the Chair to pardon him. The Speaker was kind enough to withdraw it taking into consideration that he has obeyed the Chair. Therefore, I request the Chair not to make much about it. We belong to some other parties and they belong to one party. But you are above all parties. You are the custodian of this supreme House. Sri Vatal Nagaraj has obeyed the Chair. Even for the second time he was about to go, but the situation went in a different direction. This can be ignored. It has been ignored even in the Parliament. Therefore, I request you to take it lightly and see that the motion moved by the hon. Member Sri Siddaveerappa is accepted.

Mr. SPEAKER.—I have made the position very clear. I have only said I withhold my consent to the motion till he continues to disobey the Chair. His presence in the House amounts to disobedience of the Chair's directions. I think we are creating a very bad precedent and it should not happen. I agree to act as per the suggestion of Sri Sivappa. But the continuance of his presence amounts to disobedience.

Sri R. NAGAN GOUDA (Hospet).—I am one of those who believe in parliamentary democracy. The Government is administered by one party in power with the co-operation of the Opposition. We have now created a deadlock on which it is up to the Leaders of both the sides to come to a decision with a view to remove this deadlock. Only one point I want to say. The point here is that everybody on this side clapped their hands and put everything in confusion. We did not leave any bad intention in doing so. He is also an hon. Member as anybody else here on this side. He should not mistake us for having clapped. We clapped our hands because he was obeying the Chair and maintaining the order of the House. A suggestion has been made from the very old member of this House Sri Siddaveerappa. The Chair has said that till the orders of the Chair are obeyed, the proposition of Sri Siddaveerappa should not be taken into consideration. I hope that very old veterans like Sriyuths Channabasappa, Siddaveerappa, Channiah and Shivappa will see that this Assembly maintains its reputation for orderly management of things. Sir, we in this country are passing through critical times. Mysore has a reputation for carrying on the administration in a very orderly manner. May I request our friends to help the Hon. Speaker to maintain that order ?

Sri AZEEZ SAIT (Narasimharaja).—Sir, a similar occasion had arisen during the time of the late Speaker Baliga and I was the person involved. I was ordered to withdraw from the House. I went out and immediately after five minutes, I entered the House. It was brought to the notice of the House and Hon. Speaker. The Speaker said, yes, the hon. Member is correct in coming back. Because the Chair has not imposed any condition or time limit. The order was simply that the hon. Member should withdraw from the House. There was no condition about the time, whether the Member should stay out of the House till the evening, or for two hours or for any length of time. The Member went out and actually he came back and there was nothing wrong. No rule was violated and no order of the Speaker was violated. On the advice of the Leader of the Opposition he withdew from House and after a few minutes he came back. After all, nothing has happened and I suggest that the Speaker may take up the business of the House and proceed. The Speaker is the custodian of the privileges of the House and so many things happen. One has to forget and forgive. The order to withdraw has been obeyed by Sri Vatal Nagaraj and his entry into the House is prefectly according to rules of procedure and perfectly constitutional. It is absolutely correct, because the Speaker had not mentioned any length of time. There is no question of the hon. Member Sri Vatal Nagaraj again going out.

Mr. SPEAKER.—When I made that order, I indicated rule 308 which contains a mandatory provision. Therefore, it is not necessary to say in so many words that the Hon. Member should not participate in the proceedings of the House for the remaining period of the day. Having taken notice of that, it would not be correct to permit violation of the rule. By permitting such a violation, I think I will be violating the dignity of the House. Therefore, I cannot accept that suggestion.

Sri D. B. KALMANKAR.—It was suggested by a veteran Member Sri Nagan Gowda. I appreciate the views expressed by him. In order that the deadlock may end and regular proceedings of the House may be resumed, I would request the Hon. Minister for Parliamentary Affairs to say something as suggested by the hon. Member Sri Parameswarappa. If that is not reciprocated by the Minister, then I think there will be no further proceedings of the House. The deadlock created will continue.

Sri AZEEZ SAIT.—Let the House be adjourned to meet tomorrow.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಷದೀಕರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಯಾವುದೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ಬಿ. ಕಲ್ಮಂಕರ್‌ರವರು ಇನ್ನೂ 2-3 ಜನ ನದಸ್ಯರು ನನ್ನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಪಾದನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಈಗ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅತ್ಯಂತ ಅನುಭವಿಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ನಾಗನಗೌಡರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳುವುದು ಉಳಿದಿಲ್ಲ.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I request you to adjourn the House.

Mr. SPEAKER.—I cannot proceed till this deadlock continues and normal business is resumed. If I adjourn the House before completing the business, I will be committing a sort of mistake and violating the rules.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—As suggested by Sri Parameswarappa, it is my feeling that the Hon. Minister for Parliamentary Affairs has accepted the suggestion. The House can resolve the deadlock by taking the sense of House.

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—Let the sense of the House be taken.

Sri K. H. PATIL.—Sir, the hon. Member Sri Vatal Nagaraj might have committed disobedience of the rules, but not disobedience of the Chair. Similarly, there are so many Members even on the treasury benches who violate rules every day. I do not see why Mr. Vatal Nagaraj should be victimised in this case. I am not holding any brief for Mr. Vatal. If violation of the rule is point, violation of the rules takes place at the hands of Ministers many a time. Members of the Ruling Party are violating the rule deliberately. Why should Sri Vatal Nagaraj be penalised ?

Mr. SPEAKER.—The hon. Member is not correct. In terms of the rules, the Chair gave a direction. It has to be obeyed. Disobedience is both of the Chair and the rule, Sri Vatal Nagaraj will please obey.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Violation of the rule is not a contempt of the House or Chair.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರಿಗೂ, ಆ ಪಕ್ಷದ ಮುಂಖಡರಿಗೂ ತಮಗೂ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ನಾಗನಗೌಡರು—ಈ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ನಚಿವರು, ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಹಿರಿಯ ನದಸ್ಯರು ಸೇರಿ ತಿಳಿಯಾದ ವಾತಾವರಣ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿ, ವಾತಾವರಣ ತಿಳಿಯಾಗಿ ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಉಳಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಕಾಲ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Of course, I am likely to accept the suggestion. But one thing I must make clear. I may adjourn the House again for 10 minutes in the interest of maintaining the dignity of the House. But, of course now, I cannot give consent to any motion unless the order is obeyed first. We shall rise now and meet at 6 p. m.

The House adjourned at Fifty Minutes past Five of the Clock and re-assembled at Forty Minutes past Six of the Clock.

[MR. SPAEKER in the Chair.]

(*Hon. member Sri Vatal Nagaraj was not in the House*)

Statement by Deputy Minister for Education *re:* leakage of the S.S.L.C. Examination Question Papers

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಒಂದೆರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಮುಂಚೆ, ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ನಾಳೆಯಾಗುವ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಇವತ್ತೇ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ನಾನು ಬಹಳ ಚಿಂತಿಯಾದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ತೀವ್ರಭಾವನೆ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೀವ್ರ ಭಾವನೆ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ನಡೆಯಬಾರದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನರ್ಕಾರ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುನರಿನುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಕೂಡಲೇ, ತಕ್ಷಣವೇ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪರೀಕ್ಷಾಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನೂ ಸಹ ಕರೆಸಿ ಅವರಿಂದಲೂ ಸಹ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಗೆಸ್ ಪೇಪರ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಮ್ಮ ನಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಯಾರುಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ತರಹದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದ್ವೇಕವಾದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದೂ ಉಂಟು. ಇಂತಹ ಗೆಸ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಇದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಗೆಸ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗೆಸ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು. ಇದು ನಿಜವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಅಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಪರೀಕ್ಷಾಮಂಡಲಿಯು ಅಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಬಹಳ ಭದ್ರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಆ ರೀತಿ ಸ್ಫೋಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಅದರ ಪ್ರತಿ ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ? ಇದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅಚ್ಚಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಜೆರಾಕ್ಸ್ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಗೆಸ್ ಪೇಪರ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ವಿನಹ ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಸ್ಫೋಟವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೂ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಿದೆಯೆಂದೂ ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅನುಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇದೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾನು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ನನಗೆ ವಹಿಸಿತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ವೈಮನಸ್ಸು ಉಂಟುಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಷ್ಟೇ ನಮಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಡಚಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರೇ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಸಂಶಯ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಕೇವಲ ಗೆಸ್ ಪೇಪರ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇವತ್ತು ಗೆಸ್ ಪೇಪರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾಳೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ಮಾಡಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಒಂದುವೇಳೆ ಪೇಪರ್ ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಯ್ಯನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆ ರೀತಿ ಇರಬಹುದೇ ವಿನಹ ಸರ್ಕಾರ ಅಷ್ಟು ಕೀಳುಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಅಚ್ಚುಮಾಡುವ ಪ್ರಮೇಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೀಳುಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಗೆಸ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳು ಬರುವುದೂ ಉಂಟು. ಏಕೆಂದರೆ ತಜ್ಞರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಡೆಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಬಬಲ್ ಕೊಶ್ಚನ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಹಟ್ಟಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಸುಮಾರು 2-3 ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇದು ಒಂದು ಗೆಸ್ ಪೇಪರ್‌ನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಔಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಉಪಸಚಿವರು ಇದು ಒಂದು ಗೆಸ್ ಪೇಪರ್ ಇರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪವಿತ್ರತೆ ಹಾಳು ಆಗುವುದನ್ನು ನೋಡಲಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಿಮಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಪೇಪರ್ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಅದು ನನ್ನ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಅದು ನಾಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೀರೊ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಏನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಅದರ ಒಂದು ನಕಲನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನೂ ಇದನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಶಂಕರಗೌಡ.—ನಾಳೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾದಮೇಲೆ ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸೆಕೆಂಡ್ ಪೇಪರ್ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿರುವುದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ನಾನೇ ನಿಮ್ಮ ಕೋಣೆಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಬಹಿರಂಗ ಬೇಡ.

Calling Attention on a Matter of urgent Public Importance *re*: Fire Accident at Mallalichannehalli of Tarikere Taluk

Sri D. B. KALMANKAR.—Sir, I call the attention of the Minister for Revenue to the fire accident at Mallalichannehalli village of Tarikere Taluk.

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—Sir, a fire accident took place at about 2.00 p.m. on 21st March 1969 at Malalichennenahalli village of Tarikere taluk Chikmagalur district which is about six miles away from Tarikere. Along the main road, between Tarikere and Bhadravathi, at Malali-channenahalli, the workers of Tunga Bhadra Sugar Farm have been living in Huts unauthorisedly put up on Government land. Most of them were Harijans. On 21st March 1969 one of these huts caught fire and the fire spread to the other 33 huts which were burnt down. Four children are reported to have been burnt to death, three of them belonging to one family. Their particulars are indicated below:

1. 11 Year Old Girl d/o Sri Hanumanthaiah
2. 4 Year Old boy s/o do
3. 1½ Year Old girl d/o do
4. 2 Years Old girl d/o Sri Thimmaiah.

There has been no loss of cattle. The total loss is estimated to be nearly Rs. 10,340. The local Revenue Inspector, nearby villagers and employees of Tunga Bhadra Sugar Farm immediately rushed to the spot and afforded immediate relief to the sufferers.

The victims have been provided temporary accommodation near the place of fire accident in a shed belonging to Tunga Bhadra Sugar Company. The authorities of the Sugar Company have also made arrangements to feed the affected persons for a few days. Some of the residents of the neighbouring village of Gopala have come forward to take up this work thereafter.

The Assistant Commissioner, Tarikere Sub-division, the Tahasildar, Tarikere and the B.D.O., Tarikere have visited the place of fire accident and taken necessary action to afford immediate relief to the sufferers. The Deputy Commissioner, Chikmagalur also visited the spot on 24th March 1969 and issued instruction to the B.D.O. to supply reasonable quantities of foodgrains out of free milo with him. The Assistant Commissioner and the Tahasildar concerned have been instructed to sanction immediate cash and other relief as admissible under Rules. An additional allotment of Rs. 1,500 has been placed at the disposal of the Tahasildar, Tarikere for the purpose. Further, steps are being taken up to provide sites in Government land to the sufferers in the said village. The sufferers will also be sanctioned building materials as per rules from the nearby forest for their rehabilitation.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಪ್ಪೋತ್ತು ಯಾವ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ನಡೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಇಪ್ಪೋತ್ತು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಫಾರ್ಮಲ್ ಬಿಜಿನೆಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವುದು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. I want to know from the Hon. Minister whether he is prepared to make a statement ?

Sri Y. RAMAKRISHNA (Minister for Health).—Sir, I will make the statment tomorrow.

Mr. SPEAKER.—Next item, paperes to be laid on the Table of the House.

Papers laid on the Table

Mr. SECRETARY.— Sir, I beg to lay on the Table of the House, the following Bills, as passed by the Legislative Council :—

1 The Bangalore, Karnatak and Mysore Universities (Amendment) Bill, 1968; and

2 The Mysore Beedi Industrial Premises (Regulation of Conditions of Work) Repealing Bill, 1969.

Mr. SPEAKER.—Both the Bills are laid.

Petition from some villagers of Sorab Taluk *re*: Taking up of famine relief works.

Sri S. BANGARAPPA.—Sir, I beg to present :

"a petition signed by the people of Bharangi and other villages of Sorab Taluk, Shimoga District for taking up of famine relief works."

Mr. SPEAKER.—The petition is presented. The petition will be placed before the Committee on Petitons of this House.

Now, there is very little time left for me to take any regular business. Therefore, the House will now rise and meet again tomorrow at 1-00 p.m.

The House adjourned at Forty-five Minutes past Six of the Clock to meet again at One oj the Clock on Thursday, the 3rd April 1969.

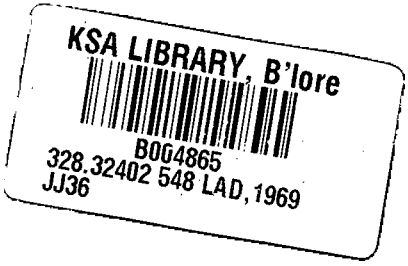

D 12749—GPB—600—6-8-1969